

eul_wid: sys-ah

Συνέσιος ὁ Κυρηναῖος · Synesius of Cyrene

Letters to Nicander

Ἐπιστολαὶ πρὸς Νίκανδρον

Period: Ὀψιμαρχία Late Antique

Dialect: Ἀττικίζουσα Atticizing

Domain: Φιλοσοφία Philosophy

Format: Ἐπιστολή Epistle

Affiliation: Neoplatonist

- 1 (t) Νικάνδρω. Παῖδας ἐγὼ λόγους ἐγεννησάμην, τοὺς μὲν ἀπὸ τῆς σεμνοτάτης φιλοσοφίας καὶ τῆς συννάου ταύτῃ ποιητικῆς, τοὺς δὲ ἀπὸ τῆς πανδήμου ῥητορικῆς, ἀλλ' ἐπιγνοίῃ τις ἂν ὅτι πατρός εἰσιν ἐνὸς ἅπαντες, νῦν μὲν εἰς σπουδὴν νῦν δὲ εἰς ἡδονὴν ἀποκλίναντος. ὁ δὲ παρὼν οὗτος λόγος ἥστινος μὲν ἐστὶ μερίδος, ἀπὸ τῆς ὑποσχέσεως αὐτοῦ κατερεῖ παρ' ἐμοῦ δὲ οὕτως ἡγαπήθη διαφερόντως, ὥς ἥδιστ' ἂν αὐτὸν εἰσποιήσαιμι φιλοσοφία καὶ τοῖς γνησίοις ἐγκρίναιμι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ φασιν ἐπιτρέψειν οὐδὲ οἱ νόμοι τῆς πολιτείας, δεινοὶ γάρ εἰσιν εὐγενείας προστάτα· ἔχει δὲ κέρδος ὅτι ἂν αὐτῷ λάθρα χαρίσωμαι, καὶ πολλὰ τῆς σπουδαίας μερίδος εἰς αὐτὸν εἰσήνεγκα. ἂν μὲν οὖν καὶ σοὶ δοκῇ, κοίνωσαι τὸν λόγον τοῖς Ἑλλήσιν, ἀποψηφισθεὶς δὲ ἐπανίτω παρὰ τὸν πέμψαντα· τὰς πιθήκους γάρ φασιν, ἐπειδὴν τέκωσιν, ὥσπερ ἀγάλασιν ἐνατενίζειν τοῖς βρέφεσιν, ἀγαμένας τοῦ κάλλους (οὕτως ἐστὶν ἡ φύσις φιλότεκνον), τὰ δὲ ἀλλήλων ὁρῶσιν ἅπερ ἔστι, πιθήκων παιδία. ἑτέροις οὖν ἐπιτρεπτέον ἐξετάζειν τὰ ἔκγονα· αἱ γὰρ εὐνοιαὶ δειναὶ δεκάσαι τὰς κρίσεις. διὰ τοῦτο Λύσιππος Ἀπελλῆν εἰς τὰς γραφὰς εἰσήγε, καὶ Λύσιππον Ἀπελλῆς. Ἰωάννη. ^[20]
- 2 (t) Ἀφοβία μεγίστη τὸ φοβεῖσθαι τοὺς νόμους, σὺ δὲ αὐτοὺς ἡσχύνθης ἀεὶ φανῆναι φοβούμενος. τοιγαροῦν δέδιθι τοὺς ἐχθρούς, καὶ μετὰ τούτων τοὺς δικαστάς, ἂν μὴ κλέπτωσι. κἂν κλέπτωσι μὲν, μὴ σὺ δὲ ἦς ὁ τὰ πλείω διδούς, οὐδὲν ἦττον εὐλαβητέον· ὀργίζονται γὰρ ὑπὲρ τῶν νόμων, ὅταν καὶ μισθοδότην προσλάβωσιν. Τῷ ἀδελφῷ Εὐοπτίῳ. ^[5]
- 3 (t) Τρίτῃ μὲν ἦν Αἰσχίνη κειμένῳ, ἡ δὲ ἀδελφιδῇ τότε πρῶτον ἦκεν ἐπὶ τὸν τάφον· οὐ γὰρ οἶμαι νομίζεται νυμφευτρίαις βαδίζειν ἐπ' ἐκφοράν. ἀλλ' ἐν φοινικίδι καὶ τότε, καὶ διαφανῆς ὁ κεκρύφαλος, καὶ χρυσία καὶ λίθους ἐξήρητό τε καὶ περιέκειτο, ἵνα μὴ τῷ νυμφίῳ σύμβολος ἀπαίσιος γένηται. καθεζομένη οὖν ἐπ' ἀμφικνεφάλου καθέδρας φασὶν ἀργυρόποδος πολλὰ κατεμέμφετο τὴν ἀκαιρίαν τῆς συμφορᾶς, ὥς ἢ πρότερον ἐχρῆν ἢ μετὰ τοὺς γάμους ἀποθανεῖν, καὶ πρὸς ἡμᾶς ἐφ' οἷς ἐδυστυχοῦμεν ἐμήνιε. μόλις δ' οὖν περιμείνασα τὴν ἐβδόμην, καθ' ἣν ἡμεῖς εἰσιτιάκειμεν τὸ δεῖπνον τὸ ἐπιτάφιον, ἑαυτὴν τε καὶ τὴν φλήναφον γραῦν τὴν τιτθίδα ἐπὶ τὸ ζευγὸς ἀναβιβασαμένη τὸ ὀρικόν, πληθούσης ἀγορᾶς, ἅπασιν τοῖς παρασήμεροις ἐπόμπευσεν εὐθὺς Τευχείρων ἐλαύνουσα· μέλλει γὰρ εἰς τὴν ἐπιούσαν ἐβδόμην ταινιώσεσθαι τε καὶ πυργοφόρος καθάπερ ἡ Κυβέλη περιελεύσεσθαι. τούτοις ἡμεῖς μὲν οὐδὲν ἀδικούμεθα, πλὴν τοῦ καταφανεῖς γεγονέναι λίαν ἀναισθήτους ἔχοντες συγγενεῖς· ὁ δὲ ἀδικούμενος Ἀρμόνιος

ἐστὶν ὁ τοῦ θυρωροῦ πατήρ, ὡς ἂν εἴποι Σαπφώ, τὰ μὲν ἄλλα σώφρων καὶ μέτριος ἐν τῷ καθ' ἑαυτὸν βίῳ γενόμενος, ἀλλ' ὑπὲρ εὐγενείας ἀμφισβητῶν τῷ Κέκροπι διετέλεσε. τούτου τοῦ πλέον ἢ Κέκροπος τὴν θυγατριδὴν ὁ θεῖος Ἡρώδης καὶ θυρωρὸς εἰς Σωσίας τε καὶ Τιβίους ἀπέδoto, πλὴν εἰ μὴ τι λέγουσιν ὅσοι καὶ τὸν νυμφίον ἡμῖν μητρόθεν ἀποσεμνύνουσι, γενεαλογοῦντες αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐν φήμῃ Λαΐδος. ἡ γὰρ Λαΐς, ἔφη τις ἤδη λογογράφος, ἀνδράποδον ἦν Ὑκκαρικὸν ἐκ Σικελίας ἐωνημένον, ὅθεν ἡ καλλίπαις ἡ τεκοῦσα τὸν περιβόητον. καὶ αὕτῃ πάλαι μὲν ἐπαλλακεύετο ναυκλήρῳ δεσπότῃ, ἔπειτα μέντοι ῥήτορι, καὶ τούτῳ δεσπότῃ τρίτῳ μετ' ἐκείνους ὁμοδούλῳ, καὶ λάθρα τῇ πόλει, ἔπειτα λαμπρῶς τῇ πόλει, καὶ πρῶστη τῆς τέχνης. ἥς ἐπειδὴ τὴν ἐργασίαν ὑπὸ χαλαρᾷ ρυτίδι κατέλυσε, τὰς ἐν ἡλικίᾳ παιδοτριβεῖ καὶ τοῖς ξένοις ἀντικαθίστησιν. ὁ γὰρ υἱὸς ὁ ῥήτωρ ἀφεῖσθαί φησι τῆς ἀνάγκης τοῦ νόμου μητέρα τρέφειν ἐταίραν. ἅπαγε τοῦ νόμου· τοῖς γὰρ οὕτω γεγονόσιν ἀποδεδεικται μὲν ἡ μήτηρ, ὁ δὲ λοιπὸς τῶν γονέων ἀμφισβητήσιμος. ὅσον οὖν ἀμφοτέροις παρὰ τῶν εὖ γεγονότων ὀφείλεται, τοῦτο πᾶν ἡκεῖν ἔδει παρὰ τῶν ἀπατόρων εἰς τὰς μητέρας. Τῷ αὐτῷ. ^[40]

4 (τ) Λύσαντες ἐν Βενδιδείῳ πρὸ δειλῆς ἐώας, μόλις ὑπὲρ μεσοῦσαν ἡμέραν τὸν Φάριον Μύρμηκα παρηλλάξαμεν, δῖς που καὶ τρεῖς ἐνσχεθείσης τῆς νεῶς τῷ λιμένος ἐδάφει. εὐθύς μὲν οὖν καὶ τοῦτο πονηρὸς οἰωνὸς ἐδόκει, καὶ σοφὸν ἦν ἀποβῆναι νεῶς ἐκ πρώτης ἀφετηρίας οὐκ εὐτυχοῦς· ἀλλὰ φυγεῖν παρ' ὑμῖν ἔγκλημα δειλίας ἡσχύνθημεν, καὶ διὰ τοῦτο οὕτως ἔτι ἔσκειν ὑποτρέσαι οὐ δ' ἀναδύναι. ὥστε κἂν εἴ τι συμβαίῃ, δι' ὑμᾶς ἀπολούμεθα. καίτοι τί δεινὸν ἦν ὑμᾶς τε γελᾶν καὶ ἡμᾶς ἔξω κινδύνων ἐστάναι; ἀλλὰ τῷ Ἐπιμηθεῖ, φασί, τὸ μὲν μέλειν οὐκ ἦν, τὸ μεταμέλειν δ' ἐνῆν, ὥσπερ ἡμῖν· τότε γὰρ ἐξὸν σώζεσθαι, νῦν πρὸς ἐρήμοις ἀκταῖς συναυλίαν ὀλοφυρόμεθα, καὶ πρὸς Ἀλεξάνδρειαν ὀρώντες ὡς οἶόν τε, καὶ πρὸς τὴν μητέρα Κυρήνην, ὣν τὴν μὲν ἔχοντες ἀπελίπομεν, τὴν δὲ εὐρεῖν οὐ δυνάμεθα, ἰδόντες τε καὶ παθόντες ἃ μηδὲ ὄναρ ἠλπίσαμεν. ἄκουε γάρ, ἴνα μηδὲ σὺ πάνυ χαίρειν σχολάζῃς καὶ πρῶτόν γ' ὅπως ἡμῖν εἶχε τὰ τοῦ πληρώματος. ὁ μὲν ναύκληρος ἐθανάτα κατάχρεως ὢν· ναυτῶν δὲ ὄντων δυοκαίδεκα τῶν πάντων (τρισκαίδεκατος γὰρ ὁ κυβερνήτης ἦν) ὑπὲρ ἡμισυ μὲν καὶ ὁ κυβερνήτης ἦσαν Ἰουδαῖοι, γένος ἔκσπονδον καὶ εὐσεβεῖν ἀναπεπεισμένον ἦν ὅτι πλείστους ἄνδρας Ἑλλήνας ἀποθανεῖν αἵτιοι γένωνται· τὸ δὲ λοιπὸν ἀγελαῖοι γεωργοί, πέρυσιν οὕτω κώπης ἡμμένοι. κοινῇ δὲ οὗτοί τε κἀκεῖνοι πεπηρωμένοι πάντως ἔν γέ τι μέρος τοῦ σώματος. τοιγαροῦν ἕως οὐδὲν ἡμῖν δεινὸν ἦν, ἐκομψεύοντο καὶ ἐκάλουν ἀλλήλους οὐκ ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀτυχημάτων, ὁ χωλός, ὁ κηλήτης, ὁ ἀριστερόχειρ, ὁ παραβλώψ. ἕκαστος ἐν γέ τι εἶχε τοῦπίσημον. καὶ ἡμῖν τὸ τοιοῦτον οὐ μετρίαν παρεῖχε τὴν διατριβήν· ἐν τῇ χρεῖᾳ δὲ οὐκέτι γέλως ἦν, ἀλλ' ἐπὶ τούτοι, αὐτοῖς ἀποιμώζομεν, ὄντες ἐπιβάται πλεῖν ἢ πεντήκοντα, τριτημόριον που μάλιστα γυναῖκες, αἱ πλείους νέαι καὶ ἀγαθαὶ τὰς ὀψεις. ἀλλὰ μὴ φθόνει, παραπέτασμα γὰρ ἡμᾶς ἀπετείχιζε, καὶ τοῦτο ἐρρωμένεστατον, οὐ πάλαι διερρωγότες ἰστίου τεμάχιον, σωφρονοῦσιν ἀνθρώποις τὸ τεῖχος τὸ Σεμιράμιδος. ἴσως δὲ κἂν ὁ Πρίαπος ἐσωφρόνησεν Ἀμαράντῳ συμπλέων· ὡς οὐκ ἔστιν ὅποτε ἡμᾶς σχολάζειν εἶασεν ἀπὸ τοῦ δεδιέναι τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ὅστις πρῶτον μὲν ἐπειδὴ τὸν παρ' ὑμῖν τοῦ Ποσειδῶνος νεῶν περιεκάμψαμεν, ἄρας ὅλοις ἰστίοις ἡξίου πλεῖν εὐθὺς Ταφοσίριδος, καὶ ἀπεπειρᾶτο τῆς Σκύλλης, ἦν ἐν τοῖς γραμματείοις ἀποτροπιαζόμεθα. συνννενοηκότων δὲ ἡμῶν καὶ ἀνακεκραγόντων οὐ πρὶν ἢ ἐν χρῷ γενέσθαι τοῦ κινδύνου, μόλις ἐκβιασθεῖς ἀπέστη τοῦ διαναυμαχῆσαι πρὸς τὰς σπιλάδας, ἐντεῦθεν ἀποστρέψας τὴν ναῦν ὥσπερ ἐκ μετανοίας ἐπαφίησι τῷ πελάγει, τέως μὲν ὡς ἐδύνατο καὶ πρὸς κύμα παραβαλλόμενος, ἔπειτα δὲ καὶ νότος συνεπιλαμβάνει λαμπρός, ὑφ' οὗ ταχὺ μὲν τὴν γῆν ἀπεκρύπτομεν, ταχὺ δὲ μετὰ τῶν ὀλκάδων ἤμεν τῶν διαρμένων, αἷς οὐδὲν ἔδει Λιβύης τῆς καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ πλοῦν ἕτερον ἔπλεον. ^[55]

4 (50) σχετλιαζόντων δὲ ἡμῶν καὶ ἐν δεινῷ ποιουμένων τὸ ἀπηρτῆσθαι τοσοῦτον τῆς γῆς, ὁ Ἰαπετὸς Ἀμάραντος ἐπὶ τῶν ἱκρίων ἐστὼς ἐτραγώδει τὰς παλαμναιοτάτας ἀράς. «οὐ γὰρ δὴ πτησόμεθα» ἔφη· «ὕμῃν δὲ πῶς ἂν τις καὶ χρήσαιτο, οἳ καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν ὑποπεύετε;» «οὐκ, ἦν γέ τις αὐταῖς χρήται καλῶς, ὧ λῶσθε Ἀμάραντε» πρὸς αὐτὸν ἔφην. «ἡμῖν δὲ οὐδὲ Ταφοσίριδος ἔδει· ζῆν γὰρ ἔδει. καὶ νῦν τοῦ πελάγους τί δεῖ; ἀλλὰ πλέωμεν» ἔφην «εὐθὺ Πενταπόλεως, ἀπέχοντες τῆς γῆς ὅσον μέτριον, ἵν' εἴ τι καὶ χαλεπὸν, οἷα δὴ τὰ τῆς θαλάττης (ἄδηλον δὲ δήπου καὶ ἔστι καὶ παρ' ὑμῖν λέγεται), λιμὴν τις ἡμᾶς ἐκ τοῦ σχεδὸν ὑποδέξηται». οὐκ οὖν ἔπειθον λέγων, ἀλλ' ἐξεκεκώφητο τὸ κάθαρμα, ἕως ἄνεμος ἀπαρκτίας ἐπαράσσει πολὺς, κῦμα ἐλαύνων ὑψηλὸν καὶ τραχύ. οὗτος ἄφνω προσπεσὼν τὸ ἱστίον ἔμπαλιν ὥθησε καὶ τὰ κυρτὰ κοῖλα πεποίηκεν, ἡ δὲ ναὺς ἐγγὺς ἦλθεν ἐπὶ πρύμναν ἀνατετράφθαι. μόλις δ' οὖν αὐτὴν κατεστήσαμεν, καὶ ὁ βαρύστονος Ἀμάραντος «τοιοῦτον» ἔφη «τὸ ναυτίλλεσθαι τέχνη», προσδέχεσθαι γὰρ αὐτὸς πάλαι τὸν ἐκ πελάγους ἄνεμον, καὶ διὰ τοῦτο μετέωρος πλεῖν. κατιέναι γὰρ νῦν ἐγκάρσιος, ἐνδιδόντος τοῦ διαστήματος προστιθέναι τῷ μήκει. τοιοῦτον δὲ εἶναι τὸν πλοῦν τὸν ἡμέτερον οὐκ ἂν εἴ γε παρὰ τὰς ἀκτὰς ἐπλέομεν· προσαναπεπλάσθαι γὰρ ἂν τῇ γῇ. καὶ ἡμεῖς ἀπεδεχόμεθα λέγοντος ἕως ἡμέρα τε ἦν καὶ τὰ δεινὰ οὕτω παρῆν· ἥρξατο γὰρ δὴ μετὰ τῆς νυκτός, αἰεὶ προϊόντος ἐπὶ μεῖζον τοῦ κλύδωνος. Ἡμέρα μὲν ἦν ἥντινα ἄγουσιν οἱ Ἰουδαῖοι παρασκευήν· τὴν δὲ νύκτα τῇ μετ' αὐτὴν ἡμέρᾳ λογίζονται, καθ' ἣν οὐδενὶ θέμις ἐστὶν ἐνεργὸν ἔχειν τὴν χεῖρα, ἀλλὰ τιμῶντες διαφερόντως αὐτὴν ἄγουσιν ἀπραξίαν. μεθῆκεν οὖν ἐκ τῶν χειρῶν ὁ κυβερνήτης τὸ πηδάλιον, ἐπειδὴ τὸν ἥλιον εἶκασεν ἀπολελοιπέναι τὴν γῆν, καὶ καταβαλὼν ἑαυτὸν πατεῖν παρείχε τῷ θέλοντι ναυτίλων. ἡμεῖς δὲ τὴν μὲν οὖσαν αἰτίαν οὐκ εὐθὺς ἐπὶ νοῦν ἐβαλλόμεθα, ἀπογνώσιν δὲ τὸ πρᾶγμα οἰόμενοι, προσήειμεν ἐλιπαροῦμεν μὴ καταπροέσθαι μηδέπω τὰς ἐσχάτας ἐλπίδας· καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐπεῖχον αἱ τρικυμίαι, τοῦ πελάγους καὶ πρὸς ἑαυτὸ στασιάσαντος. γίνεται δὲ τὸ τοιοῦτον ὅταν μὴ τῷ λήξαντι πνεύματι καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ συναναπαύσῃται κύματα, ἀλλ' ἰσχυὸν ἔχοντα τὸ ἐνδόσιμον τῆς κινήσεως ὑπαντιάζῃ τῇ τοῦ πνεύματος ἐπικρατείᾳ, καὶ ἀντεμβάλλῃ ταῖς ἐμβολαῖς. ^[95]

4 (100) ἔδει γάρ μοι καὶ φλεγμαινόντων ὀνομάτων, ἵνα μὴ τὰ μεγάλα κακὰ μικροπρεπέστερον διηγῆσωμαι. τοῖς οὖν ἐν τῷ τοιῷδε πλέουσιν ἀπὸ λεπτοῦ φασὶ μίτου τὸ ζῆν ἡρτῆσθαι. εἰ δὲ καὶ ὁ κυβερνήτης νομοδιδάσκαλος εἴη, τίνα δεῖ ψυχὴν ἔχειν; ἐπεὶ δ' οὖν συνήκαμεν τὸν νοῦν τῆς ἀπολείψεως τῶν πηδαλίων (δεομένων γὰρ ἡμῶν σώζειν τὴν ναῦν ἐκ τῶν ἐνόντων τὸ βιβλίον ἐπανεγίνωσκε), πειθοῦς ἀπογνόντες ἀνάγκην ἤδη προσήγομεν. καὶ τις στρατιώτης γεννάδας (συμπλέουσι δὲ ἡμῖν Ἀράβιοι συχνοὶ τῶν ἀπὸ τοῦ τάγματος τῶν ἱππέων) τὸ ξίφος σπασάμενος ἠπέιλησε τὰνθρώπῳ τὴν κεφαλὴν ἀποκόψειν, εἰ μὴ ἀντιλήψεται τοῦ σκάφους, ὁ δὲ αὐτόχρημα Μακκαβαῖος οἷος ἦν ἐγκαρτερῆσαι τῷ δόγματι. μεσοῦσης δὲ ἤδη τῆς νυκτός ἀναπείθεται παρ' ἑαυτοῦ πρὸς τῇ καθέδρᾳ γενέσθαι. «νῦν γάρ» φησὶν «ὁ νόμος ἐφήσιν, ἐπειδὴ νῦν σαφῶς τὸν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς θέομεν.» πρὸς τοῦτο αἴρεται θόρυβος ἐξ ἀρχῆς, ἀνδρῶν οἰμωγὴ, γυναικῶν ὀλολυγὴ· ἅπαντες ἐθεοκλύτουν ἐποτνιώντο, τῶν φιλάτων ὑπεμιμνήσκοντο. μόνος Ἀμάραντος εὐθυμος ἦν, ὡς αὐτίκα περιγράψων τοὺς δανειστάς. ἐμὲ δὲ ἐν τοῖς δεινοῖς (ὄμνυμί σοι θεὸν ὃν φιλοσοφία πρεσβεύει) τὸ Ὀμηρικὸν ἔθραττεν ἐκεῖνο, μὴ ἄρα ἀληθὲς εἴη τὸν καθ' ὕδατος θάνατον ὄλεθρον εἶναι καὶ αὐτῆς τῆς ψυχῆς. λέγει γὰρ ἔστιν ὅπου τῶν ἐπῶν Αἴας δ' ἐξαπόλωλεν, ἐπεὶ πῖεν ἄλμυρον ὕδωρ, τὸν ἐν θαλάττῃ θάνατον ἀκριβεστάτην ἀπώλειαν εἶναι τιθέμενος. οὐδένα γοῦν ἄλλον ἐξαπολωλέναι φησὶν, ἀλλ' ἕκαστος ἀποθνήσκων αἰδόσδε βεβήκε· ἰ. ταῦτ' ἄρα καὶ ἐν δυοῖν νεκύαιν ὁ μικρὸς Αἴας οὐδαμοῦ τοῦ δράματος εἰσενήνεκται, ὡς τῆς ψυχῆς οὐκ οὔσης ἐν ἄδου· καὶ Ἀχιλλεύς, ἀνὴρ εὐψυχότατός τε καὶ φιλοκινδυνότατος, ἀποδειλιᾷ πρὸς τὸν ἐν ὕδατι θάνατον, ὃν γε καὶ λευγαλέον καλεῖ. Τούτους ἐλίττων τοὺς λογισμοὺς ὁρῶ τοὺς στρατιώτας ἅπαντας ἐσπασμένους τὰς μαχαίρας, καὶ πυθόμενος

ἐμάνθανον παρ' αὐτῶν ὡς καλὸν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὄντας ἔτι πρὸς τὸν ἀέρα τὴν ψυχὴν ἐρυγεῖν, ἀλλὰ μὴ πρὸς κύμα χανόντας. τούτους αὐτοφυεῖς Ὀμηρίδας ἐνόμισα καὶ ἐθέμην τῷ δόγματι. εἶτα κηρύττει τις ἐξαρτᾶσθαι χρυσίον οἷς ἐστί· καὶ οἷς ἦν ἐξήρητο, καὶ χρυσίον καὶ ὅ τι ἄξιον χρυσίου. καὶ αἱ γυναῖκες αὐταὶ τε ἐσκευάζοντο καὶ τοῖς δεομένοις ἀρπεδόνας διένεμον, πάλαι καταδεδειγμένον τοῦτο ποιεῖν, νοῦν δὲ ἔχει τοιοῦτον. φέρειν δεῖ τιμὴν ἐντάφιον τὸν ἐκ ναυαγίου νεκρόν. ὁ γὰρ προστυχὼν καὶ κερδάνας νόμους Ἀδραστείας αἰδέσεται, μὴ οὐχὶ μικρόν τι μέρος ἀποδάσασθαι τῷ χαρισαμένῳ τὸ πολλαπλάσιον. καὶ οἱ μὲν ἦσαν πρὸς τούτοις, ἐγὼ δὲ παρακαθήμενος τὸ παλαμναῖον βαλάντιον, τὴν παρακαταθήκην τοῦ ξένου, ἔκλαον, ὡς οἶδεν ὁ Ξένιος, οὐκ εἰ τεθνηξοίμην, ἀλλ' εἰ ὁ Θράξ ἀποστερήσοιτο τῶν χρημάτων, ὃν καὶ ἀποθανῶν ἂν ἥσυχνόμην. ^[145]

4 (150) ἐνταῦθα μὲν γε τὸ ἐξαπολωλέναι κέρδος ἦν καὶ συναπολωλέναι καὶ ἀποδρᾶναι τὴν αἴσθησιν. ὁ δὲ ἐποίει παρὰ πόδας τὸν κίνδυνον, οὐχ ἕτερον ἦν ἀλλ' ὅτι πᾶσιν ἰστίοις ἡ ναῦς ἐφέρετο, ὑποτεμέσθαι δὲ οὐκ ἦν, ἀλλὰ πολλάκις ἐπιχειρήσαντες τοῖς καλωδίοις ἀπηγορεύκειμεν, τῶν τροχῶν ἐνδακόντων, καὶ ὑφώρμει δέος οὐκ ἔλαττον, εἰ καὶ διαγενοίμεθα ἐκ τοῦ κλύδωνος, οὕτως ἔχοντας ἐν νυκτὶ πελάζειν τῇ γῇ. φθάνει δὲ ἡμέρα, καὶ ὀρώμεν τὸν ἥλιον ὡς οὐκ οἶδ' εἴ ποτε ἦδιον. τὸ δὲ πνεῦμα ῥᾶον ἐγένετο τῆς ἀλέας ἐπιδιδούσης, καὶ ἡ δρόσος ἐξισταμένη παρεῖχεν ἡμῖν κεχρῆσθαι τοῖς καλωδίοις καὶ τὸ ἰστίον μεταχειρίζεσθαι. ὑπαλλάττειν μὲν οὖν ἰστίον ἕτερον νόθον οὐκ εἶχομεν, ἠνεχυρίαστο γάρ· ἀνελαμβάνομεν δὲ αὐτὸ καθάπερ τῶν χιτῶνων τοὺς κόλπους, καὶ πρὶν ὥρας εἶναι τέτταρας, ἀποβαίνομεν οἱ τὸ τεθνάναι προσδοκήσαντες ἐν ἐσχατιᾷ τινὶ πανερήμῳ καὶ οὔτε πόλιν οὔτε ἀγρὸν ἐχούσῃ γείτονα, σταδίους ἑκατόν που πρὸς τοῖς τριάκοντα κατόπιν ἀγροῦ. ἡ μὲν οὖν ναῦς ἐσάλευεν ἐπὶ μετεώρου (λιμὴν γὰρ ὁ τόπος οὐκ ἦν) καὶ ἐσάλευεν ἐπ' ἀγκύρας μιᾶς· ἡ ἑτέρα γὰρ ἀπημπόλητο, τρίτην δὲ ἄγκυραν Ἀμάραντος οὐκ ἐκτίσατο. ἡμεῖς δὲ ἐπειδὴ τῆς φιλάτης ἠψάμεθα γῆς, περιβάλομεν ὥσπερ ἔμψυχον οὔσαν μητέρα, καὶ ἀποθύσαντες ὕμνους τῷ θεῷ χαριστηρίους ὥσπερ εἰώθειμεν, προσεθήκαμεν αὐτοῖς καὶ τὴν ἔναγχος τύχην ὑφ' ἧς παρὰ δόξαν ἐσώθημεν, δύο ἐξῆς ἐπιμείναντες ἡμέρας, ἕως ἂν ἀφυβρίση τὸ πέλαγος. ἐπεὶ δὲ ἄπορον ἦν ὁδῶ χρήσασθαι, μηδενὸς ἀνθρώπων ὀρωμένου, πάλιν ἐπετολμήσαμεν τῇ θαλάσῃ· καὶ ἄραντες εὐθύς ἀρχομένης ἡμέρας ἐπλέομεν ἐκ πρύμνης ἀνέμῳ πᾶσαν αὐτὴν καὶ τὴν ἐπιγενομένην ἡμέραν, ἧς ἤδη ληγούσης τὸ πνεῦμα ἀπέλιπεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ἠνιάθημεν. ἐμέλλομεν δὲ ἄρα ποθήσειν γαλήνην. ἦν μὲν οὖν τρισκαιδεκάτῃ φθίνοντος, ἐπηωρημένου δὲ τοσούτου κινδύνου, μελλούσης εἰς ταῦτο συνδραμεῖσθαι τῆς τε συνόδου τῶν ἄστρον καὶ τῶν πολυθρυλῆτων τυχαίων, ἃ μηδεὶς ποτέ φασι πλέων ἐθάρσησε, καὶ δέον ἡμᾶς ἐλλιμενίζειν, οἱ δ' ἐλέληθειμεν αὐθις ἀναδεδραμηκότες ἐπὶ τὸ πέλαγος. ἡ δὲ στάσις ἤρξατο μὲν ἀπὸ τῶν ἀρκτικῶν πνευμάτων, καὶ ὅσῃ γε πολλὰ κατὰ τὴν συνοδικὴν νύκτα. ἔπειτα ἠκόσμηται τὰ πνεύματα, καὶ ἡ θάλαττα κυκεῶν ἐγεγόνει. τὰ δὲ περὶ ἡμᾶς, οἷα εἰκὸς ἐν τοῖς τοιούτοις, ἵνα μὴ πάθῃ παραπλήσια δις ἀφηγώμεθα, ὦνησέ τι τὸ μέγεθος τοῦ χειμῶνος. τὸ κέρας ἐτετρίγει, καὶ ἡμεῖς ὥομεθα προτονίζειν τὴν ναῦν. εἶτα κατεαγὸς μέσον ἐγγὺς μὲν ἦλθεν ἀπολέσαι πάντας ἡμᾶς· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀπώλεσεν, αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ περιέσωσεν· οὐ γὰρ ἦν ἄλλως ἐνέγκαι τὴν βίαν τοῦ πνεύματος, πάλιν δὲ δυσπειθὲς ἦν τὸ ἰστίον καὶ οὐκ εὐτροχον εἰς καθαίρεσιν. ^[195]

4 (200) οὕτως οὖν παρὰ δόξαν ἀποφορτισάμενοι τὴν ἀπληστίαν τῆς βιαίας φορᾶς ἡμέραν ἐξῆς καὶ νύκτα ἠνέχθημεν, ἧς ἤδη περὶ δευτέραν οὔσης ὀρνίθων ὠδὴν, ἐλάθομεν ἐγχρίμψαντες ἀκαρῇ πέτρᾳ προβεβλημένη τῆς γῆς ὅσον εἶναι βραχεῖαν χερρόνησον. βοῆς δὲ γενομένης ἐπειδὴ τις παρηγγύησεν αὐτῇ γῇ πελάσαι, θροῦς ἤρθη πολὺς καὶ ἥκιστα ζύμφωνος, τῶν μὲν ναυτῶν πεφρικότων, ἡμῶν δὲ ἐξ ἀπειρίας τῷ χειρ' ἐπικροτούντων, καὶ περιβαλλόντων ἀλλήλους καὶ οὐκ ἐχόντων ὅπως χρῶμεθα τῷ πλήθει τῆς χαρᾶς. ἐλέγετο δὲ ὁ μέγιστος αὐτὸς εἶναι τῶν

περιστάντων ἡμᾶς κινδύνων. ἤδη δὲ ὑποφαινομένης ἡμέρας κατασεΐει τις ἄνθρωπος χωριτικῶς ἐσταλμένος, καὶ δείκνυσι τῇ χειρὶ τόπους ὑπόπτους καὶ ἐτέρους οὓς ἔδει θαρρῆσαι. καὶ τέλος ἦκεν ἐπὶ κελητίου δισκάλμου, ὅπερ ἐξάψας τοῦ πλοίου μεταχειρίζεται τὸ πηδάλιον, ὃ δὲ Σύρος ἄσμενος ἐξέστη τῆς προεδρίας. ἀναλύσας δὲ σταδίου οὐ πλεῖν ἢ πεντήκοντα τήν τε ναῦν ἐνορμίζει λιμενισκίῳ χαρίεντι (Ἀζάριον οἶμαι καλοῦσιν αὐτό), καὶ ἡμᾶς ἐπὶ τῆς ἡόνος ἀπεβίβασε, σωτὴρ καὶ δαίμων ἀγαθὸς ἀποκαλούμενος. καὶ μετὰ μικρὸν ἐτέραν ὁλκάδα εἰσήλασε, καὶ πάλιν ἄλλην, καὶ πρὶν ἐσπέραν εἶναι, πέντε γεγόναμεν ὑπὸ τοῦ θεσπεσίου πρεσβύτου περισωθεῖσαι φορτίδες, πρᾶγμα ἐναντιώτατον τῷ Ναυπλίῳ ποιούντος· καὶ γὰρ οὐχ ὥς ἐκεῖνος τοὺς ἀπὸ χειμῶνος ἐδέξατο. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ἄλλοι κατήραν, ὧν ἔνιοι τῶν προλαβόντων ἡμᾶς ἦσαν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἡμέραν. καὶ νῦν ὁλόκληρός ἐσμεν στόλος ἐν νεωρίῳ μικρῷ. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν ἤδη καὶ τὰ ἐφόδια κατεδήδοτο (οὐ γὰρ ὄντες ἐθάδες ἀτυχεῖν οὐδ' ἐλπίσαντες ἂν ὑπερήμεροι γενέσθαι μέτρια γε ἐνετιθέμεθα, καὶ οὐδὲ τούτοις μετρίως ἐχρώμεθα), ὁ πρεσβύτης καὶ τοῦτο ἠκέσατο, δούς μὲν οὐδέν (οὐδὲ γὰρ οὐδ' ὅμοιος ἦν ἔχοντι), δείξας δὲ πέτρας, ἐν αἷς ἄριστον ἔφη καὶ δεῖπνον ἐκάστης ἡμέρας κεκρύφθαι τοῖς βουλομένοις πονεῖν. ἐντεῦθεν ἰχθυώμενοι ζῶμεν ἡμέραν ἐβδόμην ἤδη, οἱ μὲν ἐντελεῖς μυραίνας τε καὶ καράβους εὐμεγέθεις αἰροῦντες, τὰ δὲ μεράκια κωβιούς εὐτυχεῖ καὶ ἰούλους. ἐγὼ δὲ καὶ ὁ θρησκευτὴς ὁ Ῥωμαῖος ἐπὶ ταῖς λεπάσι ῥωννύμεθα. ἡ δὲ λεπὰς ὄστρεόν ἐστι κοῖλον, ὅπερ ἐπειδὰν ἐπιλάβηται πέτρας, ἀπισχυρίζεται. τὰ μὲν οὖν πρῶτα γλίσχρως ἐζῶμεν ἀπὸ τῆς θήρας, περιεχόμενος ἕκαστος ὅτου καὶ λάβοιτο, ἐδίδου δὲ δῶρα οὐδεὶς οὐδενί· νυνὶ δὲ ἐν ἀφθονωτέροις ἅπαντες ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. αἱ γυναῖκες ταῖς γυναιξίν, αἱ Λίβυσσαι ταῖς πλεούσαις, βούλονται μεντὰν καὶ τὸ ὀρνίθων γάλα παρασχεῖν. ^[245]

4 (250)

παρέχουσι γοῦν ὅσα αὐταῖς ἀήρ τε φέρει καὶ γῆ, τυρούς, ἄλευρα, πέμματα ἐκ κριθῶν, κρέα ἄρνεα, ἀλεκτορίδας, ὦα ἀλεκτόρεια. ἤδη δὲ τις καὶ ὠτίδα ἔδωκεν, ὅρνεον ἐκτόπως ἡδύ· ἰδὼν ἂν ἄγροικος ἐπέποι τῶν. αὗται δὲ κατακομίζουσιν ἐπὶ τὴν ναῦν τὰ δῶρα, αἱ δὲ δεχόμεναι κοινοῦνται τοῖς βουλομένοις. οἱ δὲ ἡμῖν ἤδη τὰ ἀπὸ τῆς θήρας δωροῦνται, καὶ ἡκεῖ τις ἄλλος ἐπ' ἄλλω, παῖς ἐπ' ἀνδρὶ καὶ ἀνὴρ ἐπὶ παιδί, φέρων αἰετὶς μοι ξένιον, ὃ μὲν ἡγκιστρωμένον ἰχθυόδιον, ὃ δὲ ἄλλος ἄλλο τι, πάντως ἔν γέ τι ἀγαθὸν ὧν φέρουσι πέτραι. ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἔστι βουλομένῳ τὰ παρὰ τῶν γυναικῶν δέχεσθαι, σὴν χάριν καὶ τοῦτο, ἵνα μή τις ἐκεχειρία μοι πρὸς αὐτὰς γένηται, κᾶτα ἐπειδὰν ἐξόμνυσθαι δέῃ, διαποροῖην ἀρνούμενος. ἐπεὶ τί ἐκώλυε τό γε ἐπὶ τοῖς ἐπιτηδείοις τρυφᾶν; οὕτω πολλὰ πολλαχόθεν συρρεῖ. σὺ μὲν οὖν ἀρετὴν λογιῇ τὴν φιλοφροσύνην τῶν ἐγχωρίων ἦν εἰς τὰς ἐπιξενουμένας ἐνδείκνυνται· τὸ δὲ ἑτεροῖόν ἐστιν, οἷον ἄξιον εἶναι καὶ διηγῆσασθαι, καὶ ταῦτα ἐπὶ τῆς νῦν ἐμοὶ παρούσης σχολῆς. μήνιμα Ἀφροδίτης, ὡς εἰκάσαι, κατέχει τὴν χώραν· δυστυχοῦσι γὰρ ὅπερ αἱ Λήμνιοι. καὶ γὰρ ὑπερμαζῶσι καὶ ἀσυμμέτρως ἔχουσι τῶν στέρνων, ὥστε τὰ βρέφη μὴ διὰ μάλης ἀλλὰ διὰ τῶν ὤμων σπᾶν τῆς θηλῆς ἀναβεβλημένης. εἰ μή τις εἴποι τὸν Ἀμμωνα καὶ τὴν Ἀμμωνος γῆν οὐ μᾶλλον εἶναι μηλοτρόφον ἢ κουροτρόφον ἀγαθὴν, ἀνεῖναι δὲ τὴν φύσιν ἀνθρώποις ὁμοίως καὶ κτήνεσι δαψιλεστέρας καὶ ἀδροτέρας τὰς τοῦ γάλακτος πίδακας, καὶ εἰς τοῦτο δεῖν ἀδροτέρων οὐθάτων τε καὶ θυλάκων. μαθανοῦσαι δὲ παρὰ τῶν ἀνδρῶν, οἵστισι συμβόλαιον γέγονε πρὸς ἄνθρωπον ὑπερόριον, ὅτι μὴ πᾶν τὸ θῆλυ τοιοῦτόν ἐστιν, ἀπιστοῦσι· καὶ ἐπειδὰν λάβωνται γυναικὸς ξένης, φιλοφρονοῦνται καὶ πάντα δρῶσιν, ἔστ' ἂν τὰς ἀγκάλας διερευνήσωνται. ἡ δὲ ἰδοῦσα λέγει πρὸς ἄλλην, καὶ καλοῦσιν ἀλλήλας ὥσπερ οἱ Κίκονες· αἱ δὲ συμφοιτῶσιν ἐπὶ τὴν θέαν, κάπνι τούτῳ δωροφοροῦσιν. ἡμῖν δὲ ἦν τι καὶ τῶν ἐκ τοῦ Πόντου θεραπαινίδιον, ὃ συνελθοῦσαι τέχνη καὶ φύσις ὑπὲρ τοὺς μύρμηκας ἔντομον ἔδειξαν. ἀμφὶ τοῦτο ἦν ἅπασα σπουδή, καὶ τοῦτο παρὰ τῶν γυναικῶν ἐνεπορεύετο, καὶ μετεπέμποντο αὐτὸ πρότῃται ἄλλη παρ' ἄλλης γυναῖκες τῶν ἀγρογειτόνων εὐδαίμονες· τὸ δὲ οὕτω τι σφόδρα

ἵταμόν ἦν ὥστε καὶ ἀποδύσασθαι. τοῦτό σοι δράμα ἐκ τραγικοῦ κωμικὸν ὃ τε δαίμων ἡμῖν ἐνήρμοσε καὶ γὰρ τοῖς πρὸς σέ γράμμασι. καὶ οἶδα μὲν ἐκτείνας τὴν ἐπιστολὴν εἰς μῆκος τοῦ μετρίου μεῖζον, ἀλλ' ὥσπερ τοῦ συνεῖναι σοι κατὰ πρόσωπον, οὕτω καὶ τοῦ γράφειν ἀπλήστως ἔχω ἅμα δὲ οὐδὲ ἐλπίσας ἔτι σοι διαλέξεσθαι, νῦν ἐπειδὴ ἐξόν, ἐμφοροῦμαι. [295]

- 4 (300) ἀλλὰ κἂν ταῖς ἐφημερίσι, περὶ ἃς ἐσπούδακα, τὴν ἐπιστολὴν ἐναρμόσας ὡς συχνῶν ἡμερῶν ἔχοιμ' ἂν ὑπομνήματα. ἔρρωσο, καὶ τὸν υἱὸν Διόσκορον κέλευε μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τῆς τήθης, ἃς ἐγὼ καὶ φιλῶ καὶ ἐν ἀδελφαῖς ἄγω. ἄσπασαι τὴν θεοφιλεστάτην καὶ σεβασμιωτάτην φιλόσοφον, καὶ τὸν εὐδαίμονα χορὸν τὸν ἀπολαύοντα τῆς θεσπεσίας αὐδῆς, ἐκ πάντων δὲ μάλιστα τὸν ἱερώτατον πατέρα Θεότεκνον καὶ τὸν ἐταῖρον ἡμῶν Ἀθανάσιον. τὸν δὲ ὁμοψυχότατον ἡμῖν Γάιον εὖ οἶδ' ὅτι φρονῶν ὅσα ἐγὼ μετὰ τῶν συγγενῶν τάττεις. μετ' ἐκείνων οὖν προσειρήσθω καὶ ὁ θαυμάσιος γραμματικὸς Θεοδόσιος, ὃς εἰ καὶ μάντις ὢν ἔκρυπτεν ἡμᾶς (προγνοὺς γὰρ ἐν οἷς ἔσομαι, κατέβαλε τὴν προθυμίαν τῆς σὺν ἡμῖν ἀποδημίας), ἀλλ' οὖν ἔγωγε αὐτὸν καὶ φιλῶ καὶ ἀσπάζομαι. σὺ δὲ μηδέποτε πλεύσειας. εἰ δέ ποτε πάντως δεήσει, ἀλλὰ μὴ τι φθίνοντός γε μηνός. τοῖς πρεσβυτέροις. [315]

- 5 (τ) Ἀγαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ κύριον ἢ πεποιθέναι ἐπ' ἄνθρωπο ν. ἀλλὰ τοὺς ἐκ τῆς ἀθεωτάτης αἰρέσεως Εὐνομίου πυνθάνομαι, Κυντιανὸν ὄνομα καὶ τὴν ἐπὶ στρατοπέδου θρυλουμένην ὑπ' αὐτῶν δυναστείαν προστησαμένους, μοιχᾶν πάλιν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ψευδοδιδασκάλους τινὰς ἐφιστάναι παγίδα ταῖς τῶν ἀκεραιωτέρων ψυχαῖς, οὓς ἔναγχος οἱ παρὰ Κυντιανοῦ σταλέντες ἐπ' αὐτὸ τοῦτο καταπεπλεύκασιν ἄγοντες. ἡ γὰρ δίκη πρόσχημα τῆς ἀσεβείας ἐστί, μᾶλλον δὲ ἁγῶν ὑπὲρ ἀσεβείας. οὗτοι τοίνυν οἱ νόθοι πρεσβύτεροι, οἱ νεήλυδες ἀπόστολοι τοῦ διαβόλου τε καὶ Κυντιανοῦ, μὴ λάθωσιν ὑμᾶς ἐμπηδήσαντες ᾧ ποιμαίνετε ποιμνίῳ, μὴ λάθωσιν ὑμᾶς τῷ σίτῳ τὸ ζιζάνιον παρασπεύροντες. κατὰ δὲ ἄλλοι πᾶσιν εἰσιν αἱ τούτων καταφυγαί. ἴστε τίνες ἄγροὶ δέξαιντ' ἂν αὐτούς, ἴστε τίνες οἰκίαι τοῖς λησταῖς ἀνεώγασι. μετέλθετε τοὺς φῶρας ῥινηλατοῦντες, ζηλωταὶ γενέσθε τῆς εὐλογίας τῆς Μωσαϊκῆς, ἣν εὐλόγησε τοὺς ἄνδρας, οἱ κατὰ τῶν ἡσεβηκότων ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ γνώμῃ καὶ χεῖρας ἐκίνησαν. ἐκεῖνο δὲ εἰπεῖν ἄξιον πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί. τὰ καλὰ καλῶς γινέσθω, ἡ ὑπὲρ κέρδους ἔρις ἀνηρήσθω, ἅπαντα διὰ τὸν θεὸν ἐγχειρείσθω. οὐ δεῖ τὴν αὐτὴν ἀρετῆς εἶναι καὶ πονηρίας ὑπόθεσιν. ὑπὲρ εὐσεβείας ὁ δρόμος, ὑπὲρ ψυχῶν ἀγωνιστέον, μὴ τινὰς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας συλήσωσιν, ὅπερ ἔθος ἤδη πεποίηται. ὃς δ' ἂν τὴν ἐκκλησίαν προστησάμενος αὐξή βαλάντιον, καὶ διὰ τοῦ δοκεῖν εἶναι χρήσιμος ἐν καιροῖς ἀπαιτοῦσι δριμύτητα δυναστείαν ἑαυτῷ κατεργάζεται, οὗτός ἐστιν ὃν ἡμεῖς συνόδου Χριστιανῶν ἐκκηρύττομεν. οὐκ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀτελῆ τὴν ἀρετὴν, οὐ δεῖται πονηρίας συμμάχου, οὐκ ἐπιλείψουσι στρατιῶται τῷ θεῷ πρέποντες ἐκκλησίαις· εὐρήσει συμμάχους ἐνταῦθα μὲν ἀμίσθους, ἐν οὐρανῷ δὲ ἐντελομίσθους. ὑμεῖς οὗτοι γίνεσθε· καλὸν μὲν γὰρ καὶ κατορθοῦσι συνεύξασθαι, καλὸν δὲ καὶ παραβαίνουσιν ἐπάρασασθαι. ὅστις ἂν οὖν μαλακίσῃται καὶ προδῷ, καὶ ὅστις ἂν ἐπεξέλθῃ μὲν ἀρπάσῃ δέ τι τῶν ἀλλοτρίων, μὴ ἀναίτιος γένοιτο τῷ θεῷ. ἐν τοῦτο μόνον εἰς μέσον ἐλκύσατε, καὶ τοὺς τραπεζίτας τοὺς πονηροὺς τοὺς καθάπερ νόμισμα τὸ δόγμα τὸ θεῖον παραχαράττοντας περιενέγκατε· πᾶσι ποιήσατε καταφανεῖς οἵτινές εἰσι. καὶ οὕτως ἄτιμοι τῶν Πτολεμαίδος ὅρων ἀπεληλάσθωσαν, ὃ τι σὺν αὐτοῖς ἦκει χρῆμα πᾶν ἀμειαγώγητον ἀποφέροντες. ὁ δὲ παρὰ ταῦτα ποιῶν ἐπάρατος τῷ θεῷ. ὅστις ἀσεβῇ σύνοδον ἰδὼν παρεῖδεν ἢ ἀκούσας παρήκουσεν ἢ κέρδει παρ' αὐτῶν ἐμολύνετο, τούτους ἡμεῖς Ἀμαλκήκτας εἶναι διαταττόμεθα, παρ' ὧν οὐκ ἔξεστι κομίσασθαι λάφυρον. περὶ δὲ τοῦ λαβόντος φησὶν ὁ θεὸς μεταμεμέλημαὶ ὅτι ἐβασίλευσα τὸν Σαοῦ λ. [45]

- 5 (50) ἀλλ' ὑμῶν ἐπὶ μηδενὶ μεταμέλοιτο, ἀλλὰ μέλοι μὲν ὑμῶν τῷ θεῷ, μέλοι δὲ ὑμῖν τοῦ θεοῦ. Ἀνυσίφω.

6 (τ)

Ὁ δὲ Καρνᾶς ἔτι μέλλει, καὶ οὐθ' ἐκὼν οὐθ' ὑπ' ἀνάγκης γίνεται δίκαιος. χρὴ δὲ ἡκεῖν αὐτὸν ὡς ἡμᾶς ἴν' εἰδῶμεν ὅ τι καὶ λέγει, καὶ οἷσιν ὀφθαλμοῖς ἡμᾶς ἀντιβλέψεται, παρ' ὧν ἡξίωσε καὶ ἀκόντων ὃν κέκλοφεν ἵππον ὠνήσασθαι, ἵνα μὴ στρατιώτης, φησὶν, ἄνιππος ᾗ. προτείνει δὲ κομιδῇ σμικρὸν ἀργυρίδιον καὶ μὴ ἀποδομένοις οὐκ ἀποδίδωσιν, ἀλλ' οἶεται σὺν δίκῃ τὸν ἵππον ἔχειν, καὶ ταῦτα οὐκ ὧν Ἀγαθοκλῆς ἢ Διονύσιος, οἷς αἱ τυραννίδες ἐπέτρεπον οὕτω πάνυ πονηροὶ εἶναι, ἀλλὰ Καρνᾶς ὁ Καπφαροδίτης, ὃν οὐ χαλεπὸν ἐπαναγαγεῖν εἰς τοὺς νόμους. ἂν οὖν διαγάγῃ τις αὐτὸν ὡς σέ, μὴδὲ ἡμεῖς ἀγνοήσωμεν, ἵνα τοὺς κατὰ πρόσωπον ἐξελέγχοντας αὐτὸν ἀπὸ Κυρήνης καλέσωμεν. Θεοδώρῳ καὶ τῇ ἀδελφῇ. ^[10]

- 7 (τ) Πῶς δοκεῖτε δέδηγμαί τὴν καρδίαν ἐκδεδομένου λόγου κατὰ τὴν πόλιν ὅτι δεινῇ τινὶ καὶ πέρα δεινῆς ὀφθαλμίας παλαίεις, ἀπειλούση ταῖς ὄψεσι κίνδυνον; ἔπειτα πέφηνεν ὁ λόγος ψευδής, καὶ οἷμαί τις παμπόνηρος ἄνθρωπος προφάσεως εἰλημμένος τοῦ τῆς ὀφθαλμίας ὀνόματος ἦρεν ἐπὶ μέγα τὴν φήμην, καὶ ἐτραγώδησε. τράποίτο μὲν οὖν εἰς ἐκεῖνον αὐτὸν ἅττα ὑμῶν κατεψεύσατο, τῷ δὲ θεῷ χάρις ὅτι παρέσχεν ἡμῖν ἀκοῦσαι καλλίονα. χρῆν δὲ μή, τὸ λεγόμενον, ἄστροις τὰ καθ' ὑμᾶς σημαίνεσθαι μὴδὲ τί λέγει φήμη πυνθάνεσθαι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν ἔχειν συνόντας· εἰ δὲ μή, γράμμασιν ὑμετέροις ἐντυγχάνειν καὶ παρ' ὑμῶν τὰ περὶ ὑμῶν εἰδέναι. ἀλλ' ὑμεῖς ἡμῶν λίαν ἀμελεῖτε, ὥσπερ ἴσως ὁ θεὸς βούλεται. Τῷ ἀδελφῷ. ^[10]
- 8 (τ) Οὐ μὴ ἐρεῖς ὡς ἔλαθεν ὑμᾶς ὁ διακομιστὴς τῶν πανηγυρικῶν γραμμάτων, ἀλλ' ἰδόντες παρεοράκατε, καὶ οὐκ ἔδοξεν ὑμῖν ἄξιον εἶναι τὸν ἀδελφὸν ἐν μνήμῃ ποιήσασθαι, καὶ ἐπιθεῖναι πρὸς αὐτὸν γράμμα μηνῦον ὅπως ἔχετε καὶ ἐν τίσιν ἐστέ· ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἀμελές ἐστὶν εἰδέναι τὰ περὶ ὑμῶν, ἀλλ' ἐπέπερ ἐν ἅπασι λυποῦμαι τοῖς ἐμαυτοῦ, βουλοίμην ἂν ἐν τοῖς ὑμετέροις εὐφραίνεσθαι. ὑμεῖς δὲ καὶ ταύτης με τῆς παραμυθίας ἀφήρησθε. χρῆν δὲ οὐχί· καὶ γὰρ εἰ μὴ γεγόναμεν ἀπὸ τῶν αὐτῶν, ἀλλὰ τροφαὶ κοιναὶ καὶ παιδεῖαι κοιναὶ καὶ τί γὰρ οὐχὶ κοινόν; πάντα διὰ πάντων ἡμᾶς ἀλλήλοις ὠκείωσεν. ἀλλὰ γὰρ ἐστὶν, ὥσπερ λέγεται, δυσμερία πρᾶγμα δεινόν· καὶ ὅταν ἦκη τινὶ χρόνος ἀντίξους, ἐνταῦθα τὰ τε ἄλλα πάντα καὶ ἀδελφῶν γινώμαι καὶ φίλων ἐλέγχονται. ἐμοὶ δὲ ἀποχρήσει καὶ παρ' ἐτέρων πυνθάνεσθαι τὰ περὶ ὑμῶν. μόνον ὁ θεὸς ἀγαθῶν εἴη νομεύς· τοιούτου γὰρ ἐρῶμεν ὑπὲρ ὑμῶν ἀκροάματος. Θεοφίλῳ ἀρχιεπισκόπῳ. ^[15]
- 9 (τ) Βαθύ σε γῆρας καὶ λιπαρὸν περιμένειεν, ἀγιώτατε καὶ σοφώτατε· τὰ τε γὰρ ἄλλα τῷ βίῳ κέρδος ἂν εἴης σωζόμενος, καὶ μεγίστη προσθήκη τῷ διδασκαλείῳ τοῦ Χριστοῦ γίνεται ὁ τῶν πανηγυρικῶν βιβλίων ἀριθμὸς τοῖς ἐνιαυτοῖς συναυξανόμενος. ὡς ὁ γε τῆτες καταπεμφθεὶς λόγος καὶ ἦσε τὰς πόλεις καὶ ὤνησε, τὸ μὲν τῷ μεγέθει τῶν νοημάτων, τὸ δὲ τῶν ὀνομάτων τῇ χάριτι. Τῇ φιλοσόφῳ Ὑπατίᾳ. ^[5]
- 10 (τ) Αὐτὴν τέ σε καὶ διὰ σοῦ τοὺς μακαριωτάτους ἐταίρους ἀσπάζομαι, δέσποινα σεβασμία, πάλαι μὲν ἂν ἐγκαλέσας ἐφ' οἷς οὐκ ἀξιοῦμαι γραμμάτων, νῦν δὲ οἶδα παρεοραμένος ὑφ' ἀπάντων ὑμῶν ἐφ' οἷς ἀδικῶ μὲν οὐδὲν ἀτυχῶ δὲ πολλὰ καὶ ὅσα ἄνθρωπος ἀτυχῆσαι δύναται. ἀλλ' εἶπερ εἶχον ἐντυγχάνειν ὑμετέραις ἐπιστολαῖς καὶ μανθάνειν ἐν οἷς διατρίβετε (πάντως δὲ ἐν ἀμείνοσιν ἐστε καὶ καλλίονος πειρᾶσθε τοῦ δαίμονος), ἐξ ἡμισείας ἂν ἔπραττον πονήρως ἐν ὑμῖν εὐτυχῶν· νυνὶ δὲ ἔν τι καὶ τοῦτο τῶν χαλεπῶν ἐστὶν ἃ με κατείληφεν. ἀπεστέρημαι μετὰ τῶν παιδίων καὶ τῶν φίλων καὶ τῆς παρὰ πάντων εὐνοίας, καὶ τὸ μέγιστον, τῆς θειοτάτης σου ψυχῆς, ἣν ἐγὼ μόνην ἐμαυτῷ ἐμμενεῖν ἤλπισα κρεῖττω καὶ δαιμονίας ἐπηρείας καὶ τῶν ἐξ εἰμαρμένης ῥευμάτων. Τοῖς πρεσβυτέροις. ^[15]
- 11 (τ) Οὔτε πρότερον ὑμῶν ἐγὼ περιῆν, ἀπάσῃ ῥώμῃ καὶ μηχαναῖς ἐκκλίνας ἱερωσύνην, οὔτε νῦν ὑμεῖς ἐμοῦ κεκρατήκατε, ἀλλὰ θεῖον ἄρα ἦν καὶ τὸ μήπω τότε καὶ τὸ νῦν ἤδη. ἐγὼ δὲ πολλοὺς ἂν θανάτους ἀντὶ τῆσδε τῆς λειτουργίας εἰλόμην· οὐ γὰρ κατ' ἐμαυτὸν εἶναι τὸν ὄγκον

ἐλογιζόμενην τοῦ πράγματος. τοῦ θεοῦ δὲ ἐπενεγκόντος οὐχ ὅπερ ἤτουν ἀλλ' ὅπερ ἐβούλετο, εὐχομαι τὸν γενόμενον νομέα τοῦ βίου γενέσθαι καὶ τοῦ νεμηθέντος προστάτην. ὁ γὰρ ἐννεάσας τῇ κατὰ φιλοσοφίαν σχολῇ καὶ θεωρίᾳ τῶν ὄντων ἀπράγμονι, καὶ τοσοῦτον ὁμιλήσας φροντίσιν ὅσον ἀφοσιώσασθαι τῷ μετὰ σώματος βίῳ καὶ τῷ πολίτης γεγονέναι πόλεως, πῶς ἀρκέσω μερίμναις ἐχούσαις συνέχειαν; ἢ πῶς ἐμαυτὸν ἐπιδοὺς ὅχλῳ πραγμάτων ἔτι προσβαλῶ τοῖς νοῦ κάλλεσιν, ἃ μόνως ἐστὶ καρποῦσθαι τῆς μακαρίας σχολῆς; ἢς χωρὶς ἐμοὶ καὶ τοῖς ὁμοίοις ἐμοὶ πᾶς ὁ βίας ἀβίωτος; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν εἰδείην. τῷ θεῷ δέ, φασί, πάντα δυνατά, καὶ τὰ ἀδύνατα. αὐτοὶ τε οὖν ὑπὲρ ἐμοῦ χειρας ἱκέτιδας ἄρατε πρὸς θεόν, καὶ τῷ τε ἐν ἅστει δῆμῳ καὶ ὅσοι κατ' ἀγροὺς ἢ κωμητικὰς ἐκκλησίας αὐλίζονται τὰς ὑπὲρ ἡμῶν εὐχὰς καὶ κοινῇ καὶ καθ' ἓνα πᾶσι παρεγγυήσατε. εἰ γὰρ μὴ ἔρημος ἀπολειφθεῖν θεοῦ, τότε γνῶσομαι τὴν ἱερωσύνην οὐκ ἀπόβασιν οὔσαν φιλοσοφίας ἀλλ' εἰς αὐτὴν ἐπανάβασιν. Κυρίλλῳ. ^[25]

12 (τ) Ὅτι παρὰ τὴν μητέρα τὴν ἐκκλησίαν, ἀδελφὲ Κύριλλε, ἣς οὐκ ἀπεκόπης ἀλλ' εἰς καιρὸν ἐχωρίσθης, ὃς ταῖς τῶν ἀμαρτημάτων ἀξίαις διώρισαι. δοκῶ γὰρ εἰδέναι σαφῶς ὅτι τοῦτ' ἂν πάλοι καὶ ὁ κοινὸς ἡμῶν πατήρ ὁ τῆς ὁσίας μνήμης ἐποίησεν, εἰ μὴ τὸ χρεὼν ἔφθασε· τὸ γὰρ ἐν μέτρῳ τάξει τὴν τιμωρίαν γνώμης ἦν εὐθὺς ὑπισχνουμένης συγγνώμην. αὐτὸν οὖν ἐκεῖνον τὸν ὅσιον ἱερέα νόμιζέ σοι δεδωκέναι τὴν κάθοδον, καὶ πρόσελθε τῷ θεῷ καθαρευούσῃ πάθους ψυχῇ καὶ ἀμνηστίαν ἐχούσῃ κακῶν. ἀλλὰ καὶ διὰ πάσης εὐφήμου μνήμης ἄγε τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον καὶ θεοφιλῇ πρεσβύτην, τὸν ἀποδείξαντά σε πρόεδρον δήμου. πάντως σοι τοῦτο οὐκ ἀποθύμιον. Πέτρῳ πρεσβυτέρῳ. ^[10]

13 (τ) Θεὸς ἡγείσθω παντὸς ἔργου καὶ λόγου. τὸν δὲ διακομιστὴν τῶν πανηγυρικῶν γραμμάτων, ἃ καταγγέλλει τὴν κυρίαν τῆς ἐορτῆς ἡμέραν ἐννεακαιδεκάτην τοῦ Φαρμουθὶ μηνός, ὡς τῆς ἐπὶ ταύτην ἀγούσης νυκτὸς τὸ ἀναστάσιμον ἐχούσης μυστήριον, τοῦτον καὶ προσιόντα καὶ ἐπανιόντα φιλανθρωπίας ἀπάσης ἀξιώσατε καὶ ἀμοιβῇ ζῶων ἐφ' ἐκάτερα πέμψατε, ὅστις ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι ταῖς ἐκκλησίαις ἐκλιπὲς ἔθος ἀρχαῖον καὶ πάτριον μέσοις ἑαυτὸν τοῖς τῶν πολεμίων ὅπλοις ἐπέδωκεν, ὑποστὰς ὁδοιπορῆσαι δι' ὑπόπτου τῆς χώρας. ταῦτα καὶ πείθει τὴν πόλιν ὑπὲρ ἡμῶν εὐχεσθαι· δεῖ γὰρ αὐτὴν ἐντεῦθεν ἤδη τὴν τῆς ἐφ' ἡμῖν ἀβουλίας αἰσθησιν δέξασθαι, ἥτις ἐκάλεσεν εἰς ἱερωσύνην οὐχ ὥς παρρησία τίς ἐστὶ πρὸς θεὸν ὅλου δήμου διαβάντι προεὔξασθαι, ἀλλ' ὅστις αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ σωθῆναι δεῖται γενέσθαι δημαίτητος. ἐπεὶ καὶ τῆς ἐνθάδε συνόδου (πλήθος δὲ συχνῶν ἱερέων) συντυχία τις ἦν, ἣν ὁ νῦν καιρὸς ἤθροισεν, ἐπιθεμένῳ μοι γράψαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ δὲ μηδὲν ἔσχον εἰπεῖν οἷον ἀκούειν εἰώθατε, συγγνώμη μὲν ἐμοὶ τοῦτο, ἔγκλημα δὲ ὑμῖν, ὅτι τὸν οὐκ εἰδότα τὰ λόγια τοῦ θεοῦ τῶν εἰδόντων ἀνθεΐλεσθε. Ἀνυσίῳ. ^[20]

14 (τ) Οὕτως ἀμύνουσι γονεῦσι παῖδες. ἀπέχω τὴν χάριν. Καρνᾶς ἱκέτης μου γέγονεν, οὗ τὴν ἱκεσίαν ὁ θεὸς αἰδεσιμωτέραν ἐποίησε· ποῦ γὰρ ἱερέως εἰς ἰδίαν ὑπόθεσιν περιδεῖν ἀγώγιμον ἄνθρωπον ἐν νηστίμοις ἡμέραις; ὅστις οὖν ἦγεν αὐτόν, οὐκ ἀφῆκεν ἀλλ' ἀφηρέθη τὸν ἄνθρωπον. ἂν οὖν ὑπὲρ τοῦ βεβιάσθαι σοι δῶ δίκην, περιέστημεν ἡμεῖς εἰς τὸ τοῖς μὲν ἡδίκηκόσι γενέσθαι φιλάνθρωποι, αὐτοὺς δὲ τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας ἡδίκηκέναι. Τῇ φιλοσόφῳ. ^[5]

15 (τ) Οὕτω πάνυ πέπραγα πονήρως, ὥστε ὑδροσκοπεῖοι μοι δεῖ. ἐπίταξον αὐτὸ χαλκευθῆναί τε καὶ συνενωθῆναι. σωλὴν ἐστὶ κυλινδρικός, αὐλοῦ καὶ σχῆμα καὶ μέγεθος ἔχων. οὗτος ἐπὶ τινος εὐθείας δέχεται τὰς κατατομάς, αἷς τῶν ὑδάτων τὴν ῥοπὴν ἐξετάζομεν· ἐπιπωματίζει γὰρ αὐτόν ἐκ θατέρου κῶνος κατὰ θέσιν ἴσην ἐγκείμενος, ὡς εἶναι κοινὴν βάσιν ἀμφοῖν, τοῦ τε κῶνου καὶ τοῦ σωλῆνος. αὐτὸ δὴ τοῦτό ἐστὶ τὸ βαρύλλιον. ὅταν οὖν εἰς ὕδωρ καθῆς τὸν αὐλόν, ὀρθὸς ἐστήξει καὶ παρέξει σοι τὰς κατατομάς ἀριθμεῖν· αἱ δὲ τῆς ῥοπῆς εἰσι γνωρίσματα. Τῇ αὐτῇ. ^[10]

16 (τ)

Κλινοπετής ὑπηγόρευσα τὴν ἐπιστολήν, ἣν ὑγιαίνουσα κομίσαio, μήτερ καὶ ἀδελφὴ καὶ διδάσκαλε καὶ διὰ πάντων τούτων εὐεργετικὴ καὶ πᾶν ὃ τι τίμιον καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα. ἐμοὶ δὲ τὰ τῆς σωματικῆς ἀσθενείας ψυχικῆς αἰτίας ἐξήπται. κατὰ μικρόν με δαπανᾷ τῶν παιδίων τῶν ἀπελθόντων ἢ μνήμη. μέχρις ἐκείνου ζῆν ἄξιον ἦν Συνέσιον, μέχρις ἦν ἄπειρος τῶν τοῦ βίου κακῶν. εἶτα ὥσπερ ῥεῦμα ἐπισχεθὲν ἄθρουν ἐρρύη, καὶ μετέβαλεν ἡ γλυκύτης τοῦ βίου. παυσαίμην ἡ ζῶν ἡ μεμνημένος τῶν υἱέων τοῦ τάφου. σὺ δὲ αὐτὴ τε ὑγιαίνεις καὶ ἄσπασαι τοὺς μακαρίους ἐταίρους, ἀπὸ τοῦ πατρὸς Θεοτέκνου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀθανασίου ἀρξαμένη, πάντας ἐξῆς· καὶ εἴ τις αὐτοῖς προσγένονεν, ὡς εἶναί σοι καταθύμιος, ἐμὲ δὲ δεῖ χάριν ὀφείλγειν αὐτῷ διότι σοι καταθύμιός ἐστι, κάκεῖνον ὡς φίλον φίλτατον ἄσπασαι παρ' ἐμοῦ. τῶν ἐμῶν εἴ τί σοι μέλει, καλῶς ποιεῖς· καὶ εἰ μὴ μέλει, οὐδὲ ἐμοὶ τούτου μέλει. Ἑλιοδώρῳ. ^[15]

- 17 (τ) Πολλὰ κάγαθὰ γένοιτο τῷ δεῖνι, δι' εὐφήμου μνήμης τὴν σὴν ἄγοντι σεμνοπρέπειαν καὶ τὰς ἀπάντων ἀκοὰς ἐμπεληκότι τῶν ἐπαίνων τῶν κατὰ σοῦ, ὀφειλομένων τῇ χρυσῇ σου ψυχῇ τε καὶ γλώττῃ. πλὴν ἀλλὰ παρὰ πόδας ἀποδίδως τὴν χάριν τῆς εὐλογίας. ἀντευφημεῖται γὰρ ὑπὸ μυρίων ὅσων τῶν ὧν ἐραστῶν, οἷς ἅπασιν ἐγὼ τῶν πρωτείων ἀμφισβητῶ, μᾶλλον δὲ οὐκ ἀμφισβητῶ· συγχωροῦσι γὰρ ἅπαντες. Τῷ ἀδελφῷ. ^[5]
- 18 (τ) Ὁ δεῖνα βουλευτὴς μὲν ἐστὶ πόλεως, ἐν ᾗ τοὺς παῖδας ἐγεννησάμην (τρόπον οὖν τινὰ πάντας Ἀλεξανδρέας ὡς πολίτας ὑφ' ἡμῶν τιμᾶσθαι καὶ ὀρᾶσθαι προσήκει), τῷ δὲ ὑπάρχει συγγενεῖ τε εἶναι τοῦ μακαρίτου Θεοδώρου σφόδρα διὰ μνήμης ἡμῖν ἀνδρὸς γενομένου καὶ μηδὲν ἀμελεῖσθαι ἀξίω παρὰ τῶν τῇδε τὰ πρῶτα ἐχόντων ἐν τῷ πολιτεύεσθαι. οὗτοί μοι προσήγαγον τε αὐτόν, χρυσίον ὡς ὑμᾶς νομὴν στρατιώταις κομίζοντα, καὶ ἐδεήθησαν ἐμοῖς ἐφοδίοις γράμμασι πρὸς ὑμᾶς παραπέμψαι, ἡγούμενοι πάντα καλῶς ἔξειν αὐτῷ, τυχόντι τοῦ παρ' ἐμοῦ σοί τε καὶ τῷ δεῖνι συστήναι. ἐγὼ μὲν οὖν ὅπερ ᾔτησαν ἔδωκα· εἰ δὲ μὴ μάτην, ὑμεῖς δεῖξετε. Ἑρώδῃ καὶ Μαρτυρίῳ. ^[10]
- 19 (τ) Οὐκ ἐν αἰτίᾳ μοι δοκῶ πεποιῆσθαι τὴν κοινωνίαν τῆς ἐπιστολῆς, ἀλλ' εἰ διώκισα γράμμασι τοὺς συνημμένους τῇ γνώμῃ, τοῦτ' ἂν ἦν τὸ ὑπαίτιον. προσείρησθε δὴ, θαυμάσιοι, καὶ τὸν ἐπιδιδόντα τὴν ἐπιστολήν, ὃς ἐπὶ χρυσίου διακομιδῇ παρ' ὑμᾶς ἐστάλη δημοσίαν ὁδόν, θάλψατε τὸν ἐνόντα τρόπον, ἐπειδὴ μοι παρὰ παντὸς συνέστη τοῦ βουλευτηρίου. καὶ βουλοίμην μὲν ἀγαθοῦ τινὸς αἴτιος αὐτῷ γενέσθαι, οὐ μὴν οἶδα ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἑτέροις μέλειν ἄξιον ἡμῶν τε καὶ ὧν ἂν ἡμεῖς ἐπιβάλλωμεν. Διογένης· Ἔως ἔτι περιῆν ὁ μακαρίτης Θεόδωρος, κοινὸς μὲν ἦν ἀπάντων Πενταπολιτῶν πρόξενος, διαφερόντως δὲ τοὺς ἡμετέρους γονέας ἐξήρτητο τῇ τε εἰς ἅπαντα σπουδῇ καὶ τῇ τῆς γλώττης εὐστομίᾳ καὶ χάριτι. ^[1]
- 20 (τ) τῶν οὖν παρ' ἐκείνῳ πολλῶν καὶ ἡδίστων εἰς Ἀμμώνιον τὸν ἀνεψιὸν τὴν χάριν ἀπομνημονεύσωμεν. ἐγὼ μὲν οὖν τοῦμὸν μέρος ἀπέτισα. τί δὲ ἦν ἀπόντος ἔργον ἢ τοῖς παροῦσι τὸν ἄνδρα συστήσαι; τὸ δὲ μὴ βαρεῖαν αὐτῷ τὴν αὐτόθι γενέσθαι διατριβὴν ὑμέτερον ἔργον. Τῷ ἡγεμόνι. ^[5]
- 21 (τ) Εἰ τοῦ Θεοδώρου μνήμη παρὰ τῇ σεμνοπρεπείᾳ τῇ σῇ (πῶς δὲ οὐ μέλλει;), χάρισαι τοῖς εἰς τὸν ἀπελθόντα καθήκουσι τὴν εἰς τὸν ἀνεψιὸν τὸν ἐκείνου τιμὴν. καὶ γὰρ ἄνδρα ἀγαθὸν εὖ πεποιηκῶς ἔση καὶ τῷ τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας βουλευτηρίῳ κεχαρισμένος· ὡς ἀθρόοι γενόμενοι προσαγηγόχασιν ἐμοὶ τὸν ἄνδρα, καὶ ἐδεήθησαν ὄνασθαί τι τῶν ἡμετέρων γραμμάτων. τὸ μὲν οὖν δοῦναι τὰς ἐπιστολάς ἡμέτερον ἦν, τὸ δὲ εἰς ὄνησιν αὐτῷ γενέσθαι παρ' ὑμῶν ἐπιζητεῖται. Ἀναστασίῳ. ^[10]
- 22 (τ) Ἦσθην. ἀλλὰ πῶς οἶει; πάνυ μὲν οὖν ἀπὸ βαθείας τῆς γνώμης ἦσθην μαθὼν τὰ χρυσᾷ παιδίᾳ τῇ τοῦ βασιλέως φωνῇ νόμῳ σοι παιδίᾳ γενόμενα, μάλιστα μὲν ὅτι σε φιλῶ· τίνα γὰρ ἂν

δικαιότερον; εἴθ' ὅθι πονηροὺς ἀνθρώπους μισῶ, ὧν τὰς ἐν σκότῳ καὶ γωνίαις ἐλπίδας ἢ χρηστὴ τύχη τῶν παιδίων ὑπετέμετο. Διογένης. ^[5]

- 23 (τ) Τοιοῦτόν ἐστιν ἡ Σύρων τρυφή. καὶ συγγενῶν καὶ φίλων ἐπιλήσμονας ἀποδείκνυσι· μὴν γὰρ οὐτοσὶ πέμπτος, ἀφ' οὗ γράμμασιν ἡμᾶς οὐκ ἡσπάσω, καὶ ταῦτα δούσης σοι τῆς φύσεως οὐ μόνον πρὸς χρεῖαν ἀλλὰ καὶ πρὸς ἔνδειξιν καὶ φιλοτιμίαν ὑπαγορεύειν ἐπιστολάς. ἀλλ' ἂν αὐτὸς ὑγιαίνης καὶ τὰ χρυσᾶ παιδία καὶ ἡ καλλίπαις μήτηρ αὐτῶν, ἡμῖν καὶ τοῦτο ἄλις ἔχει. Σιμπλικίῳ. ^[5]
- 24 (τ) Ἦδει μέντοι ταῖς τύχαις γνώμας μὴ συνεξαίρεσθαι, μηδὲ τὸ μεμνησθαι τῶν πάλαι φίλων ἔλλαττον ἡγεῖσθαι τῆς παρούσης ἀξίας. σὺ δὲ ἡμῶν ἐπιλήσμων ἐγένου χρόνου συχνοῦ. χρῆν δὲ οὐχί, καίτοι σφοδρᾶς διαθέσεως συναψάσης ἡμᾶς ἀλλήλοις. Ἡλιοδώρῳ. ^[5]
- 25 (τ) Ἐμοὶ μὲν συμπρόεισι τοῖς ἐνιαυτοῖς καὶ ἡ τοῦ φίλτρου προσθήκη· σὺ δὲ εἰ μὲν ὁμοίως ἔχων οὐκ ἄγεις σχολὴν ὑπὸ τῶν πραγμάτων ὄχλου γράμμασι τιμᾶν, ὡς εἰκός, ἅπαξ ποτὲ καὶ οὐς εἰκός, κλέψας σαυτὸν ἀπὸ τῶν δημοσίων χρόνον ὅσον ἀρκέσαι πρὸς μέτρον ἐπιστολῆς, αὐτὸ τοῦτο μῆνυσον. εἰ δὲ ἐπιγινώσκεις ἀληθευομένην κατὰ σοῦ τὴν ὑποψίαν τῆς λήθης, διόρθωσαι μετανοίᾳ καὶ σαυτὸν ἡμῖν ἐπανάγαγε. Τρωΐλῳ. ^[5]
- 26 (τ) Ἀλλ' εἰ μήτε Κυρηναῖοι μήτε πόλεις ἀστυγειτόνων ἀποτίσουσί σοι χάριν ἀξίαν ἀνθ' ὧν ὁ θαυμάσιος Ἀναστάσιος αὐταῖς γράφει, πάντως γε ἡ τοῦ θεοῦ σοι προσέσται χάρις, ᾧ σαυτὸν οἰκειοῖς τῇ κοινωνίᾳ τῆς εὐεργετικῆς προαιρέσεως. εὐδαιμονοίης, ἄριστε φιλοσόφων· οὕτω γὰρ ἐμοὶ σε φίλον καλεῖν, ὥσπερ ὑπαγορεύει τὰ πράγματα. Κώνσταντι. ^[5]
- 27 (τ) Εἰ δὲ φιλοσοφίας τιμᾶς ἀρετὴν, οὐ μόνον ἐν παροῦσι τοῖς μετασχοῦσιν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀποῦσι τιμήσεις. ὁ δὲ θεσπέσιος Ἀμυντιανὸς ὁ παρ' ἡμῖν ποτὲ τυχὼν ἀμείνωνος λήξεως, ἐμοὶ δοκεῖ, πάρεστι καὶ ἀπεινὰ δοκῶν. τούτου συγγενῇ σφόδρα αὐτανέψιον ὁ παρ' ὑμῖν Σωτήριχος ἀδικεῖ. δεῖξον οὖν ὅτι κήδη Διονυσίου, καὶ πέπαυται Σωτήριχος ἀδικῶν. Σιμπλικίῳ. ^[5]
- 28 (τ) Ἀφιέναι φησὶ δεῖν ὁ θεὸς τὰ ὀφειλήματα. ὀφείλει δὲ ὁ μὲν τις δάνεισμα χρυσίου, ὁ δὲ τὸ δοῦναι δίκην. ὁ τοῦ λαβεῖν οὖν δίκην ὑπεριδὼν ὑπήκουσε τοῦ θεοῦ. Πενταδίῳ αὐγουσταλίῳ. ^[1]
- 29 (τ) Τοῦ παρ' ἡμῶν ὄχλου καὶ τῶν πραγμάτων αὐτὸς σὺ σαυτὸν αἰτιῶ· φιλοτιμηθεὶς γὰρ πᾶσι γενέσθαι καταφανὴς ὅτι με διὰ πάσης ἄγεις τιμῆς, ἅπασι τοῖς καταπονουμένοις ἐπ' ἐμὲ τὸν δρόμον ἀνέωξας. οἶσθ' οὖν ὅπως ποιήσεις, εἰ δεῖ ποτὲ πεπαῦσθαι καμὲ κοπτόμενον ὑπὸ πολλῶν καὶ σὲ περὶ πολλῶν ὑπ' ἐμοῦ; εἰ καὶ πάννυ δεῖται μετρίων καὶ φιλανθρώπων ὑπὲρ οὗ γράφω, καὶ τυχεῖν ἐστὶν ἀξιώτατος, ὡς ἅπαντες ἴσασιν, ἀποτυγχανέτω σου μηδὲν ἥττον ἢ εἰ παμπόνηρός τε ἦν καὶ παμπονήρων ἐδέετο πραγμάτων. τότε οὖν καὶ ὅταν ἀφίκωμαι παρὰ σὲ δῆθεν αἰτιασόμενος, πρόσταττε τοῖς ὑπηρέταις ἐπιζυγῶσαί μοι κατὰ τοῦ προσώπου τὰς θύρας. ἂν τοῦτο γενόμενον οἱ μὲν ἴδωσιν, οἱ δὲ τῶν ἰδόντων ἀκούσωσι, τοῦντεῦθεν ἐγὼ τε καὶ σὺ βαθεῖαν εἰρήνην ἄξομεν, ὡς οὐδεὶς ἔτι τοῦ λοιποῦ προσδραμεῖταί μοι καὶ προσανακλαύσεται. εἰ δὲ ἀποδειλιάσεις καὶ οὐκ ἐθελήσεις ταῦτά σοι τοὺς ἀνθρώπους συγγνώναι, ἀνέχου πολλάκις τῆς ἡμέρας ἀγαθόν τι ποιεῖν ἀνθρώπους ἰκέτας σου γινομένους δι' ἐμοῦ τε καὶ τοῦ θεοῦ. ἀλλ' εὖ οἶδ' ὅτι οὐκ ἀπαγορεύσεις εὖ ποιῶν. οὐκουν οὐδὲ ἐγώ, πρεπούσας ὑποθέσεις τῇ φύσει σου ποριζόμενος. Τῷ αὐτῷ. ^[20]
- 30 (τ) Ἐγὼ καὶ σοῦ κήδομαι καὶ τοῦδε· σοῦ μὲν, ὡς μὴ ἀδικοίης, τοῦδε δέ, ὡς μὴ ἀδικοῖτο. εἰ δὲ καὶ σοὶ δοκεῖ μετὰ τοῦ Πλάτωνος τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι μείζον εἶναι κακόν, ἔοικά σοι μᾶλλον ἢ τῷδε χαρίζεσθαι, δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ πραττομένου δίκας ὑπὲρ ὧν οὐκ ἐξήμαρτεν Αὐρηλιανῷ. ^[5]
- 31 (τ) Εἴ τινές εἰσι ψυχὰι τῶν πόλεων, ὥσπερ οὖν εἰσίν, ἔφοροι θεῖαί τε καὶ δαιμόνιοι, πάσας ἡγοῦ σοι χάριν εἰδέναι καὶ ἀπομεμνησθαι τῶν ἀγαθῶν, ὧν ἐπὶ τῆς μεγάλης ἀρχῆς ἅπασιν ἔθνεσιν αἴτιος

γέγονας. αὐτάς τε οὖν ταύτας παρὰ τοὺς καιροὺς ἐκάστους οἷου σοι παρεστάναι συνηγόρους τε καὶ συμμάχους, καὶ τοῦ κοινοῦ δεῖσθαι θεοῦ γενέσθαι σοι πρεπούσας ἀμοιβὰς τῆς ἐνδεχομένης ἐκείνου μιμήσεως· τὸ γὰρ εὖ ποιεῖν ἐν τούτῳ μόνον ἔχουσι κοινὸν ἔργον ἄνθρωπος καὶ θεός, ἡ δὲ μίμησις οἰκείωσίς ἐστι, καὶ συνάπτει πρὸς ὃ μιμεῖται τὸ μιμούμενον. διάκεισο τοίνυν ὡς ἀπειργασμένος οἰκείος τῷ θεῷ τῇ κοινωνίᾳ τῆς εὐεργετικῆς προαιρέσεως, καὶ σύνεσο γλυκεῖαις ἐλπίσιν, ὅποῃαι τῇ τοιαύτῃ τῆς ψυχῆς διαθέσει προσήκουσιν, ὧ μεγαλοπρεπέστατε μόνος ἢ μετ' ὀλίγων σὺ μόνος δικαίως καλούμενε. ἀσπάζομαι διὰ τῆς σεμνοτάτης φωνῆς τοῦ πατρὸς τὸν νέον Ταῦρον τὰς ἀγαθὰς Ῥωμαίων ἐλπίδας. Τῷ ἀδελφῷ. ^[15]

32 (τ) Ὁ καὶ τοῦνομα δοῦλος καὶ τὴν προαίρεσιν, ὃν ἀγνοήσας ὡς παιδοτρίβην παρὰ τῶν Θεοδώρου κληρονόμων ἐώνημαι, πάλαι μὲν ἐστὶ πονηρός (καὶ γὰρ ἔφυ καὶ τέθραπται κακῶς, καὶ ἀγωγῆς οὐκ ἀπέτυχεν ἀξίας τῆς φύσεως, ἐκ παιδὸς ἐν τηλίᾳ καὶ κύβοις καὶ καπηλείοις καλινδηθείς), ἀλλὰ νῦν, Λυσίας ἂν εἶπεν, ἐξείργασται καὶ τέλος ἔχει, καὶ πέρας ἀηδίας ἐστίν. Ἑρμῇ μὲν γὰρ καὶ Ἡρακλεῖ τοῖς παλαίστρας ἐφόροις οὐδὲ κατὰ μικρὸν πρέπει, Κότυϊ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀττικοῖς κονισάλοις νεωκορεῖ, καὶ εἰ δὴ τινὲς εἰσι τούτου τοῦ κόμματος ἕτεροι δαίμονες, ἅπασιν αὐτοῦ μέλει καὶ πάντων αὐτῷ. δίκην μὲν οὖν ἐτέραν οὐκ ἂν λάβοιμι παρ' αὐτοῦ, ἀποχρῶσα γὰρ ἡ πονηρία δίκη τῷ πονηρῷ· δοκιμασθεὶς δ' ἀνεπιτήδειος εἶναι συμβιοτεύειν φιλοσόφοις δεσπόταις, ὧν οἰκουρούντων αἰσχύνῃ περινοστεῖ, φευγέτω τὴν ἔχουσαν ἡμᾶς πόλιν. ὁ γὰρ ἰδὼν τὸν πορνότριβα σοβοῦντα διὰ τῆς ἀγορᾶς, ἐν στεφάνῳ καὶ μύροις μεθύνοντα καὶ κωμάζοντα καὶ πάσης ἀκολασίας καταπιμπλάμενον καὶ ὥδὰς ἄδοντα πρεπούσας τῷ βίῳ, ἐπὶ τοὺς ἔχοντας αὐτὸν τὴν αἰτίαν ἀνήγαγεν. ὅπως οὖν αὐτὸν παραδοὺς τῷ ναυκλήρῳ πλεῖν ἀναγκάσεις εὐθὺς τῆς ἐνεγκούσης αὐτόν· ἐκείνη γὰρ ἂν αὐτοῦ καὶ ἀνάσχοιτο δικαιότερον. πλείτω δὲ δεδεμένος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος· μὴ γὰρ εἰς κοίλῃν ναῦν καταβαίῃ, ἐπεὶ μὴ θαυμάσης εἰ συχνὰ τῶν κεραμίων ἡμιδεῇ σοι ποιήσῃ. εἰ δὲ ὁ πλοῦς παρατείνοιτο, καὶ μέχρι τρυγὸς ἂν ἐκροφοῖη τὸν ἀνθοσμίαν, καὶ τοὺς ναύτας δ' ἂν αὐτὰ ταῦτα ποιεῖν ἀναπέσειε· πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ πιθανώτατον τὸ κακὸν εἰς ἀπολαύσεις ἡγήσασθαι. καὶ τίς οὕτως ἐμβριθὴς ἐστὶ τῶν μισθοῦ πλεόντων τὴν θάλατταν, ὡς μὴ διαχυθῆναι τοῦ καθάρματος κορδακίσαντος ἐν τῇ τοῦ ποτηρίου περιφορᾷ; καὶ ἄλλα πολλὰ βωμολοχεύεται, πρὸς ἃ δεῖ πεφράχθαι τὸν ναύκληρον. ὁ μὲν οὖν Ὀδυσσεύς, ἵνα μὴ ὑφ' ἡδονῆς διαφθαρεῖ, τὴν Σειρήνων ἀκτὴν δεδεμένος παρήμειβεν· οὐτοσί δέ, ἵνα μὴ τοὺς πλεόντας ἡδονῇ διαφθεῖρη, ἂν ἐκεῖνοι σωφρονῶσι, δεδῆσεται. Τῇ φιλοσόφῳ Ἡχοῦς ἔοικα πρᾶγμα ποιεῖν. ^[1]

33 (τ) ἄς παρείληφα φωνὰς ἀντιδίδωμι, τὸν θαυμαστὸν Ἀλέξανδρον ἐπαινῶν παρὰ σοί. Αὐρηλιανῷ.

34 (τ) Οὕπῳ τῇ προνοίᾳ μέλει Ῥωμαίων ἀλλὰ μελήσει ποτέ, καὶ οὐκ εἰς ἅπαν οἰκουρήσουσιν οἱ τὰ κοινὰ σώζειν δυνάμενοι. ἀλλὰ τῷ γε ῥήτορι τῷ συντρόφῳ καὶ ἡ παρούσά σοι δύναμις ἀρκεῖ πρὸς ὃ τι τυγχάνει δεόμενος. ἀπολαυέτω δὲ νῦν μὲν αὐτὸς μόνος ταύτης, ἔπειτα μετὰ τῶν ἐθνῶν ἀπάντων κάκείνης. Τῷ ἀδελφῷ. ^[5]

35 (τ) Ἐπιτομωτάτην ὁδὸν ἐπὶ τὸ πλουτεῖν ἐβάδισεν Ἀθανάσιος. ἔγνωκεν ὁμόσε ἰτέον εἶναι τοῖς ἀποθνήσκουσι, καὶ πρακτέον αὐτοὺς πειθοῖ καὶ βίᾳ πᾶν ὃ τι ἂν δύναιτο. οὐκ ἂν οὖν αὐτὸν λάθοι δημόσιος ἐπὶ διαθήκῃ καλούμενος, ἀλλὰ συνεισάλλεται. Τῷ αὐτῷ. ^[5]

36 (τ) Ἐκκαιδεκάτῃ μηνὸς Ἀθὺρ ὁ μακαρίτης Καστρίκιος αὐτὸ τοῦτο ἐγένετο, φάσμα χαλεπὸν ἰδὼν τε καὶ διηγησάμενος. Ἀνυσίῳ. ^[1]

37 (τ) Ἰωάννης, ὃν ὅτι σε φιλεῖ δι' αὐτὸ τοῦτο φιλῶ, νόσῳ χαλεπῇ προσεπάλαιοιεν. ἦν δὲ αὐτῷ δεινὸν οὐχ ἡ νόσος ἀλλὰ τό σου τῆς ἱερᾶς ἀπεινᾶι κεφαλῆς, ἐπεὶ καὶ νῦν ἐν τοῖς ὁμοίοις ἐστί. τούτῳ δέ τι καὶ τρίτον προσὸν χαλεπωτέραν τὴν νόσον ποιεῖ. ἐρᾷ τοῦ τι ποιεῖν στρατιώτῃ πρέπον, καὶ δυσκόλως ἔχει πρὸς τὴν ἐξ ἀνάγκης ἀργίαν. Αὐρηλιανῷ. ^[5]

- 38 (τ) Οἷμαί σου τὴν θεσπεσίαν ψυχὴν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο καταπεμφθεῖσαν, ἐφ' ᾧ κοινὸν ἀγαθὸν ἀνθρώπων εἶναι, καὶ χάριν εἰδέναι τοῖς συνιστάσι τοὺς δεομένους δικαίων, ὅτι σου πρεπούσας ὑποθέσεις τῇ φύσει πορίζονται. οὐ γὰρ ὅτι συγγενῆς ἐστὶν Ἡρώδης ἐμός, ἀλλ' ὅτι δεῖται δικαίων, διὰ τοῦτό σοι τὸν νεανίσκον συνίστημι, ὅστις ἐκ προγόνων λαμπρότατος ὢν καὶ τὴν πατρῶν βῶλον ὑποτελῇ τῇ συγκλήτῳ διαδεξάμενος, ἐπειδὴ γέγονεν ἡγεμὼν, ἀξιοῦται συντελεῖν ὥσπερ οἱ νεόβουλοι καὶ γενέσθαι διπλοῦς λειτουργός, τὸ μὲν τι διὰ τὴν οὐσίαν, τὸ δὲ δι' ἣν ἥρξεν ἀρχήν. Τῷ ἀδελφῷ. ^[10]
- 39 (τ) Ἐλκει με παρὰ σὲ πόθος καὶ χρεῖα. πυνθάνομαι τοίνυν εἰ περιμένεις ἥξοντα. Οὐρανίω. ^[1]
- 40 (τ) Ἐπεμψά σοι δῶρον ἵππον ἀκροφύεστατον εἰς ἅπασαν ἀρετὴν ἵππῳ προσήκουσαν, ᾧ χρῆσι μὲν ἐν ἀμίλλαις δρόμων, χρῆσι δὲ ὅταν ἐπὶ θήραν ἐξάγῃς, καὶ ἐν ἀγῶσι πολεμικοῖς καὶ ὅταν κατάγῃς ἐπὶ τῷ Λιβυκῷ τροπαίῳ πομπὴν ἐπινίκιον· οὐ γὰρ οἶδα ὅ τι μᾶλλον ἐστὶ, κυνηγέτης ἢ κέλης ἐναγώνιος ἢ πομπεὺς ἢ πολεμιστήριος. εἰ δὲ Νισαίων ἵππων ἰδεῖν ἐστὶν ἀειδέστερος, ὀχθώδης τε ὢν τὸ κρανίον καὶ λιπόσαρκος τὴν ὀσφύν, τάχα μὲν οὐδὲ τοῖς ἵπποις, ὥσπερ οὐδὲ τοῖς ἀνθρώποις, ἅμα πάντα δίδωσιν ὁ θεός, μήποτε δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ἐκείνας αὐτῷ τὰς ἀρετὰς συντελεῖ, εἰ τὰ μαλακὰ τῶν σκληρῶν ἐλάττω παρὰ τῆς φύσεως ἐκληρώσατο. πρὸς γέ τοι τοὺς πόνους ὅσα σαρκῶν οἶδα διαρκέστερα. οἱ μὲν οὖν παρ' ὑμῖν ἵπποι ταῖς σαρκὶ πλείους εἰσίν, οἱ δὲ ἡμέτεροι τοῖς ὀστοῖς. Ἐταίρω. ^[15]
- 41 (τ) Ἐμισθωσάμην σοι ναῦν ἀνθρώπων εὐγενῶν καὶ πλεόντων τὴν θάλατταν μετὰ πλείονος τέχνης ἢ τύχης. ὥς αἶ γε Καρπαθίων ὀλκάδες φήμην ἔχουσι διανοίᾳ κεχρησθαι, καθάπερ αἱ Φαιάκων τῶν πάλοι, πρὶν ἐπὶ τὴν νῆσον γενέσθαι τὸ δαιμόνιον μήνιμα. Κληδονίω. ^[5]
- 42 (τ) Συγγενῆς ἐμός ἀδικεῖται, σὺ δὲ καὶ φίλος εἶ καὶ δικάζειν, ἔλαχες. ἐκ μιᾶς οὖν προσοχῆς ὑπάρξει σοὶ κἄμοι καὶ τοῖς νόμοις χαρίσασθαι. ἐπανίτω τοίνυν Ἀσφάλιος εἰς τὸ δεσπότης εἶναι τῶν κεραμίων τῇ τοῦ πατρὸς διαθήκῃ προσλαβὼν τὴν ἀπόφασιν, τῆς κατηγορίας οὐκ ἐσομένης ἐμποδῶν τῷ παραυτίκα τῆς ἀκροάσεως. πότε γὰρ δεῖ δικαιοδοτεῖν ἢ τὸν χρόνον ἐν ᾧ μάλιστα τυγχάνομεν δεόμενοι τοῦ θεοῦ; Ἀναστασίω. ^[5]
- 43 (τ) Σωσηνᾶν τις ἔπεισεν ἢ θεὸς ἢ λόγος ἢ δαίμων ὅτι καὶ παρὰ τὰ χωρία τι γίνεται τοῖς ἀνθρώποις εἰς τὸ τυγχάνειν τε καὶ ἀποτυγχάνειν εὐμενοῦς τοῦ θεοῦ. πράττων οὖν πονήρως παρ' ἡμῖν καὶ τῶν πατρῶν ἀκριβῶς ἐκκοπεῖς ἔγνωκε πλεῖν εἰς τὰπὶ Θράκης χωρία, ἐκεῖ διαλλαγησόμενος πρὸς τὴν τύχην. εἰ δὴ σοὶ φίλα πρὸς τὴν δαίμονα, σύστησον αὐτῇ τὸν νεανίσκον, καὶ ἐξευρέτω τινὰ πόρον αὐτῷ χρημάτων. ῥάδιον δὲ βουλομένη· καὶ γὰρ τὰ Νόννου τοῦ Σωσηνᾶν φύσαντος οὐ χαλεπῶς εἰς ἐτέρους μετέθηκεν. ἀποφηνάτω δὴ καὶ Σωσηνᾶν κληρονόμον ἀλλοτρίου πατρὸς· γένοιτο γὰρ ἂν οὕτως ἐξ ἀδικίας τὸ δίκαιον. Ἰωάννη. ^[10]
- 44 (τ) Ὡσπερ ἄλλοτε πολλάκις ἐπὶ τῶν καιρῶν ἐγενόμην σοὶ χρήσιμος, καὶ παρεμυθησάμην δυσχέρειαν τύχης τὰ μὲν λέγων τὰ δὲ ποιῶν, ὥς ἐκάστοτε ἡ δύναμις ὑπηγόρευσε, καὶ νῦν περὶ τῶν καταλαβόντων σε πραγμάτων δοκεῖ μοι συνεισενέγκαι τινὰ γνώμην, ἐπειδὴ μὴ ἔργον δύναμαι· Συνέσιον γὰρ οὐ θέμις, ἔως ἐμπνεῖ τε καὶ δύναται, μὴ οὐχὶ παντὶ τρόπῳ πρόθυμον εἶναι τοὺς φίλους ἀγαθὸν τι ποιεῖν. ἄκουε τοίνυν ἃ μοι καλῶς ἔχει διαλεχθῆναι πρὸς σέ. εἰ μὲν θεός ἐστιν ἢ φήμη κατὰ τινὰ τῶν παρ' ἡμῖν ποιητῶν, σὺ διεχρήσω τὸν μακαρίτην Αἰμίλιον, οὐ πράξας ἀλλὰ βουλευσας τὸν φόνον, καὶ βαρβαρικὸν μὲν δρᾶμα συνθείς, τὸν σφαγέα δὲ καθείς ἐκ τῶν σαυτοῦ λοχιτῶν τὸν ὠμότατον. λέγει μὲν γὰρ ἢ φήμη ταῦτα, ψεύδεσθαι δὲ οὐ θέμις, οὕσαν θεόν. εἰ δὲ Ἡσίοδος μὲν οὐδὲν λέγει, πολλὰ δὲ λέγεται μάτην, καὶ τοῦτο περὶ σοῦ τῶν πολλῶν ἐστὶν ἔν (ὥς ἔγωγε βουλοίμην ἄν· περὶ ἐλάττονος γὰρ ποιοῦμαι τὴν ἐν ἀργυρίῳ ζημίαν ἢ τὴν ἐν φίλῳ), καὶ νῦν ἂν οὐχ ὑπαίτιος ὢν ἀκούης κακῶς, ἀτυχεῖς μὲν ἄρα, ἀλλ' οὐκ ἀδικεῖς. ὥς ὠφελος μὴδὲ ἀτυχεῖν. ἀλλ' ἐκείνως μὲν ἂν σοὶ μῖσος ὠφείλετο δίκαιον, οὕτω δὲ καὶ ἔλεος.

ἐγὼ δέ μοι δοκῶ λίαν ὑπὸ συνηθείας ἀλώσιμος ὦν κἀκείνως ἂν τὴν μὲν πρᾶξιν μισεῖν, σὲ δὲ ὅμως ἐλεεῖν. τοῦ δὲ ἐλεοῦντός ἐστι βοηθεῖν ὅση δύναμις, καὶ ἐξευρίσκειν ὅθεν ἂν οἴηται ὄνῃσαί τι. οὐκοῦν καθ' ἑκάτερόν μοι προσήκει συμβουλευσαί σοι τὸ φαινόμενον βέλτιον. ἔοικε δὲ ταῦτόν εἶναι συμφέρον αἰτίῳ τε ὄντι καὶ ἀναιτίῳ. ἴθι παρὰ τοὺς νόμους, καὶ σαυτὸν ἐπίδος τῷ δικαστῇ μετὰ ἀθρόων τῶν λοχιτῶν, εἴ τι κήδη κἀκείνων. καὶ εἰ μὲν ἐπράχθη τὸ δεινόν, δεήθητι καθικέτευσον ἀντιβόλησον, μὴ ἀνῆς προκαλινδούμενος, πρὶν ἂν διαπράξῃ τὸ παρὰ τῆς ψήφου συστήναι τῷ δημίῳ καὶ δοῦναι τὴν δίκην. ἐν καλῷ σοι κείσεται παρὰ τοῖς κάτω δικαστηρίοις τὸ προκαθηράμενον ἀπελθεῖν, ἐταῖρε Ἰωάννη. μὴ λόγον ἄλλως οἰηθῆς τὴν παραίνεσιν, μηδὲ προσπαίζειν με νομίσης σαυτῷ· οὕτω τῆς ἱερᾶς φιλοσοφίας ὀναίμην καὶ προσέτι τῶν παιδίων τῶν ἐμαυτοῦ. οὐκ ἂν μὴ φιλάτῳ σοι τυγχάνοντι συνεβούλευσά τι τοιοῦτον, ὃ γε ἀπεύχομαι τοῖς ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς· καὶ μήποτε αὐτῶν ἐπὶ νοῦν ἀναβαίῃ τὸ κάλλιον εἶναι τὸν ἀδικοῦντα δοῦναι τιμωρίαν αὐθαίρετον, ἀλλὰ μηδὲ παύσαιντο εὐτυχοῦντες ἐν οἷς ἀδικοῦσιν, ἵνα πλείω τε χρόνον εἶεν κακοὶ καὶ πάσας ἐκεῖ τὰς δίκας ὀφείλοινεν. πρὸς σὲ δὲ διὰ φιλίαν κινδυνεύω τι καὶ τῶν ἀπορρήτων εἰπεῖν, ὥς ἀνόμοιόν ἐστιν ἐν παχεῖ σώματι καὶ ἐν εἰδῶλῳ δοῦναι τὴν δίκην. ἰσχυρότερον μὲν γὰρ ἀνθρώπου θεός, τοῦ δὲ θεοῦ παντὸς διακόσμου σκιά τὸ ἀνθρώπινον. ἀλλ' ὅπερ εἰσὶν ἐν ταῖς πολιτείαις οἱ δῆμιοι, χεῖρες τῶν νόμων, τὴν αὐτὴν αἰ ποίναί χρεῖαν τῇ φύσει τοῦ κόσμου παρέχονται. ^[45]

44 (50) δαίμονές εἰσι καθαρτῆριοι, τέχνην ἔχοντες ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς ἦν οἱ κναφεῖς ἐπὶ τοῖς ἱματίοις τοῖς πιναροῖς. ἀλλ' εἴ τις ἱματίοις αἰσθησὶς ἦν, τί ἂν οἶε πάσχειν αὐτὰ λακτιζόμενα καὶ νιτρούμενα καὶ πάντα τρόπον κναπτόμενα; διὰ πόσων δ' ἂν ὀδυνῶν ἐκπεπλυσθαι κηλίδας ἀρχαίας καὶ προστετηκότα ὁμόργματα; ἐγὼ γὰρ λέγειν ὅτι πολλοῖς ὁ ῥύπος οὕτως ἐνέφου σφόδρα διὰ τοῦ βάθους, ὥς ἀναπάλλακτος εἶναι, καὶ φθάνει διαφθαρέντα πρὶν εἰς τὴν φύσιν ἐπανελθεῖν, ὅτι τὸ πάθος αὐτοῖς γέγονε φύσις ἢ διὰ χρόνου πλῆθος ἢ διὰ μέγεθος. οὕτω δὲ ἐχούσῃ ψυχῇ καλῶς ἂν εἶχεν εἶναι φθαρτῇ. νῦν δὲ τὰ μὲν ἀμαρτήματα λόγον ἔχει πρὸς τὰς ἀνεκπλύτους κηλίδας, ἡ ψυχὴ δὲ οὐκέτι πρὸς θοιμάτιον ἐκεῖνο τὸ πιναρόν τε καὶ οὐκ ἀντέχον, ἀλλ' ἀθάνατος οὔσα τίνει δίκην ἀθάνατον, ὅταν ἀμάρτη δευσοποιᾷ τε καὶ ἀναπόνιπτα. ἀλλ' ἐν ᾧ γὰρ τις ἡμαρτε βίῳ δίκας διδούς, οὕτω πάνυ προστετηκὸς ἔχει καὶ προσιζήσαν τὸ πάθος, ἀλλ', ὥς ἂν εἴποι τις, ἀρτιβαφῆς οὔσα ψυχὴ τάχιστα πλύνεται. διὸ δοτέον ἐστὶν ὥς ἐνὶ διὰ τάχους τὴν δίκην, καὶ τιμωροῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ μὴ δαίμοσι. λέγεται δὲ τις λόγος, ὅς με πείθει τοὺς ἡδίκημένους κυρίους εἶναι μακροτέρας τε ποιεῖν καὶ ἐπιτέμνειν τὰς τιμωρίας. διὸ παραπλήσιόν ἐστιν ἕνα κακόν τι μέγα ἐργάσασθαι καὶ πολλοὺς κατὰ μικρὸν ἀδικῆσαι· ἐπέξεισι γὰρ ἕκαστος ἐν τῷ μέρει, καὶ δεῖ πᾶσιν ὑπηρετῆσαι τὴν δίκην. ὅταν δὲ τις ἰάσιμος ᾖ, μέγα παρὰ τῷ δικαστῇ δύναται τὸ τοσαῦτα προπεπονθέναι τὴν ψυχὴν, ὥς ἤδη παρ' αὐτῶν τῶν ἡδίκημένων ἔλεον εὑρέσθαι. τότε τοίνυν εἰκὸς ἐστὶ τῆς μακαρίτιδος Αἰμιλίου ψυχῆς συγγνωμονεστέρας τυχεῖν; ἐγὼ μὲν οὖν οἶμαι, μᾶλλον δὲ οἶδα σαφῶς, ὥς ἅπας ἰκέτης αἰδέσιμος, ὅστις ἑαυτὸν τετιμώρηται. καὶ τις ἤδη παρ' ἡμῖν εἰς ἀπολογίαν ὑπὲρ ἀμαρτήματος καταστάς αὐτῷ τῷ φθάσαι τὴν αἰτίαν ὁμολογήσαι καὶ φῆσαι κολάσεως ἄξιος εἶναι, τὴν κόλασιν ἐξεωνήσατο. τὸ δὲ ἐνευχηθῆναι τοῖς δι' ἃ τις ἡδίκησεν, εἴτε χρήμασιν εἴτε σώμασι, βαρυθυμότερον τὸν ἡδίκημένον καθίστησι. καὶ τίς ἂν γένοιο τοῦ σώματος ἐξελθὼν, εἴθ' ὑπὸ βιαίας δίκης εἴτε ἕτερον τρόπον, κᾶπειτα αὐτὴν τὴν ψυχὴν αὐτῇ τῇ ψυχῇ θεασάμενος, οὐκ οὔσης ἀρνεῖσθαί σοι γλώττης ἀλλ' ἐγκεκολαμμένον ἔχων τούπίσημον τὸ τῆς πράξεως; οὐκ ἰλιγγιάσεις; οὐκ ἀπορήσεις; ἔλξη σιγῶν καὶ ἐκκείσῃ τῇ δίκῃ, καὶ σὺ κἀγὼ καὶ πᾶς ὃν οὐ προκαθαίρει δημοσιευθεῖσα μετάνοια. ἀλλ' ἀνδριστεόν, ὦ γενναῖε, γενναῖος γὰρ εἴης, καὶ τῶν μὲν ἡδονῶν ὑπεροπτέον ἅς ἀδικοῦντες ἐπορισάμεθα· τοὺς δὲ ἀνθρώπους οὐκ αἰσχυντέον, ἀλλὰ τῷ δικαστῇ μὲν ὁμολογητέον τὴν πρᾶξιν, ἐξιλαστέον δὲ τῇ παραυτίκα τίσει τὰς κάτω ποινάς. ^[95]

μεγίστου γὰρ ὄντος ἀγαθοῦ τοῦ μὴ ἀμαρτεῖν, δεύτερον ἀγαθὸν τὸ δικαιωθῆναι. ὅστις δὲ χρόνον πολὺν ἀδικῶν ἀκόλαστος μένει, τοῦτον δεῖ νομίζειν τὸν ἀτυχέστατον, οὐ μῆτε θεὸς μὴτ' ἄνθρωπος κήδεται. σκόπει γὰρ καὶ ταύτη. τὸ ἀκόλαστον εἶναι πρὸς κακοῦ καὶ λέγεται καὶ ἀκούεται. οὐκοῦν τὸ κεκολάσθαι πρὸς ἀγαθοῦ· τῷ γὰρ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον ὁ λόγος νέμει. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ παρῶν ἐτύγχανον, οὐδὲν ἂν ἔδει σε πρᾶγμα σχεῖν ἀπερυθριῶντα καὶ σαυτὸν καταγγέλλοντα, ἀλλ' ἐμαυτὸν ἂν ἔταξα συνηγορήσοντά σοι, καὶ προσήγαγον ἄν σε καθάπερ ἰατροῖς τοῖς νόμοις. ἀνόητος μὲν γὰρ ἄν τις εἶπεν ὡς Συνέσιος Ἰωάννου κατηγορεῖ, σὺ δ' ἂν ἡπίστασο τάληθές ὅτι φειδοῖ καὶ κηδεμονία τῇ σῇ τὴν κατηγορίαν εἰλόμην, ἴν' ὡς ἐν κακοῖς ἄμεινον πράξειαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, εἰ τὰ δίκημα γέγονεν, ὃ μὴ γένοιτο σοῦ τε ἔνεκα καὶ τῆς πόλεως· ἅπανα γὰρ ἂν εἴη μιαρὰ τῷ φόνῳ, τολμηθέντος αἵματος ὁμογνίου. εἰ δὲ σὺ καθαρὸς καὶ χεῖρα καὶ γνώμην (εἴη δὲ οὕτως), ἐπάρατοι μὲν οἱ ταῦτα συνθέντες ἐπὶ σοί, κἀκείνους δὲ περιμένει τὰ κατὰ γῆς κολαστήρια, ὡς οὐχ ἕτερος οὕτω τρόπος θεομισῆς ὡς ὁ λογοποιὸς ὁ τιτρώσκων ἐξ ἀφανοῦς· ἀγεννέστατος γὰρ ὢν μέγιστα κακὰ διαπράττεται, καὶ λέγεται τις αὐτοῖς μοῖρα κιναίδων προσκεῖσθαι, καὶ τῶν ἐν τῇ τέχνῃ τοῦτ' εἶναι τὸ κράτιστον, ἐπεὶ καὶ πρὸς ἄλλα πολλὰ σοφισταὶ γίνονται καὶ εὐμήχανοι. ὥστε ἄν τις ἀλῶ φήμας ἐπὶ τοῖς οὐκ οὔσι ποιῶν, τοῦτο ἐκείνο, μὴ ἐπανέρη μηδὲ διστάσης, ἀλλὰ κἂν στερεώτατος εἶναι δοκῇ, θαρρῶν ἀποφαίνου τὸν ἄνδρα ἡμίγυνον, αὐτόχρημα θιασώτην τῆς Κότυος. σοὶ δὲ ἔξεστιν ἀπὸ τῶν λόγων τούτων ἀποφῆναι συκοφαντούσαν τὴν δόξαν, εἰ σαυτὸν τε καὶ τοὺς σοὺς ἐπιδοίης τῇ δίκῃ. εἰπὲ γὰρ εἰσελθὼν ὡς Ἑμοῦ κατηγοροὶ τινὲς εἰσιν ἀφανεῖς, οἱ προκατεγνωκότες αὐτῶν ἀξιοῦσι λανθάνειν, κατηγοροῦσι δὲ ὅμως πολλὰ καὶ χαλεπά, καὶ κινδυνεύουσι πείθειν ἐνίους· οὕτως εἰσιν ἐπίβουλοι καὶ δεινοὶ παραδοῦναι λόγον τῇ φήμῃ. κᾶτα διεξελθὼν τὰς αἰτίας ἐφ' αἷς ἀκούεις κακῶς, γάμον καὶ φόνον ἀνόσιον, ἐπειδὴ σπάταλον οἶμαί τινά φασι ὑπὸ σοῦ κάθετον ἐξεργάσθαι τὸν φόνον, τοῦτον ἅμα προσάγων δεήθητι τοῦ δικαστηρίου λιπαρῶν καὶ προσπίπτων μὴ ἀνεξέταστος ἀπελθεῖν μηδὲ ἐρήμην ἀλῶναι. οὐ γὰρ δὴ, κράτιστε τῶν ἡγεμόνων, ἔρεῖς, διότι γραφὴν εἰς τοῦμφανὲς οὐδεὶς ἀπηνέγκατο, παρὰ τοῦτό σε δεῖ ποιήσασθαι τὸ μὴ διὰ πάσης ἐλθεῖν βασάνου, μετιόντα καὶ θηρώμενον τὴν ἀλήθειαν. ὁ βεβοημένος σπάταλός ἐστιν οὗτος. ἔχεις τὸν ἄνδρα· χρῶ τῷ σώματι. τοῦτον, εἴ τι γέγονε, τήμερον ἀναφανῆναί γε δεῖ κατηγορον αὐτοῦ τε κάμοῦ. κἂν μὲν οὕτω σοῦ λέγοντος μὴ πείθηται σοι, καὶ τοῦθ' ἄλλος ἔχει πρὸς γε ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους· εἰ δὲ φιλάνθρωπός τε εἴη καὶ χαρίσαιτό σοι τὴν περὶ τούτων ἀκρόασιν, ἅπαν ἐνταῦθ' ἐστὶ τὸ λαμπρῶς ἀπολογήσασθαι καὶ τοὺς λογοποιοὺς καταισχυναί τε καὶ κατασιγάσαι. ^[145]

τὸν γὰρ δὴ σπάταλον τοῦτον οὐ δεήσει τρυφᾶν, ἀλλὰ καὶ δεδήσεται καὶ κρεμήσεται καὶ τῷ πλευρῷ διορυγῆσεται· δεινοὶ γὰρ ἐξελέγξαι προσποίησιν οἱ βασανισταί, καὶ τινες αὐτοῖς ὄνυχές εἰσιν ἐξηυρημένοι, συλλογισμῶν ἐπιστημονικῶν ἔχοντες δύναμιν, ὥσθ' ὃ τι ἂν ἐκείνων κρατούντων ἀναφανῇ, τοῦτ' ἔστιν αὐτὸ τάληθές. ἂν οὕτως ἀπολυθῇς μηδὲν ἀδικῶν, ἅπει τοῦ δικαστηρίου νενικηκώς καὶ γαῦρος, εὐαγῆς ὢν τε καὶ δοκῶν. εἰ δὲ ἐγὼ μὲν εἰσηγησάμην ἅττα σοι λυσιτελεῖν οἶμαι, σὺ δὲ οὐ ποιήσεις οὐδὲ πρὸς τὸν δικαστὴν πρόσει, τὸ μὲν ἀληθὲς εἶδὲ τε καὶ οἶδεν ἡ Δίκη. πάντως ὁ διὰ πάντων ἡκων ὀφθαλμὸς τῆς θεᾶς καὶ Λιβύην ἑώρα καὶ φάραγγα ἐκείνην καὶ θροῦν ἐκείνον, εἴτε τὸν ὄντα εἴτε τὸν ἐπιποίητον, καὶ τὸν Αἰμιλίου δρόμον καὶ ὃ τι πέπονθε καὶ ὑφ' οὗ καὶ ὃ τι εἶπε καὶ ὃ τι ἤκουσεν, εἰ δὴ τι καὶ εἶπε καὶ ἤκουσε. καὶ οἶδεν ὅτι εἰ καὶ τύχοις μὲν ἀναίτιος σὺ καὶ καθαρὸς τῷ θεῷ, μῆτε πράξας μῆτε βουλευσας ἔργον ἐξάγιτον, ἀλλ' ἡμῖν γε τοῖς ἀνθρώποις οὕτω καθαρός, ἕως ἂν ἀναπολόγητος ᾖς. οὐδὲ ἐμβαλοῦμέν σοι δεξιάν, οὐδὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς σιτησόμεθα· τοὺς Αἰμιλίου γὰρ ἀλάστορας δέδμεν, εἰ θιγγάνων ἡμῶν ἐναπομόρηξεν τὴν προστροπὴν. εἰσὶ καὶ ἡμῖν οἰκεῖαι κηλίδες· οὐ δεῖ καὶ προσερανίζεσθαι. Ὀλυμπίῳ. ^[175]

- 45 (τ) Λυποῦσι τὴν ἐκκλησίαν ἀλλότριοι πονηροί. διάβηθι κατ' αὐτῶν· οἱ πάτταλοι γὰρ παττάλοις ἐκκρούονται. Ἀναστασίω. ^[1]
- 46 (τ) Οὐδὲ Ἄμασις μὲν καλός, φυλαζάμενος ἐπιδακρῦσαι τοῦ Πολυκράτους ταῖς συμφοραῖς, ἃς ἐσομένας προείδετο, ἀλλ' οἷς εὐτυχοῦντι κήρυκα πέμψας τὴν φιλίαν ἀπέιπατο, δῆλον ἐποίησεν ὅτι κὰν ἐδάκρυσεν, εἰ προύλαβεν ἢ συμφορὰ τὴν ἀπόρρησιν. σὺ δὲ ἡμῖν ἕως μὲν οὐ προσεκόπτομεν τῇ τύχῃ συνέμεινας, ἔπειτα συναπῆρας αὐτῇ· λέγει γὰρ ἡ φήμη διὰ τῶν ἀπὸ Θράκης ἡκόντων οὐδὲν οὔτε φρονεῖν σε περὶ ἡμῶν οὔτε λέγειν ἐπεικές. τοῦτο μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ὅλως φιλίαν ἀπειπεῖν ἀλλ' ἔχθραν ἀνειπεῖν, ἥρκει δέ, εἴπερ ἄρα, τὸ μὴ συνανιᾶσθαι· τὸ δὲ καὶ προσανιᾶσαι πόρρω δεινῶν καὶ οὔτε Ἀμάσιδος οὔτε ὅλως ἀνθρώπινον. ἀλλὰ σοὶ γὰρ ἴσως ὑπὲρ τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων ἔσκεπται κάλλιον. ποίει τὸ ποιητέον, μόνον εἰ χαίρων ποιεῖς· ἥμισυ γὰρ ἂν εἴη κακόν, εἰ καὶ οἷς πάσχω κακῶς ἡδὺς εἶην τοῖς φίλοις. Θεοτίμω. ^[15]
- 47 (τ) Ἀρίθμει καὶ Πέτρον ὀργὴν Πενταπόλεως ἄνθρωπον οὐ τέχνῃ μετιόντα τὸ λύειν τοὺς νόμους. καίτοι καὶ τὸν οὕτω μετιόντα μισῶ, καὶ ὁ θεὸς σύνοιδε καὶ ὁ Διοσκορίδης, ἀλλ' οὗτός ἐστι νεανικώτερος ἐκείνου τάνδρος· ὅτου γὰρ ἐπιθυμήσει χρήματος, πρῶτον ἀρπάσας καὶ ὑφ' ἑαυτὸν ποιησάμενος, ἔπειτα πράττει τὴν δίκην κὰν ἁλῶ τῇ ψήφῳ, κρατεῖ τῇ χειρί. οὕτως ἐποίησε. πρῶτον ἥρπασε κεράμιον. ἐγράψατό τις αὐτόν. ὁ μὲν ἤλεγξεν, ὁ δὲ οὐκ ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ προσηπίλησε τοῖς δημίσις πληγὰς. πρὸς ὃ νεμεσήσας ἐγὼ καὶ νομίσας οὐκ εἶναι βιώσιμον ὅπου τινὲς ἰδιῶται χεῖρας ἔχουσι μείζους τῶν νόμων, παρεσκεύασα λαμπροτάτους ἄνδρας εἷξαντας ἀποφάσει βοηθῆσαι τῇ καταστάσει τῆς πολιτείας· εἰ γὰρ προυχώρησεν αὐτῷ, πολλοὺς ἂν ἐντὸς ὀλίγου Πέτρους ἐθεασάμεθα. ἐν ᾧ χάριν ἔχω τῷ θαυμαστῷ Μαρτυρίῳ, καὶ συνηγανακτηκότι μάλιστα καὶ προθυμότατα πάντων ὑπηρετήσαντι. ἀνθ' ὧν ἀγαθὸν αὐτῷ τι γένοιτο παρὰ τοῦ θεοῦ. παρὰ δὲ Ἀνθεμίου καλῶς ἂν ἔχοι τὸ μὴ κακόν τι λαβεῖν, εἰ Πέτρος αὐτόν, ὥσπερ ἠπείλησεν, ἀπαιτήσκειν. ἀλλ' ἵνα μὴ γένηται τοῦτο, δέομαι σοῦ τε αὐτοῦ καὶ διὰ σοῦ τοῦ θαυμασίου ἀνδρὸς καὶ φιλοσόφου Τρωΐλου, κωλύσατε τὸν ἀλιτήριον ἄνθρωπον τὴν διὰ τῶν νόμων ἐπὶ τοὺς νόμους ἐλθεῖν. ἐμοὶ καὶ Πενταπόλεως μέλει καὶ τοῦ μὴ γεγονέναι φίλῳ συμφορᾷς αἴτιον· τὸ δὲ πῶς ἂν συκοφάντης ἀνακοπεῖ, οὐκ ἐμὸν εὔρεῖν, ἀλλὰ σόν, ᾧ πρὸς τὰ καλὰ πάντων σὺ ποριμώτατε. Πυλαιμένει. ^[25]
- 48 (τ) Καλῶς ποιεῖς εἰς τὴν ἔχουσαν τὸν βασιλέα πόλιν ἐπανελθόν· εἰ γὰρ κὰν τοῖς Ἰσαύρων ὄρεσιν ἡ ἀγαθὴ σοὶ τύχη συνῇ, ἀλλ' ἔστιν εὐτυχία παρὰ τὸν τόπον ἀτυχεστέρα. ἐμοὶ δέ τι καὶ ἰδίᾳ διαφέρει τὸ παρ' αὐτὰ σε πράττειν εὖ τὰ βασιλεία, οὗ διατρίβων καὶ λήψῃ καὶ πέμψεις ἐπιστολάς, τὸ τιμαλφέστατον ἐμοὶ τῶν ἀπὸ Θράκης ἀγωγίμων. Θεοτίμω. ^[5]
- 49 (τ) Πλείω καλὰ τῆς Σιμωνίδου συνουσίας Ἱέρων ἀπέλαυσεν ἢ Σιμωνίδης Ἱέρωνος. καὶ ναὶ μὰ τὸν φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σόν, οὗ σε πλέον ἐμακάρισα τῆς Ἀνθεμίου τοῦ μεγάλου φιλίας ἢ τῆς σῆς αὐτόν ἐκείνον τὸν μέγαν Ἀνθέμιον· ἀνδρὶ γὰρ ἔχοντι δύναμιν τί κτῆμα κάλλιον ἢ φίλος ἦθος ἀκαπήλευτον παρεχόμενος; οἷον ἐγὼ Θεότιμον οἶδα, τὴν πραοτάτην καὶ θεοφιλεῖ κεφαλὴν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν σὺ Σιμωνίδου πλέον ποιεῖς (Σιμωνίδης γὰρ αὐτὸς ὡμολόγει πρὸς ἀργύριον διαλέγεσθαι), ἐκεῖνο δὲ κοινόν, ὅτι καὶ Σιμωνίδης Ἱέρωνα τῇ διαδοχῇ τοῦ χρόνου συνέστησε, καὶ διὰ τὰς Θεοτίμου ποιήσεις ἔστ' ἂν Ἕλληνες ὥσι πολλὸς Ἀνθέμιος ἐν ταῖς τῶν λόγων διατριβαῖς. ἀλλὰ τὰ μὲν Ῥωμαίων ἐκεῖνος αὔξει, σὺ δὲ ἐκείνου τὸ ὄνομα· ποιητικῇ γὰρ ἔδωκεν ὁ θεὸς ταμιεύειν τὴν εὐκλειαν, ἥς τὸ καλὸν εἰς σὲ περιήκει. Τῷ ἀδελφῷ. ^[15]
- 50 (τ) Ἀπέκτονε, φησί τις, Ἰωάννης Αἰμίλιον, ἕτερος δέ τις τοὺς πολιτευομένους ἐχθροὺς ἐπ' αὐτῷ ταῦτα συμπλάσαι. τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς οἶδεν ἡ Δίκη, καὶ ὁ χρόνος εὐρήσει, ἐγὼ δὲ καίπερ ἀδήλου τοῦ πράγματος ὄντος οἶμαι δεῖν ἅπαντας ἐξῆς ἀποτροπιάζεσθαι, τὸν μὲν, ὅτι τοιοῦτός ἐστιν, ὥστ' εἰ καὶ μὴ πεποίηκεν, ἀλλ' ἐποίησεν ἂν καὶ τοῖς ἑαυτοῦ τρόποις πρέπουσαν αἰτίαν ἐδέξατο·

τοὺς δὲ καὶ μὴ πλάσαντας, ὅτι συνέπλασαν ἄν, καὶ πρὸς αὐτῶν τὸ ἐγχείρημα. ὥς ἔστιν ἦθος ἀνοίκειον ὑποψίας τινί, κἄν εἰ συνωμόται πολλοὶ μαρτυροῖεν, οὐδὲν αὐτοῖς ἔσται πλεόν εἰς πίστιν. οἷον εἴ τις ἐταιρήσεως διώκοι τὸν Αἴαντα, γέλως ἂν εἴη πλατύς. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, εἰ μὴ θῆλυς, ἀλλὰ θηλυδρίας γε ἦν καὶ τὴν αἰτίαν ἐχώρει. τὸν Σίσυφον δὲ καὶ τὸν Ὀδυσσέα μισῶ. καὶ γὰρ εἴ τι καὶ λέγοιεν ἀληθές, ἀλλὰ τοιοῦτοί γε ἦσαν οἷοι τὰ πλεῖστα ψεύδεσθαι. ἐγὼ δὲ οἷς ἀτυχῶ, λίαν εὐτυχῶ, πολιτῶν τοιούτων ἐχθρῶν καὶ φίλων στερόμενος. διατετειχίσθω μοι τὰ πρὸς ἅπαντας, οὐδὲν ἐμοὶ πρὸς ἐκείνων οὐδένα. ξένος ἐν ξένοις βιώην. ὁ τρόπος ἡμᾶς πρὸ τοῦ τόπου διώκισεν. ὁδύρομαι δὲ τὸ κλεινὸν ἔδαφος τῆς Κυρήνης, ὃ πάλοι μὲν εἶχον Καρνεάδαι τε καὶ Ἀρίστιπποι, νυνὶ δὲ Ἰωάνναι τε καὶ Ἰούλιοι, μεθ' ὧν οὐκ εὐκαίρως γενόμενος εὐκαίρως ἀποδημῶ. σὺ δὲ ἀλλὰ μηδὲ γράφειν ἔτι μοι περὶ τῶν ἐκεῖθεν πραγμάτων τινός· μηδὲ συνιστάναι τοὺς ἔχοντας δίκας· οὐ γὰρ ἂν ἐπιδοίην ἐμαυτὸν ἔτι τούτων τινί. ἀτυχέστατος μεντὰν εἶην, εἰ τῶν μὲν ἀγαθῶν τῆς φιλτάτης πατρίδος στεροίμην, μετέχοιμι δὲ ἀντιλογιῶν καὶ πραγμάτων ἀφελκόντων με τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ ῥαστώνης, καὶ πενίαν ἐξ ἀπραξίας ὥς κέρδος ἐλόμενος, τὰλλότρια κακὰ προῖκα περιεργάσομαι. Τῷ αὐτῷ. ^[30]

51 (τ) Ἄραντες ἐκ Φυκοῦντος ἀρχομένης ἐώας, δείλης ὀψίας τῷ κατ' Ἐρυθρὰν κόλπῳ προσέσχομεν· ἐνδιατρίψαντες δὲ ὅσον ὕδωρ πιεῖν καὶ ὕδρεύσασθαι (πηγαὶ δὲ ἐπ' αὐτὴν ἐκδιδόασιν τὴν ἡόνα καθαροῦ καὶ ἡδίστου νάματος), ἐπισπευδόντων τῶν Καρπαθίων αὐθις ἀνήχθημεν· πνεύματι δὲ χρῆσάμενοι μετρίῳ μὲν ἀλλ' ἐκ πρύμνης ἀεί, καὶ μέγα οὐδὲν ἐφ' ἐκάστης ἡμέρας ἀνύειν ἐλπίσαντες, ἐλάθομεν ἐξηνυκότες ὅσον ἔδει. καὶ πεμπταῖοι τὸν φρυκτὸν ἰδόντες, ὃν αἴρουσιν ἀπὸ πύργου τοῖς καταγομένοις σύνθημα, θᾶττον ἢ λόγος ἀποβιβασθέντες ἤμεν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Φάρῳ. λυπρὰ δὲ ἡ νῆσος, ἐν ᾗ μήτε δάσος ἐστὶν αὐτοφυὲς μήτε καρπός, ἀλλ' ἄλλες τινές. Τῷ αὐτῷ. ^[10]

52 (τ) Ἦκειν τις Ἀθήνηθεν λέγεται κρηπιδοπώλης ἄνθρωπος, παρ' οὗ μοι δοκεῖς καὶ πέρυσιν ἐωνῆσθαι τὰς ἀνατρήτους ἐμβάδας. νῦν δὲ φασιν αὐτὸν ἐπὶ μεῖζον ἐμπορεύεσθαι, κομίζοντα στολὰς ἀττικουργεῖς, σοὶ τε θερίστρια πρέποντα καὶ ἡμῖν ἀναβολὰς εἰς τὴν ὥραν τοῦ ἔτους. πρὶν ἂν οὖν ἀπάσας φθάσειεν ἀποδόμενος ἢ τὰς τῆς καλλίονος ἐργασίας (οἱ γὰρ προεντυγχάνοντες οὐχ ὑπὲρ τῶν κατόπιν ἀλλ' ὑπὲρ ἑαυτῶν δήπουθεν ἀξιοῦσι βουλεύεσθαι), εἰσκάλει τὸν ξένον καὶ πρίω μοι τρεῖς ἢ τέτταρας τῶν ἀναβολῶν. πάντως ὃ τι ἂν ὑπὲρ τῆς τιμῆς κατάθῃ, παρ' ἐμοὶ σοι πολλαπλάσιον κείσεται. Τῷ αὐτῷ. ^[10]

53 (τ) Μῆκος ἐπιστολῆς ἀνοικειότητα κατηγορεῖ τοῦ διακομίζοντος. ἀλλ' ὁ θαυμαστὸς Ἀκάκιος οἶδε μὲν ὅσα κἀγώ, ἐρεῖ δὲ καὶ ὧν οἶδε πλείονα τῷ τε σὸς ἐραστής εἶναι καὶ τὴν γλῶτταν ἔχειν νικῶσαν τὰ πράγματα, ὥστε τὴν ἐπιστολὴν τῷ νόμῳ τοῦ προσειπεῖν σε πλεόν ἢ τῇ χρεῖα χαρίζομαι. τὸ δὲ ἀπαγγεῖλαί σοι περὶ τοῦ νιοῦ Διοσκορίου τοῦτο μὲν ὥς ὑγιαίνει τοῦτο δ' ὥς ἀναγινώσκει καὶ πρόσκειται τοῖς βιβλίοις, τοῦτο τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς ὑπαρχέτω τιμή. ἡμεῖς δὲ αὐτῷ συμμορίαν ἀδελφῶν παρεσχόμεθα προσθέντες Ἡσυχίῳ ζεῦγος ἀδελφῶν ἀρρένων, οὓς εὐτυχεῖς ποιήσειεν ὁ θεὸς αὐτοῖς τε καὶ ἀδελφοῖς καὶ γονέων οἴκῳ καὶ τῷ λοιπῷ γένει καὶ ταῖς πατρίοις πόλεσιν. Τῷ αὐτῷ. ^[10]

54 (τ) Συχνοὶ παρ' ἡμῖν καὶ ἰδιῶται καὶ ἱερεῖς, πλαττόμενοί τινες ὀνείρους οὓς αὐτοὶ καλοῦσιν ἀποκαλύψεις, εἰκόασιν ὑπαρ μοι δώσειν κακόν, ἂν μὴ τάχιστα τὰς ἱεράς Ἀθήνας καταλαβεῖν μοι γένηται. ὁσάκις ἂν οὖν ἐντυχεῖν σοι γένηται ναυκλήρῳ Πειραϊκῷ, γράφε πρὸς ἡμᾶς· ἐκεῖ γὰρ ἐντευξόμεθα ταῖς ἐπιστολαῖς. ὀνήσομαι δὲ οὐ μόνον τοῦτο τῆς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας ὁδοῦ, τὸ τῶν παρόντων ἀπηλλάχθαι δεινῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ μηκέτι τοὺς ἐκεῖθεν ἦκοντας ἐπὶ λόγοις προσκυνεῖν, οἳ μηδὲν μὲν ἡμῶν τῶν θνητῶν διαφέρουσιν (οὓκουν εἰς σύνεσιν γε τῶν Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος), ἀναστρέφονται δὲ ἐν ἡμῖν ὥσπερ ἐν ἡμίονοις ἡμίθεοι, διότι τεθέανται τὴν ἀκαδήμειάν τε καὶ τὸ Λύκειον καὶ τὴν ἐν ᾗ Ζήνων ἐφιλοσόφει Ποικίλην, νῦν

οὐκέτ' οὖσαν ποικίλῃν· ὁ γὰρ ἀνθύπατος τὰς σανίδας ἀφείλετο, ἔπειτα ἐκώλυσεν αὐτοὺς ἐπὶ σοφία μείζον φρονεῖν. Τῷ αὐτῷ. ^[15]

55 (τ) Ἦλυσας τὸ πρυμνήσιον, κἀγὼ τὰς ἡμιόνους ἔστησα παρὰ τὴν ζεφυρίτιν ῥόνα· τῆς ἀπῆνης δὲ ἀποβαίνοντος ἤδη σοι τὸ ἰστίον ἦρτο, καὶ κατὰ πρύμναν ὁ ἄνεμος. ἀλλὰ τοῖς τε ὀφθαλμοῖς ὑμᾶς ἐφ' ὅσον ἐξικνοῦντο προύπεμψα, καὶ πολλὰ τοῖς ἀνέμοις ὑπὲρ τῆς ἐρωμένης ψυχῆς διείλεγμαι, συνιστὰς αὐτοῖς τὸ σκάφος, ὅτι μοι τὸ τιμαλφέστατον φορτίον ἐπεπίστευτο· οἱ δέ (οὐ γὰρ εἰσιν ἀνέραστοι τῶν καλῶν) ὑπέσχοντό μοι τὴν σὴν κοιμίδην τε καὶ ἀνακομιδὴν. οὗτοι μὲν οὖν ἀγαθοὶ δαίμονες ὄντες οὐκ ἂν ποτε ψεύσαιντο, σὺ δὲ ὥσπερ αὐτῶν ἐδεήθης, ἐντεῦθεν ἐκεῖσε πορθμεύων δεήθητι, κἀκεῖθεν ἐνθάδε· πολὺ γὰρ ἂν ἡδίους τότε σοι παραγένοιντο. Τῷ αὐτῷ. ^[10]

56 (τ) Ἀδικεῖς με, ὦ θεία καὶ ἱερὰ κεφαλὴ, ψυχὴν ἀπλὴν καὶ ὑπὸ συνηθείας ἀλώσιμον ἐνσεῖσας μὲν εἰς τὸ διαφερόντως ἀγαπᾶν σέ τε καὶ τὴν ἀδελφιδὴν, ἀφελόμενος δὲ σαυτοῦ τε καὶ τῆς ἀδελφιδῆς. ἐκείνην μὲν οὖν ἔχων διπλὴν ἐθεώμην εἰκόνα, καὶ παρὴν μοι διὰ τῆς νεάνιδος ὁ θεῖος αὐτῆς· νῦν δὲ ἅπαντα τὰ φίλα φροῦδα, καὶ μέφομαι τῇ φύσει διὰ τὴν ἀμετρίαν τῆς εἰς τὸ ἀδικεῖσθαι ῥοπῆς. καὶ εἴ τι φιλοσοφίας ὄφελος, εἰς τὸ ἀρρενωπότερον ἀναχθήσομαι, καὶ τοῦ λοιποῦ σφενδαμνίῳ μοι καὶ ἀκλινεστέρῳ συνέσεσθε. Κατὰ Ἀνδρονίκου. ^[10]

57 (τ) Αἱ κακοποιοὶ, δυνάμεις ἐν κόσμῳ συντελοῦσι μὲν τῇ χρεῖα τῆς προνοίας (κολάζουσι γὰρ τοὺς ἀξιους κολάζεσθαι), εἰσὶ δὲ ὅμως θεομισεῖς τε καὶ ἀποτρόπαιοι· ἐγερῶ γάρ φησιν ἔθνος ἐφ' ὑμᾶς, ὅφ' οὐ πείσεσθε τόσα καὶ τόσα. καὶ τελευτῶν αὐτοῖς ἐκείνοις οἷς ἐπιστρατεύει φησὶν ἐπεξελεύσεσθαι, ὅτι παραλαβόντες ὑμᾶς οὐκ ἠλέησαν οὐδὲ ἀνθρωπίνως ἐχρήσαντο. αὐτὰς μὲν οὖν οὐκ ἐξεμελέτησα τὰς ἱερὰς συλλαβάς, ἰσχυρίζομαι δὲ ὡς ἔστιν οὗ τῶν βιβλίων ὁ θεὸς ταῦτα λέγων πεποίηται. καὶ οὐκ εἶπε μὲν οὕτως, οὐκ ἐποίησε δέ, ἀλλ' ὁ Βαβυλώνιος βασιλεὺς Ἰερουσαλὴμ μὲν τὴν πόλιν κατέσκαψε, τὸ δὲ ἔθνος ἠνδραποδίσατο. ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος οὐκ εἰς μακρὰν ἐμεμῆνει, καὶ γέγονε δίκη θεοῦ ἐξερημωθῆναι τὴν πόλιν, ὡς εἰ καὶ γέγονεν ἐν τῷ τόπῳ πόλις ἀπιστηθῆναι. ἄρα τολμήσει τις ἐρέσθαι θεὸν διὰ τί σὺ μὲν ἀνίστης ἄνδρας ἐπὶ τοὺς ἡμαρτηκότας σοι τιμωρούς, ὅταν δὲ ὑπηρετήσωσι τῷ θεῷ βουλήματι, καὶ γένωνται δῆμιοι τούτοις ἐφ' οὓς καταπέμπονται, δέον ἐκτίσαι χάριν τῆς ὑπουργίας, τότε δὴ μάλιστα καὶ κολάζονται; ἀλλ' ἢ κεκίνηκεν ἡμᾶς εἰς ἀπόκρισιν ὧν αὐτοῦ πυνθανόμεθα; ἐπειδὴ γὰρ βεβλαμμένου τῆδε τοῦ θεοῦ νόμου παρῆλθεν εἰς ἀνθρώπους τὰ κακά (τὰ δὲ κακοποιὰ διαφερόντως κακά· περιουσίᾳ γὰρ φύσεως καὶ δραστήρια γίνεται), ἐπειδὴ δ' οὖν ἅπαξ γέγονε τὰ κακά (τῆς γὰρ θείας σοφίας καὶ ἀρετῆς καὶ δυνάμεως ἔργον ἐστὶν οὐ μόνον τὸ ἀγαθοποιεῖν (φύσις γάρ, ὡς εἶπεῖν, αὕτη θεοῦ, ὡς τοῦ πυρὸς τὸ θερμαίνειν καὶ τοῦ φωτὸς τὸ φωτίζειν), ἀλλὰ κἀκεῖνο μάλιστα, τὸ διὰ κακῶν ἐπινοηθέντων πρὸς τινων ἀγαθόν τι καὶ χρηστὸν τέλος ἀποτελεῖν καὶ ὠφελίμως τοῖς δοκοῦσι φαύλοις χρῆσθαι), σοφίας ἐστὶν εὐμηχάνου καὶ τοῖς κακοῖς ἐν δέοντι χρήσασθαι. ὅταν οὖν δέηται κολαστῶν, χρῆται νῦν μὲν ἀγελάρχαις ἀκρίδων δαίμοσι, νῦν δὲ ὧν ἔργα λοιμοί· καὶ νῦν μὲν ἔθνη βαρβάρῳ, νῦν δὲ ἄρχοντι πονηρῷ· καὶ καθάπαξ εἶπεῖν, ταῖς ἐπιτηδείοις εἰς τὸ ποιῆσαι κακά δημόσια φύσει. μισεῖ δ' ὅμως αὐτάς, ὅτι πρὸς τοῦτο γεγόνασιν ἐπιτήδαιοι· οὐ γὰρ ἐποίησεν ὁ θεὸς ὄργανα συμφορῶν, ἀλλ' ὅφ' ἐαυτῶν εἰς τοῦτο ταχθεῖσιν ἐτοίμως ἐχρήσατο. καὶ διότι πρὸς τοῦτο σὺ γέγονας χρήσιμος, αὐτὸ τοῦτ' ἐστὶν ὅ σε παντάπασιν ἀποκόπτει θεοῦ. οὕτω καὶ σκεῦος τὸ μὲν ἄτιμον, τὸ δὲ τίμιόν ἐστὶ τε καὶ νομίζεται· κρίνεται γὰρ ἐκάτερον πρὸς ἥντινα τὴν χρεῖαν παρέχεται. τράπεζα μὲν ἱερὸν χρῆμα, δι' ἧς ὁ θεὸς τιμᾶται φίλιός τε καὶ ξένιος, καὶ τὸν Ἀβραάμ ἡ φιλοξενία θεοῦ πεποίηκεν ἐστιάτορα· μάστιξ δὲ ἀποτρόπαιον, θυμῷ γὰρ ὑπηρετεῖται, καὶ τις ἤδη χρησάμενος αὐτῇ μετενόησε. τῶν μέντοι κολαζομένων θεὸς κήδεται· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο μικρόν, ἐπισκοπῆς ἀξίωθῆναι θεοῦ καὶ καθήρασθαι διὰ δίκης τὰ ἁμαρτήματα. ^[45]

αἱ δὲ τιμωροὶ φύσεις εἰσὶ παντάπασιν ἀπόστροφοι τοῦ θεοῦ· τὸ γὰρ ἀφανιστικὸν τῷ δημιουργικῷ δήπου πολέμιον. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ διάκειται τὴν γνώμην ὁ τιμωρὸς ἢ δαίμων ἢ ἄνθρωπος ὡς λειτουργίαν τινὰ ταύτην εἰσφέρων θεῷ, ἀλλὰ τῇ μοχθηρίᾳ τῆς φύσεως χαριζόμενος ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς ἐπεξέρχεται. οὐ τοίνυν ἐπειδὴ δυστυχεῖν ἔδει τὴν πόλιν, σὺ δὲ τοῦτ' εἰργάσω, παρὰ τοῦτό σε δεῖ διαδρᾶναι τὴν δίκην· ταύτην γὰρ ἂν τὴν ἀπολογίαν καὶ Ἰούδας ἀπελογήσατο, ἔδει γὰρ ὑπὲρ τῆς ἀπάντων ἀμαρτίας σταυρωθῆναι Χριστόν. ἀλλ' ἔδει μὲν, φησὶν, οὐαὶ δὲ δὴ οὐ γέγονε, καὶ καλὸν ἦν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ εἰ μὴ ἐγένετο οὐ. οὐκοῦν τὸ μὲν ὀρώμενον ἀγχόνῃ τὴν προδοσίαν αὐτοῦ διεδέξατο, τὸ δὲ οὐχ ὀρώμενον οὐδ' ἂν ἐπινοήσειέ τις. οὐ γὰρ ἔστιν ἐπίνοια ἀνθρώπου χωρῆσαι τίνα γένοιτ' ἂν τῷ Χριστοῦ προδότῃ τὰ κολαστήρια· τὸ γὰρ ἦ δεῖ γενέσθαι ὑπηρετῆσαι τῷ χρεῶν οὐκ ἀστείας ἀπολογίας ἐστί. δεῖ τοίνυν ὅσον οὐδέπω καὶ Αὔσουριανούς καὶ Ἀνδρόνικον ὑπὲρ ὧν εἰς ἡμᾶς εἰργάσαντο δίκην ἀξίαν κομίσασθαι· καὶ γὰρ τὴν ἀκρίδα τὴν λυμηναμένην ἡμῶν τοὺς καρπούς καὶ μέχρι μὲν καλάμης τὸ λήιον μέχρι δὲ φλοιοῦ τὰ φυτὰ δαπανήσασαν καταποντιστὴς ἄνεμος ἄρας ὥσεν εἰς μέσον τὸ πέλαγος. ταύτῃ μὲν οὖν τῇ πληγῇ τὸν νότον ἀντέταξεν ὁ θεός, καὶ ἐπ' Αὔσουριανούς ἤδη τις ἤρηται παρ' αὐτοῦ στρατηγός. ὡς εἴη γε τοῦτον ἡμῖν εἶναι τῶν παρ' αὐτοῦ πώποτε στρατηγῶν εὐσεβέστατόν τε καὶ δικαιοτάτον. τοῦτον ἐπὶ τῷ κατ' αὐτῶν τροπαίῳ μακαρίσαι μοι γένοιτο. μακάριός φησιν ὃς ἀνταποδώσει τὸ ἀνταπόδομα αὐτοῖς, μακάριος ὃς ἐδαφιεῖ τὰ νήπια αὐτῶν πρὸς τὴν πέτραν. τίς δὲ ἄρα, τίς ὀλεθρος περιμενεῖ τὸν παλαμναῖον τῆς χώρας Ἀνδρόνικον; τίς ἀξία γένοιτ' ἂν δίκη ψυχῆς κακεργέτιδος; ὡς ἐμοὶ τῶν πληγῶν ἀπασῶν, αἷς μετῆλθεν ἡμῶν τὰς ἀμαρτίας ὁ θεός, Ἀνδρόνικός ἐστι μακρῷ πάντων βαρύτερος· πρὸς γὰρ ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς οὗτος ἐμὸν ἐστί κακὸν ἴδιον. διὰ τούτου μέτεισιν ὁ πειράζων, ἵνα δραπετεύσω τοῦ θυσιαστηρίου τὴν λειτουργίαν. ἐπανακτέον δέ μοι μικρὸν ἄνω τὸν λόγον, ἵν' οἷς ἴστε προσθεῖς ἃ μὴ πάντες γινώσκετε, ἀκόλουθον ὑμῖν τὴν διδασκαλίαν τῶν περὶ ἐμὲ πραγμάτων ποιήσωμαι· καὶ γὰρ πρὸς τὰ μετὰ ταυτά μοι καλῶς ἔχει τούτων ὑμᾶς ἀκροατάς μοι γενέσθαι. Ἐμοὶ παιδόθεν παρέστη θεῖον ἀγαθὸν εἶναι σχολή καὶ τοῦ ζῆν εὐμαρεία, τοῦθ' ὁ ταῖς θείαις φύσεσι προσήκειν τις ἔφη· αὐτὸ τοῦτ' εἶναι τὸν νοῦν ἐκτρέφειν καὶ συνιστᾶν τῷ θεῷ τὸν ἔχοντά τε αὐτὴν καὶ καρπούμενον. ὅσα δὴ παισὶν ἐστὶν ἢ γίνεται πράγματα, τούτων ὡς ἐλαχίστων ἐγὼ μετέσχον, καὶ ὅσα μεираκίοις καὶ ὅσα νέοις. ^[95]

καὶ εἰς ἄνδρα παραγγείλας οὐδέν τι παιδαρίου πρὸς ἀπραγμοσύνην παρήλλαξα, ἀλλ' ὥσπερ ἐν πανηγύρει σεμνῇ διεξάγων τὸν βίον διὰ πάσης ἡλικίας ἵλεων καὶ ἀκύμαντον τῆς ψυχῆς ἐτήρησα τὴν διάθεσιν. οὐ μὴν διὰ τοῦτο ἀνθρώποις ἀσυντελῇ με πεποίηκεν ὁ θεός, ἀλλὰ πολλάκις ἡμῖν καὶ ἰδιῶται καὶ πόλεις εἰς δέον ἐχρήσαντο· ἐδίδου γὰρ ὁ θεὸς δύνασθαι τε τὰ μέγιστα καὶ τὰ κάλλιστα βούλεσθαι. τούτων οὐδὲν ἐμὲ φιλοσοφίας ἀφεῖλκεν, οὐδὲ τὴν εὐδαίμονά μοι σχολὴν ὑπετέμνετο· τὸ γὰρ ὠτισμῷ καὶ μόχθῳ καὶ μόλις ποιεῖν, τοῦτ' ἐστὶν ὁ δαπανᾷ τὸν χρόνον, καὶ τὴν ψυχὴν ἐμβαπτίζει μερίμναις πραγμάτων. ὅτῳ δὲ εἰπεῖν μόνον καθήκει, ἢ πειθῶ δὲ ἔπεται, καὶ ὁ λόγος ἀνυσιμώτατός ἐστι παρὰ τοῖς ἀκούουσι, τίς φειδῶ ῥημάτων, ἵνα δυστυχίας τις ἐλευθερωθῇ; τίμιον ζῶον ὁ ἄνθρωπος· τίμιον γάρ, εἰ δὴ αὐτὸν ἐσταυρώθη Χριστός, ἐμοὶ δὴ τὸ πείθειν ἀνθρώπους εἰς τὸν μέχρι τοῦ παρόντος ἐνιαυτὸν τάχα μὲν θεῖος κλῆρος ἐγένετο, τάχα δὲ μόλις πραγμάτων ἀπτόμενος ἐπετύγχανον. νῦν γὰρ δὴ τὸ πρᾶγμα ἔοικεν ἐξελέγχεσθαι μετὰ πολλῶν ἅτινα σαφῶς ἦν τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦτ' ἀνέτιθην αὐτῷ, καὶ ἔζων μετ' ἀγαθῶν τῶν ἐλπίδων, ὥσπερ ἐν ἱερῷ περιβόλῳ τῷ κόσμῳ, ζῶον ἄφετον ἀνειμένον, εὐχῇ καὶ βιβλίῳ καὶ θήρᾳ μερίζων τὸν βίον· ἵνα γὰρ ὑγιαίνει ψυχὴ τε καὶ σῶμα, τὸ μὲν τι δεῖ πονεῖν, τὸ δὲ αἰτεῖν τὸν θεόν. μετὰ τοιαύτης εὐμαρείας εἴλκυσα τοὺς ἐνιαυτοὺς τοὺς μέχρι τῆς ἱερωσύνης αἰρέσεως, πρὸς ἣν ἐγὼ παρὰ τοὺς πώποτε δειλότατος γέγονα. μαρτύρομαι τὸν ἐπὶ πᾶσι θεόν, οὗ δι' ὑμᾶς ἐγὼ τὰς ἀπορρήτους ἐβάστασα τελετάς, δίχα τῶν ἀνθρωπίνων

περιόδων τε καὶ σπουδῶν αὐτῶ κατὰ μόνας ἐν πολλοῖς καιροῖς τε καὶ τόποις προσήλθον θεῶ, καὶ πρηνῆς καὶ γονυπετῆς ἱκέτης γενόμενος θάνατον ἀνθ' ἱερωσύνης ἠρούμην. αἰδῶς γάρ τις με καὶ φιλία κατεῖχε τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ σχολῆς, ὑπὲρ ἧς ἅπαντα δεῖν ὥμην ποιεῖν τε καὶ λέγειν. ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν μὲν ἀνθρώπων ἐκράτουν, τοῦ θεοῦ δὲ ἡττώμην, ὡς κοινὴ φήμη τὸν ἀξιούμενον εἶναι γνῶριμον θεοῦ, ἔφερον, ἀλλὰ δυσηνιάστως τὴν καινοτομίαν τοῦ βίου· δρασμῶ γὰρ ἐπιθέμενον ἐλπίς ἀγαθῶν καὶ φόβος χειρόνων ἀνέκοψε. καὶ λεγόντων ἤκουσα γερόντων ἱερῶν ὅτι με θεὸς ποιμαίνει· καὶ τις ἐπὶ λέξεως εἶπεν ὡς ἱλαρόν ἐστι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ ἱλαρύνει τοὺς μετόχους αὐτοῦ. καὶ προσέθηκεν ὡς ἡμφισβήτησαν ἡμῶν πρὸς θεὸν δαίμονες, οὓς λυπῶ προσχωρήσας τῇ μερίδι τῇ κρείττονι. ἀλλὰ κἄν τι προσβάλῃσι χαλεπόν, οὐκ ἀμελεῖται, φησί, φιλόσοφος ἱερωμένος. ἐγὼ μὲν οὖν (οὐ γὰρ ῥάδιός εἰμι χαυνωθῆναι καὶ λαμπρόν τι λογίσασθαι περὶ ἑμαυτοῦ) τὴν ἀτυχίαν ἡτσιασάμην, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ φθόνου δαίμονος (οὐ γὰρ οἶμαί μοι προσήκειν ἀρετὴν, ἥτις ἂν τοὺς βασκάνους ἐκίνησεν), ἀλλ' ἐφόβει με μᾶλλον δίκας ὀφλόντα παρ' ἀξίαν ἄψασθαι μυστηρίων θεοῦ. ^[145]

57 (150) καὶ ταύτην τὴν ἀτυχίαν ἐμαντευόμην, εἰς ἣν οὐ κατὰ μικρὸν ὥλισθον· ἀλλ' ἅμα τε παρῆν ἐνθάδε καὶ τὰ δεινὰ πάντα παρῆν, καὶ χορηγὸς πάντων Ἀνδρόνικος, δαίμων ἀρήιος, ἄπληστος συμφορῶν, τῆς πόλεως τοῖς λειψάνοις ἐγκείμενος. ἕα, πανταχοῦ τῆς ἀγορᾶς ἀνδρῶν οἰμωγαί, γυναικῶν ὀλολυγαί, παίδων ὀλοφυρμοί. σχῆμα πόλεως ἐαλωκυίας αὐτῇ περιτέθεικεν, ἧς τὸ κάλλιστον μέρος ἀποτεμόμενος τίσεως χωρίον ὀνομασθῆναι γέγονεν αἴτιος, τὴν στοὰν τὴν βασιλείον, τὸ πάλαι κριτήριον, ἀποδείξας βασιανιστήριον. ταύτην δαίμοσι ποινίμοις, οἷς ἑαυτὸν ἄρα προσένειμε, βωμὸν καὶ τράπεζαν παρέθηκεν. ὦ πόσοις αὐτοὺς πολιτῶν εἰστίασε δάκρυσι. ποῖοι Ταυροσκύθαι, τίνες Λακεδαιμόνιοι τοσοῦτο τῷ διὰ τῶν μαστίγων αἵματι τὴν παρ' αὐτοῖς ἐτίμησαν Ἄρτεμιν; δρόμος ἀπάντων εὐθύς ἐπ' ἐμέ, καὶ πανταχόθεν εὐθύς ἐβαλλόμην ἀκοῇ καὶ θέᾳ κακῶν. νουθετήσας οὐκ ἔπεισα, ἐπιτιμῆσας ἡρέθισα. ὁ παρῶν καιρὸς ἤλεγξεν ἡμῶν τὴν ἀσθένειαν, ἣν μέχρι νῦν ἔκρυπεν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων θεός· συγχωρουμένων γὰρ αἰεὶ τιμὴν καρπωσάμενος παρέσχον ὑποψίαν τῇ πατρίδι δυνάμεως. καὶ τοῦτο τὸ χαλεπώτατον τῶν συμβεβηκότων ἐστὶ μοι· πρὸς γὰρ τὴν ἐλπίδα τῶν ἡγνοηκότων με κρίνομαι. οὐδὲ γὰρ πείθω λέγων αὐτοῖς ὡς οὐ δύναμαι, ἀλλ' ἀξιοῦμαι πάντα τὰ δίκαια δύνασθαι. περίεστιν οὖν αἰσχύνεσθαι καὶ λυπεῖσθαι. πάθος εὐθύς ἐν ψυχῇ, καὶ ποικιλία φροντίδων καὶ εἰδωλοποιία πραγμάτων καὶ μακρὰν ὁ θεός. εἰ δαιμόνων εἰσὶ προσβολαὶ τὰ γινόμενα δι' Ἀνδρόνικου, πᾶν ἐποίησαν ὅσον ἐβούλοντο. οὐκέτι τῆς συνήθους ἐν εὐχαῖς γλυκυθυμίας ἡσθόμην, ἀλλὰ τὸ μὲν σχῆμα εὐχῆς, ἐγὼ δὲ περιηρέχθην ἀπανταχοῦ τῶν πραγμάτων ὀργῇ καὶ λύπῃ καὶ πᾶσι πάθεσι μεριζόμενος. καίτοι διὰ νοῦ τῷ θεῷ συγγινόμεθα, γλῶττα δὲ ἀνθρώποις τὰ πρὸς ἀνθρώπους ὑπηρετεῖ. εἰ τοίνυν ἐν εὐχαῖς ἀπροσεξίαν ἡτύχηκα καὶ παρὰ πόδας ἡ πείρα, τῆς γέ τοι τοῦ βίου μεταβολῆς οὐ ταύτη μόνον εἰς κακὸν ἀπολέλαινκα, ἐξ ἀπροσεξίας εὐρόμενος πράγματα, ἀλλ' ἀπενθής τὸ μέχρι πρῶην διαγενόμενος, νεκρὸν ἐπεῖδον οὗ προαποθανεῖν ἡύχόμην· οὕτω πικροῖς ἡμᾶς ἡ πόλις ἐπιβατηρίοις ἐξένισεν. ὡς ἅμα τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα νῦν μὲν ἄνω νῦν δὲ κάτω χωρεῖ, καὶ ῥοῦς ἡκεὶ φέρων ἀθρόα πολλά, νῦν μὲν αἴσια νῦν δὲ ἀπαίσια. ἀλλ' ἐπειδὴ μοι συνέπεσεν ἀποβαλεῖν τῶν παιδίων τὸ φίλτατον, κἂν εἰργασάμην τι δεινὸν αὐτὸς ἑμαυτόν· οὕτως ἐαλώκειν τοῦ πάθους. ἔγωγέ τοι τὰ μὲν ἄλλα ἄρρην εἰμί (λέγω δὲ ἐν εἰδόσι), καὶ τὰ πολλὰ δουλεύω τῷ λόγῳ, συνηθείας δὲ οὕτω τι ἡττων ὡς ταύτη κρατεῖν τὴν ἀλογίαν τοῦ λόγου. ^[195]

57 (200) οὐκ οὐδὲ τοῖς ἐκ φιλοσοφίας δόγμασι τοῦ παρόντος πάθους ἐκράτησα, ἀλλὰ Ἀνδρόνικος ἀντιπεριήγαγε, καὶ πρὸς ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς τὸν νοῦν ἔχειν ἐποίησε. καὶ γεγόνασί μοι συμφοραὶ παραμυθίαι τῶν συμφορῶν, πρὸς ἑαυτὰς ἀνθέλκυσσαι καὶ πάθει πάθος ἐκκρούουσαι. συνεπιτίθεται δὲ μοι τῇ πικρᾷ τῶν παρόντων αἰσθήσει μνήμη τῶν παρελθόντων ἀγαθῶν, ἐξ

οἷων ἄρα ἐν οἷοις γεγόναμεν, καὶ ζῶ πονήρως, ἅμα πάντων ἀφρημένος. τὸ μὲν οὖν μέγιστον τῶν κακῶν, ὃ μοι καὶ δύσελπιν εἶναι τὸν βίον ποιεῖ, οὐκ εἰωθὼς ἀποτυγχάνειν ἐν ἱκετείαις θεοῦ, νῦν πρῶτον οἶδα μάτην εὐξάμενος· ὃς τὴν μὲν οἰκίαν κακῶς πράττουσαν ὁρῶ, τὴν δὲ πατρίδα δυστυχοῦσαν οἰκεῖν ἀναγκάζομαι. πᾶσι δὲ ἐκκείμενος ἐφ' ᾧ προσανακλάεσθαι καὶ τὰ καθ' αὐτὸν ἕκαστον ὀλοφύρεσθαι, ἔλεον αὐτοὺς ἀνόνητον ἔλεω. καὶ πρόσσεσι τὸ αἰσχύνεσθαι ὅτι πολίτην ἄνδρα χρῆσάμενον συμφοραῖς καὶ κλαπέντα χρυσίον δημόσιον, ἀπαιτήσας στατήρας ὑπὲρ μυρίους, ἔγνωκεν ἀναβολὴν μὴ διδοὺς ἀποκτεῖναι διὰ χιλίους, μᾶλλον δὲ δι' ἐμέ· δι' ἐμέ γάρ αὐτὸν ἔχει καθεύρων εἰς ἀνεπιχείρητον φρούριον, ἐν οἷω τοὺς Τιτᾶνας δεδέσθαι ποιητῶν παῖδες φαντάζονται. καὶ ἵνα μὴ ἀφαιρεθῇ, φησί, παρ' ἐμοῦ, δεῖ πέμπτην ταύτην ἡμέραν ἀπόσιτον εἶναι τὸν ἄνθρωπον, εἰσαγωγῆς ἄρτων ἀπηγορευμένης τοῖς δεσμοφύλαξιν. ἀλλὰ πρῶην αὐτοῦ κεκραγὸς ἅπαντες ἤκουσαν ὡς ὠφελιμώτερος ἔσται τῶν χιλίων στατήρων ἀποθανὼν ὁ πολιτευόμενος. διὸ καὶ τοὺς προσιόντας αὐτῷ ἐπὶ τῇ τῶν χωρίων ὥνῃ φοβεῖ καὶ ταράττει καὶ πάντα τρόπον ἀφίστησιν· οὐ γάρ, οἶμαι, δεῖ τοῦ χρυσίου, τοῦ δὲ τεθνάναι τὸν ἄνθρωπον δεῖ. ἐγὼ δὲ οὔτε ἰσχυρὸς εἰμι πρὸς τὸ τείχεσιν ἐρυμνοῖς προσβαλεῖν, οὔτ' εὐμήχανος εἰσερπύσαι καὶ τῆς συμφορᾶς ἐξελέσθαι τὸν ἄνθρωπον. παρήσι δέ, φασί, τινες, οὐδεὶς οὐδένα· οἱ γὰρ ὑπηρεταὶ φύσει μὲν εἰσιν οἵτινές εἰσι, νῦν δὲ καὶ πρὸς παράδειγμα ζῶσιν Ἀνδρόνικον, ὃς ἐπὶ τῷ τὴν ἐκκλησίαν ἀτιμοῦν προκαθέζεται. τῶν μὲν οὖν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ λόγος οὐδεὶς· ὡς ἐγὼ καὶ χάριν εἰδεῖν αὐτῷ τὴν διὰ τὸν θεὸν ἀτιμίαν δεχόμενος ὡς μαρτύριον. ἀναμνήσθητε γὰρ ὑμεῖς τίς ἦν πρὸς ἐμὲ τὸν εἰ μηδὲν ἄλλο, ἐξ ἐκείνων γενόμενος, ὧν ἀπ' Εὐρυσθένους τοῦ καταγαγόντος Δωριέας εἰς Σπάρτην μέχρι τοῦμοῦ πατρὸς αἰ διαδοχαὶ ταῖς δημοσίαις ἐνεκολάφθησαν κύρβεσιν, ἄνθρωπος οὐκ ἔχων εἰπεῖν ὄνομα πάππου, ἀλλ' οὐδὲ πατρός, φασί, πλην ὅσον εἰκάσαι, ἀπὸ θυνησκοπέου δὲ ἐπὶ τὴν ἡγεμονικὴν ἀπήνην ἀλάμενος. οὗτος οὖν τὴν ἐν τῇ πόλει λαμπρότητα τεθυμακῶς αἰσχυνέσθω τοῖς ἐλλείμμασιν· ἀλλ' ἐγὼ τὸ μέχρι τῆς ἱερωσύνης καὶ τιμῆς ἐνεφορήθην καὶ ἀτιμίας οὐκ ἀπεγευσάμην. νυνὶ δὲ οὔτ' ἂν ἡσθεῖν τιμώμενος, οὔτε καταφρονούμενος ἄχθομαι· οὐδέτερον γὰρ αὐτῶν ἔτι παρὰ τοῦ ποιοῦντος εἰς ἐμὲ δοκεῖ γίνεσθαι, ἀλλ' ἐκάτερον εἰς ἀναφορὰν τοῦ θεοῦ. ^[245]

57 (250) διόπερ ὁ πάντα τολμῶν οὗτος ἄνθρωπος, ὡς οὐδὲν οὔτε λέγων οὔτε ποιῶν παρεκίνησεν, ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν αὐτῷ διακυρίττεται τῷ θεῷ, καὶ φωνὰς ἀφῆκεν ἐπὶ συνεστώτων καὶ περιεστώτων ἀνθρώπων, ἃς αὐτίκα τῆς πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ γῆς ἐκκλησίας ἐπιστολῆς ἀναγινωσκομένης ἀκούσεσθε. τοιοῦτόν ἐστι φύσις ἀπαίδευτος ἐπειλημμένη δυνάμει· τῇ κεφαλῇ τὸν οὐρανὸν ἐξαράσσειν ἐπιχειρεῖ. ἔστω, δυνάσθω, κεχρήσθω τῇ φύσει τῷ καιρῷ, ἀποκτινύντω καὶ δείτω τῶν πολιτῶν ὄντινα βούλεται· ἡμῖν δὲ ἀπόχρη μένουσιν ἐπὶ τῆς τάξεως ἐφ' ἧς ἡμᾶς ἔταξεν ὁ θεός, ἀπηλλάχθαι μὲν τῆς κοινωνίας τῶν πονηρῶν, ἀγνεῦσαι δ' ἀκοὰς βλασφημοσύνης ἀλεγεινῆς, ἀπογνῶναι δὲ προστασίας ἀδικουμένων, ἀπολελογημένοις ὑμῖν καὶ τῷ δήμῳ διὰ τῆς μάτην ἐπιχειρήσεως. ὁ νοῦ μέγεθος ἔχοντος ἦν καὶ πρὸ πείρας ποιῆσαι· νυνὶ δὲ περιεμείναμεν ὑμᾶς ἐκ τῶν πραγμάτων συμψήφους ποιήσασθαι, ὅτι πολιτικὴν ἀρετὴν ἱερωσύνη συνάπτειν συγκλῶθαι ἐστὶ τὰ ἀσύγκλωστα. Ὁ πάλαι χρόνος ἤνεγκε τοὺς αὐτοὺς ἱερέας τε καὶ κριτάς· καὶ γὰρ Αἰγύπτιοι καὶ τὸ Ἑβραίων ἔθνος χρόνον συχνὸν ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐβασίλευθησαν. εἴτ' ἐπειδὴ μοι δοκεῖ τὸ θεῖον ἔργον ἀνθρωπίνως ἐπράττετο, διώκισεν ὁ θεὸς τοὺς βίους, καὶ ὁ μὲν ἱερός ὁ δὲ ἡγεμονικὸς ἀπεδείχθη· τοὺς μὲν γὰρ εἰς ὕλην ἐπέστρεψε, τοὺς δὲ συνέταξεν ἑαυτῷ. τετάχεται δὲ οἱ μὲν πρὸς τοῖς πράγμασιν ἡμεῖς δὲ ἐν ταῖς εὐχαῖς εἶναι, τὸ δὲ καλὸν ἀπαιτεῖ παρ' ἀμφοῖν ὁ θεός. τί οὖν ἐπανάγεις; τί δὲ συνάπτειν πειρᾷ τὰ κεχωρισμένα παρὰ θεοῦ, ὃς οὐδὲ διοικεῖν ἡμᾶς ἀλλὰ παραδιοικεῖν ἀξιοῖς, οὗ τί γένοιτ' ἂν ἀθλιώτερον; προστάτου σοι δεῖ; βάδιζε παρὰ τὸν ἐπιτροπεύοντα τῶν νόμων τῆς πολιτείας. τοῦ θεοῦ σοί τι

δεῖ; ἴθι παρὰ τὸν ἱερέα τῆς πόλεως, οὐχ ὡς ἐνταῦθ' ἐνὸν τὸ πάντως ἐπιτυχεῖν, ἀλλ' ὡς ἐγὼ προθυμήσομαι. ἂν δ' ἐπιτρέπη τις ἡρεμεῖν, τάχα ποτὲ καὶ δυνήσομαι· ἅμα γάρ τις ἀποστρέφεται τὴν ὕλην καὶ πρὸς θεὸν ἐπιστρέφεται. θεωρία τέλος ἐστὶν ἱερωσύνης μὴ ψευδομένης τὸ ὄνομα, θεωρία δὲ καὶ πρᾶξις οὐκ ἀξιοῦσι συγγίνεσθαι. ὁρμὴ μὲν γὰρ ἀρχὴ πράξεων, οὐδεμία δὲ ἀπαθῆς ἀλλὰ δεῖ κενὴν εἶναι παθῶν τὴν ψυχὴν τὴν μέλλουσαν ἔσσεσθαι δοχεῖον θεοῦ· μὴ καθαρῶ γὰρ φησι καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ἦ. σχολάσατε καὶ γνῶτε ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ θεός. σχολῆς δεῖ τῷ μετὰ φιλοσοφίας ἱερατεύοντι. οὐ καταδικάζω τῶν ἐπισκόπων τοὺς ἐν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' ἑμαυτὸν εἰδὼς μόλις εἰς θάτερον ἐξικνούμενον ἄγαμαι τῶν δυναμένων ἐκάτερα. ἐμοὶ δύναμις οὐκ ἔστι δυοὶ κυρίοις δουλεύειν. [295]

57 (300)

εἰ δ' εἰσὶ τινες οἱ μὴδ' ἀπὸ τῆς συγκαταβάσεως βλάπτονται, δύναιτ' ἂν καὶ ἱεραῶσθαι καὶ πόλεων προστατεῖν. ἀκτὶς ἡλίου κἂν ὁμιλήσῃ βορβόρῳ, μένει καθαρὰ καὶ ἀμόλυντος· ἐγὼ δὲ ταῦτο τοῦτο παθῶν πηγῶν καὶ θαλάττης δεήσομαι, καὶ εἰ δυνατόν ἦν ἀγγέλω πλεῖν ἢ τριάκοντα ἐνιαυτοὺς ἐνανθρωπήσαντι μὴδὲν ἀπολαῦσαι τῆς ὕλης κακὸν εἰς προσπάθειαν, τί ἔδει καταβῆναι τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ; ἀλλ' ἔστι περιουσία δυνάμεως ὁμιλοῦντα τοῖς χείροσι μένειν ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ μὴδὲν τρόπον παθαίνεσθαι. τοῦτο θεοῦ μὲν ὕμνος ἐστίν, ἀνθρώπῳ δὲ παραίτησις γίνεται διευλαβουμένῳ τῆς φύσεως αὐτοῦ τὴν ἀσθένειαν. κατὰ τούτους ὑμῖν ἐγὼ τοὺς ὅρους συνέσομαι. οὐ μὴν τό γε κρίνειν καιροὺς ἑμαυτὸν ἀφαιρήσομαι, ὡς ὅταν ἐξῇ κατιόντα κατιέναι, τοῦτ' ἔστι διὰ τῆς τυχούσης ἐπιστροφῆς ἀγαθόν τι μέγα ποιεῖν. οὕτω καὶ ὁ θεὸς πολιτεύεται. τὸ προστετηκέναι δὲ ἐστὶ τὸ δεινόν, οὐ μῆτε θεοῦ φύσις ἀνέχεται, μῆτε ὅστις ἑαυτὸν ἀπευθύνει πρὸς θεόν. εἰ γέγονα χρημάτων ἢ κτημάτων ἐπιμελητής, εἰ σύνιστέ μοι λογισμοὺς δεχομένῳ τῆς καθ' ἡμέραν ἢ τῆς κατ' ἔτος δαπάνης, εἴτα ἐν τοῖς ὑμετέροις τοῦ χρόνου φεῖδομαι, ἀλαζών εἰμι, καὶ οὐκ ἀξιῶ συγγινώσκεσθαι· εἰ δὲ ἀμελήσας τῶν οἴκοι πρότερον τῇ κατὰ νοῦν ἐνεργείᾳ συνέταξα τὴν ζωὴν, τί δεινὸν εἰ τῶν ἴσων ὑμᾶς ἀξιῶ; ἀλλ' ἐπεὶ τούτοις ὑμᾶς οὐκ ἀρέσκομεν, ὡς ὄντων ἐτέρων οἱ δύνανται κατὰ ταῦτὸν ἐν ἀμφοῖν εὖ διαγίνεσθαι, ἔξεστι βουλευσασθαι τὸ λῶον τῇ τε πόλει καὶ ταῖς ἐκκλησίαις κάμοι. οὐκ ἐξομοῦμαι τὴν ἱερωσύνην· μήποτε δυνηθεῖη τοσοῦτον Ἀνδρόνικος, ἀλλ' ὥσπερ οὐδὲ φιλόσοφος ἐγενόμην δημόσιος, οὐδὲ θεατροκοπίαις ἐπεθέμην, οὐδὲ διδασκαλεῖον ἡνοῖξα (καὶ οὐδὲν ἦττον ἦν τε καὶ εἶην φιλόσοφος), οὕτως οὐδ' ἱερεὺς δημόσιος εἶναι βούλομαι. οὐχ ἅπας ἅπαντα δύναται. ἐγὼ συγγινόμενος ἑμαυτῷ καὶ διὰ νοῦ τῷ θεῷ, καταβάς ἀπὸ θεωρίας δύναμαι συνουσίας ποιεῖσθαι οὐκ ἀχρήστους πρὸς ἓνα καὶ δύο· καὶ οὐδὲ τούτους ἀγελαίους, ἀλλ' οἵτινες εἶεν ἢ φύσεως λαχόντες ἢ ἀγωγῆς εὐτυχήσαντες, ὥστε νοῦν τεθαυμακέναι πρὸ σώματος. ἀλλὰ καὶ διὰ πολλοῦ πραγμάτων ἀπτόμενος μετὰ τῆς ἑμαυτοῦ ῥαστώνης, γενοίμην ἂν τῷ καιρῷ χρήσιμος· καταχωννύμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν ἑμαυτοῦ τε ἐπιλήσμων εἰμι καὶ τῶν πραγμάτων ζημίαν ποιῶ· οὐ γὰρ ἔστι μισοῦντα καλῶς τι ποιεῖν. ἀλλ' ὁ μὴ πάσῃ τῇ γνώμῃ δεδογμένα ποιῶν ἄθυμος ἔρχεται πρὸς τὴν πρᾶξιν ἥς προστῆναι δεῖ· ὅστις δὲ πρὸς μὲν σχολὴν ἀνοικεῖως ἔχει, καὶ οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν τῷ σχολάζοντι χρήσαιτο, αὐτὸ δὲ τὸ πᾶν ὅπερ ἐστὶ δημωφελέστατος ἄνθρωπος πολυχωροτάτῃ ψυχῇ ταῖς ἀπάντων ἀρκοῦσα φροντίσιν, ὅστις δὴ πέφυκεν οὕτω καὶ βούλεται, ὁ τοιοῦτος κἂν χάριν εἰδείῃ ταῖς ἐλκούσαις αὐτὸν ἐφ' ἑαυτὰς περιστάσεσιν· ὑποθέσεις γὰρ αὐτοῦ τῇ φύσει πορίζονται, καὶ μέγιστον εἰς τὸ κατορθοῦν ἐφόδιον ἢ φιλία τοῦ πράγματος.

[345]

57 (350)

αἰρετέος οὖν ἅπασιν ἡμῖν ὁ λυσιτελέστερος ἄνθρωπος, καὶ ἀνθαιρετέος ἡμῶν οἱ μόλις μόνοι σωζόμεθα. τί κεκράγατε; οὐ διότι μήπω γέγονεν, ἀξιόν ἐστὶ μὴδὲ νῦν γενέσθαι; πολλὰ τῶν δεόντων ὁ χρόνος ἐξεῦρε καὶ κατωρθώσατο. οὐχ ἅπαντα πρὸς παράδειγμα γίνεται. καὶ τῶν γενομένων ἕκαστον ἀρχὴν ἔσχε, καὶ πρὶν γενέσθαι μήπω γενόμενον ἦν. ἀξιώτερόν ἐστι προτιμηθῆναι τῆς συνηθείας τὸ χρήσιμον. ἡμεῖς ἀρχὴν δῶμεν ἔθει βελτίονι. ἀνθαιρετέος οὖν

ἡμῶν ἢ μεθ' ἡμῶν αἰρετέος, πάντως δὲ αἰρετέος ὁ ἄνθρωπος. ὅστις ἂν ᾗ, πάντως ἐμοῦ τὰ πολιτικά μακρῶ φανεῖται σοφώτερος, καὶ δυνήσεται τὰ δύστηνα ταῦτ' ἀνθρώπια ὑπὲρ ὑμῶν ἐξομιλεῖν καὶ μεταχειρίζεσθαι. οὐκοῦν εἰ μήπω δοκεῖ, τοῦτο μὲν ἐσαυθὶς ἀναθώμεθα· ἔξεστι γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ κατὰ μόνας καὶ μετ' ἀλλήλων βουλευσάσθαι. νυνὶ δὲ οἷς τὸ συνέδριον μετῆλθε τὴν Ἀνδρονίκου μανίαν ἀκούσατε. Τοῖς ἐπισκόποις. ^[365]

58 (τ) Ἀνδρόνικον τὸν Βερονικέα, τὸν κακῇ Πενταπόλεως μοίρα καὶ φύντα καὶ τραφέντα καὶ αὐξηθέντα καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνεγκούσης αὐτὸν ὠνησάμενον μήτε ἡγείσθω τις μήτε καλείτω Χριστιανόν, ἀλλ' ὡς ἀλιτήριος ὢν τοῦ θεοῦ πάσης ἐκκλησίας ἀπεληλάσθω πανέστιος, οὐ διότι γέγονε Πενταπόλεως ἐσχάτη πληγὴ, μετὰ σεισμὸν μετὰ ἀκρίδα μετὰ λοιμὸν μετὰ πῦρ μετὰ πόλεμον ἀκριβῶς ἐπεξελθὼν τοῖς ἐκείνων ἐγκαταλείμμασιν, ἄτοπα κολαστηρίων γένη καὶ σχήματα πρῶτος εἰς τὴν χώραν εἰσενεγκὼν (εἶη δὲ εἰπεῖν ὅτι καὶ μόνος χρησάμενος), δακτυλήθραν καὶ ποδοστράβην καὶ πιεστήριον καὶ ῥινολαβίδα καὶ ὠτάγραν καὶ χειλοστρόφιον, ὧν οἱ προλαβόντες τὴν πεῖράν τε καὶ θέαν καὶ τῷ πολέμῳ προαπολόμενοι παρὰ τῶν κακῶς περιωθέντων ἐμακαρίσθησαν, ἀλλ' ὅτι πρῶτος παρ' ἡμῖν καὶ μόνος ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸν Χριστὸν ἐβλασφήμησεν· ἔργῳ μὲν, ἅφ' οὗ τῇ θύρᾳ τῆς ἐκκλησίας προσεπαττάλευσεν ἑαυτοῦ διατάγματα, τοῖς μὲν ὑπ' αὐτοῦ παρανομουμένοις τῆς ἀσύλου τραπέζης ἀποκλείων τὴν ἱκετείαν, ἀνατεινόμενος δὲ τοῖς ἱερεῦσι τοῦ θεοῦ ταῦτα ἃ κἂν Φάλαρις ὁ Ἀκραγαντῖνος κἂν Κεφρὴν ὁ Αἰγύπτιος κἂν Σεναχηρείμ ὁ Βαβυλώνιος ὥκνησεν, ὁ ἐμπας εἰς Ἱερουσαλὴμ τοὺς ὀνειδιούντας Ἐζεκία καὶ τῷ θεῷ. ἐκείνην ἐγὼ τὴν ἡμέραν ἐνηνοχέειν φημι τὸν δευτέρου σταυρὸν τοῦ θεοῦ· ἐπὶ γὰρ ὀνειδισμῷ τοῦ Χριστοῦ τὸ λοῖδορον ἐκεῖνο βιβλίον ἀπὸ τῆς ἱερᾶς θύρας ἐκρέματο. καὶ ταῦτα ἐπεῖδεν ἥλιος, καὶ ἀνέγνωσαν ἄνθρωποι, οὐ Τιβερίου Κλαυδίου τῆς πολιτείας ἐπιτροπεύοντος, ὑφ' οὗ Πιλάτος ἐπὶ τὴν Ἰουδαίων ἡγεμονίαν ἐστάλη, ἀλλὰ τῆς εὐσεβοῦς Θεοδοσίου γενεᾶς τὰ σκῆπτρα Ῥωμαίων ἐχούσης, ἅφ' ἧς ἔλαθεν Ἀνδρόνικος ἑαυτῷ μνηστεύσας ἀρχὴν ὑπὸ τῷ Πιλάτου φρονήματι. γέλως ἦν τοῖς παριοῦσι τῶν ἐτεροδόξων τὰ γράμματα, καθάπερ Ἰουδαίοις τὰ παραγεγραμμένα τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ. καίτοι τὸ ἐπίγραμμα τοῦ σταυροῦ, γεγονὸς ἀπὸ γνώμης οὐκ εὐσεβοῦς, σεμνὸν ἦν ἐπὶ λέξεως, δι' οὗ βασιλεὺς ὁ Χριστὸς ἐκηρύττετο· ἐνταῦθα δὲ ἡ γλῶττα τῇ γνώμῃ συνέβαινε. τὰ δὲ δὴ μετὰ ταῦτα τῶν πρώην ἐστηλιτευμένων βαρύτερα. ἐπειδὴ γὰρ ἦν τινὰ κατ' ἐχθροῦ πρόφασιν εὐρόμενος (ἔχθρα δὲ ἦν αὐτοῖς, ὅτι γάμους ὃ μὲν ἐσπούδαζεν ὃ δὲ ἐκώλυεν), ἐκείνοις αὐτὸν τοῖς ἀποτροπαίοις κολαστηρίοις ἠκίζετο, ἃ μὴ παραδοθεῖη τῇ διαδοχῇ τοῦ χρόνου, μετ' αὐτοῦ δὲ ὥσπερ ἥρξατο παύσαιτο, καὶ γένοιτο τοῖς μεθ' ἡμᾶς ἀκοὴ ταῦτα τῆς ἡγεμονίας Ἀνδρονίκου συνθήματα. ἐπειδὴ οὖν ἀνὴρ εὐγενής, οὐκ ἀδικῶν ἀλλ' ἀτυχῶν, ὑπ' αὐτοῖς κατετείνετο, καὶ ταῦτα τῷ τῆς μεσημβρίας ἐδρᾶτο σταθερωτάτῳ, ἵν' ὑπὸ μόνοις μάρτυσι τοῖς δημίοις ἀπόλοιτο, καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἔγνω γινομένην αὐτῷ συμπαθῇ, κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν, ὅτι δὲ μαθόντες εὐθὺς ὡς εἴχομεν ἐξεδράμομεν ἐφ' ᾧ παρακαθιζῆσαι καὶ συνδιενέγκαι τὴν συμφορὰν, λυττᾷ πρὸς τὴν ἀκοὴν εἴ τις ἐπίσκοπος ὢν ἐλεῆσαι τετόλμηκεν ἄνθρωπον ἀπηχθημένον αὐτῷ. ^[55]

58 (50) καὶ πολλὰ καὶ παράνομα νεανιευσάμενος, τοῦ θρασυτάτου τῶν ὑπηρετῶν Θόαντος αὐτὸν ἐρεθίζοντος, ᾧ χρῆται πρὸς τὰς δημοσίας συμφορὰς ὀργάνῳ, πέρας ἐπέθηκε τῇ μανίᾳ τὴν ἀθεωτάτην φωνήν, εἰπὼν ὅτι μάτην ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν ἤλπισε, καὶ οὐδεὶς ἂν ἐξαίρεθείη τῶν Ἀνδρονίκου χειρῶν, οὐδ' ἂν εἴ τις τὸν πόδα κρατήσκειν αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ. ταύτην ἀπαιδεύτω γνώμῃ καὶ γλώττῃ τρεῖς ἀνεφθέγγετο τὴν φωνήν, μεθ' ἣν οὐκέτι νοθευτέος ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ὥσπερ μέλος ἀνιάτως ἔχον ἀποκοπτέος ἡμῶν, ἵνα μὴ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τὸ ὑγιαῖνον συμφθείρηται. ὁ γὰρ μολυσμὸς διαδόσιμος γίνεται, καὶ ὁ θιγὼν ἐναγοῦς ἀπολαύει τῆς προστροπῆς. δεῖ δὲ εἶναι καὶ γνώμῃ καὶ σώματι καθαρὸς τῷ θεῷ. ἐπὶ τούτοις ἡ Πτολεμαῖδος ἐκκλησία τάδε πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ γῆς ἑαυτῆς ἀδελφὰς διατάττεται. Ἀνδρονίκῳ καὶ τοῖς

αὐτοῦ καὶ Θόαντι καὶ τοῖς αὐτοῦ μηδὲν ἀνοιγνύσθω τέμενος τοῦ θεοῦ· ἅπας αὐτοῖς ἱερὸς ἀποκεκλείσθω καὶ σηκὸς καὶ περίβολος, οὐκ ἔστι τῷ διαβόλῳ μέρος ἐν παραδείσῳ, ὃς κὰν λάθῃ διαδύς, ἐξελαύνεται. παραινῶ μὲν οὖν καὶ ἰδιώτῃ παντὶ καὶ ἄρχοντι μήτε ὁμωρόφιον αὐτῷ μήτε ὁμοτράπεζον γίνεσθαι, ἱερεῦσι δὲ διαφερόντως, οἳ μήτε ζῶντας αὐτοὺς προσερούσι μήτε τελευτήσαντας συμπροπέμπουσιν. εἰ δέ τις ὡς μικροπολίτιν τὴν ἐκκλησίαν ἀποσκυβαλίσαι καὶ δέξεται τοὺς ἀποκηρύκτους αὐτῆς, ὡς οὐκ ἀνάγκη τῇ πένητι πείθεσθαι, ἴστω σχίσας τὴν ἐκκλησίαν, ἣν μίαν ὁ Χριστὸς εἶναι βούλεται. ὁ δὲ τοιοῦτος, εἴτε λευΐτης ἐστὶν εἴτε πρεσβύτερος εἴτε ἐπίσκοπος, παρ' ἡμῖν ἐν Ἀνδρονίκου μοίρᾳ τετάσσεται, καὶ οὔτε ἐμβαλοῦμεν αὐτῷ δεξιάν, οὔτε ἀπὸ τῆς αὐτῆς ποτὲ σιτησόμεθα, πολλοῦ δὲ δεήσομεν κοινωνῆσαι τῆς ἀπορρήτου τελετῆς τοῖς ἐθελήσασιν ἔχειν μερίδα μετὰ Ἀνδρονίκου καὶ Θόαντος. Ἀνυσίῳ. ^[85]

59 (τ) Ὡς δέδωκα τὴν ἐπιστολήν, εἰ καὶ φιλόσοφος ἐστὶ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ ῥήτωρ τὴν τέχνην. ἕως μὲν οὖν Ἀνυσίός τε παρῆν καὶ Πεντάπολις ἦν, ἔτι παρ' ἡμῖν ταύτην εἰργάζετο· ἐπεὶ δὲ ὁ μετὰ σὲ χρόνος τοῖς πολεμίοις ἡμᾶς ἀποδόμενος δικῶν εἰρήνην ἐποίησεν, ἔγνων κε πλεῖν εἰς ἐτέραν ἀγοράν, ὅπου γλῶττα ὦνιος, τὸ ῥητόρων ἀγώγιμον, τὸν ῥήτορα γνῶριμον ποιεῖ. μνήστευσον αὐτῷ φιλίαν ἄνδρὸς λαχόντος ἄρχειν ἐθνῶν, καὶ ναὶ μὰ τὸν φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σόν, ὃν αἰτήσεις τὴν χάριν, εἴσεται σοὶ χάριν, ὅταν ἐπανήκη μετὰ τὴν πείραν. Αὕξεντίῳ. ^[10]

60 (τ) Ἄν γράψωμαί σε φιλίας ἀδικουμένης, καὶ θεοῦ καὶ θείων ἀνδρῶν δικαζόντων, ἀπάσαις αἰρήσω· τίς γὰρ παρενθήκη σοὶ γέγονα τῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν δυσμενείας; ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνος οὐδ' ἐμοὶ δοκοῦν ἐπολιτεύετο κατὰ Σαββατίου τῷ μακαρίτῃ Φάῳ, σὺ δὲ αὐτὸν λέγων οὐκ ἔπειθες, ἔτρεψας ἐπ' ἐμὲ τὴν ὀργήν, καὶ ἐποίεις κακὸν ὅσον ἐδύνω· καὶ γὰρ (τότε γὰρ ἐξῆν) ἐδεξάμην τὴν πρόκλησιν τῆς διαφορᾶς. νυνὶ δὲ οὔτε ἔξεστιν οὔτε βούλομαι· ἢ τε γὰρ ἡλικία καλῶς ποιοῦσα μαραίνει μοι τὸ φιλότιμον καὶ ἱεροί, φασί, νόμοι κωλύουσιν, ἅμα δὲ ὑπομιμνήσκομαι καὶ κοινῶν τροφῶν καὶ παιδείας καὶ τῆς ἐν Κυρήνῃ διατριβῆς, ἃ χρὴ νομίσαι τῶν Σαββατίου δικῶν ἰσχυρότερα. ἄρχου δὴ φιλίας ἀγαθοῦ πράγματος, καὶ χαῖρε παρ' ἐμοῦ, ζημίαν ἡγουμένου τὸν χρόνον ὃν ἐσιώπησα, πῶς οἶε καὶ τότε δακνόμενος; ἀλλ' ἐνεκαρτέρου ὡς οἷόν τε τοιοῦτόν ἐστι τὸ διαφιλοτιμεῖσθαι κακόν. Πυλαιμένει. ^[15]

61 (τ) Δάπιδα μεγάλην τῶν Αἰγυπτίων, οὐχ οἷαν ὑποβεβλήσθαι στρωμνῇ, ἀλλ' οἷαν αὐτὴν εἶναι καὶ μόνην στρωμνήν, Ἀστέριος ὁ ταχυγράφος ἰδὼν ἤτησε παρ' ἡμῶν, ὁπηνίκα με πρὸ τῶν μεγάλων ἀρχείων ἔδει καθεύδειν. ταύτην ὑπεσχόμην ἐξίων ἀπολείψειν αὐτῷ δῶρον· οὐ γὰρ ἦν πρὸς τὴν Θρακῶν χιόνα παραβαλλόμενον τοιαῦτα χαρίζεσθαι. νῦν οὖν ἐκπέμπω, τότε γὰρ οὐ κατέλιπον· σὺ δὲ δώσεις αὐτῷ μετὰ τῆς ἀπολογίας ἧς αὐτὸς ἔση μάρτυς, ἂν ὑπομνησθῇς τοῦ καιροῦ, καθ' ὃν ἀνεχώρουν τοῦ ἄστεος. ἔσειεν ὁ θεὸς τῆς ἡμέρας πολλάκις, καὶ πρὸς ἱκετηρίαις ἦσαν οἱ ἄνθρωποι πρηνεῖς οἱ πλείους· τὸ γὰρ ἔδαφος ἐκραδαίνοτο. ἐν ᾧ νομίσας ἐγὼ τὴν θάλατταν τῆς γῆς ἀσφαλέστερον, κατατείνω δρόμον ἐπὶ τὸν λιμένα, μηδενὶ λόγον δοῦς ὅτι μὴ τῷ μακαρίτῃ Φωτίῳ, καὶ τοῦτον πόρρωθεν ἐγκραγών, καὶ τῇ χειρὶ σημῆνας ὅτι οἰχήσομαι. ὁ δὲ Αὐρηλιανὸν φίλον ἄνδρα καὶ ὑπατον ἀφείς ἀπροσαύδητον ἀπολελόγηται περὶ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν ὑπηρέτην Ἀστέριον. τότε μὲν οὖν οὕτως ἐγένετο· εἰ δὲ μετὰ τὴν ἐμὴν ἐκείθεν ἀποδημίαν τρίτον τουτονὶ στόλον ἢ ναῦς εἰς τὰπὶ Θράκης χωρία στέλλεται, ἀλλὰ νῦν πρῶτον ὑπ' ἐμοῦ στέλλεται. νῦν οὖν, ὅτε πρῶτον ἔξεστιν, ἀποδίδωμι διὰ σοῦ τὸ χρέος. χάρισά μοι τὸν ἄνθρωπον ἐξευρών. τοῦνομα μὲν δὴ καὶ τὸ ἐπιτήδευμα φθάνω δηλώσας, ἀλλὰ δεῖ πλείω προσθεῖναι γνωρίσματα· γένοιτο γὰρ ἂν τις ὁμώνυμος καὶ ὁμότεχνος. χαλεπῶς δὲ ἅπαντα ταῦτ' ἀντιπαρὶσθαι, οὐδὲ γένοιτο ἂν ἐν τῷ χρόνῳ Σύρος τὸ γένος, μέλας τὸ χρῶμα, τὸ πρόσωπον ἰσχνός, τὸ μέγεθος μέτριος. οἰκεῖ παρὰ τὴν βασιλικὴν οἰκίαν, οὐ τὴν δημοσίαν ἀλλὰ τὴν κατόπιν αὐτῆς, ἣτις Ἀβλαβίου μὲν πρότερον ἦν, νυνὶ δὲ Πλακιδίας ἐστὶ τῆς τοῖν βασιλείων

ἀδελφῆς. εἰ δὲ μετώκησε (γινόμενον γάρ), σὺ δὲ ἀλλὰ Μάρκον ζητήσεις, φανερώτατον ἄνδρα, τὸν ἐκ τῆς ὑπάρχου τάξεως. οὗτος ἦν ὁ τότε τῆς συμμορίας ἄρχων τῶν ταχυγράφων τῆς τὸν Ἀστέριον ἐχούσης. εὐρήσεις οὖν διὰ Μάρκου τὴν συμμορίαν, ἧς οὐκ ἦν Ἀστέριος ἔσχατος ἀλλ' ἐν τοῖς πρώτοις τρίτος ἢ τέταρτος νυνὶ δὲ καὶν πρῶτος εἴη. τούτῳ δώσεις τὴν παχεῖαν ταύτην δάπιν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐρεῖς ἅττα ἡμεῖς περὶ τοῦ χρόνου πρὸς σέ. εἰ δὲ βούλει, καὶ τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν ἀναγνώσῃ· σχολὴν γὰρ ἡμῖν ὁ πόλεμος οὐ δίδωσι τοῦ καὶ πρὸς ἐκείνον ἐπιστεῖλαι, εἶναι δὲ δικαίους οὐδὲν ἴσως κωλύει. μήποτε τοσοῦτο δυνηθεῖ τὰ ὅπλα. Τῷ ἡγεμόνι. ^[45]

62 (τ) Μισθὸς ἀρετῆς ἔπαινος, ὃν εἰσφέρομεν Μαρκελλίνῳ τῷ λαμπροτάτῳ, νῦν ὅτε πέπαυται τῆς ἀρχῆς, νῦν ὅτε σχολάζει κολακείας ἀπάσης ὑπόνοια· ὅστις παραλαβὼν πολεμουμένας τὰς πόλεις ἔξωθεν μὲν ὑπὸ πλήθους καὶ μανίας βαρβαρικῆς, ἔνδοθεν δὲ ὑπὸ στρατιωτικῆς ἀταξίας καὶ τῆς τῶν ταξιάρχων πλεονεξίας, ὥσπερ θεὸς ἐπιφανεῖς, μάχη μὲν μιᾷ τοὺς πολεμίους, ἐπιμελεία δὲ καθημερινῇ τοὺς ὑπηκόους σωφρονεστέρους ἐποίησε, καὶ παρεσκεύασεν ἀπ' ἀμφοῖν τῶν δεινῶν εἰρήνην ταῖς πόλεσιν. ὑπερεῖδε κερδῶν, ἃ δοκεῖν εἶναι νόμιμα πεποίηκεν ἢ συνήθεια· οὐκ ἐπεβούλευσε πλούτῳ, πενίαν οὐχ ὕβρισε, τὰ πρὸς θεὸν εὐσεβής, τὰ πρὸς πολιτευομένους δίκαιος, τὰ πρὸς δεομένους φιλόστροφος. διὰ τοῦτο φιλόσοφος ἱερεὺς ἐπαινῶν αὐτὸν οὐκ αἰσχύνεται, παρ' ᾧ μηδεὶς εὔρετο μαρτυρίαν χάριτι δεδεκασμένην. παρεῖναι μὲν οὖν ἡμῖν καὶ τὸ δικαστήριον ἐβουλόμεθα· καὶ κοινῇ καὶ καθ' ἓνα Πτολεμαίων ἕκαστος ἀντεισηνέγκαμεν ἂν αὐτῷ τὸν δυνατόν, εἰ μὴ τὸν δίκαιον ἔρανον, ὅτι λόγος ἔργου παρὰ πολὺ πως ἦττων ἐστί. πάντως ἂν ἐγὼ καὶ τότε τοῦ κοινοῦ προηγόρευσα. ἐπεὶ δὲ τυγχάνει ὢν ὑπερόριος, ἐν γράμμασιν αὐτῷ τὴν μαρτυρίαν. κατατιθέμεθα, οὐκ ἐνοχληθέντες ἀλλ' ἐνοχλήσαντες. Ἰωάννη. ^[20]

63 (τ) Χρησθαι δεῖ ταῖς τῶν δυνατῶν φιλίαις, οὐ καταχρῆσθαι. Τῷ αὐτῷ. ^[1]

64 (τ) Μὴ αἵτει μεγάλα, ἵνα μὴ δυοῖν θάτερον ἢ τυγχάνων λυπῆς ἢ μὴ τυγχάνων λυπῇ. Τῷ ἀδελφῷ. ^[1]

65 (τ) Ἄμφω τοὺς Διονυσίους ἀπέστειλα, ἵνα τῶν βιβλίων τὸ μὲν ἦς εἰληφὼς τὸ δ' ἀπειληφώς. Θεοφίλῳ. ^[1]

66 (τ) Πεῦσίν τινα πυθέσθαι σου προελόμενος, ὑπὲρ οὗ πεύσομαι προαφηγήσασθαι βούλομαι. Ἀλέξανδρος ἀπὸ βουλῆς Κυρηναῖος ἔτι μεираκίων ὢν εἰς μοναδικὸν βίον ἐτέλεσε. τῇ δὲ ἡλικίᾳ συμπροϊούσης τῆς κατὰ τὸν βίον ἐνστάσεως, ἡξιώθη μὲν ἐκκλησιαστικῆς διακονίας, ἡξιώθη δὲ τοῦ πρεσβύτερος εἶναι. κατὰ δέ τινα χρεῖαν ἐπὶ στρατοπέδῳ γενόμενος καὶ Ἰωάννη τῷ μακαρίτῃ συστάς (τιμάσθω γὰρ παρ' ἡμῶν ἡ μνήμη τοῦ τελευτήσαντος, ὅτι καὶ πᾶσα δυσμένεια τῷ βίῳ τούτῳ συναποτίθεται), τούτῳ συστάς, πρὶν μὲν στασιασθῆναι τὰς ἐκκλησίας, ὑπὸ τῶν ἐκείνου χειρῶν ἐπίσκοπος ἀπεδείχθη τῆς Βιθυνῶν Βασινουπόλεως. συμβάσης δὲ τῆς διαφορᾶς, διέμεινε τῷ χειροτονήσαντι φίλος, καὶ γέγονε τῶν ἐκείνου στασιωτῶν. ἐπεὶ δὲ ἡ συνοδικὴ γνώμη κατίσχυσε, χρόνον μὲν τινα συνέμεινε ἢ στάσις. τί δ' ἂν διηγοίμην εἰδοῖ, μᾶλλον δὲ αὐτῷ διωκηκότη τὰ περὶ τὰς γενομένας διαλλαγὰς; ἐπεὶ τοι καὶ βιβλίον ἀνέγων σοφόν, ὃ πρὸς τὸν μακάριον ἐμοὶ δοκεῖν Ἀττικὸν ἔγραφες, ἐνάγων αὐτὸν τῇ καταδοχῇ τῶν ἀνδρῶν. τὰ μὲν δὴ μέχρι τούτων Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τοὺς συναποστάτας κοινά· ἴδιον δὲ ἡ μετ' ὀλίγων ὅτι τουτὶ μὲν ἔτος ἢ τρίτον ἐξήκει μετὰ τὴν ἀμνηστίαν καὶ τὰς διαλλαγὰς, ὃ δὲ οὐκ ἐβάδισε τὴν εὐθὺ Βιθυνίας, οὐδὲ τῆς συλλαχούσης αὐτῷ καθέδρας ἐλάβετο· μένει δὲ παρ' ἡμῖν ὥσπερ μηδὲν αὐτῷ διαφέρον ἂν καὶ τις ὡς ἰδιώτῃ προσφέρηται. ἐγὼ μὲν οὖν οὔτε πόρρωθεν ἐνετράφην τοῖς νόμοις τοῖς ἱεροῖς, οὔτε ἤδη μοι καθήκει πολλὰ μεμαθηκέναι πέρυσιν οὕτω γεγονότι τοῦ καταλόγου· αἰσθόμενος δὲ γέροντας ἐνίους οὐδ' αὐτοὺς μὲν τι σαφὲς εἰδέναι προσποιουμένους,

ἀποδεδειλιακότας δὲ μὴ λάθωσι πρὸς τινὰ κανόνα τῆς ἐκκλησίας προσκόψαντες, καὶ διὰ τοῦτο παντάπασιν ἀπηνέστερον αὐτῷ προσενηνεγμένους καὶ ὑπὲρ ἀσαφοῦς ὑπονοίας ἀτιμίαν σαφῇ τοῦ ξένου κατασκεδάσαντας, οἳ μὴδὲ κοινῆς στέγης ἠνέσχοντο, οὔτε ἐμεμψάμην οὔτε ἐμιμησάμην αὐτούς. οἷσθ' οὖν ὅπως ἐποίησα, πάτερ σεβασμιώτατε; ἐκκλησίᾳ μὲν οὐκ ἐδεξάμην αὐτόν, οὐδὲ τραπέζης ἱερᾶς ἐκοινώνησα, οἴκοι δὲ ἴσα καὶ τοῖς ἀναιτίοις ἐτίμησα, ὅστις ὁ τρόπος καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχωρίων οὐμός. ὅταν τις αὐτῶν ἐφέστιος ἡμῖν γένηται, παντὶ παντὸς ἔργου καὶ λόγου τιμὴν ἔχοντος ἐξιστάμεθα, φλυαρεῖν ἡγούμενοι τοὺς δυσχεραίνοντας ὅτι τὰ μητρῶα τῆς πόλεως καταβάλλομεν δίκαια. καίτοι διὰ τοῦτο τὰς ἀπάντων φροντίδας κατωμαδὸν ἀράμενος φέρω, καὶ μόνος ὑπὲρ τῆς ἀπάντων ἀσχολοῦμαι σχολῆς. ἀλλ' ἐν καλῷ μοι κείσεται παρὰ τῷ θεῷ πλεονεκτεῖν μὲν πόνοις μειονεκτεῖν δὲ τιμῶν. καὶ τὸν Ἀλέξανδρον δὲ τοῦτον, ὅταν μὲν εἰς ἐκκλησίαν προῖω, βουλοίμην μὲν ἂν μηδαμόθι τῆς ἀγορᾶς ἰδεῖν, συμβὰν δὲ ἰδεῖν ἐτέρωσέ ποι τρέπω τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εὐθὺς ἐπανθεῖ μοι κατὰ τῆς παρεῖας ἐρύθημα· ὑπερβάντα δὲ τὴν οἰκείαν αὐλὴν καὶ γενόμενον ὁμωρόφιον ἅπασι τοῖς εἰκόσι τιμῷ. [45]

66 (50) τί δῆποτ' οὖν ἀσύμφωνός εἰμι πρὸς ἑμαυτὸν ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, ἐν οὐδετέρῳ τῶν καιρῶν δεδογμένα ποιῶν; ἀλλὰ τὸ μὲν εἶκω τῷ νόμῳ, τὸ δὲ τῇ φύσει χαρίζομαι, ῥεπούση πρὸς τὸ φιλάνθρωπον. καίτοι κἂν ἀπεβιασάμην τὴν φύσιν, εἴ τι σαφὲς ἠπιστάμην ὑπὲρ τοῦ νόμου. αὐτὸ δὴ τοῦτο ἐστὶ τὸ ἐρώτημα, πρὸς ὃ δεῖ τὴν αὐθεντίαν τῆς εὐαγγελικῆς διαδοχῆς ἀποκρίνασθαι ἀπλῶς καὶ σαφῶς καὶ ὥσπερ πυνθάνομαι, Ἀλέξανδρον ἐπίσκοπον χρή νομίζειν ἢ μή; Τῷ αὐτῷ. [60]

67 (τ) Ἐγὼ καὶ βούλομαι καὶ ἀνάγκη μοι θείᾳ νόμον ἡγεῖσθαι πᾶν ὃ τι ἂν ἐκεῖνος ὁ θρόνος θεσπίσῃ. διὰ τοῦτο καὶ πένθιμον ἀσχολίαν παραιτησάμενος καὶ νοσοκομούμενον ἔτι τὸ σῶμα πρὸς τοὺς πόνους ἐκβιασάμενος καὶ διοδεύσας τὴν ὑποπτον ὡς ἀνύποπτον, ἣν διετείχισεν ὅπλα πολέμια, γέγονα κατὰ Παλαίβισκάν τε καὶ Ὑδρακα· κῶμαι δὲ αὗται Πενταπόλεως, καὶ τῆς διψηρᾶς Λιβύης αὐτὰ τὰ μεθόρια. ἐν αἷς τόν τε δῆμον ἐκκλησιάσας, καὶ γράμματα τὰ μὲν ἀναγνούς τὰ δὲ ἀποδούς (τὰ μὲν γὰρ ἦν πρὸς αὐτούς, τὰ δὲ περὶ αὐτῶν πρὸς ἐμέ), καὶ λόγους διεξελθὼν ἐπιτηδεῖους εἰς ἀρχαιρεσίαν εἰς τὸ καὶ πείσαι καί, εἰ προχωροίη, βιάσασθαι προθέσθαι τὴν περὶ ἐπισκόπου σκέψιν, οὐκ ἐξενίκησα τοῦ δήμου τὴν περὶ τὸν εὐλαβέστατον Παῦλον σπουδὴν. ἀξιῶ πιστεῦεσθαι παρὰ πατρός· οὐκ ἦν μοι βουλομένῳ μάτην δεδραμηκέναι. πολλὰ τιμῶντί με τῷ δῆμῳ προσέκοψα· τοὺς φανερωτάτους αὐτῶν, εἴ τις ἀνέκραγε μείζον, εἴ τις εὐρόμενος κρηπίδα καὶ ἐπαναβὰς αὐτῇ προήγορος ἤξιώσεν εἶναι καὶ λόγον ἀπέτεινεν, ὡς ὠνίους ὡς συνωμότας ὑπηρετῶν χερσὶ παραδούς ἐκκυλισθῆναι τῆς ἐκκλησίας ὠθουμένους προσέταξα. συγχυθέντα δὲ αὐθις καὶ πολλάκις ἀναλαβὼν τε καὶ καταστήσας τὸν δῆμον, διὰ πάσης ἤλθον ἐν λόγοις ὁδοῦ, τὸν ἀρχιερατικὸν ἐκεῖνον θρόνον ἀποσεμνύνων, καὶ πείθων ὅτι διὰ τῆς εἰς ὑμᾶς ἀθετήσεως καὶ τιμῆς ὁ θεὸς ἀθετεῖται τε καὶ τιμᾶται. οἳ δὲ εὐφῆμῳ τε φωνῇ τὸ μακάριον ὄνομα τῆς σῆς θεοσεβείας ἐπεκαλέσαντο καὶ πεσόντες ἰκέτευον, ὡς πρὸς παρόντα τὰς ἐκβοήσεις καὶ τὰς ὀλοφύρσεις ποιούμενοι. τὸ μὲν οὖν τῶν ἀνδρῶν εἰ καὶ πέρα προσδοκίας, ἀλλ' ἔλαττον ἦν· αἱ δὲ γυναῖκες, πρᾶγμα δυσμεταχείριστον, χεῖρας αἵρουσαι, βρέφη προτείνουσαι, καὶ μύουσαι τοὺς ὀφθαλμούς, ἵνα μὴ εἰς ἔρημον τοῦ συνήθους προστάτου τὸν θρόνον ἐνατενίζοιεν, μικρὸν ἐδέησαν τοὺς τάναντία πολιτευομένους ἡμᾶς εἰς πάθος παραπλήσιον ἐκκαλέσασθαι. ὅπερ ἵνα μὴ πάθω, φοβηθείς (ἡσθανόμην γὰρ ἀγόμενος) ἔλυσα τὴν ἐκκλησίαν, καὶ εἰς τετάρτην ἤκειν ἀπήγγειλα, ἐπαρασάμενος τὰς παλαμναιοτάτας ἀράς, εἴ τις ἐμμίσθως, εἴ τις κατὰ χρεῖαν ἢ χάριν ἢ ὅλως ἰδίᾳ τι διαφέρον αὐτῷ φθέγγαιτό τι τῶν ἡκόντων εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας παρακοήν. ἤκεν ἡ κυρία, καὶ ὁ δῆμος παρῆν πάλιν ἐνστάτης καὶ ἐναγώνιος. ὃς οὐδὲ περιέμεινε πεῦσιν, ἀλλ' εὐθὺς ἦν ἅπαντα κυκεῶν, φωνὴ παμμιγῆς ἀδιάκριτος. κατασιγαζόντων δὲ τῶν ἱεροκηρύκων, εἰς θρῆνον αὐτοῖς ἀπετελεύτησεν ἡ βοή, καὶ ἦν ἄκουσμα σκυθρωπόν,

ἀνδρῶν οἰμωγαί, γυναικῶν ὀλολυγαί, παίδων ὀλοφυρμοί. ὃ μὲν ἔφη πατέρα ποθεῖν, ὃ δὲ υἷόν, ὃ δὲ ἀδελφόν· οὕτως ἐμερίζετο ταῖς ἡλικίαις τὰ τῆς συγγενείας ὀνόματα. ἐμοῦ δέ τι μεταξὺ λέγειν ἐπιχειροῦντος ἀναδείκνυται γραμμάτιον ἐκ μέσου τοῦ πλήθους, καὶ ἐνεύχεται τις εἰς κοινὸν αὐτὸ πᾶσιν ἀναγνωσθῆναι· τὸ δὲ ἦν ἐνορκισμὸς πρὸς ἐμὲ παύσασθαι σὺν βίᾳ τοῦ πλήθους ἀποπειρώμενον, καὶ ἀναθέσθαι τὸ σκῆμμα μέχρι ἂν αὐτοῖς δὴ γένηται πρὸς τὴν μακαριωτάτην σου κεφαλὴν ὑπὲρ τούτου ψήφισμα πέμψαι καὶ πρεσβευτήν, μᾶλλον δὲ ἐμοῦ κατεδέοντο ποιήσασθαι συνηγορίαν ἐν γράμμασιν, ἅπερ ἐδιδάχθη διδάσκοντα. ^[55]

67 (50) ἐλέγετο τοίνυν καὶ ἐν συνεδρίῳ παρὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ δημοσίᾳ παρὰ τοῦ πλήθους, καὶ τὸ γραμμάτιον αὐτὰ ταῦτα καθ' ἕκαστον διεξήκει, πάτριον εἶναι καὶ ἀποστολικὸν Ἑρυθρίτιδας εἶναι ταύτας τὰς ἐκκλησίας, ἀποστασιάσαι δὲ αὐτὰς πρὸς Ὡρίωνα τὸν μακάριον, πορρωτέρω τε ὄντα πρεσβύτην καὶ αἰτίαν ἔχοντα πραότατον εἶναι· τοῦτο γὰρ ἤδη καὶ λοιδορήμα γέγονεν ὑπὸ τῶν ἀξιούντων ἱερωσύνην προστάτιν εἶναι τὰ εἰς ἀνθρώπους καὶ πολυπράγμονα. καὶ ἐπειδὴ παρέτεινε ζῶν, οὐκ ἀνασχέσθαι περιμεῖναι τοῦ δικαίου τὴν τελευτήν, ἀλλὰ προβαλέσθαι τὸν μακαρίτην Σιδήριον· ἐδόκει γὰρ οὗτος νέος τε εἶναι καὶ ῥέκτης ἀνὴρ, ἀπὸ τῆς παρὰ βασιλεῖ Βάλεντι στρατείας ἥκων κατὰ χρεῖαν ἀγρῶν αἰτηθέντων ἐπιμελείας, οἷος ἐχθρούς τε κακῶσαι καὶ φίλους ὀνῆσαι. τότε δὲ καὶ ἐκράτει τὰ τῶν αἰρέσεων· πλήθει γὰρ περιῆσαν, καὶ καιρὸν εἶχεν ἡ δεινότης, ὄργανον οὕσα φρονήσεως. τοῦτον οὖν ἓνα καὶ μόνον ἀποδεδεῖσθαι Παλαβίσκης ἐπίσκοπον. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτον ἐνθέσμως· ἐκθέσμως μὲν οὖν, ὅσα γε τῶν γερόντων ἠκούσαμεν, εἰ μῆτε ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατέστη μῆτε παρὰ τριῶν ἐνθάδε, καὶ εἰ τὸ σύνθημα τῆς χειροτονίας ἐκεῖθεν ἐδέδοτο. μόνον γὰρ δὴ φασὶ τὸν μακάριον Φίλωνα θαρρῆσαι τὴν τοῦ συνιερέως ἀνάρρησιν. Φίλων ἐγένετο Κυρηναῖος ἔτι παλαιότερος, ὁ τοῦ νεωτέρου θεῖος τε καὶ ὁμώνυμος· τὰ μὲν ἄλλα ὅποιον ἂν γένοιτο αἰδεύμα τοῦ Χριστοῦ, τὰ δὲ εἰς τὸ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι θαρραλεώτερος μᾶλλον ἢ νομιμώτερος. ἀλλὰ γὰρ αἰτοῦμαι συγγνώμην ἐπὶ τῷ λόγῳ τὴν ἱερὰν τοῦ πρεσβύτου ψυχὴν. τοῦτον ἦκοντα μόνον ἀποδεῖξαι τε καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθίσαι τὸν μακαρίτην Σιδήριον. ἀλλ' ἀνάγκη γὰρ ἐν καιροῖς ἀπαρρησιάστοις τὴν ἀκρίβειαν παραβαίνεισθαι. διὰ τοῦτο τὸν πάμμεγαν Ἀθανάσιον συγχωρῆσαι τε τῷ καιρῷ, καὶ μετ' οὐ πολὺ δεῖσαν ἐν Πτολεμαῖδι τὸν ἐνόντα σμικρὸν ἔτι τῆς ὀρθοδοξίας σπινθήρα θάλπειν τε καὶ ἐπὶ πλέον ἐξάψαι, τὸν ἄνδρα τοῦτον ὡς μείζονι πράγμασιν ἐπιτήδειον ἐκεῖ διαβῆναι κελεῦσαι, τὴν μητροπολίτιν ἐκκλησίαν ἐπιτροπεύσοντα. γῆρας δ' αὐτὸν εἰς τὰς κωμήτιδας ἐπανήγαγεν· οὗ καταλύσας οὐκ ἔσχε διάδοχον, ὃς οὐδὲ αὐτὸς ὑπῆλθεν ἐτέρου διαδοχῆν. Παλαβίσκα δὲ καὶ Ὑδραξ εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἐτάχθησαν, καὶ πρὸς τὸ Ἑρυθρὸν ἀνελήφθησαν, δόγματι, φασί, τῆς σεβασμίας σου κεφαλῆς. ^[95]

67 (100) καὶ τούτῳ δὴ μάλιστα πάντων ἐνέκειντο, τῷ μὴ δεῖν ἀθετεῖσθαι τὸν παρὰ σοῦ θρονισμόν. γράμματα μὲν οὖν, ἦτησα γάρ, οὐκ εἶχον ἐπιδεικνύναι, ἐπισκόπους δὲ τῶν συνέδρων ἀνίστασαν μάρτυρας. οὗτοι δὲ ἔφασαν, ἐπιστολῇ πειθαρχοῦντες ἐκεῖθεν ἠκούσῃ, πεῦσιν περὶ Παύλου προθεῖναι τῷ δήμῳ· καὶ δόξαν ἅπασιν ἐπίσκοπον ἔχειν, ἀνενέγκαι περὶ αὐτοῦ, τοὺς δὲ θρονιστὰς ἐτέρους γενέσθαι. καὶ εἴ μοι δίδως εἰπεῖν, πάτερ σεβασμιώτατε, ἐκεῖνος ἦν ὄντως ὁ καιρὸς ὁ τῆς σκέψεως· τὸ γὰρ ἀφελέσθαι τοῦ μὴ χαρίσασθαι λυπηρότερον. ἀλλὰ κρατεῖτω καὶ νῦν ὃ τι ἂν δόξη τῇ πατρικῇ σου κεφαλῇ. εἰ γὰρ τὸ δόξα τότε δίκαιον αὐτοῖς γέγονε καὶ τοῦτο προΐσχονται, τὸ μηκέτι δοκεῖν τὸ δίκαιον μετατίθῃσιν· ὥσθ' ὃ τι ἂν γνῶς, τοῦτο τῷ πλήθει δίκαιον γίνεται. ἀκοὴ γὰρ ζωῆς, καὶ θάνατος ἢ παρακοή. διόπερ οὐκ ἀνταίρουσι χεῖρας, ἀλλ' ἱκετεύουσι μὴ γενέσθαι, ζῶντος αὐτοῖς ἔτι τοῦ πατρός, ὀρφανοί· οὕτω γὰρ ἐπὶ λέξεως λέγουσι. καὶ γὰρ τὸν νεανίσκον οὐκ οἶδα πότερον ἐπαινέσαιμ' ἂν τῆς παρὰ πάντων εὐνοίας ἢ μακαρίσαιμι· ἢ γὰρ τέχνης ἐστὶ καὶ δυνάμεως ἢ χάριτος θείας οὕτω τοὺς ἀνθρώπους ἐξομιλῆσαι καὶ καταδημαγωγῆσαι τὸ πλῆθος ὥστε τὸν χωρὶς αὐτοῦ βίον ἀβίωτον ἅπασιν εἶναι. διὸ δόξει μὲν

περὶ αὐτῶν τῇ φιланθρωπῶ σου φύσει φιλανθρωπότερα, ἐμοὶ δὲ ἐπανιτέον εἰς ἄστν, κάκεῖ περιμενῶ τοῦ ποιητέου τὸ σύνθημα. ἃ δ' οὖν ἐν ταῖς τέτρασιν ἡμέραις διωκησάμην ἅς ἐν τοῖς τῇδε τόποις διέτριψα, τούτων οὐκ ἀγνοήσεις ὄντινα τύπον ἕκαστον εὔρετο· καὶ μὴ θαυμάσης εἴ ποτε τὸν αὐτὸν εὖ τε καὶ κακῶς εἰπεῖν μοι συμβαίῃ. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκάτερα· τὰ πράγματα δὲ ἐπαινεῖται καὶ ψέγεται. Στάσις ἐν τοῖς κατὰ Χριστὸν ἀδελφοῖς καλὸν μὲν εἰ μηδέποτε φύοιτο· φυεῖσα δὲ καλὸν εἰ μετὰ μικρὸν παύοιτο. δι' αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ γράμματα καταπεμφθέντι πειθόμενος διαιτᾶν ἡνεσχόμην, καὶ δέδωκα τὰς ἀκοὰς ἀμφισβητήσῃ τοιᾷδε. ἐν ὕδρακι τῇ κώμῃ χωρίον ἐστὶ τῆς κώμης αὐτὸ τὸ μετεωρότατον, ὃ πάλοι μὲν ἦν φρούριον ἐρυμνότατον, κατασείσαντος δὲ τοῦ θεοῦ γέγονεν ἐκλελειμμένον ἐρείπιον. τέως μὲν οὖν ὀλίγοις τισὶ τῶν ἑαυτοῦ μερῶν εἰς ἐτέρας χρείας διεσχημάτιστο· οἱ δὲ παρόντες οὗτοι τῶν πολέμων καιροί, διότι δύναιτ' ἂν ἐκτειχισθῆναι καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν χρείαν ἐπανελθεῖν, τοῦ παντὸς ἄξιον αὐτὸ τοῖς κεκτημένοις παρέχονται. τοῦτο τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, ἥδη δὲ καὶ ἄλλοις, τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις Διοσκώρῳ καὶ Παύλῳ, περιμάχητον ἦν. ἐν αἰτία γὰρ ἐπεποιήτο τὸν Ἑρυθρίτην ὁ Δαρδανίτης ἐπιβουλότατα σκέψασθαι ὅπως ἂν τὸ μὴ προσῆκον περιποιήσαιτο, καθοσιώσαντα μὲν τῷ θεῷ τόπον ἀλλότριον, ἀρπάσαντα δὲ οὕτω τὴν τῆς εὐσεβείας ὑπόθεσιν ἥδη χειρὶ βιαίᾳ προστῆναι τοῦ πανουργήματος. ^[145]

67 (150)

πρὸς ταῦτα ὁ εὐλαβέστατος Παῦλος ἐπεχείρησε μὲν ἀντιλογίας κομίσαι τινάς, ὅτι τε προκατεσχέκει τὸν λόφον καὶ ἐκκλησίᾳ παλαιότερον ἀπεδέδεικτο πρὶν τὸν εὐλαβέστατον Διόσκορον ἀποδειχθῆναι τοῦ χωρίου δεσπότην. ἀλλ' ἂν μὴ μαλακώτερόν τις ἄπτηται τῆς ζητήσεως, ταχὺ τάληθές εὐδηλον γίνεται. ὥσπερ οὖν ἅπαν τοῦτο πέφηνεν ἕωλον. τὸ γὰρ ἐν ἐπιδρομῇ ποτὲ πολέμιων ἐκεῖσε συμφυγόντας ἀνθρώπους εὔξασθαι τἀναγκαῖα, τοῦτο τὸν τόπον οὐ καθιεροῖ· ἢ πάντα μὲν ὄρη πᾶσαι δὲ φάραγγες ἐκκλησίαι, καὶ οὐδὲν ὃ τι φρούριον ἐκφεύγει τὸ δημόσιον εἶναι, ἐν οἷς ἅπασιν, ὅταν οἱ πολέμιοι προνομεύσωσιν, εὐχαὶ καὶ μυστήρια γίνονται. οἰκίαι δὲ ὅσαι κατὰ τοὺς ἀθέους τῶν ἐξ Ἀρείου καιροὺς εὐχὰς ἐδέξαντο καὶ μυστήρια, ἀλλ' οὐδὲν ἥττον εἰσιν ιδιώτιδες· φυγὴ γὰρ κάκεῖνο, καὶ γὰρ ἐκεῖνοι πολέμιοι. ἀλλ' ἐγὼ τὸν καιρὸν ἐζήτουν τῆς καθιδρύσεως, εἰ παρὰ διδόντων, εἰ παρὰ συγχωρούντων τῶν κυρίων ἐγένετο. ἀπεδείχθη λαμπρῶς ἅπαντα τἀναντία. τῶν ἐπισκόπων ὃ μὲν ἦται λαβεῖν, ὃ δὲ οὐκ ἐδίδου κύριος ὢν. τέλος ὃ μὲν ὥχετο τὰς κλεῖς ἔχων, ὃ δὲ ἀνοίγνυσι καὶ τράπεζαν εἰσφορήσας καθιεροῖ σμικρὸν οἰκίσκον ἐν λόφῳ πλατεῖ. ἀλλ' οὐ γὰρ ἐστὶ παριτὸν ἐπὶ τὸν οἰκίσκον, εἰ μὴ δι' ὀλοκλήρου τοῦ πλάτους, ὥστε τέχνη τις ἦν ἐφ' ᾧ τὸν λόφον περιποιήσασθαι. ἐδόκει δὴ μοι τὸ πρᾶγμα δεινὸν εἶναι καὶ πέρα δεινοῦ, καὶ ἀγανακτικῶς ὁμοῦ μὲν ὑπὲρ τῶν νόμων τῶν ἱερῶν, ὁμοῦ δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς πολιτείας. συγχυθῆναι γὰρ ἅμα πάντα, τοῦτο μὲν, εἰ τρόπος καινὸς ἐπινοηθεῖ δημεύσεως, τοῦτο δὲ εἰ διὰ τῶν παναγεστάτων τὰ ἐναγέστατα κρίνοιτο, εὐχὴ καὶ τράπεζα καὶ καταπέτασμα μυστικόν, ἐφόδου βιαίας ὄργανα· καὶ περὶ τούτων ἥδη καὶ ἐν ἄστει διέγνωστο. καὶ συνέτυχε γὰρ οὕτως, ὥστε παρ' ὀλίγους ἅπαντας ἐπισκόπους ἐν τῇ Πτολεμαίδι τότε συνδεδραμηκέναι κατὰ τινὰ σκέψιν πολιτικὴν. ἀκροώμενοι δὲ τὴν μὲν πρᾶξιν ἐμίσουν, τὴν δὲ μετὰθεσιν ὥκνουν. ἐγὼ δὲ τὴν δεισιδαιμονίαν ἀξιῶ διαστέλλειν ἀπὸ τῆς εὐσεβείας· κακία γάρ ἐστὶν ἀρετῆς προσωπεῖον περικειμένη, ἣν φιλοσοφία τὸ τρίτον οὔσαν τῆς ἀθείας εἶδος ἐφώρασεν. οὐδὲν οὖν ἱερὸν οὐδὲ ὅσιον ἥγμαι τὸ μὴ δικαίως τε καὶ ὀσίως γενόμενον. οὐκ οὐκ ἐπὶ μοι πεφρικέναι τὴν λεγομένην καθίδρυσιν. οὐδὲ γὰρ ἐστὶ τὰ Χριστιανῶν ὡς ἐπάναγκες εἶναι ταῖς τε ταῖς τελεστικαῖς ὕλαις τε καὶ φωναῖς ὥσπερ ὀλκαῖς τισὶ φυσικαῖς ἀκολουθεῖν τὸ θεῖον (ὅπερ ἂν πάθοι πνεῦμα ἐγκόσμιον), ἀλλ' ὥστε παρεῖναι ταῖς ἀπαθείς καὶ ταῖς οἰκείαις τῷ θεῷ διαθέσεσιν. ὅπου δὲ ὀργὴ καὶ θυμὸς ἀγνώμων καὶ δύσερι πάθος ἡγεῖται τῆς πράξεως, πῶς ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον παραγίνεται, ὧν ἐπεισελθόντων, κἂν συμβῇ προενφικηκός, ἐξοικίζεται; ἐγὼ

μὲν οὖν εἶχον ὡς ἀποφανόμενος τὴν μετάθεσιν· ὃ δὲ καὶ ἐξηλέγχετο καὶ πρότερον ὑποσχόμενος, αὐτὴν ὅρκου τὴν ὑπόσχεσιν βεβαιώσαντος. ^[205]

67 (200) τούτου λαβόμενος ἀσμένως ἤδη τὴν ἀπόφασιν ἀπεδίδρασκον, ἀλλ' ἐκείνον αὐτὸν ἀπέφαινον ἑαυτῷ δικαστὴν, καὶ τὸν οἰκεῖον ὅρκον ἐκβιβάζειν ἠνάγκαζον. ἀνατιθεμένου δὲ καὶ διατρίβοντος ἐπειδὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἔνεκα σκέψεως αὐτόθι παρεγενόμενην, ἐδέησεν ἐπιβαλεῖν τὰς ὄψεις τῷ τόπῳ καὶ ἐπιδιαγῶναι τὰ τῆς ὑποθέσεως. καὶ πάλιν παρῆν ὅμιλος ἐπισκόπων ἐκ τῆς περιοικίδος, ἄλλου κατ' ἄλλην χρεῖαν συνειλεγμένου· ἐφ' ὧν ἀπάντων κάμου οἱ τε ὅροι διεδείκνυντο τὴν τοῦ Δαρδανίου μερίδα σαφῶς ἀποτεμνόμενοι καὶ μαρτυρία γερόντων, καὶ συγκαταθέσεις τῶν τέως ἀντιλεγόντων τὸν εὐλαβέστατον Διόσκορον τοῦ χωρίου δεσπότην ἀπέφηναν. ἐγκειμένου δὲ τῷ ἀδελφοῦ Διοσκόρου, γέγονεν ἀνάγκη καὶ τὸ γραμματίον τὸ λοῖδορον εἰς κοινὸν ἅπασιν ἀναγνωσθῆναι, ὃ πρὸς τὴν ἀγιότητα τὴν σὴν ὁ εὐλαβέστατος Παῦλος ἐπεποίητο ἐν ἐπιστολῇς εἶδει κωμωδίαν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἀνασευρμένην καὶ πλημμελῆ, ἀφ' ἧς αἰσχύνεσθαι περιῆν οὐ τῷ κακῶς ἀκούσαντι, τῷ δὲ κακῶς ἀγορεύσαντι. ἀλλ' ἔστιν ἄρα καὶ τοῦτο δεύτερον ἀγαθὸν τὸ αἰσχύνεσθαι· τὸ μὲν γὰρ ἀναμάρτητον θείας ἀντικρὺς ἐστὶ καὶ μοίρας καὶ φύσεως, τὸ δὲ ἐπὶ τοῖς οὐκ εὖ γενομένοις ἐρύθημα σωφροσύνης τις ἂν ἀποφῆναιτο. ἅπερ ὑποστὰς ἐπὶ τοῦ παρόντος πράγματος ὁ εὐλαβέστατος Παῦλος ἀπάσης ῥητορείας ἰσχυροτέραν ἀπέφηνε τὴν ἐξ οἰκείας γνώμης μετάνοιαν· τὸ γὰρ ὁμολογῆσαι τε ἁμαρτεῖν καὶ φανῆναι τὴν αἰσχρὰν λύπην τὴν ὡς ἐπὶ κακοῖς αὐθαίρετοις λυπούμενον, πάντας ἡμᾶς εὖνους αὐτῷ καὶ συνδιατιθεμένους παρέσχετο. καὶ τὸ μὲν ἡμέτερον οὐ θαυμαστόν, ἀλλ' ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος ἐπειδὴ τὸν τέως διαφιλοτιμούμενον ταπεινότερον ἐθεάσατο, τῇ ψήφῳ κρατῶν ἠτήθη τῇ γνώμῃ, καὶ γέγονεν ἐπὶ τῷ εὐλαβεστάτῳ Παύλῳ ποιεῖν ὁπότερα βούλοιο, κατασχεῖν ἢ παραδοῦναι τὸν λόφον, τοῦ θαυμαστοῦ Διοσκόρου πολλαῖς ἐνδόντος αἱρέσεσιν, ὧν οὐδεμιᾶς ἂν ἀκοὴν πρὸ τῆς ἐκείνου μετανοίας ἠνέσχετο. καὶ γὰρ ἀποδόσθαι μόνον τὸν λόφον καὶ ἀμοιβὴν δοῦναι πᾶν ἅμα τὸ κτῆμα καὶ ἄλλα πολλὰ προσεξεῦρεν, ἐπιδαψιλευόμενος αὐτῷ πόρους, ἀφ' ὧν ἂν τις προλήψει χαρίσαιοτο. ὃ δὲ ταῦτα μὲν ὥκνει, ἡξίου δὲ ὑπεισελθεῖν αὐτὸς τὴν εἰς τὸν ἀδελφὸν Διόσκορον γενομένην ὥνῃν, καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀντικαταστήναι δεσπότης τοῦ κτήματος. ἐγένετο πρὸς τῷ λόφῳ καὶ τῶν ἀμπελώνων καὶ τῶν ἐλαιῶνων ἐγκρατής. ^[245]

67 (250) τῷ δὲ ἡ μεγαλοφροσύνη κτῆμα ἀντὶ κτήματος, μεῖζον ἀντ' ἐλάττονος περιγέγονε, καὶ τὸ εἶσω γενέσθαι τῶν νόμων τῶν εὐαγγελικῶν, οἳ συνεκτικωτάτην τῶν ἐντολῶν τὴν ἀγαπητικὴν διάθεσιν ἀπεφῆναντο. ἐν τοῦτο μόνον ἔδει μνήμης ἀξιώσαι μηνύσαντα τῶν ἀδελφῶν τὰς συμβάσεις καὶ τὴν ὁμόνοιαν, τὰν μέσῳ δὲ παραλιπεῖν, εἴ τις ἐπίσκοπος ὧν ἦλω τι πταίσας. ἃ γὰρ οὐκ ἔδει πεπραῆσθαι, ταῦτα καλῶς ἔχει διδόναι τῇ λήθῃ. ἀλλ' ἵνα μὴ πάντα ἐκ πάντων ὁ ἀδελφὸς Διόσκορος ἀποτυγχάνῃ, ταῖς αἰτήσεσιν αὐτοῦ δέδωκα τὸ πᾶσιν ἀκριβῶς ἐπεξελεθεῖν, ἵνα μηδὲν ἀγνοήσκειν ἡ σὴ θεοσέβεια, ἣν οὐ παρὰ φαῦλον ἀλλ' ἀντὶ παντὸς ἐποιεῖτο πεισθῆναι διὰ τῶν ἀποβάντων ὅτι μὴ ἐπ' ἀδίκους ἐφιλονείκησε. καγὼ τὸν ἄνδρα τὰ τε ἄλλα ἐπαινῶ (πάννυ γάρ μοι πρὸς τρόπον) καὶ τῆς εἰς τὸν θρόνον ἐκείνον αἰδοῦς ὑπεράγαμαι. καὶ ναὶ μὰ τὴν φίλην σου καὶ σεβασμίαν κεφαλὴν, πολλὴν οἶμαι χάριν ὀφείλειν αὐτῷ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συμπτώχους, ὧν τοὺς ἀγροὺς ἐκπονεῖ, ταχὺ πανταχοῦ γινόμενος, καὶ ἐξ ἀπόρων φόρους ἐκλέγων καὶ τοῖς καιροῖς παριστάμενος. τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν τῶν ἐπισκόπων στάσιν οὕτως ἐχώρησεν· ἐπίταγμα δὲ ἦν ὅπως ἀκούσομαι καὶ Ἰάσονος, ὃς ἔφη πολλὰ καὶ ἄδικα παρὰ συμπρεσβυτέρου παθεῖν. οὕτως οὖν ἔχει κάκεῖνα. Λαμπωνιανὸν Ἰάσων εἶλεν ἀδικίας, ὃ δὲ φθάσας ὁμολογίᾳ τὸν ἔλεγχον ἔχει τὴν δίκην, ἐκκλησιαστικῶν συνόδων εἰργόμενος. καίτοι καὶ δάκρυον ἐκ μετανοίας ἀφῆκε, καὶ δῆμος ἰκέτης αὐτὸν ἐζητήσατο. ἀλλ' ἐγὼ τοῖς δεδογμένοις ἐνεκαρτέρησα, τοῦ δὲ λῦσαι τὴν αὐθεντίαν εἰς τὴν ἱερατικὴν καθέδραν ἀνέπεμψα. τοσοῦτον

οὖν ἐμαυτῷ συνεχώρησα. εἰ προσπελάσει Λαμπωνιανῷ τὸ χρεὼν καὶ ἡ κυρία παρῆναι δόξει, πᾶσιν ἐφῆκα τοῖς τότε παρεσμένοις πρεσβυτέροις κοινωνίας αὐτῷ μεταδοῦναι (μηδεὶς γὰρ ἀποθάνοι δεδεμένος ἐμοί)· ἀναρρωσθεὶς δὲ πάλιν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὑπόδικος ἔστω, καὶ παρὰ τῆς θεσπεσίας σου καὶ φιλανθρώπου ψυχῆς περιμενέτω τῆς συγγνώμης τὸ σύνθημα. οὐδὲ γὰρ οὐδ' Ἰάσων πάντα ἀναίτιος ἑαυτῷ. προπετῆς ἄνθρωπος γλῶτταν ἐνέτυχεν ἀνδρὶ προπετεστέρῳ τὴν χεῖρα, καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, κουφοτάτου πράγματος λόγου βαρυτάτην τιμωρίαν ἐξέτισε. Καὶ περὶ τῶν χρημάτων ἃ διείληφα, ταῦτα Λαμπωνιανὸς ἔχειν ὁμολογεῖ, καὶ οὐδὲν ἀξιοῖ παρὰ τῆς ναυαγίας ὠφελεῖσθαι τῆς ποιησάσης ἀφανὲς τὸ συμβόλαιον, ἀλλὰ καιρὸν αἰτεῖ τοὺς καρποὺς ὠνίους γενέσθαι· καὶ ἔφη πάντων ἀμελήσας ἐνὶ τούτῳ προσέχειν τὸν νοῦν, ὥς ἂν τὰ πτωχικὰ καταθεῖτο χρήματα. νομίσματα δὲ ἦν ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα πρὸς τοῖς ἑκατόν. Ἄνοιστέον ἐστὶ καὶ περὶ τῶνδε τῶν γινομένων παρ' ἡμῖν, ἵνα γινόμενα παύσῃται. [295]

67 (300) ἱερεῖς ἱερέας παρανόμων διώκουσιν. εἰ μὲν ἐπὶ ψεύδεσιν, οὕτω λέγω· πάντως δὲ μετ' ἐπιβούλου τῆς προαιρέσεως οὐ γὰρ ἵνα λάβωσι δίκας, ἀλλ' ἵνα τοῖς ἄρχουσι τῶν στρατευμάτων ἄδिका κέρδη μνηστεύσωσιν. ἐπὶ δὲ τοὺς ἐμοὺς ὤμους ἀναβαίνειν ἀνάγκη τὰ πάντων φορτία. διό, δέομαι, γράφε καὶ διατάττου μηδενὶ μηδὲν ἐξεῖναι τοιοῦτο ποιεῖν. καὶ γὰρ ἐμοὶ χαρὶ καὶ τοῖς ἀπραγμονεστέροις καὶ κακῶς πάσχουσιν ἀμυνεῖς, καὶ πολὺ πλέον εὖ πεποικῶς ἔση τοὺς ἀδικοῦντας αὐτούς, εἴπερ μείζον ἀγαθὸν τὸ μείζονος ἀπηλλάχθαι κακοῦ, κακὸν δὲ μείζον τοῦ ἀδικεῖσθαι τὸ ἀδικεῖν. τὸ μὲν γὰρ ἴδιόν ἐστι κακόν, τὸ δὲ ἀλλότριον. ἀλλ' οὐτ' ἐγὼ κατεμήνυσα τίνες εἰσὶ, μήτ' αὐτὸς εἰ καὶ μάθοις, ἐπ' ὀνόματος ἐξελέγξης τινά, ἵνα μὴ ἀπεχθοίμην ἀδελφοῖς, οἷς ὅτι καὶ κατὰ πρόσωπον καὶ ἰδίᾳ λίαν ἐπιτετίμηκα συγχωρήσει θεός. ἀλλὰ φάνηθι τὸ πρᾶγμα μόνον μισῶν ἐν τοῖς πρὸς ἐμὲ γράμμασιν· εἴσομαι γὰρ σὺν θεῷ μετὰ τοῦ πᾶσιν ἀλύπου τὸ μηκέτι προελθεῖν περαιτέρω τὴν ἀσχημοσύνην ἡμῶν, μὴ γὰρ εἴποιμι τῆς ἐκκλησίας. Οἰκονομήσασθαι δὲ ἔν ἐτι λοιπόν, καὶ λόγου πεπαύσομαι. περινοστοῦσί τινες βακάντιβοι παρ' ἡμῖν· ἀνέξη γὰρ μου μικρὸν ὑποβαρβαρίσαντος, ἵνα διὰ τῆς συνηθεστέρας τῇ πολιτείᾳ φωνῆς τὴν ἐνίων κακίαν ἐμφαντικώτερον παραστήσαιμι. οὗτοι καθέδραν μὲν ἀποδεδειγμένην ἔχειν οὐ βούλονται, οἳ γε τὴν οὔσαν ἀπολελοίπασιν, οὐ κατὰ συμφορὰς ἀλλ' αὐθαίρετοι μετανάσται γινόμενοι· καρποῦνται δὲ τὰς τιμάς, ἐκεῖ περινοστοῦντες ὅπου κερδαλεώτερον. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, πάτερ σεβασμιώτατε, χρῆναι τούτοις, ὅσοι τὰς οἰκείας ἐκκλησίας ἀπέιπαντο, πᾶσαν ἐκκλησίαν ἀπέιπασθαι· καὶ πρὶν ἂν ἀπελθόντες ἐκεῖ καταστήσωνται, μηδὲνα δέχεσθαι θυσιαστηρίῳ μηδὲ εἰς προεδρίαν καλεῖν, ἀλλὰ περιορᾶν ἀγελαίους ἐν ταῖς δημοτικαῖς καθέδραις, ὅταν εἰς ἐκκλησίαν ἐμβάλωσι. ταχὺ γὰρ ἂν ἐπανελθοῖεν, εἰ περὶ τῆς τιμῆς κινδυνεύοιεν, ἧς ἀξιοῦσιν ἀπολαβεῖν ἀπανταχοῦ μᾶλλον ἢ οὗ προσήκει· δέξαιντο γὰρ ἂν ἐκεῖ μᾶλλον ἢ μηδαμοῦ. καὶ δημοσίᾳ μὲν οὕτω προσοιστέον αὐτοῖς ὥς ἄντικρυς ἰδιώταις, ἂν καὶ τῷ σεμνοτάτῳ σου θρόνῳ συνδοκῇ· ἰδίᾳ δὲ καὶ κατ' οἶκον εἰσόμεθά πως, ὅταν ἤκη παρὰ τῆς σῆς θεοσεβείας ἀπόκρισις ἐκείνης τῆς πεύσεως, ἣν πρῶην ἠρώτησα περὶ Ἀλεξάνδρου Κυρηναίου μὲν τὸ γένος ἱερασαμένου δὲ ἔν τινι πόλει τῶν Βιθυνῶν, ἧς ἐκπεσὼν κατὰ δὴ τινα στάσιν, ἐξὸν ἐπανελθεῖν, οὐκ ἐπάνεισιν ἀλλ' ἡμῖν ἐπιχωριάζει. περὶ τούτου γέγραφα πρὸς τὴν σὴν ἀγιότητα, πᾶσιν ἀκριβῶς ἐπεξελθὼν τοῖς περὶ αὐτὸν γενομένοις, καὶ γνώμην αἰτῶν οἱ τακτέον τὸν ἄνδρα. [345]

67 (350) ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἥκει μοι περὶ τούτων ἀντίγραφον, ἀμφίβολος ὢν πότερον διαπέπτωκεν ἢ διεκομίσθη τὸ γράμμα μέχρι τῆς μακαρίας σου κεφαλῆς, διείλεγμα περὶ τούτου πρὸς τὸν θαυμαστὸν Διόσκορον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ τοῖς ταχυγράφοις τὰ ἀντίτυπα δοῦναι τῶν τότε γραφέντων ἐπέταξεν, ἵνα εἰ μὴ τυγχάνεις δεξάμενος τὴν ἐπιστολήν, ἔχοις παραναγνοῦς διαιτησαί τε καὶ πρὸς ἐμὲ διαπέμψασθαι τὰμοιβαῖα. ἐπὶ πᾶσιν εὐχῶν περὶ ἐμοῦ· περὶ καταλελειμμένου γὰρ εὖξῃ καὶ τοῖς πᾶσιν ἐρήμου καὶ δεομένου συνεργίας τοιαύτης. ὥς αὐτὸς ὁκνῶ περὶ ἐμαυτοῦ τι φθέγξασθαι πρὸς θεόν· ἅπαντα γὰρ εἰς τούναντίον μοι περιίσταται διὰ

τὴν ῥιψοκίνδυνον τόλμαν, ὅτι ἄνθρωπος ἐν ἁμαρτίαις, ἀπότροφος ἐκκλησίας, ἀγωγὴν ἑτέραν ἡγμένος θυσιαστηρίων ἡψάμην θεοῦ. Τῷ αὐτῷ. ^[360]

68 (τ) Ὡς δέδωκα τὴν ἐπιστολὴν, στέλλεται μὲν ἐπὶ πράξιν ἣν οὐχ ὅσιον ἐμοὶ διηγῆσθαι· ὅτι δὲ ἀρετὴν ἐκ νέας ἀσκεῖ, τοῦτο καὶ θέμις εἰπεῖν καὶ παντάπασιν ἀληθές. ὥς μὲν οὖν ἀγαθὸν ἄνδρα τιμήσεις· ἦν δὲ ἐγράψατο γραφὴν, οἰκείαν εἰμαρμένην πληρούτω. μὴδὲ γὰρ δικαίου ποτὲ φόνου προσάψιοι. Τῷ αὐτῷ. ^[5]

69 (τ) Μέλει γάρ σοι, μέλει καὶ Πενταπόλεως. οὐκοῦν ἐντεύξῃ μὲν ταῖς δημοσίαις ἐπιστολαῖς· ὅτι δὲ κακὰ πλείω καὶ μείζω γέγονεν ἢ φοβεῖ τὰ γράμματα, λέγοντος ἀκούσῃ τοῦ διακομιστοῦ. στέλλεται μὲν γὰρ ἐπὶ συμμαχίαν, ὥς ἐκεῖθεν αἰτήσων· τὰ δὲ τῶν πολεμίων οὐδὲ τὴν ἕξοδον αὐτοῦ περιέμεινεν, ἀλλ' ἔφθασαν ἐκχυθέντες ἄθροοι κατὰ τῆς χώρας. πάντα οἴχεται, πάντα ἀνήρηται αἱ πόλεις ἔτι λοιπαί, τὸ μέχρι οὗ γράφω, λοιπαί, τὸ δὲ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν, θεὸς οἶδε. πρὸς ταῦτα εὐχῶν δεῖται τῶν σῶν, εὐχῶν λέγω τῶν ἐθάδων τοῦ δυσωπεῖν τὸν θεόν. ὥς ἐγὼ πολλάκις ἤδη καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ κοινὰ μάτην ἠῤῥάμην. τί λέγω μάτην; εἰς τούναντίον μοι περίσταται. τοιοῦτόν εἰσιν αἱ ἁμαρτίαι βαρεῖαί τε καὶ πολλάι. Πρόκλῳ. ^[15]

70 (τ) Πέρυσιν οὐχ ἦκει μοι γράμματα παρὰ τῆς ἱερᾶς σου χειρός. ἠρίθμησα καὶ τοῦτο μετὰ τῶν συντυχόντων μοι κατ' ἐκεῖνο καιροῦ δυσχερῶν, πολλὰ γὰρ ἐπὶ πολλῶν ἐγὼ πέρυσιν ἠνιάθην· ἀλλὰ καὶ ὁ τῆτες χειμῶν ὃ τι μοι λοιπὸν ἦν τῶν εἰς ψυχαγωγίαν ἀφείλετο τὸ παιδίον. εἴμαρτο γὰρ ἄρα συνόντι μὲν ὑμῖν εὐτυχεῖν, ἀπόντι δὲ χαλεποῦ πειραῖσθαι τοῦ δαίμονος. γενέσθω δὴ τις παραμυθία τὸ δέξασθαι τῆς πατρικῆς σου κεφαλῆς γράμματα, τὸ τιμαλφέστατον τῶν ἀπὸ Θράκης ἀγώγιμον. Πυλαιμένει. ^[10]

71 (τ) Διττοὶ δὴ λόγοι λέγονται περὶ σοῦ. τοιγαροῦν ὁμοῦ μὲν ἐπὶ Θράκης ὁμοῦ δὲ εἰς Ἰσαύρους γράφω τοῦ περιτυχεῖν σε πάντως μιᾷ γέ τιτι τῶν ἐπιστολῶν. ὑπόθεσις δὲ ἀμφοῖν ἀσπᾶσασθαι τὴν φιλτάτην κεφαλὴν, Πυλαιμένη τὸν φιλόσοφον· τοῦτο γὰρ ἐστὶ κἂν βούληται κἂν μὴ βούληται. οὐ γὰρ μήποτε κατισχύσῃ τοῦ πεφυκότος, οὐδ' οὐ μὴ σβέσῃ τὸν σπινθῆρα τοῦ θείου πυρός, ἀλλ' ἀναλάμψει ποτέ, τῆς μοχθηρᾶς ἀγωγῆς ὑπεράνω γενόμενος. Τοῖς ἐπισκόποις. ^[5]

72 (τ) Ἀνδρόνικος τὴν ἐκκλησίαν ψευδόμενος ἀληθευούσης αὐτῆς πειραθῆτω. πρώην, οὕτω πάνυ πρώην ἡμαρτεν εἰς θεόν, ἐξύβρισεν εἰς ἀνθρώπους. ἐφ' οἷς ἀποκλείσαντες αὐτῷ τὴν παρ' ἡμῖν ἐκκλησίαν ὑπηγορεύσαμεν πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀδελφότητα γράμματα τὴν ἐπ' αὐτῷ γνώμην μηνύοντα. τούτων ἔφθασε τὴν ἀποστολὴν ἱκετείαν προσποιησάμενος καὶ μετάνοιαν ὑποσχόμενος, ἦν ἅπαντες ἡξίουσαν με δέχεσθαι πλὴν ἐμοῦ· ἐγὼ γὰρ ἐδόκουν σαφῶς κατανενοηκέναι τὸν ἄνθρωπον πάντα ῥάδιον εἰπεῖν καὶ ποιῆσαι, καὶ προσεδεχόμενον τε καὶ προύλεγον ὥς ἐκ τῆς τυχούσης αἰτίας εἰς τὴν φύσιν ἐπανελεύσεται, ὃν γε εἰκὸς ἀτολμότερον ἔσεσθαι προσκεκυφότα ταῖς ἐκκλησίαις πολὺ μᾶλλον ἢ εἰ μὴδὲν ὑποπτον αὐτῷ κατελείπετο. διὰ ταῦτα μὲν οἷος ἦν ἐγκαρτερῆσαι τῷ δόγματι, ὥς ἅμα τὰ τε πρὸς θεὸν εὐσεβέστερον βουλευσάμενος καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολίτας ὠφελιμότερον. ἀλλ' ἰταμόν γὰρ ἀντισχεῖν ἔνα πολλοῖς, παλαιτέροις νεώτερον, προσδεδαπανηκόσι τὸν βίον ἱερωσύνην τὸν οὕτω πέρυσιν ἡμμένον τοῦ πράγματος. εἶξα δεομένοις μήπω περιπέμψαι τὰ γράμματα, δέξασθαι δὲ ἐπὶ ῥητοῖς, ἐφ' ᾧ μηκέτι μανεῖται κατὰ τῶν ὁμοτίμων, ἐφ' ᾧ νοῦν ἀντὶ πάθους τοῦ βίου προστήσεται. κἂν μὲν, ἔφην, εἴσω μένης τῶν ὄρων οὐς ἔθου, νῦν τε ὑπερευξόμεθά σου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ λοιποῦ συνευξόμεθα· ἀναδυσαμένῳ δὲ τὰ τῆς ὁμολογίας ἡ δίκη μένει καὶ εἰς ἅπαντα δημοσιευθήσεται, τοσοῦτον ἀνατεθεῖσα χρόνον, ὅσον ἐλέγξαι σου τὸν τρόπον ἀνεπανόρθωτον. ἔδοξε ταῦτα, καὶ πεῖραν αὐτός τε ἔφη δώσειν καὶ ἡμᾶς λήψεσθαι. δέδωκε καὶ εἰλήφαμεν. ἐπεδαψιλεύσατο ταῖς ὑποθέσεσι τῆς ἀποκηρύξεως. οὕτω τότε δήμευσις ἐτετόλμητο, οὕτω τότε φόνος ἐνεκεχειρήτο. πόσοι διὰ τοῦτον ἀλῶνται; πόσοι τῶν πρώην ἔτι

κτηματικῶν διὰ τοῦτον πτωχεύουσιν; ἀλλὰ μικρὰ ταῦτα πρὸς τὸν εὖ μὲν γεγονότα Μάγνον, κακῶς δὲ ἀπολόμενον. κεῖται παῖς ἀνδρὸς λαμπροτάτου, ἅπασι τοῖς οὔσι λειτουργηκῶς τῇ πόλει, τοῦ πρὸς ἕτερον φθόνου γεγονὼς παρανάλωμα. ἤτεῖτο χρυσίον, ὃ μὴ διδούς ἐτύπτετο· καὶ διδούς, ὅτι πόρον ἐξεῦρεν ἐτύπτετο. τί γάρ; οὐ τοῖς αὐτοῦ φίλοις ἀλλὰ τῷ στρατηγῷ τὸν ἀγρὸν ἀπέδοτο. δακρύω μὲν ἐγὼ καὶ τὴν παρανομηθεῖσαν νεότητα καὶ τὰς ἐπ' αὐτῇ ματαίας ἐλπίδας τῆς πόλεως. ἀλλὰ τῆς ἐκείνου νεότητος τὸ τῆς μητρὸς γῆρας ἐλεεινότερον, ὅτι δυοῖν ἀρρένων ὃ μὲν οἷχεται φυγὰς δι' Ἀνδρόνικον, καὶ οὐδὲ οἶδεν οἱ γῆς, τὸν δὲ οἶδεν οἱ γῆς κατορώρυχε. φεῦ τῶν νόμων τῶν συναδικουμένων, παρ' οὓς ἄρχουσι τῆς ἑαυτῶν, παρ' οὓς ἐπ' ἀρχῇ δανείζονται χρήματα. τούτων μὲν οὖν ἐτέρους ἐπιμελητὰς ὁ θεὸς εἶναι βούλεται· ἡμῖν δὲ ἀπόχρη καθαρεύειν ἐν καθαροῖς, ἐὰν ἄρα δυνώμεθα μένειν εἴσω τῶν περιβόλων τῶν ἱερῶν, ἀποκλείειν τε τοῖς ἐναγέσι τὰ παναγέστατα. ^[45]

73 (τ) Τρωΐλῳ. Σὺ γὰρ δὴ καὶ φιλόσοφος εἶ καὶ φιλόανθρωπος, σοί με δεῖ προσανακλάεσθαι τὰς τῆς ἐνεγκούσης με συμφοράς, ἣν τιμήσεις μὲν διὰ πολίτην φιλόσοφον, ἐλεήσεις δὲ διὰ τὸ τῆς σαυτοῦ φύσεως ἥμερον, δι' ἀμφοτέρα δὲ πεσοῦσαν ἀνορθῶσαι πειράσῃ. δύνασαι δέ, ἐπειδὴ σώζειν τὰς πόλεις Ἀνθέμιος καὶ φύσιν ἔχει καὶ τύχην καὶ τέχνην. ὧ πολλῶν ὑπαρξάντων εἰς τοῦτο παρὰ θεοῦ τὸ μέγιστον ἀγαθὸν οἱ φίλοι, καὶ τούτων Τρωΐλος τὸ μέγιστον. ὅπως οὖν μὴ μόνον τὰς ὄψεις ἐπιβαλεῖς, ἀλλὰ καὶ τὸν νοῦν πάνυ σφόδρα προσέξεις τοῖς γράμμασιν, ὧν ἐγὼ πολλὰ κατέσπεισα δάκρυα. τί γὰρ δὴ Φοινίκων μὲν οὐκ ἄρχουσι Φοίνικες, οὐδὲ Κοιλοσύρων Κοιλόσυροι, Αἰγύπτιοι δὲ πάσης μᾶλλον ἢ τῆς ἑαυτῶν, Λίβυες δὲ μόνοι τῆς ἑαυτῶν; ἢ μόνοι Λίβυες εἰσιν ἀνδρείοτατοι, καὶ χωρεῖν ὁμόσε τοῖς νόμοις ἐγνώκασιν; ὧν ὅτε πλείω καὶ φοβερώτερα τοῖς παραβαίνουσι γέγονε τάπιτίμια, τότε μᾶλλον αὐτοῖς αἱ πονηραὶ φύσεις ἐνεκυβίστησαν. ἔδει μὲν ἄρδην ἀνηρῆσθαι τὴν πρὸς Κυρήνην Πεντάπολιν· ὃ δὲ λιμὸς καὶ ὁ πόλεμος οὕτω πᾶν ὅσον ἔδει κατήνυσαν, ἀλλὰ διατρίβουσι καὶ κατὰ μικρὸν ἀπολλύουσιν. οὐκοῦν τὸ λείπον εἰς τὸ ταχὺ κατειργάσθαι προσεξευρήκαμεν. καίτοι τοῦτ' ἐστὶν ὃ τὸ παλαίφατον λόγιον ἐπεχρησώδησε τῇ τελευτῇ Πενταπόλεως. πατέρων αὐτὸ καὶ πάππων ἠκούσαμεν ὅτι φθереῖ τὰ Λιβύων ἡγεμόνων κακότης· αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἐστὶ τοῦ χρησμοῦ τὸ τεμάχιον. ἀλλ' εἰ καὶ πέπρωται τοῦτο, ἀναβολὴν τινα τοῦ κακοῦ μηχανήσασθε. καὶ γὰρ ἡ τῶν ἱατρῶν τέχνη τὸ μὲν ἀποθανεῖν ἄνθρωπον, ἐπειδὴ φύσις ἐστίν, οὐ καθάπαξ κωλύει, ἐμποιεῖ δὲ τινα διατριβὴν τῷ χρεῶν. ὁμοίον τι αἰτοῦμεν καὶ παρὰ τῆς τέχνης τῆς ἀρχικῆς βοηθησάτω τῇ φύσει κατὰ τῆς νόσου, μὴ μέντοι κατασπευδέτω τὸν ὄλεθρον. μή, δέομαι, μὴ γένοιτο τῶν Ἀνθεμίου τοῦ μεγάλου καιρῶν ἐπαρχίαν Ῥωμαϊκὴν ἐκ μέσης ἀνηρῆσθαι τῆς διοικήσεως. εἰπέ πρὸς αὐτόν, εἰπέ πρὸς τῶν λόγων, οὐ σὺ καταπεμφθῆναι τὸν νόμον γέγονας αἴτιος, ἐπὶ τοῖς πάλοι τὸν πρόσφατον, ὃς ἀνατείνεται πολλὰ καὶ χαλεπὰ τοῖς μνηστεύουσι τὴν τῆς ἐνεγκούσης ἀρχήν; πῶς οὖν οὐ νεμεσᾷς τοῖς φιλοτιμουμένοις ἐπὶ σοῦ διαρρηγνύναι τὰ σὰ πολιτεύματα; εἰ μὲν οὖν οὐ λανθάνουσιν, ἀδικεῖς· εἰ δὲ λανθάνουσιν, ἀμελεῖς. χρῆν δὲ οὐχὶ τὸν ἄνδρα τὸν ἡγεμονικώτατον ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν, τοὺς ὑπάρχοντας ὡς βελτίστους αἰρεῖσθαι. θεία γὰρ αὕτη καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ πρόνοια, πρὸς ἣν δαπανᾶται φροντίς εἰς ἐκλογὴν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. ἀλλ' ἐν τούτῳ γὰρ ἐστὶν ἔθλους ὀλοκλήρου πεποιῆσθαι φροντίδα. τούτων οὖν εὐθύς ἀπεγνωκέναι προσήκει τῶν ἐναλλομένων τοῖς νόμοις, παρ' οὓς ἄρχουσι τῆς ἑαυτῶν, παρ' οὓς ἐφ' ἡμῖν ὥσπερ ἐπὶ κτήμασι δανείζονται χρήματα. ^[45]

73 (50) στήσατε τὸ κακόν. ἄρχοντας ἡμῖν νομιμωτέρους ἐκπέμψατε, ἀγνοοῦντας ἀγνοουμένους, ταῖς φύσεσιν, οὐ τοῖς περὶ ἕκαστον πάθεσι τὰ πράγματα κρίνοντας. ὡς τὰ νῦν ταῦτα καταπλεῖ δεσπότης ὁ πρῶην ἀντιπολιτευόμενος, καὶ τὴν ἐν πολιτείᾳ διαφορὰν ἀπὸ τοῦ βήματος ἀγωνίζεται. ὅσα δὲ ἄλλα παραβλαστάνει κακά. συκοφαντεῖται συμπόσια, καὶ γυναικὶ δίδοται χάρις ἢ τοῦ πολίτου συμφορά, καὶ κατήγορος ἐκκέλευστος· ὃς δ' ἂν μὴ γράψῃται παρανόμων,

ἐάλωκεν, εἰ μὴ καὶ πρὶν ἀλῶναι τὰ τῶν ἐάλωκότων ὑπέμεινεν. ἐθεασάμεθα δεσμώτην ἀπὸ τούτου γενόμενον, ὅτι μὴ τὸν ἄρτι παυσάμενον τῆς ἀρίστης ἀρχῆς ἐπὶ κλοπῇ δημοσίων ἐδίωκε· μᾶλλον δὲ τοῦτον οὐδὲ θεθεάμεθα, ἀλλ' ἀπείρητο προσιέναι καθάπερ τοῖς ἐναγέσιν ἢ τοῖς βασιλέως ἐχθροῖς, ἕως διεπράξαντο πᾶν ὅσον ἐβούλοντο, καὶ τὸν ἥλιον εἶδεν ἐπὶ ῥητοῖς ἄνθρωπος, ἐφ' ᾧ Γεννάδιον ἐγράψατο. ἀλλ' ἦγε ἡμετέρα Πεντάπολις Γενναδίου μὲν τοῦ Σύρου πολλὰ ἐπὶ πολλῶν ὦνατο· καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι καὶ λόγῳ καὶ πειθοῖ τὴν ἀρχὴν ἐπιτρέψας ἔλαθεν ἡμᾶς τῶν ἀπηνεστάτων τε καὶ ὀνομαστοτάτων ἐπὶ σκληρότητι πλείονα χρήματα ταῖς δημοσίαις ψήφοις εἰσενεγκών. ἐφ' οἷς οὐδεὶς ἐδάκρυσεν, ἐφ' οἷς οὐδεὶς ἀπέδοτο τὸν ἀγρόν. ἐκείνην ἂν τις εἰσφορὰν εὐσεβῇ δικαίως ἐκάλεσεν, ἣν οὐχ ὕβρις οὐ μᾶστιξ ἠνάγκασε. τὰ δὲ περὶ τῶν πολιτῶν, φεῦ τῆς μνήμης τῶν παυσαμένων, φεῦ τῆς πείρας τῶν ὀρωμένων. οὐδὲν οὖν ἀξιοῦμεν καινόν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν νόμων Ἀνθέμιον ἰκετεύομεν, ὑπὲρ τῶν νόμων τὸν τούτων φύλακα, ὦν ἄξιον μὲν αἰδεῖσθαι τὴν ἀρχαιότητα (νόμου γὰρ δὴ καὶ τοῦτο σεμνότης), εἰ δὲ τῷ δοκεῖ, τῶν διαταγμάτων τὰ νεώτερα, τὴν ὥς ἂν εἴποι τις ἔμψυχον ἔτι βασιλείαν ἐπιγραφόμενα. Πυλαιμένει. ^[80]

- 74 (τ) Ὑπεμψά σοι τὸν λόγον ἀττικουργῇ, τῆς ἀκριβοῦς ἐργασίας, ὃν ἂν μὲν ἐπαινέσῃ Πυλαιμένης ἢ κριτικωτάτῃ τῶν ἀκοῶν, αὐτὸ τοῦτο τῇ διαδοχῇ τοῦ χρόνου συνέστησεν· εἰ δὲ μηδὲν φανεῖται σπουδαῖον, ἔξεστι δῆπου παίζειν τὰ παίγνια. Νικάνδρω. ^[5]
- 75 (τ) Τοῦπίγραμμά μου τὸ κλεινόν (πῶς γὰρ οὐ κλεινὸν ὅπερ ὁ μέγας ἐπήνεσε Νίκανδρος;) τῆς χρυσοῦς εἰκῶν ἢ Κύπριδος ἢ Στρατονίκης, ἐπίστασαι πάντως ὅτι καὶ εἰς ἐμὴν ἀδελφὴν ἐποιήθη παρ' ἐμοῦ τότε, παρὰ τοῦ στίχου μαθών. ταύτῃ τῇ φιλτάτῃ μοι τῶν ἀδελφῶν, ἣν καὶ τῆς εἰκόνος ἤξιώσα καὶ τοῦ στίχου, Θεοδόσιος ὁ βασιλέως ὑπασπιστὴς σύννοικος, ἔνεκα μὲν τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἐν τῇ στρατείᾳ προσεδρείας καὶ προυστάτησε πάλαι· αἱ δὲ σπουδαὶ πλέον δύνανται τῶν ἐνιαυτῶν. ταύτῃ τε οὖν ὄφελος αὐτῷ γενοῦ καὶ ταῖς δίκαις, εἴ τινες εἶεν αὐτῷ πρὸς Ἀνθέμιον· ὀνάσθω δέ τι τοῦ μεγάλου Νικάνδρου. Θεοφίλω. ^[10]
- 76 (τ) Ὀλβιάταις (οὗτοι δὲ δῆμός εἰσι κωμῆτης) ἐδέησεν αἰρέσεως ἐπισκόπου, τοῦ μακαριωτάτου πατρὸς Ἀθάμαντος τῷ μακρῷ βίῳ τὴν ἱερωσύνην συγκαταλύσαντος, ἐπεκαλέσαντο δὴ κάμῃ κοινωνὸν αὐτοῖς γενέσθαι τοῦ σκέμματος. καὶ συνήσθην μὲν ἀνδράσιν ἐκ πολλῶν καὶ πάντ' ἀγαθῶν ποιούμενοις τὴν αἵρεσιν, πολὺ δὲ πλέον Ἀντωνίῳ συνήσθην τῆς καλοκαγαθίας, ὅτι καὶ καλῶν ἔδοξεν εἶναι καλλίων· ἐπὶ γὰρ τοῦτον ἡ πάνδημος ψῆφος ἠνέχθη. προστεθέντων δὲ καὶ δυοῖν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων γνώμῃ τῇ τοῦ πλήθους, οἷς συνετέθραπτο καὶ ὦν θατέρου τῇ χειρὶ πρεσβύτερος ἀπεδέδεικτο, ἐτύγχανον μὲν οὐδ' αὐτὸς ἀγνοῶν πάνυ τὸν Ἀντώνιον, ἀλλὰ δι' ὅσων αὐτὸν ἔγνων λόγων καὶ πράξεων, διὰ τοσούτων ἐπήνεσα· προσθεὶς δὲ οἷς ἠπιστάμην καλοῖς ἅπερ ἤκουσα, φέρω καγὼ τὴν ἑμαυτοῦ ψῆφον ἐπὶ τὸν ἄνδρα. καὶ γένοιτ' ἂν μοι βουλομένῳ κοινωνὸν αὐτὸν εἰς τὴν ὁμότιμον ἱερωσύνην προσδέξασθαι. ἐνὸς οὖν ἔτι δεῖ, τοῦ κυριωτάτου μέντοι, τῆς ἱερᾶς σου χειρός. τούτου μὲν Ὀλβιάταις δεῖ, ἐμοὶ δὲ εὐχῶν. Ἀνυσίῳ. ^[20]
- 77 (τ) Οὐκ ἐθέλει περιμένειν ἄλληλα τὸ φῶς καὶ τὸ σκότος, ἀλλὰ νόμῳ φύσεως περιίσταται. ἐπανελθόντες ἀπὸ τῆς σῆς πομπῆς Ἀνδρόνικον κατελάβομεν. Τῷ αὐτῷ. ^[1]
- 78 (τ) Οὐδὲν ἂν γένοιτο Πενταπόλει λυσιτελέστερον τοῦ τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἄνδρας καὶ στρατιώτας Οὐννιγάρδας προτετιμῆσθαι πάντων στρατιωτῶν, οὐ τῶν ἐγχωρίων λεγομένων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσοι πῶποτε κατὰ συμμαχίαν εἰς τούσδε τοὺς τόπους ἀφίκοντο· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ οὐδεπώποτε πολλαπλασίους ἐλάττωσι τοῖς πολεμίοις μετὰ τοῦ θαρρεῖν συνηνέχθησαν, οὗτοι δὲ δις ἤδη καὶ τρὶς πρὸς ἄνδρας ὑπὲρ χιλίους τὸν ἀριθμὸν μόνοι τετταράκοντα μετὰ θεοῦ καὶ σοῦ στρατηγοῦ παρετάξαντο, καὶ νίκας τὰς μεγίστας καὶ καλλίστας ἀνείλοντο. τῶν δὲ εἰς ὧσιν

αὐτοῖς ἐλθόντων βαρβάρων τοὺς μὲν ἀπολωλεκότες τοὺς δὲ ἀπεληλακότες, τά τε μετέωρα τῆς χώρας ἔτι περινοστοῦσι, καὶ τὰς εἰσβολὰς τῶν πολεμίων φυλάττουσιν, ὥσπερ σκύλακες αὐλῆς προπηδήσαντες, ἐφ' ᾧ θηρίον οὐκ ἐναλεῖται τῇ ποίμνῃ. ἀλλ' ἡμεῖς αἰσχυρόμεθα τοὺς ἀριστεάς ἐν αὐτοῖς τοῖς ὑπὲρ ἡμῶν ἰδρῶσι δακρύοντας. οἷα γὰρ καὶ γεγράφασι πρὸς ἡμᾶς, ἐγὼ μὲν οὐκ ἀπαθῶς ἀναγινωσκομένων ἀκήκοα, ἀξιώ δὲ μὴδὲ σὲ τὴν ἱκετείαν αὐτῶν παριδεῖν· δέονται γὰρ δὴ σοῦ μὲν δι' ἡμῶν, βασιλέως δὲ διὰ σοῦ δέησιν ἣν εἰκὸς ἦν ἡμᾶς ἐκείνων σιωπώντων ποιήσασθαι, μὴ καταλεγῆναι τοὺς ἄνδρας ἀριθμοῖς ἐγχωρίοις. ἀχρεῖοι γὰρ ἂν ἑαυτοῖς τε καὶ ἡμῖν γένοιτο, τῶν βασιλικῶν δωρεῶν ἀφηρημένοι, εἰ μῆτε ἵππων ἔξουσιν διαδοχὴν μῆτε ὄπλων παρασκευὴν μῆτε δαπάνην ἀγωνισταῖς ἀνδράσιν ἀρκοῦσαν. μὴ σύ γε, ὦ μετ' αὐτῶν ἀριστεῦ, μὴ περιίδης τοὺς συστρατιώτας εἰς ἀτιμωτέραν τάξιν χωροῦντας, ἀλλ' οὗτοί γε μενόντων ἄσυλοι τῶν γερῶν ἐν βεβαίῳ τῆς πρότερον ἀξίας. ὃ γένοιτ' ἂν, εἰ διὰ τῆς σῆς ἀναφορᾶς ὁ φιλανθρωπότατος ἡμῶν βασιλεὺς μάθοι πόσον ὄφελος ἐγένοντο Πενταπόλει. καὶ δεήθητι βασιλέως ὑπὲρ ἡμῶν ἐν τοῖς σαυτοῦ γράμμασι δέησιν ἑτέραν, ἄνδρας ἑκατὸν ἐξήκοντα τοῖς τετταράκοντα τούτοις προστεθῆναι. μετὰ θεοῦ τίς οὐκ ἂν ἀποφῆναιτο διακοσίους Οὐννιγάρδας καὶ γνώμην καὶ χεῖρα τούτοις παραπλησίους, ὧν οὐχ ἥκιστα ἐπαινοῦμεν τὸ πρᾶον τῆς γνώμης, σοῦ στρατηγοῦντος ἀρκέσειν εἰς τὸ διαπολεμηθῆναι βασιλεῖ τὸν Αὐσουριανὸν πόλεμον· καὶ τί δεῖ καταλόγων πολλῶν καὶ τῆς φοιτώσης κατ' ἐνιαυτὸν δαπάνης τοῖς ἐνθάδε στρατεύμασι; χειρῶν δεῖ τῷ πολέμῳ, καὶ οὐκ ὀνομάτων πολλῶν. Ἀναστασίῳ. ^[40]

79 (τ) Οὐδὲν ἐγὼ γέγονα χρήσιμος Εὐαγρίῳ τῷ πρεσβυτέρῳ· οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἑτέρῳ τινὶ τῶν ἀδικουμένων. ἄρχει γὰρ παρ' ἡμῖν ὁ Βερονικεὺς Ἀνδρόνικος, ἀποφρὰς ἄνθρωπος, παλαμναίαν ἔχων καὶ γνώμην καὶ γλῶτταν. ὃς εἰ μὲν ἐμοῦ καταφρονεῖ, πρᾶγμα οὐδέν· ἀλλ' αἰσχύνεσθαι μοι δοκεῖ καὶ τὰ θεῖα τιμῆσαι· οὕτως ἀράσσει τῇ κεφαλῇ τὸν οὐρανόν. νῆ τὴν ἱεράν σου καὶ τριπόθητον κεφαλὴν, σχῆμα Πενταπόλει πένθιμον περιτέθεικε, δακτυλήθρας καὶ ποδοστράβας ἐξευρών, καὶ ξένα ἄττα κολαστήρια κατ' οὐδενὸς τῶν ἀδικούντων (πάνυ γὰρ τὰ νῦν ἔξεστιν ἀδικεῖν τῷ βουλομένῳ), κατὰ δὲ τῶν συντελούντων ὑπὲρ τῶν οὐσιῶν καὶ τῶν ἄλλο ὀτιοῦν ὀφειλόντων. δεινὸς γὰρ ἀνὴρ ὑποθέσεις ἐξευρίσκειν τῇ τε ἑαυτοῦ καὶ τῇ Θόαντος φύσει πρεπούσας, ὃν ἐπὶ τῶν δεσμῶν ὄντα ἔταξεν ἐπὶ ταῖς ἀπαιτήσεσιν τοῦ στρατιωτικοῦ χρυσοῦ τοῦ καλουμένου τιρωνικοῦ, καὶ συνῆψε τὰ αὐλαναῖα· καὶ αἰεὶ τι καινὸν ἐπὶ παλαιῷ κακόν, ἐφ' ᾧ κατὰ φύλα καὶ δήμους αἰκίζεσθαι. οὐδὲ γὰρ ἔξεστιν οὐδὲ τοῖς ἔχουσι καὶ πλουτοῦσιν ἀμαστιγώτοις ἀναχωρῆσαι, ἀλλ' ἔως ὁ παῖς οἴκαδε βαδίζει τὸ χρυσίον οἴσων, ὁ δεσπότης ἡλόηται καὶ παρ' ἐνίους τῶν δακτύλων ἐγένετο. ὅταν δὲ προφάσεως ἀπορῇ δυναμένης αὐτὸν ἐστιᾶσαι, Μαξιμίνοιο καὶ Κλεινίας ἔφεδροι. ἐν ἐκείνοις χαρίζεται τῷ πάθει. ἀλλὰ μοι δοκεῖ τοιοῦτος ὢν πονηρῶν δαιμόνων προνοίας τυγχάνειν, οἱ βούλονται μὲν ἐπαινεῖσθαι καὶ εὐτυχεῖν τὰς παλαμναιοτάτας ταύτας ψυχάς, αἷς ὀργάνοις δύνανται χρῆσθαι πρὸς τὰς κοινὰς συμφοράς. ἀπὸ τούτων οὖν παρασκευάζουσιν αὐτῷ δόξαν ὡς ἀνδρὶ γενναίῳ. καίτοι πῶς εὐλογον, ὅστις ὑπερύψωσε τὸν ὑψηλὸν καὶ τὸν ταπεινὸν ἐταπείνωσεν; ἐφ' οὗ πᾶς μὲν μέτριος καὶ πρᾶος τὸν τρόπον ἐν Καρὸς μοίρᾳ καὶ ἄτιμος, δύνανται δὲ μόνοι Ζηνᾶς καὶ Ἰούλιος; Ζηνᾶς ὁ πράξας πέρυσιν τοὺς διπλοὺς φόρους, ὃς ἀπειλεῖ τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν Ἀναστάσιον παραπρεσβείας καὶ διώξεσθαι καὶ αἰρήσειν. οὗτος μέντοι ἐκόντος αὐτοῦ δύναται, Ἰούλιος δὲ ἄκοντός τε καὶ κλάοντος, καὶ κατ' οὐδενὸς οὕτως ὡς κατ' Ἀνδρονίκου γέγονεν ἰσχυρότερος. ἐγκραγῶν γὰρ αὐτῷ δῖς που καὶ τρίς, καὶ τοῖς ἐξ ἀμάξης λοιδορησάμενος καὶ πάντα ἐπανατεινάμενος ἅπερ εἰρῆσθαι καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ παντὸς ἂν ἐτιμησάμην, ἀπέδειξε τὸ κάθαρμα μὴν ἀντὶ λέοντος καὶ ἐξ ἐκείνου γε χρῆται καθάπερ ἀνδραπόδῳ παρόσον οὐδὲ ἐν ταῖς γωνίαις ὑποψιθυρίζειν κατὰ τοῦ δεσπότη τολμᾷ· τοῦτο δὲ δήπουθεν ἔξεστι τοῖς οἰκέταις ποιεῖν. Ἀνδρόνικος δὲ οὐδὲ τοῦτο· τὸ γὰρ ἀλόγιστον ἀνδρεῖον μὲν οὐδαμοῦ, παρὰ δὲ τοὺς καιροὺς

δειλόν τε καὶ θρασὺ γίνεται, τοῦτ' ἔστιν ἀπανταχοῦ πονηρόν. ὁ θαυμάσιος Ἥρων ἀξίως αὐτοῦ πρὸς ὑμᾶς ἐρεῖ τὰ περὶ αὐτοῦ, ἂν γε δὴ διαγένηται. ^[45]

79 (50)

διετέθη γὰρ οὕτως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συνεῖναι τῇ μοχθηρίᾳ τάνθρωπου καὶ καθ' ἡμέραν ἀπορρήγνυσθαι, καὶ οἷς ἤκουε δεινοῖς καὶ οἷς ἔπασχεν, ὥς καὶ μόλις ἐλευθερωθεὶς τῆς θανατηφόρου συνουσίας, δύσελπις εἶναι τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν ἀπολήψεσθαι. καὶ οὐπω τότε θόας ἀπὸ τῆς ἐνδοξοτάτης ἀποδημίας παρῆν· νυνὶ γὰρ οὗτός ἐστιν ὁ πᾶσιν αὐτὸν τοῖς εὐγενέσιν ἐπιτειχίσας Δεκέλειαν, τὸ ἀπόρρητον τῶν ὑπάρχων διακομίσας ἐνύπνιον, ὃ βούλεται μὲν τῶν ἐνθάδε τεθνάναι τινάς, βούλεται δὲ δεδέσθαι τινάς. καὶ δέδενται παρ' ἡμῖν ἄνθρωποι διὰ τὸ ἐνύπνιον τὸ ἀπόρρητον, οἳ δὲ ἀπ' οὐδεμιᾶς φαινομένης αἰτίας ἀποθνήσκουσι. καὶ γὰρ εἰ μηδέπω τεθνήκασιν, ἀλλ' αὐτίκα τεθνήξονται. τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ ταῖς μᾶστιξιν ἀπολώλασι, τὸ δὲ ἐπὶ τῇ τῶν σωμάτων ἰσχύϊ ζῶσιν ἔτι μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας, ἐν ἣ πέμπω τὰ γράμματα. ἀλλ' οὐχ ὑγιανεῖ, φησὶν, ὁ μέγας Ἀνθέμιος, οὐδὲ παύσεται πυρέττων ὁ Ῥωμαίων ὑπαρχος, ἂν μὴ Μαξιμῖνος καὶ Κλεινίας ἀπόλωνται. ταῦτα θόας ἡσυχῇ θρυλεῖ. διὰ τοῦτο οὐδὲ εἰσφέροντος ἀνέχεται Μαξιμίνου ἀλλ' ἀνασοβεῖ πάντας Ἀνδρόνικος τοὺς ὠνούμενους τὰ Λευκίπου· πρόκειται γὰρ οὐ τὸ πληρωθῆναι τὰ δημόσια ἀλλὰ τοὺς ὑπάρχους ὑγιαίνειν, οἵτινες εἰσκληθέντος οἴκαδε θόαντος μόνου, τοῦ σοφιστοῦ, φησί, μόνου παρόντος ἐξενήνοχας πρὸς αὐτὸν τὸ ἐνύπνιον. καὶ οἱ λιμένες ἐκλείσθησαν, ὅσα γε δὴ θόας ὄμνυσιν, ἕως ἂν αὐτὸς ἐκπλεύσας φθάσῃ καὶ πρὸς Ἀνδρόνικον ἐξενέγκῃ τὸ ἀπόρρητον, ἵνα μὴ λάθῃ τις διαδράς τῶν ἀξίων ἀντὶ τῆς Ἀνθεμίου τεθνάναι ψυχῆς. εἴτα ἀφ' ὧν ἕτερος ὄναρ ὀραῖ, μᾶλλον δὲ ἰδεῖν λέγεται, Πεντάπολις ὕπαρ πέπραγε πονήρως. Ἀνδρόνικος γὰρ ὁ τὰ τοιαῦτα πιστευθεὶς καὶ εὐεργέτης τῆς εὐτυχοῦς τῶν ὑπάρχων οἰκίας ἐσόμενος, μαίνεται ἐκπάγλως πίσυνος θόαντι οὐδὲ τι οἶδε τίνοι ἀνέρας οὐδὲ θεοὺς κρατερὴ δέ ἐλύσσα δέδυκεν. Ἐν τούτοις τῇ πατρίδι τῶν πραγμάτων ὄντων οὐκ ἐδέησεν Εὐαγρίῳ μάντεως εἰς προαγόρευσιν τοῦ πονήρως ἀπαλλάξαι εἰς τὸ δικαστήριον ἀπελθόντι. ἀλλ' αὐτὸς Ἀνδρόνικος ἀντικρυς, οὐ πρὸς τοῦτον οὐδὲ πρὸς ἐκεῖνον, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν Εὐάγριον ἐξήγγειλε τὴν γνώμην τὴν ἑαυτοῦ, καὶ ἔχεσθαι τῆς λειτουργίας ἐθελοντὴν ἐκέλευσεν, ἐὰν σωφρονῇ· πάντως γὰρ ἀποφανεῖσθαι τὴν καταδικάζουσαν. ἀπολελόγημαι δὴ καὶ θεῶ καὶ τῷ θεῷ Διοσκορίδῃ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὥς ἔγωγε ἀτιμότερος ἐξ ἐντιμότερου γέγονα, τά γε ἀνθρώπινα, ἀσθενέστερος δὲ ἐξ ἰσχυροτέρου. καὶ Ἀνδρόνικος ἀπόντων μὲν ἡμῶν τὴν δύναμιν ἐθεράπευσε, δι' ἣν οὐ γέγονε δις ἐπ' Ἀλεξανδρείας ἀγώγιμος παρόντι δὲ οὕτω χρήται, νῆ τὴν ἱερὰν ὑμῶν κεφαλὴν, ὥς ἐπειδὴ μοι συνέπεσεν ἀποβαλεῖν τῶν παιδίων τὸ φίλτατον, κἂν ἐξήγαγον ἐμαυτὸν κατακρατηθεὶς ὑπὸ τοῦ πάθους (οἶσθα γὰρ ὅτι θῆλὺς εἰμι περὶ τοῦτο πέρα τοῦ δέοντος), νῦν δὲ οὐ λογισμῷ τοῦ πάθους ἐκράτησα, ἀλλ' Ἀνδρόνικος ἀντιπεριήγαγε καὶ πρὸς ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς τὸν νοῦν ἔχειν ἐποίησε· καὶ γεγόνασί μοι συμφοραὶ παραμυθίαι τῶν συμφορῶν, πρὸς ἑαυτὰς ἀνθέλκουσαι καὶ πάθει πάθος ἐκκρούουσai, ὀργὴ συμμιγῆς λύπη τὴν ἐπὶ τῷ παιδίῳ λύπην. ^[105]

79 (100)

οἶσθα ὅτι μοι μαντευτὸς ἦν θάνατος εἰς κυρίαν τοῦ ἔτους ἡμέραν. καὶ γέγονεν ἐκείνη, καθ' ἣν ἱερασάμην. ἡσθόμην μεταβολῆς βίου, ὃς ἄχρι νῦν ἐμπανηγυρίσας αὐτῷ καὶ τιμῆς ἀνθρωπίνης καὶ πάσης γλυκυθυμίας παρ' ὄντινόν τῶν πώποτε πεφιλοσοφηκότων ἀπολελαυκῶς, οὐχ ἥττον διὰ τὰ θύραθεν ἢ διὰ τὴν παρασκευὴν τῆς ψυχῆς, ἅμα πάντων ἀφηρημένος αἰσθάνομαι. τὸ μὲν οὖν μέγιστον τῶν κακῶν, ὃ μοι καὶ δύσελπιν εἶναι τὸν βίον ποιεῖ, οὐκ εἰωθὼς ἀποτυγχάνειν ἐν ἱκετείαις θεοῦ, νῦν πρῶτον οἶδα μάτην εὐξάμενος· ὃς τὴν μὲν οἰκίαν κακῶς πράττουσαν ὀρῶ, τὴν δὲ πατρίδα δυστυχοῦσαν οἰκεῖν ἀναγκάζομαι. καὶ πᾶσιν ἐκκείμενος ἐφ' ᾧ προσανακλάεσθαι καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστον ὀλοφύρεσθαι, προσθήκην ἔσχον Ἀνδρόνικον τὸν κολοφῶνα τῶν κακῶν, δι' ὃν οὐδὲ ἀκαρῇ καρποῦμαι τὴν σύντροφόν μοι σχολήν. ἀλλ' ἐμὲ δεῖ μηδὲν ὄφελος ὄντα μηδενί, πάντων προσιόντων καὶ τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν διελεγχόντων

ἀνέχεσθαι. πρὸς ταῦτα δέομαι, πάνυ σφόδρα δέομαι ἀμφοῖν μὲν ὑμῶν, διαφερόντως δὲ σοῦ τῆς φίλης μοι κεφαλῆς, ἀδελφὲ Ἀναστάσιε (σὺ γὰρ δὴ φήμην ἔχεις προστατεῖν ἀνδρὸς λυσσῶντος), εἴ τίς σοι δύναμις πάρεστιν (ὕπερ Συνεσίου γὰρ μᾶλλον ἢ ὕπερ Ἀνδρονίκου δικαιοτέρος ἂν εἴης αὐτῇ χρώμενος), ἀπάλλαξον κατηφείας Πτολεμαΐδα τὴν λαχοῦσάν με πόλιν, οὐκ ἔμοῦ γ' ἐθέλοντος· οἶδεν ὁ πάντα ὀρῶν ὀφθαλμὸς τοῦ θεοῦ. οὐκ οἶδα ὕπερ ὧντινων τοσαύτας ἐκτίνω δίκας· καὶ εἴ τω, φησί, θεῶν ἐπίφθονοι πρότερον ἤμεν, ἀποχρώντως τετιμωρήμεθα. ἀλλὰ ταύτην γε τὴν φωνὴν ἄξιον εἰπεῖν καὶ ὕπερ Μαξιμίνου καὶ ὕπερ Κλεινίου, οὓς ἔμοι δοκεῖν ἂν καὶ ὅστις ὠμότατος δαιμόνων ἠλέησεν. ἐξηρήσθων τοῦ λόγου θόας τε καὶ Ἀνδρόνικος, οἱ μόνον δαιμόνων ἀμείλικτοι. Θεοφίλω Ἐγὼ μὲν οἶος ἦν τῷ πατρικῷ προστάγματι καὶ χεῖρα καὶ γνώμην ὑπηρετῖν εἰσενεγκεῖν· ἀλλ' οὐκ ἂν οἶμαι κάλλιον Ἀμπέλιος ἐσκέψατο περὶ τῶν ἑαυτῷ λυσιτελούντων ἢ Νίκαιος ὕπερ τοῦ πῶς ἀλλοτριωθεῖη τῶν ἑαυτοῦ· οὔτε γὰρ ἐφ' οἷς πρότερον ἀπῆρεν οἶδα καλῶς, οὔτ' ἐπὶ τίσιν ἐπανήλθεν, οὔτ' ἐπὶ τίσιν αὐθις ἀποδημεῖ. ^[5]

80 (τ) πῶς γὰρ ὃν οὗτ' εἶδον οὔτε περὶ αὐτοῦ τι σαφὲς ἀπηγγέλλετο; ἀλλὰ τὴν ἐπιστολὴν τῆς ἱερᾶς σου χειρὸς ἑτερός τις ἐκόμισε καὶ ταύτην ἀντήτησεν, ὥς ἤδη Νικαίου λύσαντος τὸ πρυμνήσιον. καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν οὐκ εἶδον αὐτόν, ὁ δ' ἡγεμὼν εἶδεν ἢ ἤκουσεν, ἀλλὰ κάκεῖνος οὗτ' εἶδεν οὗτ' ἤκουσε. πῶς οὖν ἔστι Νίκαιον νικᾶν ὑπερόριον ἐν ἀγρῷ διαιτῶμενον, ἀλλ' ἀντὶ τούτου πολλὰ κάγαθα καὶ ὅσα φέρουσιν ὦραι τοῖς γεωργοῖς ἔχοντα; πλείω δ' ἂν ἦν, εἰ καὶ τῶν μητρῶων ἐκράτησεν. Τῇ φιλοσόφῳ. ^[15]

81 (τ) Εἰ καὶ μὴ πάντα ὁ δαίμων ἀφελέσθαι με δύναται, ἀλλὰ βούλεται ὅσα γε δύναται, ὅς μ' υἱῶν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν εὖνιν ἔθηκεν, ἀλλὰ τό γε προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα καὶ τίθεσθαι τοῖς ἀδικουμένοις οὐκ ἀφαιρήσεται· μὴ γὰρ δὴ καὶ τῆς γνώμης ἡμῶν κατισχύσειε. μισῶ μὲν οὖν ἀδικίαν, ἔξεστι γάρ· κωλύειν δὲ βουλοίμην μὲν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῶν ἀφαιρεθέντων ἐστί, καὶ οἴχεται καὶ τοῦτο πρὸ τῶν παιδίων. πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. ἦν ὅτε καὶ γὰρ φίλοις ὄφελος ἦν, καὶ σύ με ἐκάλες ἀλλότριον ἀγαθὸν εἰς ἐτέρους δαπανῶντα τὴν παρὰ τῶν μέγα δυναμένων αἰδῶ, καὶ ἦσαν ἐκεῖνοι χεῖρες ἐμαί. νυνὶ δὲ ἀπάντων ἔρημος ὑπολείπομαι, πλὴν εἴ τι σὺ δύνη· καὶ γὰρ δὴ καὶ σὲ μετὰ τῆς ἀρετῆς ἀγαθὸν ἄσυλον ἀριθμῶ. σὺ μὲν οὖν αἰεὶ καὶ δύνη καὶ δύναιο κάλλιστα χρωμένη τῷ δύνασθαι, Νίκαιος δὲ καὶ Φιλόλαος οἱ καλοὶ κάγαθοὶ νεανῖαι καὶ συγγενεῖς, ὅπως ἐπανεέλθοιεν τῶν ἰδίων γενόμενοι κύριοι, πᾶσι μελέτω τοῖς τὰ σὰ τιμῶσι καὶ ἰδιώταις καὶ ἄρχουσι. Τῷ ἀδελφῷ. ^[20]

82 (τ) Τίνα μέντοι τίνα παρὰ τῶν οἶος αὐτὸς εἶ προσήκει θαυμάζεσθαι; τὸν σῶφρονα, τὸν ἐμμελῆ, τὸν παιδείας ἐταῖρον, τὸν προσανέχοντα τῷ θεῷ καθάπαξ, τὸν οἶός ἐστι Γερόντιος. ἔχεις οὖν τὸν ἄνδρα μετὰ τῆς ἐπιστολῆς, ὃ χρησάμενος ἐρεῖς οὐ φαῦλον ἐπαινέτην ἐμέ. Χρῆσις. ^[5]

83 (τ) Οὐχ ὅτι μοι τῶν παιδίων συγγενὴς ἐστὶν ὁ θαυμαστὸς Γερόντιος, συνίστημι τὸν νεανίσκον τῇ φιλίᾳ τῇ σῇ (καὶ τοῦτο μὲν γάρ), ἀλλ' ὅτι πρέπων ἐστί τοῦ χρυσοῦ Χρύσου τοῖς τρόποις, εἰ δεῖ μέ τι καὶ ψυχρὸν εἰπεῖν καὶ Γοργίειον. παντὸς μέντοι μᾶλλον ἐστὶν ἀληθὲς εἰπεῖν σὲ εἶναι πάσης ἀρετῆς εἴσω, καὶ τὸν διδόντα σοι τὴν ἐπιστολὴν ἀξιώτατον ἀπολαύειν σου τῆς συνουσίας. Τῷ ἀδελφῷ. ^[5]

84 (τ) Μῆκος ἐπιστολῆς ἀνοικειότητα κατηγορεῖ τοῦ διακομίζοντος. ἀλλ' ὁ θαυμαστὸς Γερόντιος οἶδε μὲν ὅσα καὶ γὰρ· εἰ δὲ μὴ πρὸς ψεῦδος ἀνοικειῶς εἶχε, διηγῆσατο ἂν καὶ ὧν ἠπίστατο πλείονα τῷ φιλεῖν ἐμὲ καὶ τῷ τὴν γλῶτταν ἔχειν ἀρκοῦσαν τῇ γνώμῃ. ὃν ἂν ἴδης ἡδέως, εἶδες ὥς ἐγὼ βούλομαι. Τῷ αὐτῷ. ^[5]

85 (τ) Δέδεξο μετὰ τῆς ἐμπύχου καὶ τὴν ἄψυχον ἐπιστολὴν, μετὰ τοῦ θαυμαστοῦ Γεροντίου ταῦτα τὰ γράμματα, νόμῳ τὸ πλέον ἢ τῇ χρεῖα τοῦ προσειπεῖν σε γενόμενα. ὅτι γὰρ ἡμεῖς συζῶμεν τῇ

περὶ σοῦ μνήμη, μυρίων ἐπιστολῶν μακρῷ μεγαλοφωνότερον ὁ νεανίσκος ἂν διηγῆσαιτο. Τῷ αὐτῷ. ^[5]

- 86 (τ) Ἐπιστολὴν ἐπέθηκα τῷ θαυμαστῷ Γεροντίῳ πρὸς τὴν ἱεράν σου καὶ τριπόθητον κεφαλὴν, τῆς πρώτης ἐντεύξεως παρέξουσιν πρόφασιν. τότε μὲν γὰρ αὐτὸν ἴσως δι' ἐμὲ τιμήσεις, μετὰ δὲ τὴν πείραν ἕτερόν τινα δι' αὐτόν. Τῷ αὐτῷ. ^[5]
- 87 (τ) Ὡς δέδωκα τὴν ἐπιστολὴν, ταμίας ἐστὶ καὶ σιτοδότης τοῦ Δαλματῶν τάγματος. πάντας δ' ἐγὼ τοὺς Δαλμάτας ἴσα καὶ τοὺς υἱέας φιλῶ· δῆμος γὰρ εἰσι τῆς λαχούσης με πόλεως. μόνα ἦν ταῦτα πρὸς σὲ μηνῦσαι, σὸν δὲ τοῖς ἐμοῖς ὡς σαυτοῦ χρήσασθαι. Πυλαιμένει. ^[5]
- 88 (τ) Ἦρινὰς ἀπὸ Θράκης ἐπιστολὰς κοιμισάμενος ἠνώχλησα τῷ φακέλῳ τῶν γραμμάτων, εἶπου τις εἴη τὸ κλεινὸν ἐπιγεγραμμένη Πυλαιμένους ὄνομα, ὡς οὐκ ἄξιον ὃν ἑτέρῳ βιβλίῳ προεντυχεῖν ἐμέ· ἀλλ' ἦν οὐδὲν οὐδαμοῦ. εἰ μὲν οὖν τυγχάνεις ἀποδημῶν, ἀλλ' ἐπανέλθοις ταχέως τε καὶ καλῶς εἰ δ' ἐπεδήμεις, ἠνίκα πάντες οἱ γνώριμοι Ζωσίμῳ τὰς ἐπιστολὰς ἐπεδίδουσιν, τοῦτ' ἂν εἴη τὸ παράδοξον, εἴ τις ἐγένετο περὶ ἐμὲ Πυλαιμένους μνημονικώτερος. Τῷ ἀδελφῷ. ^[5]
- 89 (τ) Τέως μὲν ἐπράττομεν εὖ. εἴθ' ὥσπερ ῥεύματος ἀνθυπενεχθέντος καὶ τὰ κοινὰ λυπεῖ καὶ τὰ ἴδια. ζῶ τε γὰρ οὐκ ἰδιώτης ἐν χώρᾳ πολεμουμένη, καμὲ δεῖ κλάειν αἰετὴν τὴν ἐκάστου συμφορὰν καὶ τοῦ μηνὸς πολλάκις ἐπὶ τὰς ἐπάλξεις πηδᾶν, ὡς ἐφ' ᾧ συστρατεύσομαι μεμισθωμένον, οὐκ ἐφ' ᾧ προσεύχομαι. τριῶν ἀρρένων ἐν ἔτι μοι λείπεται. σὺ δὲ ἂν ἐξ οὐρίας πλέης καὶ ζῆς ἡδέως, οὐ πάντα ἡμᾶς ὁ δαίμων λυπεῖ. Θεοφίλῳ. ^[5]
- 90 (τ) Οἷχεται τὸ δίκαιον ἐξ ἀνθρώπων. Ἀνδρόνικος καὶ πρότερον ἠδίκηκε, καὶ νῦν ἀδικεῖται. τὸ δὲ τῆς ἐκκλησίας ἦθος οἷον ὑψῶσαι μὲν ταπεινόν, ταπεινῶσαι δὲ ὑψηλόν. τοῦτον δὴ τὸν Ἀνδρόνικον ἐμίσει μὲν ἐφ' οἷς ἐποίει (διὸ καὶ προήκατο μέχρι τούτων ἐλθεῖν) ἐλεεῖ δὲ νῦν ἐφ' οἷς ἤδη τοῖς ὑπὲρ κατάραν ὠμίλησεν, ὅτε καὶ τοὺς νῦν ἐν δυνάμει δι' αὐτὸν ἐλυπήσαμεν. ἀλλὰ δεινὸν εἰ μηδέποτε μετὰ τῶν εὐημερούντων στησόμεθα, τοῖς δὲ κλάουσιν αἰετὴν συνδακρύσομεν. ἡμεῖς τε οὖν ἐνταῦθα στυγνοῦ βήματος αὐτὸν ἐξειλόμεθα, καὶ τᾶλλα ἐλάττους αὐτῷ παρὰ πολὺ τὰς συμφορὰς ἐποιήσαμεν. κἂν ἢ σὴ θεοσέβεια φροντίδος αὐτὸν ἀξιῶσιν, τοῦτο μέγιστον ἐγὼ τεκμήριον δέξομαι τοῦ μὴ παντάπασιν τὸν ἀνθρώπον ἀπογνωσθῆναι παρὰ θεοῦ. Τρωΐλῳ. ^[15]
- 91 (τ) Πάλαι μὲν ἀπραγμονεστέρας ἐποιούμην τὰς πρὸς τοὺς ἐταίρους ἐντεύξεις καὶ παρῶν καὶ γράφων, ἔζων γὰρ ἐπὶ τῶν βιβλίων τρόπον τινὰ ἀσύντακτος πάσῃ πόλει καὶ πολιτείᾳ· νυνὶ δὲ (ἐπέταξε γὰρ ὁ θεὸς εἰς ἀποδεδειγμένον χωρίον οἰκεῖν, καὶ αὐτὸν ἔχειν τινὰ τάξιν ἐν τῇ πόλει καὶ ζῆν ἐν διηριθμημένοις ἀνθρώποις) βουλοίμην ἂν ὄφελος γενέσθαι τοῖς συλλαχοῦσι, καὶ ποιεῖν ἀγαθὸν ὃ τι δυναίμην, καὶ ἕκαστον ἰδίᾳ καὶ τὴν πόλιν κοινῇ, ἵν' ὁρώην τε καὶ ὀρώμην ἡδέως παρὰ τῶν ὡς ἂν εἴποι τις σύμπλων τοῦ βίου. εἴ τι τοίνυν Μαρτύριος ὄναιτο τῆς δι' αὐτὸν γενομένης ἐπιστολῆς, ἴσθι μοι χαρισάμενος ἐν ἀνδρὶ συνδιημερεύοντι, καὶ ναὶ μὰ τοὺς λόγους τὰμὰ καὶ σὰ παιδικά, πολλάκις εἰς τὸ συνεῖναι μοι πολὺ καὶ τῆς νυκτὸς μέρος ἐπιλαμβάνοντι. Τῷ ἀδελφῷ. ^[15]
- 92 (τ) Κακὸν οὐ μικρὸν ἀπολαύσω τῆς ἀγροικίας τῶν τρόπων, λίαν ἀληθεύων τὴν διάθεσιν εὖ ἴσθι ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς Λιβύων ἐσχατιᾶς. Ἡσυχίῳ. ^[1]
- 93 (τ) Ἀθηναῖοι Θεμιστοκλέα τὸν Νεοκλέους ἐπήνεσαν ὅτι καίτοι πολιτικῆς δυνάμεως ἐραστὴς παρ' ὄντιν' οὖν τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ γεγόμενος, ἀπηύξατο πᾶσαν ἀρχὴν ἐν ἣ τῶν ξένων οὐδὲν ἔμελλον πλέον ἔξιν οἱ γνώριμοι. σοῦ δὲ ὅτι μὲν ἐπέγνωσαν τὴν ἀρετὴν οἱ καιροί, καὶ διὰ σὲ παρήλθεν εἰς τὴν πολιτείαν ἀρχῆς ὄνομα καὶ πρᾶγμα καινόν, ἥσθη μὲν ὥσπερ εἰκὸς ἐταίρους ἐκ παλαιοῦ γεγονότας, τῆς ἱερᾶς γεωμετρίας ἀλλήλοις ἡμᾶς μνηστευσάσης. ὅτι δὲ ἐν τοῖς βουλευταῖς καὶ τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν ἀξιοῖς ἀριθμεῖν, ἀλλ' οὐκ ἀπαλείφεις τὴν οἰκίαν ἀπὸ τοῦ πονηροῦ βιβλίου, κἂν εἴ τι κατὰ συμφορὰν ἀρχαίαν προειλήφοι γεγόμενον, τοῦτο δὲ οὐ κατὰ

Θεμιστοκλέα σέ φημι ποιεῖν οὔτε δοκοῦντα τῇ θείᾳ γεωμετρίᾳ. Εὐόπτιον γὰρ ἐν ἀδελφοῖς ἔδει τετάχθαι τοῖς σοῖς, εἰ τὰ τῷ αὐτῷ τὰ αὐτὰ καὶ ἀλλήλοις εἶναι δεῖ τὰ αὐτά. εἰ δὲ διὰ τὸν τῶν περιεχυμένων πραγμάτων ὄχλον τὸ χρεὼν ἡμέληται μέχρι νῦν, δεῖξον, ὦ θαυμάσιε, καὶ λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν ἄνεις τὴν πενθερὰν αὐτοῦ τῆς ἀτόπου ζημίας, καὶ τὰ μετὰ ταῦτα καὶ τὰ προτοῦ. καὶ ἀπόδος μοι τὸν ἀδελφόν· ὃς εἰ μὲν δι' αὐτὸ τοῦτο ἀποδημεῖ, θεὸς οἶδε. πρὸς ἐμὲ δὲ πάνυ παραμυθίας δεόμενον ἐπὶ πολλαῖς ὣν οὐκ ἀνήκοος εἶ συμφοραῖς οὐδὲν ἕτερον προφασίζεται. Ἄνυσίω. ^[20]

94 (τ) Πρῶν οὐκ ἔφθασα τὴν βαρεῖαν ἀκοὴν ἀπὸ τῆς Κυρήνης πυθόμενος, ἀγὼ μὲν διενοοῦμην ἢ τάχος ἐπὶ τὰ Τεύχειρα παραπέμψαι τὴν φήμην, ἥκε δέ τις ἀγγέλλων ὡς ὁ στρατηγὸς ἤδη τὰ μετέωρα τῆς χώρας κατέειληφεν. ἐφθάεις γὰρ ἄρα πυθόμενος. εὖροιο τῆς προθυμίας ἀμοιβὴν παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ νῦν καὶ εἰς ἔπειτα. ἐγὼ δὲ αὐτὰ ταῦτα νῦν καὶ ἐπαινεσόμενος ἔπεμψα καὶ πευσόμενος ἐν οἷς εἴης· εἴης δὲ ἐν ἅπασιν ἀγαθοῖς. μέλει μὲν γάρ μοι, μέλει καὶ Πενταπόλεως (πῶς γὰρ οὐ;) τῆς γε μητρίδος, ὡς ἂν Κρήτες εἴποιεν, οὐχ ἥκιστα δὲ σοῦ καὶ τῆς δόξης τῆς σῆς· ἐφ' ἐκάστῳ γὰρ δὴ τῶν σῶν ἀγαθῶν ἐμοὶ πάντες ἀξιοῦσι συνήδεσθαι. ὡς οὖν ἐν σοὶ κρινόμενος, ἄριστε ἀνδρῶν τε καὶ στρατηγῶν, δίκαιός εἰμι καὶ εἰδέναι τὰ σά. Ἰωάννην προετρεψάμην ὡς ἐνῆν ἀγαθὸν εἶναι, καὶ ἄλλως οὐκ ἄθυμον στρατιώτην, ἐὰν ὁ θεὸς αὐτῷ τιθῇται. δὸς αὐτῷ χεῖρα διὰ τὸν ἀδελφόν, ὃς ἀντὶ πολλῶν ὑπουργήσει. τοῦτο ἐμοὶ μὲν ἄριστον δοκεῖ βούλευμα τῷ τὰς φύσεις εἰδότι τῶν νεανίσκων καὶ ὡς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους αἰδοῦς· εἰ δὲ καὶ σοὶ φανεῖται, κύριον ἔστω. τῶν ἐταίρων τοὺς στρατευομένους ἄσπασαι. ὁ σύντροφός μου ταχέως ἐπανηκέτω, καλόν τι φέρων περὶ πολέμου διήγημα· ὃς καίτοι δειλότατος ὢν ἐθάρρησε τὴν ὁδόν, τῶν σῶν ὅπλων ἔμπροσθεν ὄντων. δὸς τῇ Κυρήνῃ τὴν συνωρίδα τῶν ἀδελφῶν· μαχοῦνται γὰρ ὑπὲρ τῆς ἐνεγκούσης τε καὶ τρεφούσης αὐτούς. Τῷ ἀδελφῷ. ^[25]

95 (τ) Ὅτι μὲν ἡμᾶς εἴκειν ἡγῇ τοῖς σαυτοῦ προστάγμασιν (οὕτω γὰρ γέγραφας), καλῶς γε ποιεῖς καὶ δίκαια περὶ ἡμῶν φρονεῖς, καὶ πολλὰ κάγαθά σοι γένοιτο διὰ τοῦτο, ὡς ἀπέχόμεν γε τὴν χάριν, εἰ δὴ τις ὀφείλεται καὶ νεωτέρῳ παρ' ἀδελφοῦ πρεσβυτέρου τοῦ πείθεσθαι χάρις, ὡς οὐκ ἔγωγε οἶμαι. ἀλλ' ἡμῖν εἰς ἀντίδοσιν ἀρκεῖ τὸ μὴ ἀγνοεῖσθαι παρὰ σοῦ τὴν ἔνστασιν ἡμῶν, ὅτι μόνῳ σοὶ τῶν ζώντων ἐκκείμεθα. ὅτι δὲ φῆς εἰδέναι σαφῶς ὡς δι' εὐχῆς ἄγει τὰ τῆς φιλίας ἡμῶν Ἰούλιος, τοῦτο δὲ οὐκέτ' ἄξιον ἀποδέχεσθαι· λίαν γὰρ ἔστιν ἀνδρὸς ἀπατωμένου, μὴ ἀπατῶντός γε εἴποιμι. ὁμοῦ γὰρ ἐγὼ τε τὰ παρὰ σοῦ γράμματα ἀνεγίνωσκον, καὶ ἕτερός τις τὰ παρ' αὐτοῦ· καὶ σὺ μὲν ταῦτα φῆς, ἐκεῖνος δὲ τάναντία· καὶ ἀνεγνώσκον καὶ ἀκηκοέναι λεγόντων ὅτι διαλέγοιτο περὶ ἡμῶν ἀνεπιτηδείους λόγους. οὐτ' οὖν ἀπιστεῖν εἶχον ἀνδρὶ καλῷ κάγαθῷ, καὶ πιστεύων οὐ μὰ τὸν ὁμόγνιον τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν οὐ μετενόουν ἐφ' οἷς εὖ πεποιήκειν τὸν ἄνθρωπον, αὐτῇ τῇ προτεραίᾳ σὺν βία τὸν κατήγορον ἀποσκευάσας, ὃς ἐδίωκεν αὐτὸν ἀσεβείας ὡς ἀδικοῦντα τὴν βασιλέως ἐστίαν. νῆ γὰρ τὴν ἱεράν σου κεφαλὴν, εἰ μὴ ταῖς συχναῖς πείραις ἀντέσχον, τοῦτο μὲν τῇ τοῦ δικαστοῦ δειλίᾳ μετάνοιαν ἐπὶ τοιαύτης ὑποθέσεως οὐ προσιεμένου, τοῦτο δὲ τῇ τοῦ κατηγοροῦντος ἀπονοίᾳ, προσποιουμένου μὲν τὴν ἀνάγκην, προθυμουμένου δὲ δρᾶσαι κακὸν τι καὶ παθεῖν, καὶ γαμετῆς ἂν αὐτοῦ καὶ παίδων ἦψατο τὸ δεινότατον, καὶ συγγενῶν συχνῶν πάνυ καὶ φίλων, πλουσίων τε καὶ πενήτων, καὶ ὅλως κακῶν ἂν Ἰλιάς περιέστη τὴν πόλιν ἡμῶν ὑπ' ἀνδρὸς ἀπογνόντος τὴν σωτηρίαν καὶ θανατῶντος· ἐνίκησε δ' ἂν Ἰούλιος νίκην, ἐφ' ἣ ζῆν οὐκ ἂν ἠῤῥατο. ὑπὲρ ὧν ἀπάντων ῥήθην ποιητέα μοι ταῦτα εἶναι τὰ γεγενημένα. τῆς δὲ ἐμῆς φύσεώς τε καὶ προαιρέσεως παραπολαυέτω καὶ ὅστις ἔχθιστος. πολλῷ γὰρ ἐμοὶ κάλλιον ἔχει τὸ ἀναξίως τινὰ πεποηκέναι καλῶς ἢ περιδεῖν πολλούς, ἐξὸν κωλύσαι, παρὰ τὴν ἀξίαν πεισομένους κακῶς. οὐ γὰρ δὴ καὶ τὴν εὐγενῆ γυναικα καὶ τὰ παιδία τάνθρώπου μισῶ. καίτοιγε οὐδ' αὐτὸς ἄξιός ἐστιν ἐπὶ ταῖς κατ' ἐμοῦ λοιδορίαις παθεῖν τι κακὸν ὑπ' ἐμοῦ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ· μισεῖσθαι μὲν γὰρ καὶ πάνυ.

λυπεῖν γὰρ οἰόμενος λέγει, καὶ ὡς δηζόμενος φθέγγεται. ἡ προαίρεσις οὖν οὐκ ἀνεύθυνος ἀλλ' ὑπαίτιος. ἴστω μέντοι, μᾶλλον δὲ μὴ ἴστω· παύσαιτο γὰρ ἂν εὖ ποιῶν ἡμᾶς. σὺ μέντοι σαφῶς ἴσθι τὸ πάλαι λεγόμενον ὅτι π' ἐχθρῶν ὡς ἔστιν ὠφελεῖσθαι νῦν ἔργῳ φαινόμενον. τί γὰρ εἰς εὐκλειαν ἡμῖν ὁ ἀνὴρ ἡμῖν οὐ συντελεῖ; πᾶς ὅστις ἡμᾶς ἐπαινεῖν βούλεται, μηδὲν ἕτερον ἐξευρίσκων εἰπεῖν, λέγει τοῦτο πρῶτον καὶ μόνον καὶ μέγιστον, ὡς Ἰούλιος αὐτὸν ἀγορεύει κακῶς. ^[45]

95 (50) ἔνι δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ ποῖος οὐκ ἐσμός ἀγαθῶν; τὸ γὰρ ἀντικειμένως ἔχειν πρὸς παντοδαπὴν πονηρίαν οἰκείως ἐστὶν ἔχειν πρὸς παντοδαπὴν ἀρετήν. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδὲν ἂν ἐμαυτῷ συνειδέην τοιοῦτον, ἐκεῖνος δὲ φησιν· οἷς γὰρ τὰναντία φησί, τοῦτο πιστοῦται. ὥστε καὶ χάριν ἂν εἰδέην αὐτῷ. νῆ τὴν ἱεράν σου κεφαλὴν καὶ τὴν τῶν παιδίων μου σωτηρίαν, οὐκ ἔστιν ὃ τι ἂν μοι τοῦ λοιδορεῖσθαι μεῖζον χαρίσαιο· καὶ γὰρ καὶ πρὸς θεοῦ καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἐν τῷ καλλίστῳ μοι κείσεται τοῦτο. ἀλλὰ καὶ τῆς προαιρέσεως δώσει δίκας· ἐμοὶ μὲν οὐ· τυχὸν μὲν γὰρ οὐδ' ἂν εἰ δυναίμην βουλοίμην, πάντως δὲ οὐδ' ἂν εἰ βουλοίμην δυναίμην. τί γὰρ παρὰ τὸν ἐπὶ καιροῦ δυνάστην ἄνθρωπος οὕτως ἀτυχής, ὡς ἀλᾶσθαι φεύγων τὴν ἑαυτοῦ καὶ μηδ' ἐλπίδας ἔχειν καθόδου, τῶν πολέμιων ἐστρατοπεδευκότων ἐν τοῖς ἐμοῖς κἀκείνοις ὀρμητηρίοις κατὰ Κυρήνης χρωμένων; τίνοι μέντοι, τίνοι δώσει δίκας; αὐτῇ τῇ Δίκῃ· ἐγγυῶμαι γὰρ ἐγὼ τοῦτο, σαφῶς εἰδέναι δοκῶν. μετελεύσεται γὰρ αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ τῆς κοινῆς πατρίδος, ὑπὲρ ἧς τὰναντία πεπολιτεύμεθα καὶ δι' ἣν ἀλλήλοις ἀπηχθήμεθα. οὐ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἐμαυτοῦ τινὸς οὐδ' ἂν αὐτὸς εἰπεῖν ἔχοι, ἀλλὰ τὰ πρῶτα μὲν ὅτι τὸ στρατιωτικὸν τε καὶ τὸ βουλευτικὸν ἐώρων εἰς θητικὸν καὶ ἐπειρώμην ἀντέχειν, ἔπειτα μέντοι τὰ περὶ τὴν πρεσβείαν καὶ πάνυ λαμπρῶς διεστασίασεν ἡμᾶς. ἐγὼ τὰ κατὰ τὸν ἐταῖρον Διοσκορίδην ὅτι μετρίως ἐπράχθη καὶ οὐχ ὡς ἂν κινήσαι θεοῦ τε καὶ ἀνθρώπων νέμεσιν. αὕτη μέντοι σαφῶς ἐστὶ περὶ ἧς πρὸς λύραν ἄδομεν λήθουσα δὲ παρὰ πόδα βαίνεις, γαυρούμενον αὐχένα κλίνεις, ὑπὸ πῆχυν ἀεὶ βιοτὰν κρατεῖς. ἀλλὰ ψηφίζεσθαι δέον ἐγὼ μὲν ἔγραφον ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀστρατεῖαν εἶναι τοῖς ξένοις, ὃ δὲ ἀντέλεγεν ὑπὲρ Ἑλλαδίου καὶ Θεοδώρου. καίτοι τίς οὐκ οἶδεν ὅτι καὶ τοὺς φύσει στρατιωτικῶς ἔχοντας τῶν ἀρχόντων οἱ ξένοι μεταδιδάσκουσι καὶ μετασκευάζουσιν εἰς ἐμπόρους; πάλιν ἔγραφον ὑπὲρ τοῦ λελύσθαι τὴν παρ' ἡμῖν στρατηγίαν (ὅπερ ἅπαντες ὁμοφώνως οἱ τῇδε ἄνθρωποι μόνον εἶναί φασι λυτήριον τῶν δεινῶν, ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἡγεμονίαν τὰς πόλεις, τοῦτ' ἔστιν ὑπὸ τὸν Αἰγυπτίων ἄρχοντα καὶ τὰς Λιβύων τετάχθαι), ὃ δὲ ἀντέλεγεν ὑπὲρ τῶν κερδῶν καὶ ἄντικρυς ἀπετόλμα λέγειν ὅτι λυσιτελεῖ ταπεινοὺς εἶναι στρατιώτας. ἀλλ' ὦ τᾶν (ἄξιον γὰρ διὰ σοῦ πρὸς αὐτὸν εἰρῆσθαι) διὰ ταῦτα νῦν μὲν ἐπάρατος εἶ, τῆς κοινῆς τύχης ἐπὶ τὰναντία πειρώμενος· εὐτυχεῖς γὰρ ἐν ἀτυχοῦσιν, ἐγὼ δὲ τῇ πόλει συνατυχῶ. ἴσθι μέντοι σαφῶς ὅτι φύσεώς ἐστι νόμος ἐμπεριέχεσθαι τῷ καθόλου τὰ μέρη. ^[95]

95 (100) καὶ ὅταν πάνυ πολὺς ἀπὸ τῆς τοῦ σώματος συμφορᾶς ὁ σπλὴν αὐξηθῇ, ἕως μὲν ἀντέχει τὸ ὅλον, εὐσθενεῖ τε καὶ πιαίνεται, ἀπολλυμένῳ δὲ συναπόλλυται. καὶ σὺ τὸ παρὸν εὖ τιθέμενος, λήσεις τοῖς σαυτοῦ πολιτεύμασιν εἰμαρμένη τῆς πατρίδος τε ὧν καὶ σαυτοῦ. μέχρι τούτου Λασθένης φίλος ὠνομάζετο Φιλίππου, μέχρι προῦδωκεν Ὀλυνθον. τὸν δὲ ἄπολιν πῶς εἰκός ἐστι εὐτυχεῖν; Ὀλυμπίῳ Ἐγὼ μάρτυρα ποιοῦμαι θεὸν ὃν καὶ φιλοσοφία καὶ φιλία πρεσβεύει, πολλοὺς ἂν θανάτους ἀνθ' ἱερωσύνης εἰλόμην. ^[1]

96 (t) τοῦ θεοῦ δὲ ἐπενεγκόντος οὐχ ὅπερ ἤτουν ἀλλ' ὅπερ ἐβούλετο, εὐχομαι τὸν γενόμενον νομέα τοῦ βίου γενέσθαι καὶ τοῦ νεμηθέντος προστάτην, ὡς μὴ φανῇναί μοι τὸ πρᾶγμα φιλοσοφίας ἀπόβασιν ἀλλ' εἰς αὐτὴν ἐπανάβασιν. τέως δέ, ὥσπερ εἴ τί μοι τῶν ἡδέων συνεπεπτῶκει, ἐκοινωσάμην ἂν σοι τῇ πάντων φιλτάτῃ μοι κεφαλῇ, οὕτω καὶ τῶν δυσχερῶν εἰς σὲ παραπέμπω τὴν ἀκοήν, ἵνα συνάχθοιό τε καὶ εἴ τι δύναιο πρὸς τὴν ἐμὴν φύσιν ἐξετάσας τὸ πρᾶγμα, εἰσηγήσαιο γνώμην ὃ τι με δεήσει ποιεῖν. νῦν γὰρ ἐγὼ πόρρωθεν οὕτω διαπειρώμαι

τοῦ πράγματος, ὡς ἑβδομον ἤδη μῆνα γενόμενος ἐν τῷ δεινῷ, μακρὰν ἀποδημῶ τῶν ἀνθρώπων παρ' οἷς ἱεράσομαι, ἕως ἂν ἀκριβῶς ὁποῖόν ποτέ ἐστι τὴν φύσιν κατανοήσω. κἂν μὲν ἐγχωρῇ, μετὰ φιλοσοφίας τὸ πρᾶγμα ἐργάσομαι· εἰ δὲ ἄλλοιόν ἐστιν ἢ κατὰ τὴν ἐμὴν ἀγωγὴν τε καὶ προαίρεσιν, τί ἄλλο ἢ τὴν εὐθὺ τῆς κλεινῆς Ἑλλάδος ἀποπλέων οἰχήσομαι; ἀπειπαμένω γὰρ τὴν ἱερωσύνην ἀπογνωστέον ἐστὶ καὶ τῆς πατρίδος, εἰ μὴ με δεῖ πάντων ἀτιμότατον εἶναι καὶ ἐπαρατότατον, ἐν ὄχλῳ μισούντων ἀναστρεφόμενον. Τῷ αὐτῷ. ^[20]

97 (τ) Τὴν ἐπιστολὴν ἀναγινώσκων, ἐν ἣ διηγῆσά περὶ τῆς ἀρρωστίας, καὶ ἐφοβήθην ἀρχόμενος καὶ παυόμενος ἀνεθάρρησα. ἀπειλήσας γὰρ κίνδυνον εὐηγγελίσω τὰ λώονα· περὶ δὲ ὧν ἤτησας πεμφθῆναι παρ' ἡμῶν ἢ κομισθῆναι, τὰ δυνατὰ πάντα πάντως ἢ πεμφθήσεται ἢ κομισθήσεται. τίνα δὲ αὐτῶν τὰ δυνατὰ καὶ τὰ μὴ δυνατὰ, περιττὸν γράφειν· αὐτὴ γὰρ ἡ δόσις ἐπιδείξει. ἐρρωμένως καὶ εὐδαιμονῶν διαβιώης καὶ θεῶ κεχαρισμένως, ἐταῖρε τριπόθητε. γένοιτο ἡμᾶς καὶ συμμίζαντας ἀλλήλων αὐθις ἀπολαῦσαι, καὶ μὴ προεξέλθοις πρὶν ἂν ἀλλήλοις ἐντύχωμεν. εἰ δὲ θεὸς ἄλλη πη βεβούλευται, σὺ δὲ καὶ ἀπόντων ἡμῶν μέμνησο. βελτίοσι μὲν γὰρ Συνεσίου ἐντεύξει πολλοῖς, φιλοῦσι δὲ μᾶλλον οὐκ ἂν ἄλλοις ἐντύχοις. Τῷ αὐτῷ. ^[10]

98 (τ) Πῶς οἶμαι με διψῶντα ταῖς ἡδίσταις ἐπιστολαῖς ἐντετυχηκέναι, περὶ ποῖα δὲ μέρη τῶν ἐπιστολῶν οὐχὶ πάσῃ διαχυθῆναι τῇ ψυχῇ; ἀφ' ὧν ἤλθον εἰς πολλαπλασίονα διάθεσιν, καὶ οὐκ εἰς μακρὰν προσδοκῶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἔχουσαν ἔτι τὴν φίλην κεφαλὴν ὄψεσθαι. καὶ ἐφ' οἷς γὰρ Σεκοῦνδον εὖ ἐποίησας, ἡμᾶς ἐτίμησας, καὶ ἐφ' οἷς οὕτω γράφων τιμᾶς, ἐξηρτήσω σαυτοῦ καὶ ἐποίησας εἶναι σούς, παρ' ὅσον τῶν χαμαὶ ἐρχομένων ὄντες οὐκ ἐπιγινώσκομεν τὴν ἀξίαν, διπλῇ τιμώμενοι, καὶ τῷ μεγέθει τῶν γραφομένων καὶ τῇ σπουδῇ τῶν γενομένων. τῷ δεσπότη μου τῷ κόμητι γέγραφα μὲν ἤδη πολλάκις· ἐπεὶ δὲ ἐν ταῖς διὰ τοῦ παιδὸς ἐπιστολαῖς αἰτιᾶ μὴ γεγραφότα πρὸς αὐτόν, ἐπέθηκα τῷ ἀδελφῷ πρὸς αὐτὸν γράμματα. ἐρρωμένως καὶ εὐδαιμονῶν διατελοίης, φιλοσοφίας ἔχων φροντίδα, ὅση προσήκει τῷ μετὰ θείων ἐρώτων ἡμμένῳ ταύτης. ἀπὸ τῆς κλίνης σοι γέγραφα, μόλις ἀνεχόμενος εἰς διασκευὴν τῶν γραμμάτων. εὖξαι τὰ ἄριστα ἡμῖν, ἅπερ ἂν ὁ θεὸς ἄριστα δοκιμάσῃ. ἐὰν ἀνασφήλω, ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εὐθὺς ἵεμαι. Τῷ αὐτῷ. ^[20]

99 (τ) Καινὸς οὗτος τρόπος ἐπιτηδεύεται παρ' ἐμοῦ χρεῖας ἐπιστολῶν. οὐ γὰρ ἵνα συστήσω τῇ φιλίᾳ τῇ σῇ τὸν ἐπιδιδόντα τὴν ἐπιστολὴν γέγραφα, ἵνα δέ σοι τὸν ἄνδρα χαρίσωμαι, κέρδος οὐ μικρὸν ἐσόμενον σοί τε καὶ τῷ μεγάλῳ Διογένει τοῖς σοῖς παιδικοῖς. καὶ μὴ χαλεπήνης εἰ κέρδος οὐχ ὑμᾶς Θεοτίμῳ, Θεοτίμον δὲ ὑμῖν εἶναι δοκιμάζω καὶ λέγω. ἀλλὰ τοῦτο, εἴ γε ποιητὴς ἀνὴρ τῶν νῦν ἐνθεώτατος, δυνάμεως δὲ δεῖται τις ποιητικῆς, ἵνα καὶ τοῖς μετέπειτα δόξῃ καὶ μὴδὲ τοὺς ἀπόντας λάθῃ. τὰ γὰρ μεγάλα τῶν ἔργων ἂν μὴ τύχῃ λόγων κηρύκων, ἀπορρεῖ τῆς μνήμης καὶ λήθην ἀμπίσχεται, παρ' αὐτὸν μόνον τὸν τοῦ πράττεσθαι καιρὸν ἐν τοῖς ὁρῶσιν ἀνθήσαντα. ταύτῃ τε οὖν τιμητέον ὑμῖν τὸ ἔρμαιον καὶ ἀντὶ παντὸς σπουδαστέον, καὶ δίχα τῆς χρεῖας· αἰδοῖ γὰρ Μουσῶν τοὺς ἱερεῖς αὐτῶν ἄξιον περιέπειν καὶ μὴ δευτέρους τίθεσθαι τῶν κολακεύειν τὰς θύρας εἰδότην. προσκείσθω καὶ τρίτῃ τις αἰτία τῆς παρ' ὑμῶν εἰς τὸν ἄνδρα τιμῆς, Συνέσιος ἀγασθεὶς αὐτοῦ πάντα, ἐφ' οἷς ἀνθρώπους ἄνθρωποι καὶ ἐπαινοῦσι καὶ μακαρίζουσιν. ἐρρωμένως διαβιώης, πάντων ἕνεκα ἐμοὶ τίμιε. προσαγορεύουσι τὴν ἱεράν σου διάθεσιν πάντες οἱ τὴν αὐτὴν ἡμῖν οἰκίαν οἰκοῦντες, ἐξ ἀπάντων δὲ μάλιστα ὁ σὸς Ἰσίων· καὶ ἡμεῖς τοὺς ἅμα σοί, μάλιστα δὲ τὸν ἐμὸν Ἀβράμιον. τῷ κόμητί γε δοῦναι ἢ γέγραφα αὐτὸς δοκιμάσεις εἴτε καὶ μὴ. Πυλαιμένει. ^[25]

100 (τ) Οὗτος ἐκεῖνος ὁ πολὺς ἐν τοῖς λόγοις ἡμῶν Ἀναστάσιος. καὶ σὲ δ' ἂν αὐτῷ δείξας τὸν αὐτὸν ἔπαινον εἶπον ἂν περὶ σοῦ. ὥσπερ οὖν ἐν ἐμοὶ συνελθόντες πάλαι καὶ τὴν συντυχίαν ἀναγνωρισμὸν ποιησάμενοι φιλοφρονήσασθέ τε ἀλλήλους, καὶ κοινῇ σκοπεῖτε πῶς ἂν ἀγαθὸν τί με ποιήσαίτε. σχολὴ δὲ μέγιστον ἀγαθόν, ἣν εἴποι τις ἂν ὥσπερ χώραν πάμφορον ἅπαντα

καλὰ φέρειν τῇ τοῦ φιλοσόφου ψυχῇ. καρπώσομαι δὲ σχολήν, ἂν τοῦ συντετάχθαι τῇ πολιτείᾳ Ῥωμαίων ἀπαλλαγῇναί μοι γένηται. τοῦτο δὲ παρέσται τῆς λειτουργίας ἀνειμένῳ τῆς καταράτου, ἥς τὸ μὲν ἐπὶ βασιλεῖ γέγονα ἐκτός, ἑμαυτὸν δ' ἂν αἰτιασαίμην δικαίως, αἰσχυνθεὶς ὄνασθαι σπουδῆς οἰκείας, ἀπολογήσομαι τοίνυν αὐτὸς ἑμαυτῷ. δόξω γὰρ αὐτουργεῖν πάλιν τὴν πρεσβείαν· πάλιν γὰρ ἐμὴ γλῶττα πρεσβεύει. καὶ οὐδεὶς ἀντερεῖ τῶν Πυθαγόραν ἐπαινεσάντων, ὃς τὸν φίλον ἄλλον ἑαυτὸν ὠρίσατο. Τῷ αὐτῷ. ^[15]

101 (τ) Φυκούντιος ἄνθρωπος (Κυρηναίων δ' ἐπίνειον ὁ Φυκοῦς) ἐπέδωκέ μοι φέρων ἐπιστολήν τὸ σὸν ἐπιγεγραμμένην ὄνομα. ταύτην ἀνέγνων ἡδέως τε ἅμα καὶ ἀγαμένως· ὠφείλετο γὰρ τὸ μὲν τῇ διαθέσει τῆς ψυχῆς, τὸ δὲ τῷ κάλλει τῆς γλώττης. καὶ δῆτα παρεσκεύασά σοι θέατρον ἐπὶ Λιβύης Ἑλληνικόν, ἀπαγγείλας ἦκειν ἀκροασομένους ἐλλογίμων γραμμάτων. καὶ νῦν ἐν ταῖς παρ' ἡμῖν πόλεσιν ὁ Πυλαιμένης πολὺς, ὁ δημιουργὸς τῆς θεσπεσίας ἐπιστολῆς. ἐν τοῦτο ἄτοπον ἐφάνη καὶ παρὰ δόξαν ἀπήντησε τῷ θεάτρῳ· τὰς Κυρηγετικὰς ἦτεες τὰς ἐμάς, ὡς δὴ τι σπουδαῖον αὐταῖς ἐνόν. ἔδοξας οὖν σεσηρὸς ἦθος παρέχεσθαι καὶ εἰρωνείας ἀνάπλεων· οὐ γὰρ ἡξίου τῶν παρὰ σφίσι τὸν φαυλότατον εἰπεῖν ἐξενέγκαι τι παίγνιον τῆς παρὰ σοὶ σπουδῆς ἄξιον. ἐγὼ δὲ τούτου μὲν σε παρητούμην, τῆς εἰρωνείας· ἐδίδασκον δὲ ὅτι πρὸς τοῖς ἄλλοις ἅ σοι πάρεστιν ἀγαθὰ φιλανθρωπότατός τε εἷης καὶ ἐγκωμίων φιλοδωρότατος. οὐκ οὖν ἐπὶ καταγέλωτι πεποιῆσθαι τὴν αἴτησιν, ἀλλ' ἵνα ἡδοίμην τῇ παρὰ τοῦ τοιοῦδε μαρτυρίᾳ τιμώμενος. γράφε οὖν ὁσάκις ἂν ἐγχωρῇ, καὶ ἐστία Κυρηναίους τῷ λόγῳ· ὡς οὐδὲν ἂν αὐτοῖς ἥδιον ἀνάγνωσμα γένοιτο τῶν Πυλαιμένων γραμμάτων, ἥδη κατεσχημένοις ὑπὸ τοῦ δείγματος. πάντως δὲ συχνοῖς ἐντεύξει τοῖς δεῦρο ἀφικνουμένοις, καὶ εἰ μηδέσιν ἄλλοις, ἀλλὰ τοῖς ἄρξουσιν ἡμῶν καὶ τὴν ἐλάττω καὶ τὴν μείζω καὶ τὴν Αἰγυπτίων ἀρχήν, οὓς οὐκ εἰκόσ ἀγνοεῖσθαι διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν δανειστών. ἐπεὶ δὲ διαφέρει σοὶ τὰ μὰ εἰδέναι, φιλοσοφοῦμεν, ὧ γαθέ, τὴν ἐρημίαν ἀγαθὴν ἔχοντες συνεργόν, ἀνθρώπων δὲ οὐδένα. οὐδ' ἔστιν ὅτου ποτὲ ἐπὶ Λιβύης ἀκήκοα φωνὴν ἀφιέντος φιλόσοφον, ὅτι μὴ τῆς ἡχοῦς ἀντιφθεγομένης ἡμῖν. ἀλλὰ κόσμει φασὶν ἂν ἔλαχες Σπάρτα ν. καὶ γὰρ μοι δοκῶ τὴν εἰμαρμένην ἀγαπήσειν τε καὶ κοσμήσειν τὴν αὐτὸς ἑμαυτοῦ, ἡγούμενος ἀγώνισμα τοῦτο προκεῖσθαι τῷ βίῳ καὶ βάσανον, εἰ μὴδὲ ἀτυχοῦσαν ἀπολιμπάνω φιλοσοφίαν· ἐμοὶ γὰρ εἰ μὴδεὶς ἄλλος μαρτυρεῖ, ἀλλ' αὐτός γε πάντως ὁ θεός, οὗ σπέρμα ὁ νοῦς εἰς ἀνθρώπους ἵκει. δοκῶ δὲ μοι καὶ τοὺς ἀστέρας εὐμενῶς ἐνατενίζειν ἐκάστοτε, ὃν ἐν ἡπεύρῳ πολλῇ μόνον ὁρῶσι θεωρὸν αὐτῶν σὺν ἐπιστήμῃ γινόμενον. σύννευξαι τοίνυν ἡμῖν μὲν ἐν οἷς ἐσμέν εἶναι, σαυτῷ δὲ ἀπολιπεῖν τὴν κακοδαίμονα ἀγοράν, ὧ κακῶς σὺ τῇ φύσει χρώμενε. μάλιστα μὲν οὖν ἀξιῶ σε καὶ εὐροούντων τῶν ἔξωθεν ἰδεῖν εἰς τὰ ἔσω· τὸ γὰρ εὐτυχίας εὐδαιμονίαν ἀλλάξασθαι χρύσεια χαλκεῖον ἐστί. καὶ γὰρ χαίρω καταγελῶμενος ὅτι τῶν συγγενῶν σπουδαρχούντων μόνος ἐν πολλοῖς ἰδιώτης εἰμί· τὴν γὰρ ψυχὴν ἀρεταῖς δορυφορεῖσθαι προτιμῶ μᾶλλον ἢ στρατιώταις τὸ σῶμα, οὐκέτι τῶν πραγμάτων χωρούντων ἐπιμελητὴν πολιτείας φιλόσοφον. ^[45]

101 (50) εἰ δὲ μὴδ' ἐν τοῖς κατ' ἀγορὰν βέλτιον πέπραγας (ὥσπερ οὐδὲ οἶμαι, οὐδ' ἔστιν ὅτε περὶ σοῦ πονηρὰς ἔσχον ἐλπίδας ὡς ἄρα ἐκστήσῃ σαυτοῦ καὶ ὁμότροπος ἔσῃ τοῖς εὐδοκιμοῦσι τῶν γραμματέων, οὐ γὰρ ἂν εἴποιμι τῶν ῥητόρων· ἐτέρως δὲ οὐκ ἔστι πλουτεῖν ἐν ταῖς καθ' ὑμᾶς ἀγοραῖς, μὴ πάντα μιγνύντα καὶ θεῖα κἀνθρώπινα δίκαια, καὶ Κέρκωπα ἀντ' ἐλευθέρου γινόμενον), εἰ τοίνυν οὐδὲ πλουτεῖς, ἔτι μᾶλλον εἰς φιλοσοφίαν ἰδέ. κἂν μὲν ἐντύχῃς ἀνδρὶ συντόνως ἐργαζομένῳ φιλοσοφίαν (ἀνεμέσητον δὲ ἐκπερινοστεῖν καὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν βάρβαρον ἐπὶ θήρᾳ, τοιᾷδε), καὶ ἡμῖν τὸ ἔρμαιον κοίνωσαι· εἰ δὲ ὡς ἐν αὐχμῶσῃ τῇ φορᾷ, καὶ ἡμεῖς ἀρκεῖν σοὶ δοκοῦμεν, ἦκε μεθέξω καὶ ἡμῶν καὶ τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τᾷ ἴσῃ καὶ τᾷ ὁμοίᾳ, φησὶ τὸ γράμμα τὸ Λακωνικόν. πρόσσειπε παρ' ἐμοῦ πάνυ πολλὰ τὸν σεβασμιώτατον Μαρκιανόν· ὃν εἰ προλαβὼν Ἀριστείδην Ἑρμοῦ λογίου τύπον εἰς ἀνθρώπους ἔφην ἐληλυθέναι,

μόλις ἂν ἔτυχον τῆς ἀξίας, ὅτι πλέον ἐστὶν ἢ τύπος. ἐπιστολὴν δὲ ἐξ εὐθείας πρὸς αὐτὸν ἐπιθεῖναι καίτοι προθυμηθεὶς ἐνάρκησα, ἵνα μὴ εὐθύνας ὑπόσχω τοῖς πανδέκταις τοῖς ἀποσμιλεύουσι τὰ ὀνόματα· οὐ γὰρ μικρὸς ὁ κίνδυνος ἐν τῷ Πανελληνίῳ τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνωσθῆναι. καλῶ γὰρ οὕτω τὸν τόπον, ἐν ᾧ πολλάκις ἐφρόντισα τὰς βαρείας φροντίδας, τῶν ἀπανταχόθεν ἐλλογίμων συνιόντων ἐφ' ᾧ τῆς ἱερᾶς ἀκοῦσαι τοῦ πρεσβύτου φωνῆς, παλαιὰ καὶ νέα καταμαστευούσης διηγήματα. ἀλλὰ καὶ τὸν ἐταῖρον Εὐχάριστον χαίρειν κέλευσον παρ' ἐμοῦ, καὶ πάντας ὅσους ἄξιον. Τῷ αὐτῷ. ^[80]

102 (τ) Συνίστημι τῇ φιλίᾳ καὶ τῇ προστασίᾳ τῇ σῇ τὸν θαυμάσιον Σωσηνᾶν, ᾧ τὴν διὰ λόγων τραφέντι καὶ αὐξηθέντι τὰ παρὰ τῆς τύχης οὐκ ἀπαντᾷ κατὰ λόγον. αἰτιᾶται δὴ τὴν τῆς πατρίδος ἀκληρίαν, καὶ πείθει τις αὐτὸν λόγος ὡς ἔστι συμμεταβαλεῖν τῷ χωρίῳ τὴν τύχην. ἀφίξεται δὲ παρὰ τὴν ἔχουσαν τὸν βασιλέα πόλιν, ὡς ὅπου βασιλεύς, ἐκεῖ καὶ πάνυ τῆς τύχης οὔσης καὶ τυχὸν ἐπιγνωσομένης αὐτόν. εἰ δὴ τίς σοι δύναμις, συντέλεσον αὐτῷ πρὸς ὃ τι βούλεται· σοῦ γὰρ ἄξιον τὸ καὶ δύνασθαι καὶ τοὺς δεομένους συνιστάναι τῇ ἀγαθῇ τύχῃ. κἂν δέηται τῶν σοὶ φίλων, αὐτὸς προσοίσεις αὐτόν. Τῷ αὐτῷ. ^[10]

103 (τ) Οὐ μὰ τὸν φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σόν, οὐκ ἔγωγε, ᾧ Πυλαίμενες, ἀπέσκωψά σου τὴν εἰς τὴν ἐνεγκοῦσαν εὐνοίαν· οὐχ οὕτως ἄπολὶς εἰμί τις οὐδὲ ἀνέστιος. ἀλλὰ σὺ κακῶς ἐξεδέξω τὸν νοῦν τῆς ἐπιστολῆς καὶ κατηγορήκας ἡμῶν ἄττα οὐκ ἄξιον· ἐγὼ γὰρ ὅτι μὲν Ἡρακλείας ἐρᾷς καὶ πρόθυμος εἶ ποιῆσαι τι τὴν πόλιν ἀγαθὸν ἐπαινῶ. τοὺς λόγους δ' ἐποιοῦμην ὑπὲρ τοῦ δεῖν ἀνθελέσθαι φιλοσοφίαν τῆς ἀγοραίου ταύτης διατριβῆς. εἴτα σύ μοι δοκεῖς δίκας ἀγορεύων οἶσθαι μᾶλλον ἢ φιλοσοφῶν ὠφελιμώτερος ἔσσεσθαι τῇ πατρίδι. πῶς τοῦτο; ὅτι τοῦ μὴ μετατεθεῖσθαι σου τὴν προαίρεσιν ἡτιάσω τὸ τῆς γνώμης φιλόπατρι. τοῦτ' οὖν ἀπέσκωψα, καὶ οὐχὶ τὴν εὐνοίαν, ὅτι κακῶς οἶε προύργου σοὶ τι ποιήσῃς εἰς τὸν καλὸν τοῦτον ἔρωτα τὸ προσεδρεύειν ταῖς δίκαις. καὶ γὰρ εἰ λέγοιμι φιλοσοφίαν ἱκανὴν εἶναι τὰς πόλεις ὀρθοῦν, ἐλέγξει με Κυρήνη, κειμένη πολὺ δήπου τῶν ἐν τῷ Πόντῳ πόλεων ἀκριβέστερον. ἀλλ' εἴποιμι μὲν ἂν ὅτι φιλοσοφία καὶ ῥητορικὴ καὶ ἥστινος βούλει καὶ τέχνης καὶ ἐπιστήμης, ἅτ' ἐπὶ πάσαις οὔσα, παρέχεται τὸν ἔχοντα καὶ ἰδιώτῃ καὶ οἴκῳ καὶ πόλεσιν ὠφελιμώτερον. οὐ μὴν ἀρκεῖ τὸ καθ' ἑαυτὴν ἀγαθὸν τι ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους· ἔχει γὰρ οὕτως, ᾧ λῶστε Πυλαίμενες, τὰ καλὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων δυνάμεις τινές εἰσι καὶ παρασκευαὶ ψυχῆς καὶ οἷον αὐτὸ μόνον τὸ χρώμενον, καιροὶ δὲ καὶ τύχαι φέρουσιν ἄνω καὶ κάτω τὰ τῶν πόλεων πράγματα, καὶ νῦν μὲν οὕτως ἔχει νῦν δ' ἐτέρως, ἀνάγκη φύσεως ἥς μετείληχε. φιλόπολις μὲν οὖν εἶ σύ, τυγχάνω δὲ ὦν καὶ αὐτός. καὶ σὺ μὲν ἐργάζῃ ῥητορικὴν, καὶ συγχωρῶ σοι μὴ ταύτην ἐπιτηδεύειν ἀλλὰ τὴν ὀρθὴν καὶ γενναίαν, ἣν οὐδὲ Πλάτων οἶμαι διαγράφειν πειρᾶται· ἐγὼ δὲ φιλοσοφίαν τιμῶ τε καὶ τῶν ὅσα ἀνθρώπινα ἀγαθὰ προτιμῶ. τί οὖν ταύτη παρ' ἡμῶν πλέον ταῖς πόλεσιν, εἰ μὴ καὶ βίοι τινὲς ὑποβληθεῖεν ἀρκοῦντες ταῖς προαιρέσεσι; δεῖ μὲν γὰρ ὕλης ἐπιτηδείας, δεῖ δὲ ὀργάνων τῷ χρῆσθαι δυναμένῳ· τὸ δὲ ταῦτα παρασκευάζον ἡ τύχη. εἰ μὲν οὖν ἐκείνως μόνον, τοῦτ' ἔστι διὰ τῆς ῥητορικῆς οἶε σοι παρέσεσθαι τὴν τύχην, ὥστε ἄρξαι ποτὲ παρασχεῖν ἢ ὑπάρξαι τὴν μεγίστην ἀρχήν, τί κατέγνωκας ἀτυχίαν φιλοσοφίας; εἰ δ' ἐπίσης ἀμφοῖν ἐνδέχεται καὶ παραγενέσθαι καὶ ἀπεῖναι, τί μὴ τέως αἰρῇ τῶν φαινομένων τὸ ἄριστον; αὐτὸ μὲν γὰρ καθ' αὐτὸ φιλοσοφίαν καὶ σὺ φῆς εἶναι καλλίῳ ῥητορικῇ· τὸ δὲ δεῖν ὄνασθαι σου τὴν πόλιν ἀναγκαιότερόν σοι τὸ χεῖρον ποιεῖ. ὡς δὴ νῦν μὲν ἔξεστιν ἐλπίζειν τὰ ἀμείνω, φιλοσοφήσαντι δὲ οἱ θεοὶ πάντες ἐχθροί, καὶ τὴν τύχην ἐξοχετεύουσιν, ὡς μὴδ' ἐν ταῖς ἐλπίσιν ἀπολελεῖσθαι. ἐγὼ δὲ οὕπῳ καὶ τήμερον τοῦτον ἀκηκῶς οἶδα τὸν λόγον, ὅτι τῇ σεμνῇ φιλοσοφίᾳ θεῖός ἐστι κλῆρος ἀτυχεῖν. ^[45]

103 (50) ἀλλὰ μόλις μὲν ἂν ἐν τῇ θνητῇ φύσει συνέλθοιεν ἰσχύς τε καὶ φρόνησις, ἔστι μὴν ὅτε συνήγαγεν αὐτὰς ὁ θεός. ἔξεστιν οὖν ἐκ τοῦ λόγου, μᾶλλον δὲ πᾶσα ἀνάγκη, τὸν αὐτὸν εἶναι

καὶ φιλόσοφον καὶ φιλόπολιν, καὶ μὴδ' ἀπογινώσκειν τῆς τύχης ἀλλὰ καὶ προσδοκᾶν τὰ ἀμείνω διὰ τὴν οἰκείαν ἀξίαν. οὐχ ἥκιστα γὰρ μόνῳ πλεονεκτοῦσιν, ὡς παλαιὸς λόγος, οἱ χρηστοὶ τῶν πονηρῶν, ταῖς ἀγαθαῖς ἐλπίσι. πῶς οὖν ἔλαττον ἔχειν αὐτοὺς συγχωρήσομεν; ἀνάγκη δ', εἰ πρὸς τὸν παρὰ σοῦ λόγον ἐνδοίημεν, ὅς εἰς τοῦτό σε προήγαγεν ἀμαρτίας, τὸ φάναι τῆς πόλεως ἔνεκα δεῖν μένειν ἐπὶ τῆς τέχνης. ἀνάσχου γάρ μου μετατιθέντος εἰς κατηγορίαν τὴν περὶ τοῦ σκώμματος ἀπολογίαν, ὃ δὴ μὴ ὄν ἔδοξεν εἶναι σοὶ πρότερον· οὐ γάρ, οἶμαι, νῦν ἔτι δοκεῖ. ἐπεὶ τοι κινδυνεύω καὶ διαβεβλήσθαι πρὸς τὴν ἱερὰν Κυρήνην ὑπὸ σοῦ, καὶ ταῦτα τῆς φιλότητος μοι κεφαλῆς. εἰ γὰρ δὴ πεισθεῖεν αἱ πόλεις ὅτι ῥητορική μόνη δύναται μεταθεῖναι τὰς παρούσας αὐταῖς συμφοράς, καὶ μόνον ἐστὶ τοῦτο γέρας τῶν βοηθούντων τοῖς ἔχουσι περὶ συμβολαίων τὰς δίκας, χαλεπανοῦσιν ἡμῖν τοῖς ἄλλοι τι θεραπεύουσιν ἀντὶ τοῦ βήματος. εἰς οὖν ἐμοὶ πρὸς σέ τε καὶ τὰς πόλεις ἀπάσας ὑπὲρ φιλοσοφίας λόγος, ὅτι παρούσης μὲν τύχης καὶ καλεσάντων αὐτὴν ἐπὶ τὰ πράγματα τῶν καιρῶν, οὐδεμιᾶς ἐστὶ τέχνης ἄλλ' οὐδ' ἅμα πασῶν ἐρίσαι φιλοσοφία περὶ τοῦ τὴν συντονωτέραν ἀρμόσαι καὶ μετατάξαι καὶ βελτίω τοῖς ἀνθρώποις ποιῆσαι τὰ πράγματα. τῆς εἰμαρμένης δὲ οὐπὼ ταύτῃ ῥυείσης, νοῦν ἔχει πολὺν οἰκαιοπραγεῖν ἀλλὰ μὴ παραδιοικεῖν, μὴδ' ἀσχημονεῖν ἀξιοῦντας ὥστιζεσθαι παρὰ τὸ τοῦ δεῖνος ἀρχεῖον οἷς μὴ πᾶσα ἀνάγκη. Ἀνάγκη δὲ οὐδὲ θεοὶ φασὶ μάχοντα ἰ. ἡμῖν δ' ἔστιν ἄλλα σεμνότερα· καὶ ὅταν ὁ νοῦς ἀνενέργητος ᾖ περὶ τὰ ἐνθάδε, περὶ τὸν θεὸν ἐνεργεῖ. δύο γὰρ αὐτὰ μερίδες φιλοσοφίας, θεωρία καὶ πρᾶξις· καὶ διῆτα δύο δυνάμεις ἑκατέρα παρ' ἑκατέραν μερίδα, σοφία καὶ φρόνησις· αὕτη μὲν δεομένη τύχης, σοφία δὲ αὐτάρκης, καὶ ἀκώλυτος ἢ κατ' ἐκείνην ἐνέργεια. Τῷ ἀδελφῷ. ^[85]

104 (τ) Τοὺς αὐτοὺς ἂν ἴδοις ἐν μὲν εἰρήνῃ θρασεῖς, ἐν δὲ πολέμῳ δειλοὺς, τοῦτ' ἔστιν ἀπανταχοῦ πονηροὺς. ὥστε μοι δοκεῖ ταύτην τις δικαίως εἰδέναι τῷ πολέμῳ χάριν, ὅτι βάσανός ἐστι τοῦ περὶ τὴν καρδίαν αἵματος ἀκριβής, καὶ συχνοὺς ἀλαζόνας παραλαβὼν μετριωτέρους ἡμῖν ἀποδίδωσιν. οὐ γὰρ οἶμαι τὸ ἀπὸ τοῦδε σοβήσιν διὰ τῆς ἀγορᾶς Ἰωάννην τὸν ἀλιτήριον, οὐδὲ πῦξ ἐντενεῖν οὐδὲ λὰξ ἐναλεῖσθαι τῶν ἐπιεικεστέρων τινί. χθές τοι πάνυ λαμπρῶς συνηγορήκει τῇ παροιμίᾳ, μᾶλλον δὲ τῷ χρησμῷ· χρησμὸς γὰρ ἄντικρυς. τοῦτό γε πάντως οἶσθα τὸ οὐδεὶς κομήτης ὅστις οὐ ψηνίζετα ἰ. ἡμέρας μὲν γὰρ τινὰς ἐξῆς οἱ πολέμιοι προσηγγέλλοντο, κάμοί τε ἀπαντητέον ἐδόκει, καὶ Βαλαγρίτας συντεταγμένους ἐξῆγεν ὁ φύλαρχος. εἶτα φθάσαντες εἰς τὴν πεδινὴν περιεμένομεν. οὐδαμοῦ δὲ φαινομένων περὶ βουλευτὸν ἀπεχωροῦμεν ἕκαστος οἴκαδε, συνθέμενοι πάλιν ἤξουν εἰς τὴν ὑστεραίαν· ὁ δὲ Φρυξ Ἰωάννης τέως μὲν ἦν οὐδαμοῦ (οὐκουν ὥστε καὶ φανερὸς εἶναι), φήμας δὲ ὑπέπεμπε νῦν μὲν ὡς κατεαγῶς εἶη καὶ διαπρίεται τὸ σκέλος, νῦν δὲ ὡς τὸ ἄσθμα νοσεῖ, νῦν δὲ ὡς ἄλλο τι κακὸν ἐξαίσιον ἔχει. τοιοῦτοί τινες ἐφοίτων λογοποιοί, ἄλλος ἄλλοθεν ἤκειν φάμενοι, τοῦ μὴδὲ σαφὲς εἶναι ποῖ γῆς καταδέδυκεν ἢ κρύπτεται. μεταξὺ δὲ διηγούμενοι πρὸς τὴν ἀκαιρίαν τῆς συμφορᾶς ἐσχετλιάζον ὑπεδάκρυον. νῦν ἔδει τοῦ γενναίου λήματος, νῦν τῶν ἐκείνου χειρῶν. τί ἂν ἐποίησε; τί ἂν ἐγένετο; καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὦ τοῦ δαίμονος εἰπὼν ἕκαστος καὶ τῷ χεῖρε πατάξας ἀπηλλάττετο. ἦσαν δὲ οὗτοι τῶν ἐπ' οὐδενὶ χρηστώ πάλαι παρατρεφόμενων αὐτῷ, κομῆται καὶ οὗτοι καὶ οὐδὲν ὑγιές, ἀρνῶν ἢ δ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἀρπακτῆρες καὶ νῆ τοὺς θεοὺς ἔστιν ὅπη καὶ γυναικῶν. τοιούτους λοχίτας ἐκ πολλοῦ παρεσκεύασται. μεθ' ὧν εἶναι μὲν ἀνὴρ οὐδ' ἐπιχειρεῖ, χαλεπὸν γάρ· σοφιστὴς δ' ἐστὶ, καὶ ὡς ἂν δείξειεν ἀνὴρ εἶναι παρὰ τοὺς ὄντας ἄνδρας, ἄριστα σκέπτεται. ἀλλὰ μοι δοκεῖ καλῶς αὐτῷ τὸ δαιμόνιον ἀντιπολιτεύσασθαι· πέμπτην μὲν γὰρ ἤδη μάτην ἐν τοῖς ὅπλοις προεληλύθειμεν, ἔτι τὰ μετεωρότερα κακουργούντων τῶν πολεμίων, ὃ δὲ καὶ παντάπασιν ἀπογνοὺς ἤξουν αὐτούς, ὡς οὐκ ἂν τὸ βάθος τῆς χώρας θάρρησαντας, παρῆν καὶ πάντα εὐθὺς ἀκοσμίας ἐμπύπλησι. καὶ ἀσθενείας μὲν οὐκ ἐμέμνητο (κατεγέλα γέ τοι καὶ ἀνασχομένων ἀκοῦσαι) αὐτὸς δὲ ἤκειν ἔφη πόρρωθεν, οὐκ οἶδ' ὁπόθεν·

ἐκεῖσε γὰρ εἰς συμμαχίαν παρακεκλησθαι. παρ' ὃ καὶ σεσῶσθαι τοὺς ἐπικαλεσαμένους ἀγροῦς· οὐδὲ γὰρ ἐμβεβληκέναι τοὺς πολεμίους, πρὸς τὴν φήμην τῆς Ἰωάννου παρουσίας καταπλαγέντας. ἀσφαλῶς δὲ τάκεῖ καταστησάμενος, πρὸς τὸ πονοῦν ἔφη δεδραμηκέναι· προσδέχεσθαι γὰρ ὅσον οὕτω τοὺς ἄνδρας, ἣν λάθῃ παρῶν καὶ μὴ διαδοθῇ τοῦνομα. ^[45]

104 (50)

εὐθὺς οὖν ἅπαντα ἀκοσμίας ἐμπίπλησι παραστρατηγεῖν ἀξιῶν, καὶ ἐν βραχεὶ τέχνην τοῦ νικᾶν παραδώσειν ὑπισχνούμενος, βοῶν ἐπὶ μέτωπον ἐπὶ φάλαγγα, καὶ κατὰ τὸ κέρας πολὺ τὸ πλαίσιον, ποιῶν ὀνόματα τάξεων ὧν ἡγνόμεναι τὴν χρεῖαν. καὶ τισιν ἀπὸ τούτου ἔδοξε τις εἶναι, καὶ τὴν γε φύσιν ἐμακάριζον, καὶ ἐμαθητίων πολλοί. ἤδη δὲ δείλη τε ἦν ὀψία, καὶ καιρὸς ἐφόδου, καὶ δὴ πρόσω τῆς ὀρεινῆς καταβαίνοντες ἐγενόμεθα. κἀνταῦθα νεανίαί τέτταρες, ἐσταλμένοι χωριτικῶς καὶ κεκραγότες ὅσον ἐχώρουν αἱ κεφαλαί, δρόμῳ πρὸς ἡμᾶς ἔθεον, ὡς μηδενὶ μάντεως δεῖν ὅτι πολεμίους πεφόβηνται καὶ σπεύδουσιν εἴσω τῶν ὅπλων γενέσθαι. πρὶν δὲ καὶ καλῶς αὐτῶν ἐκείνων ἀκοῦσαι, λεγόντων ὅτι καὶ δὴ πάρεισιν, ὀρώμεν ἐφ' ἵππων ἀνδράρια πονηρὰ καὶ ὡς ἐμοὶ δοκεῖν ὑπὸ λιμοῦ στρατηγούμενα, προχειρότατα δ' οὖν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν ἀποθνήσκουν ἐθέλοντα. ἐπειδὴ δ' εἶδον καὶ ὠφθησαν, πρὶν εἴσω βέλους ἐλθεῖν, οἱ μὲν ἀποβάντες ὥσπερ εἰώθεσαν τῶν ἵππων, ὡς εἰς μάχην διεσκευάζοντο, καὶ μοι καλῶς ἔχειν ἐδόκει μιμεῖσθαι τοὺς ἄνδρας, καὶ γὰρ ἄφιππα ἦν· ὃ δὲ γεννάδας οὐκ ἔφη παρανομήσειν εἰς τὴν ἵππικὴν, ἀλλὰ τὸν ἀγῶνα τῶν ἵππων ποιήσειν. τί οὖν; παρενεγκὼν βία τὸ ψάλιον καὶ μεταστραφείς ἔφευγεν ἀνὰ κράτος ἐξελαύνων, ἐξαιματῶν τὸν ἵππον, ἅπασαν ἡνίαν ἀφιεῖς, κέντρῳ παντὶ χρώμενος, καὶ ἡ μᾶστιξ πυκνὴ καὶ ἡ βοή τὸ κελευστικὸν ἤχει. ἐν τούτῳ δὲ οὐκ ἔστι ῥάδιον εἰπεῖν ὄντινά τις ἂν μᾶλλον ἐπήνεσε, πότερον τὸν ἵππον ἢ τὸν ἵππεά· ὃ μὲν γὰρ ὁμοίως κατὰ πρᾶνῶν ὁμοίως κατ' ὀρθίων ἐφέρετο, καὶ διὰ τῶν δασέων καὶ διὰ τῶν ψιλῶν ῥύμη μιᾷ διεπήδα τάφρους, ὑπὲρ τοὺς ὄχθους ἤρετο· ὃ δὲ διὰ πάντων τῶν χωρίων ἔποχος ἦν, καὶ ἐν οὐδενὶ τῆς καθέδρας ὥλισθε. δοκεῖ γάρ μοι καὶ τοῖς πολεμίοις καλὴ θέα γενέσθαι, καὶ ὡς πολλὰ ἂν εὐξαιντο τοιαῦτα θεάσασθαι. οὐ μὴν τό γ' ἐφ' ἡμῖν εἶδον, ἀλλ' ἀθυμότεροι μὲν ὡς τὸ εἶκος ἐγενόμεθα, ψευσθέντες παρὰ πολὺ τῶν εἰς τὸν κομήτην ἐλπίδων· ἐταξάμεθα δ' οὖν, ὡς εἴ τις ἐπίοι δεξόμενος, αὐτοὶ δὲ μάχης ἄρχειν οὐ διανοούμεθα. καὶ γὰρ ὅστις αὐτὸς εὐψυχος ἦν, ἡπίσται τῷ πέλας, πρὸς παράδειγμα τὸ γεγονὸς ὀρών. ἔνθα οὐδὲν ἦν αἴσχιον κόμης· ὅτῳ γὰρ ἦν, οὗτος ἐπιδοξότατος πρὸς τὸ προδώσειν ἡμᾶς. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς πολεμίοις ταῦτόν ἴσως τοῦτο παρέστη· καὶ γὰρ ταξάμενοι περιέμενον ἡμᾶς, ὡς ἦν ἐμβάλωμεν ἀμυνόμενοι. ἐπεὶ δὲ παρ' οὐδετέρων ἐπεχειρεῖτο, πρῶτον μὲν αὐτοὶ τὴν ἐπὶ τὰ λατὰ φέρουσαν καὶ μετ' ἐκείνους ἡμεῖς τὴν ἐπὶ θάτερα ἐτραπόμεθα, οὐδέτεροι θᾶττον ἢ βάδην ἀλλὰ σχολαίῳ βαδίσματι, τοῦ μὴ δοκεῖν εἶναι φυγὴν τὴν ἀναχώρησιν· εἴτα μέντοι καίπερ ἐν τούτοις ὄντες, ἐπυνθανόμεθα ποῖ γῆς Ἰωάννης. ^[95]

104 (100)

ὃ δ' ἐνὶ πνεύματι καταλαβὼν ἄρα τὴν Βομβαίαν, δίκην ἀρουραίου μυδὸς ἐνεδεδύκει τῇ πέτρᾳ. ὅρος ἐστὶν ἡ Βομβαία κοῖλον, ὃ συνελθοῦσαι τέχνη καὶ φύσις εἰργάσαντο φρούριον ἐρυμνότατον. τοῦτο καὶ πάλαι μὲν εὐδοκίμει δικαίως, καὶ τινες αὐτὸ παρὰ τὰς Αἰγυπτίας ἐξήταζον σύριγγας, νυνὶ δὲ κέκριται τὰ πανταχοῦ τεῖχη νικᾶν οἷς ὁ παρὰ πάντας ἑαυτοῦ προμηθέστατος, ἵνα μὴ λίαν ἀγροίκως εἴπω δειλότατος, αὐτὸ τὸ τοῦ πράγματος ὄνομα, τούτῳ παρακάθηται καὶ πρὸς σωτηρίαν προυτίμησε. καὶ γὰρ εἰσελθόντι λαβυρινθῶδες ἐστὶ καὶ δυσδιεξίτητον, ὡς μόνον ἂν χωρῆσαι τοὺς Ἰωάννου δρασμούς. Τῷ αὐτῷ. ^[110]

105 (7)

Ἀνόητος ἂν εἶην, εἰ μὴ πολλὴν χάριν εἰδείην Πτολεμαίοις ὅτι με τοσούτων ἀξιοῦσιν ὅσων οὐδ' ἂν αὐτὸς ἐμαυτόν. ἀλλ' οὐκ εἰ μεγάλα χαρίζονται, τοῦτο προσήκει σκοπεῖν, ἀλλ' εἰ λαβεῖν ἐμοὶ δυνατόν· τὸ γὰρ ἄνθρωπον ὄντα μικροῦ θείας καρποῦσθαι τιμᾶς, δικαίῳ μὲν ὄντι τυγχάνειν, ἡδιστον εἰς ἀπόλαυσιν ἔρχεται· λειπομένῳ δὲ παρὰ πολὺ τῆς ἀξίας, ἐλπίδα πικρὰν ὑποτείνει τοῦ μέλλοντος. οὐ γὰρ νεώτερόν ἐστι τὸ δέος ἀλλὰ λίαν ἀρχαῖον τὸ μὴ τι παρὰ θεὸν ἀμπλακῶν

τιμὰν πρὸς ἀνθρώπων ἐφεύρῳ. ἐγὼ δὲ καταμανθάνων ἐμαυτὸν εὐρίσκω παντάπασιν ἐνδεέστερον ἢ ὡς ἀρμόσαι τῇ τῆς ἱερωσύνης σεμνότητι. καὶ δῆτα διαλέξομαι πρὸς σὲ περὶ τῶν τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς κινήματων· οὐ γὰρ ἔχω πρὸς ὄντινα ἄλλον ἀντὶ τῆς σῆς φίλης καὶ συντρόφου μοι κεφαλῆς. σὲ γὰρ εἰκὸς καὶ μετέχειν μοι τῶν ἴσων φροντίδων, καὶ νύκτωρ ἀγρυπνεῖν καὶ μεθ' ἡμέραν σκοπεῖν ὅπως ἂν ἀγαθὸν τί μοι γένοιτο καὶ ὅπως ἂν κακὸν τι διαφύγοιμι. ἄκουε τοίνυν ὡς ἔχει τὰμά, τὰ πλείω δ' ἂν αὐτῶν καὶ εἰδείης. μικρὸν ἀράμενος φορτίον καλῶς ἐνεγκεῖν μοι δοκῶ τὸ μέχρι τοῦδε φιλοσοφίαν· διὰ δὲ τὸ δόξαι μὴ παντάπασιν ἁμαρτάνειν αὐτῆς, ἐπαινεθεὶς ὑπ' ἐνίων, ἀξιοῦμαι μειζόνων παρὰ τῶν οὐκ εἰδόντων κρῖναι ψυχῆς ἐπιτηδεσιότητα. φοβοῦμαι δὲ μὴ χαῦνος γενόμενος καὶ προσέμενος τὴν τιμὴν ἀμφοῖν διαμάρτω, τοῦ μὲν ὑπεριδὼν τοῦ δὲ τῆς ἀξίας οὐκ ἐφικόμενος. σκόπει γὰρ οὕτω. δύο τούτοις ἐκάστοτε μερίζω τὸν χρόνον, παιδιᾶ καὶ σπουδῇ. καὶ σπουδάζων ἰδίος εἰμι, μάλιστα γὰρ τὰ θεῖς, καὶ παίζων κοινότατος· οἶσθα γὰρ ὡς ὅταν ἀνακύψω τῶν βιβλίων, ἐπιρρεπὴς εἰμι πρὸς ἅπασαν παιδιάν. πολιτικῆς δὲ φροντίδος ἀμοιρῶ καὶ φύσει καὶ μελέτῃ. τὸν ἱερέα δὲ ἄνδρα δεῖ θεσπέσιον εἶναι, ὃν γὰρ πρὸς μὲν παιδιάν ἅπασαν ἴσα καὶ θεὸν ἀμείλικτον εἶναι χρή, ὃς ἵνα τηρῇ τὴν ὑπόθεσιν, ὑπὸ μυρίων ὀμμάτων φρουρεῖται, ὧν οὐδὲν ἢ μικρὸν ὄφελος εἰ μὴ τις εἴῃ κατεσκευασμένος σύννους τε καὶ πρὸς ἅπασαν γλυκυθυμίαν ἀνένδοτος. τὰ δὲ γὰρ πρὸς τὸν θεὸν οὐκ ἂν ἴδιος ἀλλὰ κοινότατος εἴῃ, νομοδιδάσκαλος ὢν καὶ νενομισμένα φθεγγόμενος. χρή δὲ αὐτὸν καὶ πράγματα πράττειν ὅσα πάντες ἅμα· τὰ γὰρ ἀπάντων μόνον δεῖ πράττειν ἢ πάσαις αἰτίαις ἐνέχεσθαι. πῶς οὖν οὐκ εὐμεγέθους ψυχῆς καὶ κρατίστης ἐνέγκαι τοσοῦτον ὄγκον φροντίδων, καὶ μὴ κατακλύσαι τὸν νοῦν μηδὲ κατασβεσθεῖσαν ἐν τῇ ψυχῇ περιδεῖν τὴν μοῖραν τὴν θεῖαν, οὕτω παντοδαπῶν ἐπιτηδευμάτων ἀπαγόντων αὐτόν; εὖ οἶδ' ὅτι δυνατόν ἐνίοις τοῦτο, καὶ μακαρίζω τὰς φύσεις αὐτῶν, κάκεῖνους ἀληθῶς ἡγοῦμαι τοὺς θεῖους ἄνδρας, οὓς τὸ ὁμιλεῖν πάνυ πράγμασιν ἀνθρωπίνοις μὴ ἀποκόπτει τοῦ θεοῦ. ^[45]

105 (50) ἀλλὰ καὶ ἐμαυτὸν οἶδα εἰς ἅστῃ τε κατιόντα καὶ ἀπ' ἄστεος ἀνιόντα, καὶ ἐνείλουμένον τοῖς πρὸς τὰ γεώδη μεθέλκουσι, καὶ κηλίδος ἐμπιπλάμενον οὐκ ἂν εἴποι τις ὅσης τῷ γὰρ οἰκείους εἶναί μοι καὶ πάλαι μολυσμοὺς καὶ τὸ τυχὸν μέρος ἐπιγινόμενον εἰς προσθήκην μέγα συμβάλλεται. ῥώμη δ' οὐκ ἔστι μοι καὶ τᾶνδον οὐχ ὑγιᾶ, καὶ πρὸς τὰ ἐκτὸς ἀρκεῖν οὐχ οἶός τ' εἰμι, καὶ πολλοῦ δέω τὴν ἐκ τοῦ συνειδότος φέρειν ἀνίαν. καὶ ὁσάκις ἂν μέ τις ἔρηται, λέγειν διαρρήδην οὐκ ἀναδύομαι ὡς τὸν ἱερέα διὰ πάντων ἀκηλίδωτον εἶναι προσήκει πολλῷ τῷ περιόντι, ὡς καὶ ἐτέρους τῶν μiasμάτων ἐκπλυνοῦντα. κάκεῖνο δεῖ προσεῖναι τοῖς πρὸς τὸν ἀδελφὸν γράμμασι· πάντως δὲ ἀναγνώσκονται συχνοὶ τὴν ἐπιστολήν. καὶ γὰρ οὐχ ἥκιστα τούτου χάριν αὐτὴν ὑπηγόρευσα, τοῦ πᾶσι καταφανὲς εἶναι τὸ πρᾶγμα, ἵν' ὅ τι ἂν ἀποβῇ, καὶ πρὸς θεοῦ καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἀναίτιος ᾖ, καὶ οὐχ ἥκιστα πρὸς τοῦ πατρὸς Θεοφίλου. τιθεὶς γὰρ ἐν μέσῳ τὰμὰ καὶ διδοὺς ἐξ ἀπάντων αὐτῷ βουλευσασθαι περὶ ἡμῶν, πῶς ἂν ὑπαίτιος εἴην; ἐμοὶ τοιγαροῦν ὅ τε θεὸς ὅ τε νόμος ἢ τε ἱερὰ Θεοφίλου χεῖρ γυναικὰ ἐπιδέδωκε. προαγορεύω τοίνυν ἅπασι καὶ μαρτύρομαι ὡς ἔγωγε ταύτης οὔτε ἀλλοτριώσομαι καθάπαξ, οὔθ' ὡς μοιχὸς αὐτῇ λάθρα συνέσομαι (τὸ μὲν γὰρ ἥκιστα εὐσεβές, τὸ δὲ ἥκιστα νόμιμον), ἀλλὰ βουλήσομαί τε καὶ εὖξομαι συχνά μοι πάνυ καὶ χρηστὰ γενέσθαι παιδία. ἐν τούτῳ δεῖ τὸν κύριον τῆς χειροτονίας μὴ ἀγνοῆσαι, μαθέτω δὲ αὐτὸ παρὰ τῶν ἀμφὶ τὸν ἐταῖρον Παῦλον καὶ Διονύσιον, οὓς πρεσβευτὰς ἡρῆσθαι παρὰ τοῦ δήμου πυνθάνομαι. ἐκεῖνο δὲ οὐδὲν δεῖ μαθεῖν αὐτὸν ἀλλ' ὑπομνησθῆναι, διαλέξομαι δὲ πλείω περὶ αὐτοῦ· καὶ γὰρ ἂν ἅπαντα τᾶλλα μικρὰ πρὸς ἓν τις ἂν τοῦτο θεῖτο. χαλεπὸν ἐστίν, εἰ μὴ καὶ λίαν ἀδύνατον, εἰς ψυχὴν τὰ δι' ἐπιστήμης εἰς ἀπόδειξιν ἐλθόντα δόγματα σαλευθῆναι. οἶσθα δ' ὅτι πολλὰ φιλοσοφία τοῖς θρυλουμένοις τούτοις ἀντιδιατάττεται δόγμασιν. ἀμέλει τὴν ψυχὴν οὐκ ἀξιόσω ποτὲ σώματος ὑστερογενῆ νομίζειν. τὸν κόσμον οὐ φήσω καὶ τᾶλλα μέρη διαφθείρεσθαι. τὴν καθωμυλημένην ἀνάστασιν

ἱερὸν τι καὶ ἀπόρρητον ἡγῆμαι, καὶ πολλοῦ δέω ταῖς τοῦ πλήθους ὑπολήψεσιν ὁμολογῆσαι. νοῦς μὲν οὖν φιλόσοφος ἐπόπτης ὢν τάληθοῦς συγχωρεῖ τῇ χρεῖα τοῦ ψεύδους· ἀνάλογον γὰρ ἔστι φῶς πρὸς ἀλήθειαν καὶ ὄμμα πρὸς νοῦν. ἢ οὖν ὀφθαλμὸς εἰς κακὸν ἂν ἀπολαύσειεν ἀπλήστου φωτὸς καὶ ἢ τοῖς ὀφθαλμιῶσι τὸ σκότος ὠφελιμώτερον, ταύτη καὶ τὸ ψεῦδος ὄφελος εἶναι τίθεται δήμῳ καὶ βλαβερὸν τὴν ἀλήθειαν τοῖς οὐκ ἰσχύουσιν ἐνατενίσαι πρὸς τὴν τῶν ὄντων ἐνάργειαν. εἰ ταῦτα καὶ οἱ τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερωσύνης συγχωροῦσιν ἐμοὶ νόμοι, δυναίμην ἂν ἱεῖσθαι τὰ μὲν οἴκοι φιλοσοφῶν τὰ δ' ἔξω φιλομυθῶν· εἰ μὴ διδάσκων, ἀλλ' οὐδὲ μέντοι μεταδιδάσκων, μένειν δ' ἔῶν ἐπὶ τῆς προλήψεως. ^[95]

105 (100) εἰ δέ φασιν οὕτω δεῖν καὶ κινεῖσθαι, καὶ δῆμον εἶναι τὸν ἱερέα ταῖς δόξαις, οὐκ ἂν φθάνοιμι φανερόν ἐμαυτὸν ἅπασι καθιστάς. δήμῳ γὰρ δὴ καὶ φιλοσοφία τί πρὸς ἄλληλα; τὴν μὲν ἀλήθειαν τῶν θείων ἀπόρρητον εἶναι δεῖ, τὸ δὲ πλῆθος ἐτέρας ἔξεως δεῖται. αὐθις δὲ καὶ πολλάκις ἐρῶ, μηδεμιᾶς ἀνάγκης παρούσης οὐτ' ἐλέγχειν σοφὸν οὐτ' ἐλέγεσθαι. καλούμενος δ' εἰς ἱερωσύνην οὐκ ἀξιῶ προσποιεῖσθαι δόγματα. ταῦτα θεόν. ταῦτα ἀνθρώπους μαρτύρομαι. οἰκεῖον ἀλήθεια θεῷ, ὃ διὰ πάντων ἀναίτιος εἶναι βούλομαι. ἐν τούτῳ μόνον οὐχ ὑποκρίνομαι. ἐπεὶ καὶ φιλοπαίγμων ὢν (ὅς γε παιδόθεν αἰτίαν ἔσχον ὀπλομανεῖν τε καὶ ἵππομανεῖν πέρα τοῦ δέοντος) ἀνιάσομαι μὲν (τί γὰρ καὶ πάθω τὰς φιλτάτας κύνας ἀθήρους ὀρῶν καὶ τὰ τόξα θριπῆδεστα;) καρτερήσω δέ, ἂν ἐπιτάτῃ θεός, καὶ μισόφροντις ὢν ὀδυνήσομαι μὲν, ἀνέξομαι δὲ δικιδίων καὶ πραγμάτων, λειτουργίαν τινὰ ταύτην, εἰ καὶ βαρεῖαν, ἐκπιμπλὰς τῷ θεῷ. δόγματα δὲ οὐκ ἐπηλυγάζομαι, οὐδὲ στασιάζει μοι πρὸς τὴν γλῶτταν ἡ γνώμη. οὕτω φρονῶν, οὕτω λέγων ἀρέσκειν οἶμαι θεῷ. οὐ βούλομαι δὲ καταλελειφθαί τινι περὶ ἐμοῦ λόγον, ὡς ἄγνοηθῆς ἥρπασα τὴν χειροτονίαν· ἀλλ' εἰδὼς ὁ θεοφιλέστατος πατὴρ Θεόφιλος καὶ ὡς ἐπίσταται σαφές μοι ποιήσας, οὕτω βουλευσάσθω περὶ ἐμοῦ. ἢ γὰρ κατὰ χώραν ἐάσει μένειν ἐπ' ἐμαυτοῦ φιλοσοφοῦντα, ἢ τοῦ μετὰ ταῦτα κρίνειν καὶ διαγράφειν ἡμᾶς τοῦ χοροῦ τῶν ἱερέων ἑαυτῷ χώραν οὐχ ὑπολείψει. πρὸς ταῦτα λῆρὸς ἐστὶν ἅπασα γνώμη· τὸ γὰρ ἀληθές εὔ οἶδ' ὅτι τῷ θεῷ προσφιλέστατον. καὶ νῆ τὴν ἱεράν σου κεφαλὴν, καὶ ἔτι πρὸ ταύτης νῆ τὸν ἔφορον ἀληθείας θεόν, ἄχθομαι μὲν (πῶς γὰρ οὐ μέλλω, δεῖσαν ὥσπερ εἰς βίον ἀπὸ βίου μετασκευάζεσθαι;) εἰ δὲ τούτων φανερῶν γενομένων ἅπερ οὐκ ἀξιῶ λανθάνειν ἐγκρίνειεν ἡμᾶς ἱερεῦσιν ὃ τοῦτο δέδωκεν ὁ θεός, ὑποδύσομαι τὴν ἀνάγκην καὶ ὡς θεῖον σύνθημα καταδέξομαι· λογίζομαι γὰρ ὅτι καὶ βασιλέως ἂν ἐπιτάξαντος καὶ κακοδαίμονός τινος Αὐγουσταλίου δίκην ἂν ἔδωκα μὴ πειθόμενος. τῷ θεῷ δ' ἐθελοντὴν δεῖ πείθεσθαι. εἰ δὲ μὴ προσίεται με λειτουργὸν ὁ θεός, καὶ ἐκ προοιμίων δεῖ τὸ θειότατον ἀγαπᾶν τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ μὴ διὰ τῶν ἐναντιωτάτων, ὅποῖόν ἐστι τὸ ψεῦδος, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ παραδύεσθαι. γενοῦ δὴ τοῦ τοῦς σχολαστικούς εἰδέναι τε ταῦτα καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐξαγγεῖλαι. Τῷ αὐτῷ. ^[145]

106 (τ) Ἡρόκλῃ τὸ μεῖράκιον ὑπὲρ τοῦ σιλφίου πότερον ἀπὸ γεωργίας σοι γέγονεν, ἢ δῶρον λαβὼν ἔθου μερίδα κάμοι. καὶ δῆτα μαθὼν ὡς τὸ σπουδαζόμενον ὑπὸ σοῦ κηπίον πρὸς ἅπασι καὶ τοῦτον ἐκόμισε τὸν καρπὸν, ἥσθη διπλῇ, τῷ τε κάλλει τοῦ λαχάνου καὶ τῇ φήμῃ τοῦ τόπου. ὄναιο τοῦ παμφόρου χωρίου, καὶ μήτε σὺ κάμοις ἐπαντλῶν ταῖς φιλτάταις πρασιαῖς, μήτ' ἐκεῖναί ποτε πρὸς τὰς ὠδῖνας ἀπαγορεύσειαν, ἴν' ἔχοις αὐτός τε χρῆσθαι καὶ ἡμῖν διαπέμπειν ὅσα φέρουσιν ὦραι. Τῷ αὐτῷ. ^[10]

107 (τ) Ἡδὺς εἴ κωλύων ἡμᾶς ὄπλα κατασκευάζεσθαι, τῶν πολεμίων μὲν ἐπεχόντων καὶ λείαν ἅπαντα ποιουμένων καὶ ἀποσφαττόντων ὁσημέραι δήμους ἀθρόους, στρατιωτῶν δὲ οὐκ ὄντων, ὥστε καὶ φαίνεσθαι. εἴτα λέξεις ὡς οὐκ ἐξὸν ἰδιώταις ἀνθρώποις ὀπλοφορεῖν, ἀποθνήσκειν δ' ἐξόν, εἴπερ καὶ ἡ πολιτεία χαλεπαίνει τῷ πειρωμένῳ σώζεσθαι; ἀλλ' εἰ μὴδὲν ἄλλο κερδανῶ, τὸ γοῦν τοῦς νόμους γενέσθαι κυρίου ἀντὶ τούτων τῶν ἀλαστόρων. καὶ πόσου δοκεῖς τούτῳ τιμῶμαι,

πάλιν εἰρήνην ἰδεῖν καὶ βῆμα κείμενον καὶ κήρυκα σιγὴν ἐπιτάττοντα. αὐτίκα τεθναίην τὸ πρῶτον σχῆμα τῆς πατρίδος ἀπολαβούσης. Τῷ αὐτῷ. ^[10]

- 108 (τ) Ἐμοὶ λόγχοι μὲν ἤδη γεγόνασι τριακόσιοι καὶ κοπίδες τοσαῦται, ξίφη δὲ ἀμφήκη καὶ πρότερον ἦν οὐ πλείω τῶν δέκα· παρ' ἡμῖν δὲ οὐ χαλκεύεται τὰ πάνυ προμήκη ταῦτα σιδήρια. ἀλλ' οἶμαι τὰς κοπίδας ἐρρωμενέστερον ἐμβάλλειν τοῖς τῶν ἀντιτεταγμένων σώμασι. τοῦτοις οὖν χρυσόμεθα. εἰ χρηστέον δέ, καὶ κορύνας ἔξομεν· ἀγαθοὶ δὲ οἱ κότινοι παρ' ἡμῖν. ἐνίοις δὲ ἡμῶν εἰσὶ καὶ πελέκεις ἐτερόστομοι παρὰ τὴν ζώνην ἐκάστω, οἷς τὰς ἀσπίδας αὐτῶν ἀλοήσαντες ἐν ἴσῳ στήσομεν αὐτοὺς οἱ μὴδὲν ἔχοντες ὅπλων πρόβλημα. ὁ δὲ ἀγών, ὡς εἰκάσαι, τῆς ὑστεραίας· τοῖς γὰρ σκοποῖς ἡμῶν προεντυχόντες ἐνιοὶ τῶν πολεμίων καὶ διώξαντες ἀνὰ κράτος, ὡς ἔγνωσαν κρείττους ὄντας ἢ ἀλῶναι, ἐκέλευσαν ἀγγέλλειν ἡμῖν ἅττα ἡδιστα ἡμῖν, εἰ μηκέτι δεήσει πλανᾶσθαι ζητοῦντας ἀνθρώπους ἐνδυομένους ἡπείρου πλάτη. μένειν γὰρ ἔφασαν, καὶ ἐθέλειν μαθεῖν οἵτινες ὄντες ἡμερῶν τοσούτων ὁδὸν ἀποσπάσαι τῆς χώρας ἐτολμήσαμεν, ἐφ' ᾧ συμμῖζαι πολεμισταῖς ἀνθρώποις βίον ζωῇ νομαδικὸν καὶ τὰ εἰς πολιτείαν οὕτω καταστησάμενοις, ὥσπερ ἡμεῖς τὰ ἐπὶ τῆς στρατιᾶς. ὡς οὖν αὔριον σὺν τῷ θεῷ τοὺς πολεμίους νικήσων, ἂν μέντοι δέη, πάλιν νικήσων (μὴδὲν γὰρ ἀπαίσιον φθελγξαίμην), ἐπισκῆπτω σοι τῶν παιδίων ἐπιμεληθῆναι. προσήκει δὲ ὄντι θείῳ εἰς αὐτὰ ἀπομνημονεῦσαι τὴν χάριν. Τῷ αὐτῷ.

[25]

- 109 (τ) Οὐκ ὄνος οὐχ ἡμίονος οὐχ ἵππος ἔστι μοι, ἀπάντων ἀνειμένων εἰς πόαν, οἷς χρυσάμενος ἂν ἦλθον ὡς σὲ τὴν φιλτάτην μοι κεφαλὴν. βαδίζειν δὲ πάνυ μὲν ἐβουλόμην, καὶ τυχὸν ἐδυνάμην, οὐ μὴν ἔφασαν οἱ προσήκοντες δεῖν, ἵνα μὴ διατριβὴ τοῖς ἀπαντῶσι γενοίμεθα. τοὺτους γάρ, οἵτινες ἂν ᾧσιν, οὕτω πάνυ σοφοὺς ἡγνῆται καὶ τοσοῦτον νοῦν ἔχειν, ὡς ἕκαστον αὐτῶν ἄμεινον ἂν ἐμοῦ σκέψασθαι περὶ τῶν πρεπόντων ἐμοί. τοσούτων ἡμᾶς ἐξαρτῶσι κριτῶν οἱ πρὸς δόξαν τὴν ἑξω ζῆν ἀναγκάζοντες. περιεγένοντο δὲ οὐ νουθετοῦντες ἀλλὰ τὸν βριαότερον τρόπον, ἐπειδὴ προήειν, οὐκ ἐπιτρέποντες, ἀλλ' ἀντιλαμβάνόμενοι τοῦ τριβωνίου. τί οὖν ὑπόλοιπον ἢ τὴν ἐπιστολὴν ἀντ' ἐμοῦ στεῖλαι πρὸς σέ; δι' ἧς ἀσπάζομαί τέ σε, καὶ πυνθάνομαι τίνα τὰ ἀπὸ Πτολεμαΐδος ἀγώγιμα (λόγους καινοὺς, οὓς εἰκὸς σε κομίζειν ἀπὸ τοῦ στρατηγίου), καὶ μάλιστα τίνα τὰ κατὰ τὸ θρυλούμενον ἀπόρρητον ἀπὸ τῆς ἐσπέρας· οἶσθα γὰρ ὅτι πάνυ μοι διαφέρει γενόμενον οὕτω καὶ μὴ γενόμενον. εἰ μὲν οὖν ἕκαστα σαφῶς ἔχουσιν ἐπιστολὴν ἐκπέμψεις, ἔξω κατὰ χώραν· εἰ δὲ μή, καὶ σύ με μέμψῃ περὶ τοῦ δρόμου. Τῷ αὐτῷ.

[20]

- 110 (τ) Χιλᾶς ὁ πορνοβοσκός, ὃν οὐκ εἰκὸς ὑπὸ πολλῶν ἀγνοεῖσθαι διὰ τὴν ἐκ τῆς τέχνης λαμπρότητα (καὶ γὰρ ἡ μῆμος Ἀνδρομάχη τῆς τούτου γέγονε φάλαγος, ἢ τὸ κάλλιστον γυναικῶν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ἀνθήσασα), οὗτος ἐννεάσας τοῖς οὕτω καλοῖς ἐπιτηδεύμασι πρέπον ᾤθηται τοῖς προβεβιωμένοις αὐτῷ ἐν γήρᾳ στρατιωτικαῖς ἐλλαμπρύνεσθαι πράξειςιν. ἔναγχος οὖν ἦκει παρὰ βασιλέως στρατηγεῖν εὐρόμενος τῶν γενναιοτάτων Μαρκομάννων, οὓς εἰκὸς ἡμῖν ἐστὶ καὶ πρότερον ἀγαθοὺς στρατιώτας ὄντας, νῦν ἐπιτυχόντας καὶ πρέποντος στρατηγοῦ, μέγα τι καὶ γενναῖον ἔργον ἐπιδείξασθαι. ἔλεγε γοῦν Συριανῷ συγγενόμενος (οἶσθα τὸν ἐκ γειτόνων ἱατρόν), ὁ δὲ Συριανὸς ἀπήγγειλε πρὸς ἡμᾶς ἐν οἷς ἀπολείποι τὸ θεῖον στρατόπεδον. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τί ἂν δέοι πρὸς σὲ γράφειν, ὧν κἀγὼ παρέργως ἠκροασάμην; ἐφ' οἷς δὲ αὐτὸς ἀκούσας ἦσθην ὑπερφυῶς, σέ τε δι' αὐτῶν εὐφραῖναι βούλομαι, τάδε ἐστίν. ὁ θαυμάσιος Ἰωάννης μικρὸν εἰπεῖν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐστίν, ἐπιδούσης τῆς τύχης ἐν τοῖς ἐκείνου πράγμασιν ὅσον ἐπιδόσεως χωρεῖ, καὶ τίνα καθ' ἑαυτὴν ὑπερβολὴν ἐξευρούσης. αὐτῷ τε γὰρ ἀνεῖται τὰ βασιλέως ᾧτα, καὶ πρὸ τούτων ἡ γνώμη χρῆσθαι πρὸς ὃ τι δέοιτο. καὶ ὅσα Ἀντίοχος δύναται, τούτῳ δύναται· δύναται δὲ Ἀντίοχος ὅσα βούλεται. Ἀντίοχον ἡγοῦ μὴ τὸν ἀπὸ Γρατιανοῦ, τὸ ἱερὸν ἀνθρώπιον, τὸ βέλτιστον μὲν τοὺς τρόπους, εἰδεχθέστατον δὲ τὴν ὄψιν, ἀλλ' ἕτερός ἐστιν

ὁ νεανίσκος ὁ προκοίλιος, ὁ Ναρσῆ τῷ Πέρσῃ παραδυναστεύσας τε καὶ ἐπιδυναστεύσας. τοῦτον ἐξ ἐκείνου μέχρι νῦν ἡ τύχη μέγαν ποιεῖ. τούτων οὕτως ἐχόντων εἰκός ἐστι κορώνης ἐνιαυτοῦς ἄρξαι παρ' ἡμῖν τὸν δικαιοτάτον ἄρχοντα, τοῦ μὲν ὄντα συγγενῆ, τοῦ δὲ οἰκεῖον γενόμενον. Τρωΐλῳ. ^[30]

- 111 (τ) Πυνθάνῃ περὶ Διοσκόρου πόσους ἀπαγγέλλει στίχους ἐκάστης ἡμέρας; πενήκοντα. τούτους ἀποδίδωσιν οὐ προσπταίων, οὐ διλογῶν, οὐκ ἐφιστάμενος ἐφ' ᾧ τὴν ἀνάμνησιν ἀθροῖσαι σὺν χρόνῳ, ἀλλ' ἐπειδὴν ἄρξεται λέγειν, κατατείνει συνεχῶς καὶ ἡ σιωπὴ τέλος ἐστὶ τῆς ἀπαγγελίας. Τῷ αὐτῷ. ^[5]
- 112 (τ) Οὔτε ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἄνθρωποι φιλοῦσι καὶ ἐπαινοῦσιν, οὔτε μία δύναμις τῆς ψυχῆς ἐπ' ἅμφω τέτακται ταῦτα, ἀλλὰ τῷ παθητικῷ μὲν οἰκείουμεθα καὶ ἀλλοτριούμεθα, τῷ δὲ κρίνειν δυναμένῳ καὶ λόγον ἔχοντι τῆς ψυχῆς ἐπαινοῦμέν τε καὶ μεμφόμεθα Τῷ ἀδελφῷ. ^[5]
- 113 (τ) Εἴτα τοὺς μὲν κακοδαίμονας τούτους ὀρώμεν ἀποθνήσκειν ἐθέλοντας ὑπὲρ τῶν ἀλλοτρίων, ἅττ' ἂν λείαν περιποιήσωνται, τοῦ μηκέτι προέσθαι τοῖς κυρίοις αὐτά· ἡμεῖς δὲ ὑπὲρ χώρας ὑπὲρ ἱερῶν ὑπὲρ νόμων ὑπὲρ κτημάτων, οἷς ἡμᾶς ὁ χρόνος συνηθεστέρους ἐποίησεν, οὐκ ἀφειδήσομεν ἑαυτῶν, ἀλλὰ περιεζόμεθα τῶν ψυχῶν; οὐκ ἄρα δόξομεν ἄνδρες εἶναι. ἐμοὶ μὲν οὖν ἰτέον ἐστὶν ἐπ' αὐτοὺς ὡς ἔχω, καὶ πείραν ληπτέον τῶν πάντα τολμώντων τούτων, οἵτινες ὄντες ἀξιοῦσι Ῥωμαίων καταγελαῖν, ἐχόντων ὅπως ποτὲ ἔχουσιν. ἀλλ' ἡ κάμηλος γάρ τοι, φασί, καὶ ψωριῶσα πολλῶν ὄνων ἀνατίθεται φορτία. ἀλλὰ μὴν καὶ ἀποθνήσκοντας ὡς ἐπίπαν ἐν τοῖς τοιούτοις ὀρῶ. τοὺς περὶ πλείστου ποιούμενους τὸ ζῆν, καὶ ζῶντας ὅσοι τοῦ ζῆν ἀπεγνώκεσαν. τούτων ἔσομαι· μαχοῦμαι γὰρ ὡς ἀποθανοῦμενος, καὶ εὖ οἶδ' ὅτι περιέσομαι. Λάκων γὰρ ἄνωθ' εἰμι, καὶ οἶδα τὴν πρὸς Λεωνίδα ἐπιστολὴν τῶν τελεῶν μαχέσθων ὡς τεθναζόμενον ι, καὶ οὐ τεθνάζοντα ι. Τῷ αὐτῷ. ^[15]
- 114 (τ) Εἴτα θαυμάζεις τοὺς αὐχμῶδεις Φυκοῦντας οἰκῶν εἰ ῥίγοις καὶ τὸ αἶμα ἐξεπονήρευσας; τοῦναντίον μέντοι θαυμάζειν ἐχρῆν, εἰ ἔτι τὸ σῶμα κρεῖττον ἐστὶ τῆς αὐτόθι φλογός. ἀλλ' ἔστι σοι παρ' ἡμᾶς ἐλθόντι σὺν τῷ θεῷ ῥάονι γενέσθαι, ἀπαλλαγέντι μὲν ἀέρος διεφθορότος ἐκ τῆς ἐλώδους ἀτμίδος, ἀπαλλαγέντι δὲ ὕδατος ἀλυκοῦ καὶ χλιαροῦ καὶ τὸ ὅλον ἐστῶτος, ὃ ταυτὸν ἔστιν εἰπεῖν καὶ νεκρόν. τί δὲ καὶ καλόν ἐστὶν ἐπὶ τὴν ψάμμον τὴν αἰγιαλίτιν ἀναπνεεῖν, ἣν μόνην ἔχετε διατριβήν; ποῖ γὰρ δὴ καὶ τραπήσεσθε; ἐνθαδὶ δέ, οἷον μὲν ἐστὶν ὑπελθεῖν δένδρου σκιάν (κἂν δυσαρεστήσης, ἔστιν ἀμεῖψαι δένδρον ἐκ δένδρου καὶ ὅλον ἄλσος ἐξ ἄλσους), οἷον δὲ τὸ διαβῆναι παραρρέον ὕδατιον; ὡς ἡδὺ δὲ καὶ ὁ ζέφυρος ὑποκινῶν ἡρέμα τοὺς κλάδους; ποικίλαι δὲ καὶ ὀρνίθων ῥοδαὶ καὶ ἀνθέων χροαὶ καὶ λειμῶνος θάμνοι, τὰ μὲν γεωργίας ἔργα, τὰ δὲ φύσεως δῶρα, πάντα εὐώδη, γῆς ὑγιαίνουσας χυμοί. τὸ δὲ τῶν Νυμφῶν ἄντρον οὐκ ἐπαινέσομαι· Θεοκρίτου γὰρ δεῖ. ἔστι δέ τι καὶ παρὰ ταῦτα. Θεοδώρῳ ἱατρῷ. ^[15]
- 115 (τ) Ἀγαθὸν ἀναγκαῖον ἢ ὀλιγοσιτία. ἦν ἕτερος μὲν ἂν τις καὶ σκώψειε, σοὶ δὲ οὐ θέμις Ἰπποκράτην αὐχοῦντι, ὃς ἀφορίζων ἔφη τὴν ἔνδειαν ὑγείας εἶναι μητέρα. Αὐξεντίῳ. ^[1]
- 116 (τ) Εἰς ὄρος ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης Ὅμηρος ἀποδιοπομπεῖται τὰ ἐκ φιλονεικίας κακά, φιλοσοφία δὲ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς πάροδον δίδωσιν εἰς ψυχὴν. ἀλλ' ἡμεῖς ἀσθενέστεροι μὲν ἢ ὥστε φιλοσοφεῖν τό γε ἐμὸν μέρος, οὐ μὴν ἀξιοῦμεν παντάπασι φαυλότερον ἔχειν ἀνθρώπων στρατιωτῶν, ἐφ' οἷς ἡ ποίησις γέγονε. πάλιν οὖν Ὅμηρῳ χρηστέον, ὃς πού φησιν ἄρχε, σὺ γὰρ γενεῇφι νεώτερος, μάχη γὰρ μὴ γένοιτο μὲν· εἰ δὲ γένοιτο, ὁ νεώτερος αὐτῆς ἀρχέτω, τοιοῦτο γὰρ τι νοεῖται τῷ Ποσειδῶνι τὸ παραχωρεῖν τοῦ προκατάρξασθαι τῷ νεωτέρῳ θεῷ. τὸν δὲ πρεσβύτερον ἡγεμόνα δεῖ τῶν καλλίστων εἶναι· κάλλιστον δὲ ὁμόνοια. ἐγὼ δὲ ὡς οὐ σοῦ πρεσβύτερος μόνον ἀλλὰ καὶ ἤδη πρεσβύτης χροῖ δῆλον, ὁ Φερεκύδης φησίν. οὐκοῦν τὰ τῆς ἀπολογίας εἰς ἐμὲ περίσταται. εἰ δὲ καὶ τὸν

πρότερον ἀμαρτάνοντα δεῖ πρότερον ἐνδοῦναι, σὺ δέ με βούλει τοῦτον εἶναι, συγχωρῶ σὴν χάριν καὶ τοῦτο· δεῖ γὰρ ἀντιποιηθέντα σοῦ πρότερον εὐθύς ἐθελήσαντί σοι χαρίσασθαι. Ἡλιοδώρῳ Ἡ φήμη λέγει δύνασθαι σε πολλὰ παρὰ τῷ νῦν ἔχοντι τὴν Αἰγυπτίων ἀρχήν, καὶ ἀληθῆ γέ λέγει· δικαιοτάτος γὰρ εἶ, καλῶς τῷ δύνασθαι χρώμενος. ^[1]

117 (τ) ὅπως οὖν ὄναιο τῆς σῆς φύσεως καὶ δυνάμεως, ὑπὲρ ὧν ὁ ἐμὸς Εὐσέβιος δεῖται, λέγοντος ἄκουσον, ἴν' εἰδῆς ὅτι σοὶ καὶ ῥήτορα συνεστήσαμεν. Τρωῖλῳ. ^[5]

118 (τ) Εἰ τὸν ἥρωα Μαξιμινιανὸν οἶσθα (διέτριψε δὲ χρόνον ὑπόσυχνον ἐπὶ στρατοπέδου), πάντως καὶ ὅτι χρηστὸς ἦν οἶσθα. τούτου παῖς ἐμὸς ἐξανέψιος, ὃς καὶ ἐπιδώσει σοὶ τὴν ἐπιστολήν. ὃν ἕτερος μὲν τις ἴσως καὶ διὰ τὴν τύχην τιμήσει, τῶν γὰρ ἀρξάντων ἐστὶν οὐκ ἀφιλότιμον ἀρχήν· ὁ δὲ φιλόσοφος Τρωῖλος τᾶνδον ὄψεται τοῦ νεανίου, κάκειθεν αὐτὸν ἐπαινέσει. δῆλον δὲ ὅτι καὶ συνδιοίσεις τὰ παρόντα αὐτῷ· σπαράττεται γὰρ ὑπὸ ἐνδεικτῶν κακῶς ἐπιφύντων τῇ Κυρήνῃ, εἰ μὴ σύγε δύσεαι ἀλκήν. ὅτι γὰρ Ἀνθέμιον ἢ τινα τῶν ὁμοτίμων αὐτῷ πείσεις ὑπὲρ ἡμῶν τε καὶ τάληθοῦς φθέγγασθαι, τοῦτο σὸν ἔσται πάντως, καὶ σὺ τὴν αἰτίαν ἔξεις τοῦ γενομένου. δι' ἐνὸς οὖν ἀνδρός τε καὶ πράγματος, δέομαι, προθυμήθητι τῶν παμπονήρων τούτων ἡμᾶς ἀπαλλάξαι θηρίων. τὸ γὰρ εὐτυχηθῆναι τὴν πεῖραν τοῖς φθάσασι πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς γενέσθαι προτρέπεται. Τρωῖλῳ. ^[15]

119 (τ) Εἰς Διογένην ὅτι ἂν ποιήσης ὧν σοὶ φύσις ἐστὶν ἐργάζεσθαι, οὐδὲν καινὸν ἔση πεποιηκῶς ἀλλ' ἐποικοδομῶν τοῖς σαυτοῦ· Κυρηναῖος γάρ ἐστι, τῆς δι' ὑμᾶς ἔτι πόλεως, δεῖ δὲ οὐ μόνον ἀθρόους ἀλλὰ καὶ καθ' ἓνα εὐεργετεῖν. τίνα δὲ ἐστὶν ἐν οἷς δεῖται φίλων Διογένης, οὐκ ἐμοῦ γράφοντος ἀναγινώσκειν ἀλλ' αὐτοῦ λέγοντος ἀκούειν σε δεῖ· οὐδὲν γὰρ ἂν γένοιτο τοῦ παθόντος ῥητορικώτερον. Μαρκιανὸν τὸν φιλόσοφον τὸν ἄρξαντα Παφλαγόνων πρόσειπε παρ' ἐμοῦ· κἄν τι δύνῃται (στοχάζομαι δὲ ὅτι δύναται), κωλυσάτω συγγενῇ μου σφόδρα αὐτανέψιον ἔργον γενέσθαι συκοφαντῶν ἐνδεικτῶν, κοινῶν ἀλαστόρων τῆς χώρας. ὃν σοὶ μετὰ τῆς ἐπιστολῆς υἱὸν ἐγχειρίζω, δι' ὃν ὄντες ἀδελφοὶ δύο τρεῖς ἀριθμούμεθα. Τῷ ἀδελφῷ. ^[10]

120 (τ) Οἱ Ἀσκληπιάδαι τοῖς δυσεμέτοις ὕδατος χλιαροῦ διδόασιν ἀπορροφεῖν, ἵνα τούτῳ συνεπισπάσωνται καὶ τὸ προαποκείμενον. βούλομαι δὴ σοὶ κἀγὼ φήμας καινὰς ἔναγχος ἐκ τῆς ἐτέρας ἡπείρου διακομισθεῖσας ἀπαγγεῖλαι, ἵνα μοι πολλαπλασίους αὐτὰς ἀποδῶς, προσθεῖς εἴ τι πλέον εἰδῶς τυγχάνεις. Ἀθανασίῳ ὕδρομίκτῃ. ^[5]

121 (τ) Ὀδυσσεὺς ἔπειθε τὸν Πολύφημον διαφεῖναι αὐτὸν ἐκ τοῦ σπηλαίου. «γόης γάρ εἰμι, καὶ εἰς καιρὸν ἂν σοὶ παρείην οὐκ εὐτυχοῦντι τὰ εἰς τὸν θαλάττιον ἔρωτα. ἀλλ' ἐγὼ τοὶ καὶ ἐπιδῶς οἶδα καὶ καταδέσμους καὶ ἐρωτικὰς κατανάγκας, αἷς οὐκ εἰκὸς ἀντισχεῖν οὐδὲ πρὸς βραχὺ τὴν Γαλάτειαν. μόνον ὑπόσθηθι σὺ τὴν θύραν ἀποκινήσαι, μᾶλλον δὲ τὸν θυρεὸν τοῦτον· ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ ἀκρωτήριον εἶναι φαίνεται. ἐγὼ δὲ ἐπανήξω σοὶ θάπτον ἢ λόγος, τὴν παῖδα κατεργασάμενος. τί λέγω κατεργασάμενος; αὐτὴν ἐκείνην ἀποφανῶ σοὶ δεῦρο πολλαῖς ἵυγξι γενομένην ἀγώγιμον, καὶ δεήσεται σου καὶ ἀντιβολήσει, σὺ δὲ ἀκκιῇ καὶ κατειρωνεύσῃ. ἀτὰρ μεταξύ μέ τι καὶ τοιοῦτον ἔθραξε, μὴ τῶν κωδίων ὁ γράσος ἀηδὴς γένηται κόρη τρυφώσῃ καὶ λουμένη τῆς ἡμέρας πολλάκις, καλὸν οὖν εἰ πάντα εὐθετήσας ἐκκορήσειάς τε καὶ ἐκπλυνεῖς καὶ ἐνθυμιάσεις τὸ δωμάτιον· ἔτι δὲ κάλλιον, εἰ καὶ στεφάνους παρασκευάσαιο κιττοῦ τε καὶ σμίλακος, οἷς σαυτόν τε καὶ τὰ παιδικὰ ἀναδήσαιο. ἀλλὰ τί διατρίβεις καὶ οὐκ ἐγχειρεῖς ἤδη τῇ θύρᾳ;» πρὸς οὖν ταῦτα ὁ Πολύφημος ἐξεκάγχασέ τε ὅσον ἐδύνατο μέγιστον καὶ τῷ χεῖρε ἐκρότησε. καὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς ᾤετο αὐτὸν ὑπὸ χαρμονῆς οὐκ ἔχειν ὅ τι ἑαυτῷ χρήσαιτο, κατελπίσαντα τῶν παιδικῶν περιέσεσθαι· ὁ δὲ ὑπογενειάσας αὐτόν «ὦ Οὔτι» ἔφη, «δριμύτατον μὲν ἀνθρώπιον ἔοικας εἶναι καὶ ἐγκατατετριμμένον ἐν πράγμασιν. ἄλλο μέντοι τι ποίκιλλε· ἐνθένδε γὰρ οὐκ ἀποδράσεις.» ὁ μὲν οὖν Ὀδυσσεὺς (ἡδικεῖτο γὰρ ὄντως) ἔμελλεν ἄρα τῆς

πανουργίας ὀνήσασθαι, σὲ δὲ Κύκλωπα μὲν ὄντα τῇ τόλμῃ Σίσυφον δὲ τοῖς ἐγχειρήμασι δίκη μετήλθε καὶ νόμος καθεῖρξεν, ὧν μὴ ποτε σύγε καταγελάσειας. εἰ δὲ δεῖ πάντως ὑπερσχεῖν σε τῶν νόμων, ἀλλὰ μὴ ἔγωγε εἶην ὁ παραλύων αὐτοὺς καὶ τὰς θύρας καταρρηγνύς τοῦ ἐπὶ τοῖς δεσμώταις οἰκήματος. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν ἐπὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἢ πολιτείᾳ, τούτους αὐτοὺς ἔδει τῆς πονηρίας κολαστὰς εἶναι. ὥς ἔστι γε τὸ δημόσιον ξίφος οὐχ ἥττον ἢ τὰ ἐν τοῖς προτεμενίσμασι χέρνιβα πόλεως καθαρτήριον. οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν. οὕτως ἐποιοῦν, ἕως ἐδόκει καλὸν εἶναι τὸν αὐτὸν εὐχεσθαι τε ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀγαθῶν καὶ πράττειν ὅπως ἂν παραγένοιτο. καὶ γὰρ Αἰγύπτιοι καὶ τὸ Ἑβραίων γένος χρόνον συχνὸν ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐβασιλευθήσαν· ἐπεὶ δὲ διωκίσθησαν οἱ βίοι, καὶ ὁ μὲν ἱερὸς ὁ δὲ ἡγεμονικὸς ἀπεδείχθη, τετάχεται δὲ ἕτεροι μὲν ἐν τοῖς πράγμασιν ἡμεῖς δὲ ἐν ταῖς εὐχαῖς εἶναι, οἷς ὁ νόμος ἀπαγορεύει χεῖρα ὀρέγειν τῇ δίκῃ καὶ ἀποκτιννύναι τὸν πονηρότατον, πῶς ἂν τις αὐτοῖς ἐπιτρέψειεν ἀνδρὶ πανούργῳ χεῖρα ὀρέξει κατὰ τῆς δίκης; ἀλλ' ἐγὼ τό γε εἰς ἐμὲ ἦκον ποιῶ· εὐχομαι καὶ οἴκοι καὶ ἐπὶ τῶν κοινῶν ἱερῶν ὑπερσχεῖν τῆς ἀδικίας τὴν δίκην καὶ πονηρίας ἐκκαθαρθῆναι τὴν πόλιν.

[45]

121 (50) τοῦτο δὲ ταυτόν ἐστι τῷ κακὸν κακῶς ἀπολωλέναι καὶ σὲ καὶ ἄλλον ὅστις σοι παραπλήσιος. ἔστω δὴ σοι τοῦτο τεκμήριον τίς ἂν ἐγενόμην ἐξόν τι ποιεῖν, ὅς ἐπειδὴ οὐκ ἔξεστι καταρῶμαι. Τῷ ἀδελφῷ. ^[55]

122 (τ) Πολλὰ κάγαθὰ γένοιτο τοῖς ἱερεῦσιν Ἀξωμιτῶν, οἱ τῶν στρατιωτῶν καταδεδυκότων ἐν χηραμοῖς ὀρῶν καὶ ἀξιούντων τὸ αἶμα φρουρεῖν, οἱ δὲ τὸν ἀγροῖκον λεῶν παρακαλέσαντες ἀπὸ τῶν ἱερῶν αὐτῶν τὴν εὐθὺ τῶν πολέμιων ἡγήσαντο, καὶ προσευξάμενοι τρόπαιον ἔστησαν ἐν τῇ Μυρσινίτιδι· φάραγξ δὲ αὕτη προμήκης τε καὶ βαθεῖα καὶ ὕλη συνηρεφής. ἀλλ' ὑπὸ τοῦ μηδὲν τοῖς βαρβάροις ὄπλον πολέμιον ἀπηντηκέσαι καὶ τὰς δυσχωρίας ἐθάρρησαν· ἔμελλον δὲ που καὶ μελαμπύγου τεύξεσθαι Φαῦστου τοῦ διακόνου τῶν ἱερῶν. οὗτός ἐστιν ὁ πρῶτος ὑποστὰς ὀπλίτην γυμνός, καὶ παίσας ἐκ χειρὸς λίθῳ κροταφιαίαν πληγὴν, οὐ βαλὼν, ἀλλ' ὥσπερ πύξ ἐνθορῶν. πεσόντα δὲ ἤδη περιδύσας τὰ ὄπλα συχνοὺς ἐπ' αὐτῷ κατείργασται. καὶ ὅστις δὲ ἕτερος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἔδοξεν ἐν τῷ τότε, Φαῦστον αἰτιατέον τῶν γενομένων καὶ οἷς ἐποίει καὶ οἷς παρὰ τὸν καιρὸν ἐφθέγγετο. ἐγὼ δὲ ἅπαντας τοὺς παραγενομένους τῷ ἔργῳ ἥδιστ' ἂν στεφανώσαιμι καὶ ἀνακηρύξαιμι· πρῶτοι γὰρ ἦψαντο καλῶν ἔργων, δεῖξαι τοῖς καταπεπληγμένοις ὅτι μὴ κορύβαντές εἰσι μηδὲ τῶν περὶ τὴν Ῥέαν δαιμόνων, ἀλλ' ἄνθρωποι καὶ τρωτοὶ καὶ θνητοί, καθάπερ ἡμεῖς. εἰ δὲ καὶ ἡμεῖς ἄνδρες γενοίμεθα ἐν τοῖς τοιούτοις, οὐδὲ τὰ δευτερεῖα γένοιτ' ἂν ἀφιλότιμα. τυχὸν δ' ἂν καὶ πρωτεῖα συγχωρηθῆμεν, εἰ μὴ λοχήσαντες ἐν φάραγγι πεντεκαίδεκα προνομεύοντες εὐτυχήσαιμεν, ἀλλὰ νομίμῳ πολέμῳ καὶ φαινομέναις ταῖς παρασκευαῖς πλήθη πρὸς πλῆθος ἀγωνισαίμεθα. Τρωῖλω. ^[25]

123 (τ) Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν αἶδαο, αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἐταίρου. Ὀμήρῳ μὲν ἐποιήθησαν οἱ στίχοι, ὁ δὲ νοῦς αὐτῶν οὐκ οἶδα εἰ Ἀχιλλεῖ περὶ Πατρόκλου μᾶλλον ἄξιος εἰρήσθαι ἢ ἐμοὶ περὶ σοῦ τῆς φιλάτης τε καὶ εὐεργέτιδος κεφαλῆς. ὥς ἐγὼ (μάρτυρα ποιοῦμαι θεὸν ὃν φιλοσοφία πρεσβεύει) τῆς ἱεῖρας σου καὶ γλυκεῖας ψυχῆς ἐπὶ μέσης καρδίας ἄγαλμα περιφέρω, καὶ ἐμβομβεῖ μου ταῖς ἀκοαῖς ἢ θαυμαστή σου τῶν σοφῶν λόγων ἡχώ. τῇ πατρίδι δὲ ἐπιδημήσας ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, καὶ δυοῖν ἐνιαυτῶν ἐπιστολὰς ἅμα ἀνεγνῶσκώς, πλῆθος ὅσον δακρύων κατέσπεισα τῶν γραμμάτων· οὐ γὰρ οἷς ἀπέλαυόν σου διὰ τῶν γεγραμμένων ἡδόμην, ἀλλ' ἠνιώμην ἀναφέρων ἀπὸ τῶν γεγραμμένων τὴν ἔμψυχόν σου συνουσίαν, οἴου φίλου τε ἅμα καὶ πατρὸς ὄντως ζώντος στεροίμην. δεξαίμην ἂν οὖν βαρυτέρους ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐθελοντής, ἵνα μοι γένοιτο ἄλιν πρόφασιν ἀποδημίας. ἄρά σε ποτε ὀψομαι, πάτερ ἀληθῶς γνησιώτατε; ἄρά ποτε τὴν ἱεράν σου κεφαλὴν περιπτύξομαι; ἄρα μεθέξω τοῦ συνεδρίου τοῦ διὰ σὲ μακαρίου; εἰ γὰρ γένοιτό μοι τούτων

τυχεῖν, ἀποδείξω μηκέτι μῦθον ὄντα τὸν ἐπὶ Αἴσονι τῷ Θετταλῷ λόγον, ὃν φασιν αἱ ποιήσεις δις ἀνηβῆσαι, νέον ἐκ πρεσβύτου γενόμενον. Τῇ φιλοσόφῳ. ^[20]

124 (τ) Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν αἶδαο, αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι τῆς φίλης Ὑπατίας μεμνήσομαι. ἔγωγέ τοι τοῖς πάθεσι τῆς πατρίδος περιεχόμενος καὶ δυσχεραίνων αὐτὴν ἐφ' οἷς ὀρῶ καθ' ἡμέραν ὅπλα πολέμια καὶ ἀποσφαττομένους ἀνθρώπους ὥσπερ ἱερεῖα, καὶ τὸν ἄερα διεφθαρμένον ἔλκων ἀπὸ τῆς σήψεως τῶν σωμάτων, καὶ αὐτὸς ἕτερα τοιαῦτα παθεῖν προσδοκῶν (τίς γὰρ εὐέλπις, ἐν ᾧ καὶ τὸ περιέχον ἐστὶ κατηφέστατον, κατειλημμένον τῇ σκιᾷ τῶν σαρκοφάγων ὀρνέων;) ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τούτοις φιλοχωρῶν. τί γὰρ καὶ πάθω, Λίβυς ὦν καὶ ἐνταῦθα γενόμενος καὶ τῶν πάππων τοὺς τάφους οὐκ ἀτίμους ὀρῶν; διὰ σέ μοι δοκῶ μόνην ὑπερόψεσθαι τῆς πατρίδος κἄν λάβωμαι σχολῆς μεταναστεύειν. Τῷ ἀδελφῷ. ^[10]

125 (τ) Δυστυχοῦμεν οἷς εὐποροῦμεν πονηραῖς ἀλλήλους ἀγγελίαις ἀμείβεσθαι. ἰδοὺ γὰρ καὶ Βαττίαν ἐπενείμαντο καὶ Ἀπροσύλεως ἦψαντο, καὶ ἄλλως ἐνέπρησαν καὶ γῆν ἐδηλώσαντο καὶ γυναικάς ἡνδραποδίσαντο. ἀρρένων δὲ οὐδεμία φειδῶ. καίτοι πρότερον εἰώθεσαν ζωγεῖν τὰ παιδάρια. ἀλλὰ νῦν, οἶμαι, τὸν ἀριθμὸν ἐλάττους ἴσασιν ὄντες ἢ ὥστε νέμειν τῇ λείᾳ φύλακας συχνούς καὶ ἀρκεῖν τοῖς λειπομένοις ὡς ἐπὶ πόλεμον εἴ τις ἐπεξίῃ. ἡμῶν δὲ οὐδεὶς ἀγανακτεῖ, ἀλλ' οἴκοι καθήμεθα τὴν συκίνην ἐπικουρίαν τοὺς στρατιώτας προσδεχόμενοι, καὶ τὸ σιτηρῆσιον καὶ τὰς ἐν εἰρήνῃ πλεονεξίας διὰ στόματος ἔχομεν, ὥσπερ τούτοις δικάζεσθαι δέον, ἀλλ' οὐκ ἐκείνοις ἀμύνεσθαι. οὐ παυσόμεθα φλυαροῦντες; οὐ σωφρονήσομέν ποτε, καὶ γεωργοὺς βωλοκόπους ἀθροίσαντες ὁμόσε χωρήσομεν τοῖς ἐχθροῖς ὑπὲρ παίδων ὑπὲρ γυναικῶν ὑπὲρ χώρας, εἰ δὲ βούλει, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν στρατιωτῶν; καλὸν γὰρ ἐν εἰρήνῃ λαλεῖσθαι ταῦτα, ὡς ἡμεῖς αὐτοὺς τρέφομέν τε καὶ σώζομεν. ἐγὼ μὲν οὖν μόνον οὐκ ἔποχος ὦν ἵππῳ τὴν ἐπιστολὴν ὑπηγόρευσα· καὶ γὰρ λόχους καὶ λοχαγοὺς ἐκ τῶν παρόντων ἐποίησα. ἀθροίζεται δέ μοι καὶ ἐν Ἀσουσάμαντι πλῆθος συχνόν· καὶ γὰρ Διώεσταις ἀπαντᾶν ἐπὶ τὴν Κλεοπάτραν ἀπήγγειλα. ἐλπίζω δὲ ἐπειδὴν πρὸ ὁδοῦ γενώμεθα καὶ περιαγγελθῇ νεανικὴ τις συστάς περὶ ἐμὲ δύναιμι, πολὺ πλείους ἔσεσθαι τοὺς ἀκλήτους· ἥξουσι γὰρ ἀπανταχόθεν, οἱ βέλτιστοι μὲν ἐφ' ᾧ μετασχεῖν ἔργου καλοῦ, οἱ πονηρότατοι δὲ καὶ ἐπὶ διαρπαγῇ λαφύρων. Ἀσκληπιόδοτῳ. ^[25]

126 (τ) Οἷμοι. τί δ' οἷμοι; θνητά τοι πεπόνθαμεν. ὁ τρίτος γε καὶ λοιπὸς οἷχεται τῶν υἱέων. ἀλλὰ τό γε δόγμα τὸ περὶ τοῦ μηδὲν εἶναι τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν ἀγαθὸν ἢ κακὸν ἔτι παρ' ἐμοὶ σώζεται, μᾶλλον δὲ πάλαι μὲν ἦν μάθημα, νυνὶ δὲ γέγονε δόγμα ψυχῆς ἐγγεγυμνασμένης ταῖς περιστάσεσιν. ἔδει δὲ ἄρα χαλεπωτέραν μοι γενέσθαι τοῦ πάθους τὴν προσβολήν, καὶ διὰ τοῦθ' ὁ δαίμων, ᾧ μέλει βλάπτειν τὰμά, προφκονομήσατο μηδὲ σὲ τὴν φίλην μοι παρεῖναι κεφαλὴν. ἀλλ' ἔλθοις ποτέ, θαυμάσιε καὶ τριπόθητε καὶ φίλων ἀδολώτατε. μάρτυς εἰμὶ τῷ θαυμαστῷ Μενελάῳ τῆς περὶ σὲ διαθέσεως, διὰ τοῦτο πολλάκις συνδιημέρευσα, ὅτι σε δι' εὐφήμου μνήμης ἐτίθετο, καὶ πολλὰ τῇ ψυχῇ προσκεκυφὼς καὶ τοῖς ἐπιτρόποις ἀπάγουσιν αὐτὸν εὐθὺ Τευχεῖρων περὶ τὸν μέγαν Ἀσκληπιόδοτον εὐγνώμων ἦν καὶ εὐχαριστῶν ὡς ἐπὶ μεγίστοις εὐεργέτῃ διατετέλεκεν. ἴν' ἔχωμεν ὕδωρ ψυχρόν, ὕδριαν ἢ πίθον ἐκ μαρμάρου ζητῶ. ὅσῳ μείζων, τοσοῦτω κάλλιον. κείσεται δὲ ἐν Ἀσκληπιῷ τῷ ποταμῷ· παρ' αὐτῷ γὰρ κτίζω τὸ ἀσκητήριον, καὶ ἀγνὰ σκευὴ προευντροπίζομαι. σὺν θεῷ δὲ εἶην ἐπιβαλλόμενος. Τῷ ἀδελφῷ. ^[20]

127 (τ) Ἀσπίδα φρϋνον ὄφιν καὶ Λαδικέας περίφευγε, καὶ κύνα λυσσητήν, καὶ πάλι Λαδικέας. ἀλλὰ μετὰ τὸν ἡμερώτατον καὶ φιλοσοφώτατον Πεντάδιον τὰς πινακίδας, ἃς ἡ πολιτεία σύνθημα ποιεῖται τῆς Αἰγυπτίας ἀρχῆς, Εὐθάλιος ὁ Λαοδικεὺς ἔχει λαβών. οἶσθα τὸν νεανίσκον, ὡς εἰκάζειν ἔξεστιν, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν χρόνους ἐπὶ στρατοπέδῳ διαγαγόντα· καὶ γὰρ οὐκ εἶα λανθάνειν αὐτὸν οὐθ' ὁ τρόπος οὔτε τὸ ἐπώνυμον. Βαλαντᾶν τινὰ ἤκουες, οὐ πατρόθεν τῆς σεμνῆς ταύτης προσηγορίας κληρονομήσαντα, ἀλλ' αὐτὸν περιποιησάμενον. ἐπειδὴ γάρ, οἶμαι,

Λυδίας ἄρχων ἀποδειχθεὶς ὑπὸ τοὺς Ῥουφίνου καιροὺς ἦγε καὶ ἔφερε τὰ Λυδῶν, νεμεσᾷ Ῥουφίνος καὶ μέτεσι ζημίᾳ χρυσοῦ λιτρῶν πεντεκαίδεκα, τάττει δὲ στρατιώτας ἐκ τῶν ὑπηρετῶν, ὡς ᾤετο, τοὺς ἀνδρειοτάτους καὶ εὐνουστάτους, ἐφ' ᾧ σὺν βίᾳ πράξαντας τὸ χρυσίον ἀνακομίσαι πιστῶς εἰς τὴν τράπεζαν τὴν αὐτοῦ. τί οὖν πρὸς ταῦτα ὁ Σίσυφος; ἀλλὰ μὴ λίαν ἀπειρόκαλος ὦ βεβοημένα ἐπιδιηγούμενος, πέπυσαι πάντως τὴν συνωρίδα τῶν βαλαντίων, ἃ τῶν ἵππων Εὐμήλου πολὺ μᾶλλον ἀλλήλοις ἐοικότα κατασκευάσας τῷ μὲν ἐνέθηκεν ὀβολοὺς ἐκ χαλκοῦ τῷ δὲ στατήρας χρυσοῦ. καὶ τοῦτο μὲν δείξας ἐκεῖνο δὲ κρύψας, ὡς ἀπνήριθμησαν, ὡς ἐξυγοστάτησαν, ὡς κατεσημήναντο τῇ δημοσίᾳ σφραγίδι τὸ χρυσίον, λανθάνει θάτερον ἀντιθεὶς καὶ πέμψας ἀντὶ τῶν στατήρων τοὺς ὀβολούς. οἱ δὲ ὠμολογήκεσαν ἐν δημοσίῳις γράμμασιν ἔχειν καὶ διακομιεῖν τὸ χρυσίον. καὶ τούτου Δάφνης παρὰ ποιμέσι πρῶτος ἔγεντο. τοῦτο τὸν Εὐθάλιον ἐπὶ μέγα τύχης ἐξῆρεν· Οὐδενὶ γὰρ ἐπέτρεψεν ὁ γέλως ὑπὲρ τῆς πολιτείας ἀγανακτῆσαι, ἀλλ' ὡς ἄνδρα παρὰ τοὺς πώποτε θαυματοποιὸν ἰδεῖν ἐπεθύμησαν. καὶ ἦκε μετὰπεμπτος ὥσπερ εὐεργέτης Ῥωμαίων, ὁρήματι δημοσίῳ πομπεύων διὰ τῶν πόλεων. καγὼ τὰνθρώπιον οἶδα τῶν συνεδρευόντων ἐν τῷ προτεμενίσματι τοῦ βουλευτηρίου λαλίστερον. οὗτος ὅσον οὕτω παραλύσει τῆς ἀρχῆς τὸν ἐταῖρον Πεντάδιον. Πρὸς ἐπίσκοπον.

[35]

- 128 (τ) Ἀπέλαβες ὅπερ ἦς, οὐκ ἀπέβαλες. οὐ γὰρ ὅταν τις τοῦ τῆς ἀσεβείας χωρισθῇ καταλόγου, τότε καὶ τῶν τῆς εὐσεβείας ἀπεστέρηται θρόνων· Αἰγύπτου δὲ περιπτύσσου τὴν ἀλλοτρίωσιν, καὶ νόμιζε καὶ πρὸς σὲ τὸν προφήτην μεγαλοφώνως κεκραγένοι Τί σοὶ καὶ τῇ γῇ Αἰγύπτου τοῦ πιεῖν ὕδωρ Γεῶν; τὸ γὰρ ἔθνος θεομάχον ἀρχαῖον καὶ πατράσιν ἀγίοις πολέμιον. Πυλαιμένει.

[5]

- 129 (τ) Πλάτωνι Σωκράτης πεποιῆται προσιῶν μὲν ὁψέ ποτε πρὸς τὰ παιδικά, ἀξιῶν δὲ αὐτὰ μὴ θαυμάζειν εἰ ὥσπερ, φησί, μόλις ἠρξάμην, οὕτω καὶ μόλις παυσάμην. ἐγὼ δέ μοι δοκῶ ταῦτο πεπονθέναί πάθος πρὸς σὲ καὶ τὴν αὐτὴν δίκαιος εἶναι παραιτεῖσθαι συγγνώμην, ἐνιαυτὸν ὅλον, οὐκ ἄξιον οὐδ' ἀληθὲς εἰπεῖν ἐπισχών, ἀλλὰ μάτην στείλας τὰς ἐπιστολάς τῷ πάλιν αὐτὰς εἰς τὰς ἐμὰς χεῖρας ἀνακομισθῆναι. νῦν οὖν ἀθρόας ἐκπέμπω. ἃς οὐ μόνον ὥσπερ φόρων ἐλλείμματα ἀποδιδούς μακρηγορῶ, ἀλλὰ καὶ προσεισενεγκεῖν σοι βούλομαι. καίτοι, νῆ τὸν φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σόν, ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέβην ἐπὶ θάλατταν, καὶ τοῖς Φυκουντίων κωπεῦσι διείλεγμαί, σχασάμενος ἱππικὴν, ἵνα στείλω πρὸς ὑμᾶς τοῦτο μὲν γράμματα, τοῦτο δέ —ἀλλ' οὐκ ἄξιον ποιεῖσθαι κατάλογον τῶν πεμφθέντων μὲν, ὥστε Πυλαιμένη λαβεῖν, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ ἐκτεθέντων διὰ τὸν δυστυχέστατον ἀπόπλουν. καὶ σοῦ μὲν ἔνεκα (καίτοι τῶν ἐκεῖ φίλων ὁ φιλικώτατός μοι Πυλαιμένης ἐστίν) ἀλλὰ νῆ τὴν τιμίαν σου διάθεσιν ῥᾶον ἂν ἦνεγκα ἢ δι' ἑτέρους συχνούς, καὶ μάλιστα διὰ τὸν θαυμάσιον Πρόκλον καὶ Τρύφωνα, περὶ ὧν καὶ μόνων ὡς προσαγορευόντων με γέγραφας. ἀπέστειλα οὖν τῇ μὲν τιμίᾳ σου διαθέσει χρυσοῦ νομίσματα δέκα, τῷ δ' ἐταίρῳ Πρόκλῳ κατὰ τὸν θεσπέσιον Ἡσίοδον τριτημόρια πλείω τῶν παρ' αὐτοῦ. ἔχει γὰρ οὕτως. ἀποδημῶν ἐδεξάμην εἰς τὸν ἀπόπλουν δεῖσαν παρ' αὐτοῦ χρυσίνους ἐξήκοντα. τούτους ἐγεγραφήκει μὲν ἑβδομήκοντα, ἀπέστειλα δὲ ὀγδοήκοντα. ἐγένοντο δ' ἂν ἔτι πολλῶ πλείους, εἰ τὰ πρῶτα πρὸς ὑμᾶς ἐκεκόμιστο γράμματα καὶ ἡ ναῦς ἐπ' ἐκείνοις τοῖς τότε φορτίοις. νῦν δ' ἐγὼ μὲν τύχῃ τινὶ χρησάμενος ἐπὶ τὴν Ἀλεξανδρείαν ἀπεδήμησα, καὶ τοῖς ὑμετέροις λιμέσι προσορμιεῖν ὥμην τὸ σκάφος· τὸ δ' ἐλάνθανεν ἐξώσταις ἀνέμοις ἀπὸ Κρήτης μόλις εἰς τὴν Αἰγυπτίαν ἀποσωθὲν θάλατταν. ἢ τί ἐκώλυεν ὑμᾶς, ὥσπερ τὰς ἀλεκτορίδας, οὕτω τὰς χερσαίας τρέφειν στρουθοὺς; ἀποδοθῆναι τοῖς ἐμοῖς τὸ γραμμάτιον παρὰ τοῦ θαυμασιωτάτου πατρὸς Πρόκλου δίκαιον, τοὺς ὀγδοήκοντα χρυσίνους κομισαμένου· καὶ τὸν ἐταῖρον Τρωῖλον παρασκεύασον ἀποστεῖλαί μοι τάχιστα τὰ βιβλία ἅπερ ἀποδέδωκας αὐτῷ, τὸ Νικοστράτειον δὴ λέγω καὶ τὸ τοῦ Ἀφροδισιεύς Ἀλεξάνδρου. εἰ διὰ τὴν ἱεράν σου

διάθεσιν φίλοι ἡμῖν οἱ ἄρξοντες ἡμῶν ἐπιδημοῖεν, πρὸς φιλοσοφίαν ἡμῖν συντελέσεις τὸ μέρος τὸ σόν, ὅσον Πλάτων ἡγεῖται παρὰ τῆς ἀτιμίας κωλύεσθαι. Σιμπλικίω. ^[45]

130 (τ) Ἐχαρίσω Κερεαλίω, δι' αὐτοῦ προσειπὼν ἡμᾶς, τὸ λαθεῖν ἡμέρας πέντε πονηρὸν ὄντα· ἤλπισαν γάρ τι χρηστὸν αἱ πόλεις παρ' ἀνδρός, ὃν οὐκ ἀπηξίωσεν εἰδέναι Σιμπλίκιος. ὁ δὲ ταχὺ μάλα ἥσχυε σὲ μὲν οὐ (μὴ γάρ ποτε ἐπ' ἄλλω τὰ σὰ γένοιτο), ἑαυτὸν δὲ καὶ τὴν ἀρχήν, καὶ ἵνα μὴ διατρίβω, τὰ Ῥωμαίων πράγματα, ὥνιος ἄνθρωπος ἐλαχίστου, δόξης ἀμελής, ἀπόλεμος, ἐν εἰρήνῃ βαρὺς, ἥς πρὸς βραχύτατον ἀπολέλαινεν· οὐδὲ γὰρ ἐδεήθη χρόνου πρὸς τὸ πάντα ἀνατρέψαι τε καὶ συγχέαι. ὥσπερ γὰρ ὄντος νόμου τὰ τῶν στρατιωτῶν εἶναι τῶν στρατηγῶν, ἃ πάντες εἶχον λαβὼν ἀντέδωκεν αὐτοῖς ἀστρατεῖαν καὶ τὸ μὴ συντετάχθαι, βαδίζειν ἐπιτρέψας ἢ τις ὤετο θρέψεσθαι. ταῦτα τοὺς ἐπιχωρίους ποιήσας, ἐπεὶ τοὺς ξένους οὐκ ἦν ἀργυρολογεῖν, ἡργυρολόγησεν αὐτῶν τὰς πόλεις, ἄγων καὶ μεθιστὰς οὐχ ἢ λυσιτελέστερον ἦν ἀλλ' ἢ κερδαλεώτερον· βαρυνόμεναι γὰρ αὐτῶν τὴν καθέδραν αἱ πόλεις χρυσίον εἰσέφερον. τούτων ὀξέως ἥσθοντο Μακέται, καὶ γέγονε διαδόσιμος ἀπὸ τῶν μιζοβαρβάρων εἰς τοὺς βαρβάρους ἡ φήμη. ἦλθον ἔπειθ' ὅσα φύλλα καὶ ἄνθη γίνεται ἦρος. φεῦ τῆς νεότητος ἦν ἀπολωλέκαμεν, φεῦ τῶν καρπῶν, οὓς μάτην ἠλπίσαμεν. ἐσπείραμεν τῷ πολεμῷ πυρί. τοῖς πλείοσιν ἡμῶν τὸ πλουτεῖν ἐν βοσκήμασιν ἦν, ἐν ἀγελαίαις καμήλοις, ἐν ἵπποις φορβάσι. πάντα οἷχεται, πάντα ἐλήλαται. αἰσθάνομαι γιγνόμενος ὑπὸ τοῦ πάθους ἔκφορος. ἀλλὰ σύγγνωθι, τειχήρης γάρ εἰμι καὶ πολιορκούμενος γράφω, τῆς ὥρας πολλάκις φρυκτοὺς ὀρών, καὶ αὐτοὺς ἀνάπτων καὶ αὐτὸς καὶ αἴρων τοῖς ἄλλοις σημεῖα. κυνηγέσια δὲ ἐκεῖνα τὰ πρόσω, οἷς ἐπ' ἐξουσίας ἐχρῶμεθα πρότερον οὐχ ἡκιστα διὰ σέ, πάντα ἔρρει. καὶ στένομεν μεμνημένοι ἥβης τ' ἐκείνης, νοῦ τ' ἐκείνου καὶ φρενῶ ν. ἀλλ' ἵποκρατεῖται μὲν ἅπαντα καὶ τὴν χώραν ἔχουσιν οἱ πολέμιοι, ἐγὼ δὲ ὑπὸ μεσοπυργίῳ τεταγμένος ὑπνομαχῶ. ἐν δορὶ μὲν μοι μᾶζα μεμαγμένη, ἐν δορὶ δ' οἶνος Ἰσμαρικός, πίνω δ' ἐν δορὶ κεκλιμένος. οὐκ οἶδ' εἰ μᾶλλον Ἀρχιλόχῳ προσήκοντα ἦν ταῦτα εἰπεῖν. κακὸς κακῶς ἀπόλοιτο Κερεάλιος, εἰ μὴ καὶ προαπόλωλε τῆς ἀρᾶς, ὡς ἄξιός γε ἦν ἔργον γενέσθαι τοῦ πρώην χειμῶνος, ὃς ἐπειδὴ τὴν χώραν εἶδεν ἐν ᾧ κινδύνου κατέστησεν, ἠπίστησε καθάπαξ τῇ γῇ, καὶ τὸ χρυσίον ἐνθεὶς διαρμένους ὀλκάσιν ἐπὶ μετεώρου σαλεύει. τὰς δὲ ἐπιστολὰς αὐτοῦ παραφέρει κελήτιον ταῦτα ἃ δὴ καὶ ποιοῦμεν ἐπιταττούσας, εἴσω τειχῶν εἶναι μὴδὲ προπηδᾶν τῶν τάφρων μὴδ' ὁμόσε χωρεῖν ἀμάχοις ἀνθρώποις, ἢ διαμαρτύρεται καθαρὸς αἰτίας εἶναι. φυλακὰς δὲ καθιστάναί διδάσκει τῆς νυκτὸς τέτταρας, ὡς ἐν τῷ μὴ καθεύδειν οὐσῶν τῶν ἐλπίδων. ^[45]

130 (50) ἔοικε γὰρ εἶναι τὰ τοιαῦτα σοφός, ἅτε ἐπιτήδειος ἀτυχεῖν ἄνθρωπος. καίτοιγε ἡμῖν οὐδὲ μετέχειν ἐβουλήθη τῶν συμφορῶν· οὐ γὰρ παρ' ἑπαλξιν ὥσπερ ἐγὼ Συνέσιος ὁ φιλόσοφος, ἀλλὰ παρὰ κώπην ὁ στρατηγὸς ἵσταται. εἰ δὴ τῶν ποιημάτων ἐρᾶς ἅπερ ἤτησας (καίτοιγε ἡμεῖς οὐδὲν αὐτοῖς σύνισμεν ἀγαθόν, ὅτι μὴ τὴν ὑπόθεσιν), σύννευξαι Κυρηναίοις μικρὸν ἀπὸ τῶν ὅπλων γενέσθαι. ὡς γὰρ νῦν ἔχομεν, οὐκ ἔστιν ἀπὸ κιβωτίων ἐξερᾶσαι βιβλία. Πυλαιμένει. ^[55]

131 (τ) Τοὺς γεωμετρικοὺς ὄρους ἀληθεστάτους ἡγοῦ, ὅτε γε καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις ὑπάρχει σεμνύνεσθαι, καὶν κατὰ μικρὸν εἰς τὰς ἀποδείξεις αὐτῶν ἐκ γεωμετρίας τι συμπορίσωνται. ἔστι δὴπου τις ἐν αὐτοῖς λόγος ἀξιῶν τὰ τῷ αὐτῷ τὰ αὐτὰ καὶ ἀλλήλοις εἶναι δεῖν τὰ αὐτά. ἐμοὶ δὲ σὲ μὲν ὁ τρόπος ἐποίησε φίλον, τὸν δὲ θαυμάσιον Διογένη καὶ ἡ φύσις· ἄμφω δὲ ἐνός ἐστε φίλοι. δεῖ δὴ καὶ ἀλλήλων ὑμᾶς ἐξηρτῆσθαι, καθάπερ ἐμοῦ τοῦ μέσου. συνάπτω τοιγαροῦν ὑμᾶς ἀλλήλοις διὰ τῆς ἐπιστολῆς, μεθ' ἧς ἑαυτὸν μὲν ἐπιδώσει τῇ φιλίᾳ τῆς σῆς σεμνοπρεπείας ὁ θαυμάσιος Διογένης, ἀντιλήψεται δὲ εὖ οἶδ' ὅτι τὸν ἐμὸν Πυλαιμένην. καλῶν γὰρ ἐμὸν οὗτ' αἰσχύνειν οὗτ' αἰσχύνεσθαι φήσαιμ' ἂν ἔγωγε. ὅτι δὲ διὰ σοῦ καὶ τοὺς ἄλλους ἔξει τοὺς ἐμὲ ἀγαπῶντας φίλους, ὅσοις δὲ δύναμὶς ἐστί, καὶ χρησίμους, οὐκ ἂν δίκαιος εἶην εἰ ἀμφιβάλλοιμι. δεῖ δὲ αὐτῷ φίλων χρησίμων, εἴπερ τῷ πώποτε· τὰ γὰρ κατ' αὐτὸν ὡς ἐν βραχυτάτοις οὕτως

ἔχει. νέος ἐστὶν ἀπλοῦς καὶ γενναῖος, θυμοειδὴς καὶ πρᾶος, οἷους ὁ Πλάτων ἀξιοῖ τῆς ἑαυτοῦ πόλεως τοὺς φύλακας εἶναι. ἐστράτευταί γέ τοι καὶ οὗτος κομιδῇ μειράκιον ὦν. ἄρτι δὲ ἐξ ἐφήβων ἦρξε παρ' ἡμῖν τὴν τῶν στρατευμάτων ἀρχήν, παραβαλλόμενος ἐπὶ βασκάνων μαρτύρων· τοιοῦτοι γὰρ οἱ πολῖται πρὸς ἅπαν τὸ εὐτυχοῦν. ἀλλ' οὗτος ἑαυτὸν παρέσχε καὶ φθόνου κρείττω. περὶ οὗ πολλὰ μὲν ἂν ἕτερος εἶπεν (ἀλλ' εἰκόκαμεν γὰρ ὁμοίως ἔχειν, ἐγὼ τε πρὸς τὸ ἐπαινεῖν καὶ οὗτος πρὸς τὸ ἐπαινέσθαι), συνελόντι δὲ ἐνίκησεν ὅπλοις μὲν τοὺς τῆς πατρίδος ἐχθρούς, ἀρετῇ δὲ τοὺς ἐν αὐτῇ πονηρούς. νέος ἐν ἐξουσίᾳ γενόμενος οὐκ ἥσχυνε φιλοσόφου συγγένειαν. τοιοῦτος ὦν πράγμασιν ὁμιλεῖ δυσκόλοις, οὐχ ἥκιστα δι' αὐτὸ τὸ καλὸς κάγαθος εἶναι· ἔρμαιον γάρ ἐστι τῶν κακοήθων ἅπας ἐπεικῆς, καὶ ἡ πρόσοδος τοῖς πονηροῖς ἐκ τῆς ἐτέρας μερίδος παραγίνεται. ἐνδείκτης οὖν τις ἀξίων μισθοδοτεῖσθαι παρ' αὐτοῦ καὶ μὴ τυγχάνων δίκην πρὸς αὐτὸν ἔλαχεν. ὥς δὲ οὐ προουχῶρει ταύτῃ τὸ σπᾶσαι τι τῶν οὐ προσηκόντων, ἀλλ' ἦσαν οἱ νόμοι μεθ' ἡμῶν, ἐτέραν ἐτράπετο. καὶ ποιεῖται τὴν δίκην γραφὴν, ἀνατεινόμενος ἔγκλημα τοῦ κατηγορουμένου πρεσβύτερον. ἥκει δὴ τὸ κληθῆναι φθάσας· οὐ γὰρ ἄξιον ἐνδοῦναι θανατῶντί γε συκοφάντῃ, καὶ προσέσθαι τὰ πατρῴα τε καὶ παππῶα μετὰ δόξης αἰσχυρᾶς. πρὸς ταῦτα δεῖται φίλων ἀδόλων, ἀκαπηλεύτων, νοῦν ἐχόντων, οἷος εἶ σύ. ἔξει δὲ (σὺν θεῷ δὲ εἰρήσθω) σὲ μὲν δι' ἐμοῦ, διὰ σοῦ δὲ τοὺς φίλους τοὺς ἐμούς τε καὶ σοὺς. ὦν ὃ τι ἂν τις αὐτὸν ἀγαθὸν ἐργάσῃται, τούτου τὴν χάριν ὀφείλῃν ἐγὼ δίκαιός εἰμί. Τῷ ἀδελφῷ. ^[45]

132 (τ) Τὸ μὲν τὰς γυναῖκας βοᾶν καὶ στερνοτυπεῖσθαι καὶ σπαράττειν τὰς κόμας ἐπιφανέντων ἢ προαγγελθέντων πολεμίων, ἦττον ἂν δόξειεν εἶναι δεινόν· καίτοι καὶ τοῦτο δεινὸν ὁ Πλάτων οἶεται, τὸ μὴδὲ ὥσπερ τὰς ὄρνεις ἐθέλειν ἀμυνομένας ὑπὲρ τῶν νεοττῶν πρὸς ὅτιοῦν τῶν ἀλκιμωτάτων ἀνθίστασθαι, ἀλλὰ δόξαν καταχεῖν τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους ὅτι πάντων θηρίων ἀτολμότατον γέγονε. τὸ δὲ καὶ σὲ ταῦτὸν ἐκείναις πλημμελεῖν, καὶ νύκτωρ ἐκδειματοῦσθαι καὶ διανίστασθαι, καὶ βοᾶν παρ' αὐτὴν τοῦ φρουρίου τὴν θύραν ἐστάναι τὸν βάρβαρον (τοιαῦτα γὰρ τις ἀπήγγειλε περὶ σοῦ) πῶς ἔτι ταῦτα οἰστά, κἂν ἀλλοίως ἔοικεν εἶναι, ἐμὸν ἀδελφὸν ὄντα ἔπειτα δειλὸν εἶναι; ἔγωγέ τοι παρανατειλάσης εὐθὺς ἡμέρας ἐξιππασάμενος ὥς ἀνυστὸν πορρωτάτω, καὶ ὥσι καὶ ὀφθαλμοῖς τὰ κατὰ τοὺς ἀπελάτας τούτους ἅπαντα πολυπραγμονῶ. οὐδὲ γὰρ ἄξιον καλεῖν αὐτοὺς πολεμίους, ἀλλὰ ληστὰς ἢ λωποδύτας ἢ τι τοιοῦτον ὄνομα μικροπρεπέστατον, οἳ μὴδένα τῶν ἐρρωμένως ἐπιφερομένων ὑφίστανται, ἀλλὰ μόνους τοὺς καταπληγὰς ἀποσφάττουσιν ὥσπερ ἱερεῖα καὶ περιδύουσι. νύκτωρ δὲ μετὰ τῶν ἐφήβων περιπολῶ τὸν λόφον, καὶ παρέχω ταῖς γυναῖξιν τοῦ καθεύδειν ἄδειαν, ἐπισταμέναις ὅτι πρὸ αὐτῶν τινὲς ἐργηγόρασι. πάρεισι δέ μοι καὶ στρατιῶται τοῦ τῶν Βαλαγριτῶν τάγματος. οὗτοι πρότερον μὲν ἢ Κερέαλιον ἄρχειν ἦσαν ἵπποτοξοί· τούτου δὲ καταστάντος εἰς τὴν ἀρχήν, ἀπημπολημένων αὐτοῖς τῶν ἵππων, ἐγένοντο μόνον τοξοί· ἐμοὶ δ' οὖν ἀποχρῶσι καὶ ἄνιπποι. δεῖ δὲ τοξείας ἡμῖν ὑπὲρ φρεάτων, ὑπὲρ τοῦ ποταμοῦ· ὕδωρ γὰρ οὐκ ἔχομεν εἴσω τοῦ περιβόλου. ἐπεὶ τί ἐκώλυε διαφέρειν τὴν πολιορκίαν αὐλουμένους τε καὶ κωμάζοντας; νῦν δὲ ἢ κρατεῖν δεῖ μαχομένους ἢ ἀποθνήσκειν εἰς χεῖρας ἰόντας τοῖς πολεμίοις ἀντὶ τοῦ διψῆν. οὗ τί ἂν ἐλεεινότερον γένοιτο; ὥστε κἂν ὑπ' ἀνάγκης ἄνδρες εἴημεν ἀγαθοί. καὶ σὺ δὴ προθυμοῦ καὶ ἐτέρους παρακάλει, καὶ τὸ ζεῦγος τῶν ἵππων τῶν ἀδηφάγων τῶν ἐπὶ τῷ φόρῳ τρεφομένων ἄγεσθαι κέλευε παρὰ σέ. παντὸς μᾶλλον ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς ἵππος οὐκ ἀχρεῖον κτῆμα. καὶ γὰρ προδραμεῖν τε καὶ κατασκέψασθαι καὶ ἀπαγγεῖλαι δι' ἐλαχίστου, πάντα ταῦτα ἵππος δύναται ῥαδίως ποιεῖν. κἂν δέῃ σοι τοξοτῶν, μεταπέμπου καὶ ἤξουσιν· τοὺς γὰρ κωπέας τοὺς Φυκουντίους οὐδ' ἐγὼ θαρρῶ συμμάχους, ὥσπερ οὐδὲ τοὺς παρ' ἐμοὶ κηπωρούς. ζητῶ δὲ ἄνδρας ὀλίγους οὐ ψευδομένους τὸν ἄνδρα. κἂν ἐπιτύχω τοιούτων (σὺν θεῷ δὲ εἰρήσθω), θαρρῶ. δεῖσαν δὲ ἀποθνήσκειν, ἐνταῦθα τὸ φιλοσοφίας ὄφελος, τὸ μὴδὲν

ἡγεῖσθαι δεινὸν ἀναχωρῆσαι τοῦ θυλακίου τῶν κρευλλίων. εἰ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον ἄτεγκτος ἔσομαι, τοῦτο δὲ οὐ σφόδρα διεγγυῶμαι. ^[45]

132 (50) ὡς ἔγωγε βουλοίμην ἂν τοσαῦτα φιλοσοφίαν δύνασθαι. ἀλλὰ μή τί ποτε διάπειραν λάβοιμι, μή, ὦ σῶτερ, μή, ὦ ἐλευθέριε. Ὀλυμπίω.

133 (τ) Χθές καὶ πρώην ἐπὶ τῶν ἔναγχος ὑπάτων, ὧν ἄτερός ἐστιν Ἀρισταίνετος (τὸν γὰρ συνάρχοντα ἄγνοω), κατασεσημασμένην ἐκομισάμην ἐπιστολὴν τὸ σὸν τῆς ἱερᾶς κεφαλῆς ἐπιγεγραμμένην ὄνομα. τεκμαίρομαι δὲ αὐτὴν εἶναι παμπάλαιον, τῷ τε θριπὴδεστον γεγενῆσθαι καὶ τῷ συγκεχύσθαι τὰ πλείονα τῶν γραμμάτων. ἐγὼ δὲ ἡξίουν μὴ καθάπερ δασμόν τινα ἐτήσιον τὴν ἐπιστολὴν πέμπεσθαι, μηδ' ἕνα ποιεῖσθαι διακομιστὴν μόνον τὸν φίλτατον Σύρον· οὕτω γὰρ συμβαίνει τὸ μηδὲ νεαροῖς ἀλλ' ἐώλοις αὐτοῖς περιτυγχάνειν. ὥσπερ οὖν ἐγώ, καὶ αὐτὸς οὕτω ποιεῖ. οὐδεὶς βασιλέως ἀγγελιαφόρος δημοσίαν ἵππον ἀμείβων ἔξεισι τῆς πόλεως, ᾧ μὴ τὰ πρὸς τὴν σὴν λογιότητα μέρος γίνεται τοῦ κατόπιν φορτίου. εἰ μὲν οὖν ἀποδιδόασιν ἢ πάντες ἢ τινες αὐτῶν, πολλὰ κάγαθὰ τοῖς ἀποδιδούσι γένοιτο, χρηστοῖς οὖσιν· εἰ δὲ μή, καὶ ταύτῃ σὺ σοφώτερος, ἀπιστῶν οἷς ἄξιον. ἀλλ' ἵνα μηδὲ ἡμεῖς μάτην κόπτωμεν τὸν ὑπογραφέα τὰς οὐκ ἀποδοθησομένας ἐπιστολάς ὑπαγορεύοντες, μαθεῖν ἀξιῶ· μεθαρμοσόμαι γὰρ τοῦ λοιποῦ καὶ μόνω πιστεύσω τῷ Πέτρῳ. ταύτην γέ τοι τὴν ἐπιστολὴν Πέτρον οἶμαι διακομιεῖν, παρὰ μέσης λαβόντα τῆς ἱερᾶς χειρός· στέλλω γὰρ αὐτὴν ἀπὸ Πενταπόλεως ἐγὼ πρὸς τὴν διδάσκαλον τὴν κοινήν. αὕτη δὲ ὅτῳ βούλεται δώσει· βουλήσεται δ' εὖ οἶδ' ὅτι τῷ γνωριμωτάτῳ παρασχεῖν. καὶ γὰρ οὐδ' ἴσμεν, ὦ φίλτατε καὶ θαυμασιώτατε, εἰ καὶ πάλιν ἔξεστι προσειπεῖν ἡμᾶς ἀλλήλους. κακία γὰρ στρατηγῶν ἀμαχεὶ γέγονε τῶν πολέμων ἡ χώρα, καὶ μόνοι ζῶμεν ὅσοι τὰ ἐρυμνὰ κατειλήφαμεν, τῶν ἐν τοῖς πεδίοις κατειλημμένων ὥσπερ ἱερείων ἀπεσφαγμένων. δέδιμεν δὲ τὴν προσεδρείαν αὐτῶν μὴ χρονία γενομένη δίψει παραστήσεται τὰ πολλὰ τῶν φρουρίων. ταύτῃ καὶ τοῖς ἀντεγκλήμασι τοῖς περὶ τῶν δώρων οὐκ ἀπεκρινάμην· οὐ γάρ μοι σχολὴ πρὸς τινι μηχανῇ τὸν νοῦν ἔχοντι. κατασκευάζομαι γὰρ ὡς ἂν ἀπὸ τῶν πύργων ἐκηβολώτατα πέμποιμεν ἀξιόλογα λίθων βάρη. ἅμα δὲ καὶ ἐνδίδωμί σοι πρὸς τὸ πέμπειν μοι δῶρα· δεῖ γὰρ εἶκιν Ὀλυμπίῳ Συνέσιον, μὴ μέντοι τρυφῶντα δῶρα (καὶ γὰρ καὶ τότε τὴν τρυφὴν ἐμεμψάμην τῶν καταλυμάτων τοῦ συσιτίου), ἀλλ' ἔστω στρατιωτικά, τόξα καὶ βέλη, μετὰ τῶν στυρακίων μέντοι τὰ βέλη. τόξα μὲν οὖν κἂν ἐτέρωθεν ὠνησαίμην καὶ τὰ ὄντα ἀνακτησαίμην, βέλη δὲ οὐ ῥάδιόν ἐστι πορίσασθαι, οὐκ οὖν ὥστε καὶ ἐπιτήδεια. τὰ γὰρ Αἰγύπτια ταῦτα τοῖς γόνασιν οἰδοῦντα τοῖς παραγονατίοις συνιζάνει· ταύτῃ καὶ σφάλλεται παρ' ἑαυτῶν. ἔοικε γὰρ τοῖς ἐκ πρώτης ἀφετηρίας ἐμποδιζομένοις τε καὶ προσκόπτουσι. τὰ παρ' ὑμῖν δὲ εὐμήκη τέ ἐστι καὶ ἀκριβῶς εἰς ἐνὸς κυλίνδρου σχῆμα στρογγύλλεται, ὅπερ τὸ πᾶν ἐστὶν εἰς εὐθυπορίαν τῆς πτήσεως. ^[45]

133 (50) ταῦτά μοι πέμπειν, καὶ χαλινούς ἵππων ἀγαθοὺς εἰς χρῆσιν. ἐπεὶ καὶ τὸν ἵππον τὸν Ἰταλόν, ὃν ἐπήνεσας τῇ γλώττῃ τῇ καλῇ, σφόδρα ἂν εἶδον ἡδέως· ἐπειδὴ καὶ πατέρα πῶλων ἀγαθῶν ἡμῖν αὐτὸν ὑπισχνοῦ. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κάτω που τῆς ἐπιστολῆς μετὰ τὴν ὑπογραφὴν εὔρον ὅτι μένεις ἐδέησε τὸν ἵππον ἐν τῇ Σελευκείᾳ, τοῦ ναυκλήρου διὰ τὸν καιρὸν παραιτησαμένου τοιοῦτο φορτίον. ἐπειδὴ δὲ μήτε τὴν λέξιν ἐπέγγων ἀδελφὴν οὕσαν τῆς σῆς μήτε τὴν χεῖρα μήτε τὴν ἀκριβείαν τῆς γραφῆς, ἐδικαίωσα μὴ ἀγνοεῖσθαί σοι τοῦτο. ἄτοπον γὰρ εἰ τοιοῦτος ὢν ὁ ἵππος μήτε ἐμοὶ μήτε σοὶ σώζοιτο. Πυλαιμένει. ^[60]

134 (τ) Ἐδεξάμην τὴν ἐπιστολὴν, ἐν ἣ ἄλλαν ἐμέμψω τὴν τύχην ὡς οὐδὲν περὶ σοῦ βεβουλευμένην φιланθρωπότερον. μὴ σύ γε, ὦ φίλτατε ἐταίρων· οὐ γὰρ ἄξιον ἐγκαλεῖν ἀλλὰ παραμυθεῖσθαι. ἔξεστι δὲ ὄντι τοιοῦτῳ ἥκειν πρὸς ἡμᾶς· ἀδελφὸν εὐρήσεις οἶκον. οὐ πλουτοῦμεν, ὦ γαθέ, ἀλλὰ τὰ παρόντα ἀρκεῖ καὶ Πυλαιμένει κάμοι· εἰ δὲ σὺ παρέσῃ, τυχὸν καὶ πλουτήσομεν. ἀπὸ τῶν ἴσων ἀφορμῶν ἕτεροι πλείω τῶν μετρίων ἔχουσιν, ἐγὼ δὲ κακὸς οἰκονόμος. ἀλλὰ τέως

ἀντέχει καὶ πρὸς τὴν ἀκριβεστάτην ἀμέλειαν τὰ πατρῶα, ἃ δὴ δύναται βόσκειν φιλόσοφον. μὴ τὰ τυχόντα ἡγοῦ προσλαβόντα καὶ πρόνοϊαν. ταῦτα περὶ τούτων, καὶ μὴ ἄλλως ποίει, εἰ μὴ τι μεταξὺ βέλτιον πέπραγας, καὶ πάλιν διανοῇ τὴν Ἡράκλειαν ἀνιστάναι κειμένην. ἐπιστολὰς οὐ γέγραφα πρὸς οὓς εἴωθα, διὰ τὸν καιρόν· ἀλλὰ πρώην ἅπασι γέγραφα, φάκελον ἐπιστολῶν Διογένει δούς. ἀνεψιός ἐστιν ὁ Διογένης ἐμός. εἰ μὲν οὖν ἐπέτυχέ σου ζητῶν (ἐζήτησε γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι), καὶ δὴ τὸν φάκελον ἐπιδέδωκεν, σοὶ γὰρ ἐπεγέγραπτο· εἰ δὲ μή, τὸν ναύκληρον αἵτει δεῖξαί σοι τὸν νεανίσκον, καὶ κομισάμενος τὰς ἐπιστολὰς, αὐτὸς ἅπασι δίδου. εἰσὶ δὲ οὓς περὶ πλείστου ποιοῦμαι παρ' ἐμοῦ προσειρησθαι, ὁ πατὴρ Πρόκλος, Τρύφων ὁ παρ' ἡμῖν ἄρξας, Σιμπλίκιος καὶ ἀνὴρ καὶ ἄρχων ἀγαθὸς καὶ φίλος ἐμός. ἐπιδούς αὐτῷ τὴν ἐπιστολήν, ἐν ᾧ πάρεστι χρόνῳ χρῆσαι τάνδρι· καλὸν γὰρ καὶ συσχολάσαι στρατιώτῃ ποιητικῷ. στρουθοὺς μεγάλας ἀπὸ τῶν ἐν εἰρήνῃ κυνηγεσίων εἵχομεν, ἀλλ' οὐκ ἦν αὐτὰς στέλλειν ἐπὶ θάλατταν διὰ τῶν ὄπλων τῶν πολεμίων, οὐδὲ ἄλλο τι τῶν παρὰ τὰς ἀκτὰς ὄντων ἐξῆν ἐνθεῖναι τοῖς πλοίοις. οἶνος οὖν μόνος ἐστὶ τὸ φορτίον, ἐλαίου δὲ οὐ μὰ τὴν τιμίαν σου κεφαλὴν οὐδὲ κύαθον ἀγώγιμον ἔχουσιν, οὐκ οὖν ὅσα γε ἐμὲ εἰδέναι. τοσάδε οὖν οἴνου ξεστία λαβέ. λήψῃ δὲ ἐπιδούς τὸ πρὸς Ἰούλιον πρόσταγμα. πρόσκειται δὲ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μὴ διαπεσεῖν ἔνεκα. καὶ τῷ πατρὶ Πρόκλῳ γεγράφηκα, καὶ ταῦτα πέπομφα. δεξάσθω καὶ τὴν ἐπιστολήν παρὰ σοῦ καὶ τὸν οἶνον παρὰ Ἰουλίου. Τρύφωνι τῷ χρυσῷ (δεῖ γάρ τι καὶ ἐν τούτοις ψυχρὸν εἰπεῖν καὶ Γοργιεῖον) τρυφῶντα δῶρα παρεσκευάσαμεν ὁπὸν σιλφίου πολύν (Βάττου γὰρ ἀκούεις αὐτὸ δήπου καὶ σύ) καὶ κρόκον ἄριστον, ἀγαθὸν γὰρ ἡ Κυρήνη καὶ τοῦτον ἐκτρέφει· οὐ μὴν ἐξεγένετο πέμπειν τό γε νῦν ἔχον. ἀλλ' ἐκπέμπαιμεν ἂν εἰς ἑτέραν ναῦν, ὅταν καὶ ὑμῖν μετ' αὐτοῦ μὲν τὰς στρουθοὺς, κατὰ μόνας δὲ τοῦλαιον. Τῷ ἀδελφῷ. ^[45]

135 (τ) Ποιμένιος οὗτος ὁ τὴν ἐπιστολήν σοι διδοὺς ἐστάλη πρὸς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ μικρῷ πρότερον δυναστεύσαντος Ἀρταβαζάκου ἐπὶ ταῖς οὐσίαις ἀπάσαις, ὧν ἐν τοῖς τῇδε τόποις ἐγεγόνει κύριος. ἀλλ' ἐν ὑποθέσει τοιαύτῃ πρᾶον ἑαυτὸν παρέσχε καὶ μετριώτατον. καίτοι τίς ἕτερος οὕτως ἐχρήσατο τῷ καιρῷ; Ποιμενίου δὲ οὐδεὶς Λιβύων τὴν τότε δύναμιν ἐβαρύνετο. μέγα τεκμήριον, λυπεῖ τὰς πόλεις ἀναχωρῶν. σὺ δέ μοι τὸν ἄνδρα φιλίως καὶ ὥσπερ εἰκὸς ἐπαίνεσον ἐπὶ καλοκαγαθίᾳ. Τῷ αὐτῷ. ^[10]

136 (τ) Ὀναίμην τῶν Ἀθηνῶν ὁπόσα βούλει, ὥστε μοι δοκῶ πλεῖν ἢ παλαιστῇ καὶ δακτύλῳ γεγενῆσθαι σοφώτερος. ἔξεστι δὲ καὶ αὐτόθεν τῆς νέας σοφίας πείραν σοὶ τινα παρασχεῖν. ἀμέλει γὰρ Ἀναγυρουντόθεν σοι γράφω, καὶ Σφηττοῖ γέγονα καὶ Θριῶζε καὶ Κηφισιάσι καὶ Φαληροῖ. καὶ κακὸς κακῶς δεῦρὸ με κομίσας ἀπόλοιτο ναύκληρος· ὥς οὐδὲν ἔχουσιν αἱ νῦν Ἀθῆναι σεμνὸν ἀλλ' ἢ τὰ κλεινὰ τῶν χωρίων ὀνόματα. καὶ καθάπερ ἱερείου διαπεπραγμένου τὸ δέρμα λείπεται γνῶρισμα τοῦ πάλαι ποτὲ ζῶου, οὕτως ἐνθένδε φιλοσοφίας ἐξωκισμένης λείπεται περινοστοῦντα θαυμάζειν τὴν ἀκαδήμειάν τε καὶ τὸ Λύκειον καὶ νῆ Δία τὴν ποικίλην στοάν, τὴν ἐπώνυμον τῆς Χρυσίππου φιλοσοφίας, νῦν οὐκέτ' οὔσαν ποικίλην. ὁ γὰρ ἀνθύπατος τὰς σανίδας ἀφείλετο, αἷς ἐγκατέθετο τὴν τέχνην ὁ ἐκ Θάσου Πολύγνωτος. νῦν μὲν οὖν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις Αἴγυπτος τρέφει τὰς Ὑπατίας δεξαμένη γονάς, αἱ δὲ Ἀθῆναι, πάλαι μὲν ἦν ἡ πόλις ἐστία σοφῶν, τὸ δὲ νῦν ἔχον σεμνύνουσιν αὐτὰς οἱ μελιττουργοί. ταῦτ' ἄρα καὶ ἡ ξυνωρίς τῶν σοφιστῶν τῶν Πλουταρχείων, οἵτινες οὐ τῇ φήμῃ τῶν λόγων ἀγείρουσιν ἐν τοῖς θεάτροις τοὺς νέους, ἀλλὰ τοῖς ἐξ Ὑμηττοῦ στάμνοις. Ἐρκουλιανῷ. ^[20]

137 (τ) Εἰ τῆς Ὀδυσσεῶς πλάνης κέρδος ἔφησεν Ὅμηρος πολλῶν ἀνθρώπων ἰδεῖν τε ἄστεα καὶ νόον γνῶναι, καὶ ταῦτα τῆς προσορμίσεως αὐτῷ γενομένης οὐ πρὸς ἄνδρας χαρίεντας ἀλλὰ πρὸς Λαιστρυγόνας καὶ Κύκλωπας, ἧπου θαυμαστῶς ἂν ἦσεν ἡ ποίησις τὴν ἐμήν τε καὶ σὴν ἀποδημίαν, παρασχοῦσαν ἡμῖν εἰς πείραν ἐλθεῖν τῶν καὶ διὰ φήμης ἀπιστουμένων. αὐτόπται γὰρ τοι καὶ αὐτήκοοι γεγόναμεν τῆς γνησίας καθηγεμόνος τῶν φιλοσοφίας ὀργίων. εἰ δὲ καὶ

ἀνθρωπικαὶ χρειᾶι τοὺς κοινωνήσαντας διαθέσει συνδέουσιν, ἡμᾶς κατὰ τὸν νοῦν τῶν ἐν ἡμῖν τὸ ἄριστον συγγενομένους θεῖος ἀπαιτεῖ νόμος τάλλῃλων τιμᾶν. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τῆς σωματικῆς συνηθείας ἀπολελαυκῶς ὁρᾶν τε ἀπόντα δοκῶ, τὸ ἐναποτεθὲν ἀπὸ τῆς διαθέσεως εἶδος προχειριζομένης τῆς μνήμης, καὶ ἐμβομβεῖ μου ταῖς ἀκοαῖς ἢ θαυμαστῶς γλυκεῖα τῶν ἱερῶν σου λόγων ἡχώ. σὺ δὲ ἡμῖν εἶπερ οὐχ οὕτως ἔχεις, ἀδικεῖς· εἰ δ' ἔχεις, οὐ μέγα ποιεῖς, ἀποδίδως γὰρ διαθέσεως ὄφλημα. ὅταν δὲ πρὸς τὴν ἐν φιλοσοφίᾳ κοινωνίαν ἀπίδω καὶ φιλοσοφίαν ἐκείνην περὶ ἧς πολλὰ συγκεκύφαμεν, ἐνταῦθα ἤδη τοῦ λογισμοῦ γενόμενος θεῶ βραβευτῇ τὴν συντυχίαν ἡμῶν ἀνατίθῃμι. οὐ γὰρ ἂν ἀπ' ἐλάττονος ἢ θείας αἰτίας Συνέσιος, ὁ τὸ πρᾶγμα ἥκιστα δημοσιεύων καὶ πλείστοις μὲν συνὼν ἐπ' ἀνθρωπικαῖς δὲ κοινωνίαις τὰς συνουσίας ποιούμενος, φιλοσοφίαν δ' ἐν ἀρρήτων ἀρρητοτάτοις ἔχων, οὕτω προχείρως ἐμαυτὸν τε καὶ τὰ ἐμαυτοῦ κτήματα ἀνεκάλυψα ἀνδρὶ κατὰ βραχὺ δόντι μοι καὶ λαβόντι τὸν λόγον. ἐπεὶ δ' οὖν γέγονέ τις οὗτος πρὸς ὃν ἐξωρχησάμην τὰ τέως ἀνέκπυστα, καὶ τῆς σοφῆς τοῦ Πρωτέως ἐπελαθόμην τέχνης (οὐ γὰρ ἄλλη τις ἦν ἢ συνεῖναι τοῖς ἀνθρώποις οὐ θείως ἀλλὰ πολιτικῶς), ἐπεὶ γέγονε τοῦτο, οὐ προθεμένης μοι τῆς γνώμης ἀλλ' ἀκατασκεύαστον οὕτω παρελθόν, ἐγὼ θεὸν ἡγεμόνα τοῦ παραδόξου λογίζομαι, παρ' οὗ τέλος αἰτήσομεν τῶν δι' αὐτὸν ἡργμένων. καὶ δοίη μετ' ἀλλήλων φιλοσοφεῖν· εἰ δὲ μὴ τοῦτο, πάντως φιλοσοφεῖν. ὥς ἔγωγε ἐνόντας μοί τινας τῇ ψυχῇ λόγους περὶ τῆς ὑποθέσεως ἣν ἐπραγματεύομεθα καταχέαι μὲν ὠδίνω τῆς ἐπιστολῆς, οὐ μὴν τοῦτο ποιήσω. σοὶ μὲν γὰρ ἂν κατὰ θεὸν γένοιτο συγγενέσθαι καὶ ἡμῖν περὶ τούτων καὶ πολλοῖς ἄμεινον εἰδόσιν· ἐμοὶ δὲ οὐ καλῶς ἔχει γραμματεῖω πιστεύειν τὰ τοιάδε. τὸ γὰρ τῆς ἐπιστολῆς πρᾶγμα οὐκ ἐχέμυθον, ἀλλὰ φύσιν ἔχει τῷ περιτυχόντι προσδιαλέγεσθαι. ἔρρωσο, καὶ φιλοσόφει καὶ διατέλει τὸ ἐν ἡμῖν ἀνακεχωσμένον ὄμμα ἀνορύττων. τὸ γὰρ τοι βιοῦν ὀρθῶς, ἅτε ὃν οἶμαι προοίμιον τοῦ φρονεῖν, ὑπὸ τῶν ἀρχαίων καὶ φρονίμων ἀνδρῶν σπουδάζεσθαι κατεδείχθη. μὴ καθαρῷ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι φησιν οὐ θεμιτὸν ἢ θεσπεσία φωνή. ^[45]

137 (50) οἱ πολλοὶ δὲ οὐ διὰ τὸ φρονεῖν ἀλλ' αὐτὸ δι' αὐτό, καὶ τελειότητα ἀνθρωπίνην ἡγῆνται τὸ βιοῦν ὀρθῶς, τὴν ὁδὸν οὐχ ὁδὸν ἀλλ' ἐφ' ὃ δεῖ δι' αὐτῆς φθάσαι νομίζοντες, κακῶς φρονοῦντες· σωφροσύνη γὰρ ἄλογος καὶ ἀποχὴ κρεωδαισίας πολλὴ παρὰ πολλοῖς ἀλόγοις εἶδесιν ἐνδέδεται παρὰ τῆς φύσεως. ἀλλ' οὐκ ἐπαινοῦμεν οὔτε κορώνην οὔτ' ἄλλο τι τῶν εὐρομένων φυσικὴν ἀρετὴν, ὅτι φρονήσεως ἔρημα. ἢ δὲ κατὰ νοῦν ζωὴ τέλος ἀνθρώπου. ταύτην μετίωμεν, θεόθεν τε αἰτοῦντες θεῖα φρονεῖν, καὶ αὐτοὶ τὸν δυνατὸν τρόπον τὸ φρονεῖν ἀπανταχόθεν συλλέγοντες. Τῷ αὐτῷ. ^[60]

138 (τ) Ἦκουσά του τῶν δεινῶν λέγειν ἀνδρὸς ἐπαινοῦντος χρειᾶν ἐπιστολῆς, καὶ τοῦτ' αὐτὸ τῶν πολλῶν καὶ θαυμαστῶν λόγων ὁ σοφιστὴς ὑπόθεσιν ἐπεποίητο. ἐχρηγεῖτο δὲ αὐτῆς τὸ ἐγκώμιον πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, μάλιστα δὲ ἀπὸ τοῦ δύνασθαι τὴν ἐπιστολὴν ἐρώτων οὐκ εὐτυχούντων εἶναι παραμυθίαν, παρεχομένην ἐν ἀπουσίᾳ σωμάτων φαντασίαν τῆς παρουσίας, καὶ τῷ δοκεῖν προσδιαλέγεσθαι ψυχῆς ἐκπιμπλᾶσαν τὸ ἐφιέμενον. ταῦτ' οὖν ἀνύμνει τὸν εὐρετὴν τῶν γραμμάτων, καὶ ἀνθρώπων μὲν οὐδενὸς ἡξίου θεοῦ δὲ εἰς ἀνθρώπους εἶναι τὴν δόσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ἀπολαύω τῆς ἱερᾶς τῆσδε τοῦ θεοῦ χάριτος, καὶ πρὸς ὃν ἔδει λαλεῖν, εἰ μὴ δύναμαι λαλεῖν, ἀλλ' ἐπειδὴ γράφειν δύναμαι, θαμὰ τοῦτο ποιῶ, καὶ κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον σύνειμι, καὶ ἀπολαύω τῶν ἐμῶν παιδικῶν. αὐτὸς δέ, εἰ μὴ πικρὸν εἰπεῖν, συνδιέστησας τῷ τόπῳ τὴν γνώμην. κἂν μὴ παύσῃ σαυτὸν ἀφέλκων τῶν ἀδολώτατα καὶ ἀσκήνως ἡγαπηκότων, ἐμιμήσω τὰς χελιδόνας, αἱ ταῖς τῶν ἀνθρώπων οἶον φιλίαις ἐνοικίζονται μὲν μετὰ τοῦ φθέγγεσθαι, σιωπῶσαι δὲ ἐξοικίζονται· ταῦτα πρὸς ἄνθρωπον ἔτι, καὶ ἀνθρωπικὰ τὰ ἐγκλήματα· εἰ δὲ ἤνωσας διὰ φιλοσοφίας τὰ δεῦρο διεστῶτα, καὶ φίλον μὲν τὸ καλόν, καλὸν δὲ τὸ αὐτό, τοῦτο δὲ ἐν ὃν τοῦ νοῦ λέγοντος ἤκουσας, οὐκέτι κρίνομεν ὑπεροψίαν τὴν πρὸς ἡμᾶς

σιωπὴν, ἀλλὰ συνηδόμεθα φιλοσοφοῦντι καὶ παραιτουμένῳ μὲν τὸ σμικροπρεπεύεσθαι, συνόντι δὲ τῷ παρὰ σοὶ κρείττονι τοῖς ἐν ἡμῖν κρείττοσιν. εἷς τοιοῦτος, ἀνδρῶν ἄριστε καὶ ἔμοι τριπόθητε ὄντως ἀδελφέ. Τῷ αὐτῷ. ^[25]

139 (τ) Εἰ τοσοῦτόν ἐστι κέντρον πειθοῦς ἐν τοῖς γράμμασιν, εἰ τοσοῦτον αἱ τῶν ἡθῶν εἰκόνες τῆς ζώσης χηρεύουσαι συμπαθείας καὶ χάριτος θέλκτρον ἐνῆϊσι τοῖς ἀναγινώσκουσιν, ἥπου πρᾶγμα ἄμαχον ἂν εἴη τὸ αὐτοπροσώπως αὐτῶν ἐπαφήσασθαι. ἐμέ γέ τοι καὶ παρῶν μὲν ἥρεις τῇ γλυκεῖᾳ Σειρήνι τῶν λόγων· οὐ μὴν αἰσχυνθείην ἂν ἀληθῇ λέγων, ὡς ἡδίων ἂν ἡ δευτέρα μοι πείρα γένοιτο. οὐ γὰρ ἂν γένοιτο ἀγαθοῦ παρόντος ὥσπερ ἀπόντος τῷ πεπειραμένῳ συναίσθησις. τοῦ μὲν γὰρ ἡ συνέχεια τῆς ἀπολαύσεως κλέπτει τῆς εὐφροσύνης τὴν αἴσθησιν, ὁ δὲ κατὰ μικρὸν χωρισθεὶς τῶν ἡδέων εὐθύς ἔχει κεντοῦσαν ἐκ παραλλήλου τὴν μνήμην οἷον ἄρα ὄντως στερίσκεται. ἔλθοις οὖν, φιλάτῃ κεφαλῇ, καὶ ἀλλήλοις ἐπὶ φιλοσοφίᾳ συγγενοίμεθα, τοῖς ἐνηργμένοις πρέποντα ἐποικοδομοῦντες, ἵν' ἐκ τελέων τέλεον ἐκφανῇ κάλλος ἀλλὰ μὴ κολοβόν. εἰ δέ, ὅπερ ἀπεύχεσθαι δίκαιον, ἀλλήλων διαμάρτοιμεν, δῆλον ὡς τοῦμόν ἐστι τὸ βλαπτόμενον. σοὶ μὲν γὰρ εὐτυχούσης ἐνθάδε πολυανδρίαν παιδείας συνέσονται πολλοὶ Συνεσίου καὶ βελτίους καὶ ὅμοιοι· ἡ δὲ πατρίς ὅτι μὲν πατρίς ἔμοι τίμιον, πρὸς δὲ φιλοσοφίαν οὐκ οἶδ' ὄντινα τρόπον ἀπεσκληρότως ἔχει. ἔστιν οὖν οὐκ ἀδεῆς ἀβοηθήτῳ μένειν, οὐκ ὄντος τοῦ συγκορυβαντιῶντος. εἰ δὲ δὴ καὶ δοίμεν εἶναί τινας, πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην; πρὸς ποῖον ἄλλο πυρεῖον παρατριβείς μετὰ τὴν ἱεράν σου ψυχὴν ἀποτέκοιμι τοῦ νοῦ φωτοειδὲς ἔκγονον; τίς οὕτως οἶος σφοδρῶς σπινθῆρα κεκρυμμένον καὶ ἀγαπῶντα λανθάνειν μηχαναῖς ἀπάσαις ἐκκαλέσασθαι καὶ ἐξάψαι καὶ πῦρ λαμπρὸν ἀναδεῖξαι; θεὸς οὖν ἀμφοῖν ἀποῦσί τε καὶ συνοῦσι παρείη· θεοῦ δὲ παρόντος ἅπαν ἄπορον πόριμον. ἔρρωσο καὶ φιλοσόφει, καὶ τὸ ἐν σαυτῷ θεῖον ἀναγε ἐπὶ τὸ πρωτόγονον θεῖον. καλὸν γὰρ ἅπασαν ἐμὴν ἐπιστολὴν τοῦτο παρ' ἐμοῦ τῇ τιμίᾳ σου διαθέσει λέγειν, ὃ φασὶ τὸν Πλωτῖνον εἰπεῖν τοῖς παραγενομένοις ἀναλύοντα τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος. Τῷ αὐτῷ.

[35]

140 (τ) Τῶν ἐρώτων οἱ μὲν χαμαὶ ἐρχομένας καὶ ἀνθρωπικὰς τὰς ἀρχὰς ἔχοντες ἀπεχθεῖς τέ εἰσι καὶ ἐξίτηλοι, τῇ παρουσίᾳ μόνῃ καὶ μόλις μετρούμενοι· οἷς δὲ ὁ ἐφεστὼς βραβεύει θεός, κατὰ τὴν θεσπεσίαν Πλάτωνος φωνὴν συντήξας τῇ τέχνῃ καὶ ἓνα ἅμφω ποιήσας τοὺς ἀντερῶντας, οὗτοι καὶ χρόνου καὶ τόπου φύσιν ἐλέγχουσιν. οὐδὲν γὰρ ἐμποδὼν ψυχαῖς ἐφιεμέναις ἀλλήλων ἀρρήτοις συνόδοις ὁμόσε χωρεῖν καὶ συμπλέκεσθαι. ἐκεῖθ' ἐν ποθεν ἡρτῆσθαι δεῖ τὸ ἡμέτερον, εἰ μὴ τὰ φιλοσοφίας τροφεῖα μέλλοιμεν αἰσχύνειν, αἴσθησιν ἀγαπῶντες καὶ ὅταν αὕτη μὴ ὑπὸ σωμάτων θυροκοπῇται, ψυχῆς παρουσίαν οὐ προσιέμενοι. τί οὖν ποτιῶ καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς τῶν δακρύων ἐγγεῖς; εἰ μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐλεῶν ὅτι μήπω φιλοσοφοῦμεν, καὶ ταῦτα δοκοῦντες καὶ λέγοντες, ἐπιγινώσκω τοῦ θρήνου τὴν ἀλήθειαν· εἰ δ' ὅτι τὴν συνουσίαν ἡμῶν ἡδίκησεν ἀγνώμων τύχη (τοῦτο γὰρ σοὶ τῶν ἐπιστολῶν τὸ βούλημα), θῆλυ καὶ παιδαριῶδες τὸ ταῦτα ἀγαπᾶν ἐφ' ὧν δύναται βλάπτειν ὁ δαίμων τὰ τέλη τῶν προαιρέσεων. ἐγὼ δὲ τὴν ἱεράν κεφαλὴν τὸν Ἑρκουλιανὸν ἡξίου ἀνω βλέπειν καὶ ὅλον εἶναι θεωρὸν τῶν ὄντων καὶ τῆς τῶν θνητῶν ἀρχῆς, τὰς ἀρετὰς διαβάντα καὶ πάλαι τὰς ἀπεστραμμένας καὶ κοσμούσας τὰ δεῦρο. καὶ ὡς πρὸς τοιοῦτόν μοι τῆς ἐπιστολῆς τὸ πρόσρημα πολλὰ φρονεῖν, οὐ χαίρειν οὐδ' εὖ πράττειν, τὸ μετριώτερον. ἐπιστατεῖ γὰρ ταῖς πράξεσι νοῦς ἐλάττων, οὐχ ὃν ἡξίου ἀνακεχῶσθαι παρὰ σοί. περὶ οὗ σοὶ καὶ ἀμύπολλα διὰ δύο τῶν πρώτων ἐπιστολῶν διελέχθην, ὧν οὐδεμίαν οἱ λαβόντες ἐπιδεδώκασιν. ἐπεὶ τοι πέμπτην ταύτην ἐκπέμπω τὴν ἐπιστολήν. ἀλλ' εἴθε μὴ καὶ ταύτην μάτην. γένοιτο δ' ἂν οὐ μάτην, εἰ πρῶτον μὲν ἐπιδοθείη, τὸ δ' ἐπὶ τούτῳ καὶ τούτου σεμνότερον, κατανοουθετήσῃ σε καὶ παιδαγωγήσῃ καὶ πείσῃ μεταθεῖναι τὴν τοῦ σώματος ἰσχὺν ἐπὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀνδρείαν, οὐ τὴν ἐκ τῆς πρώτης καὶ περιγείου τετρακτύος τῶν

ἀρετῶν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν ἀνάλογον ἐν τρίταις καὶ τετάρταις. ἄψαιο δ' ἂν αὐτῆς, ὅταν μηδὲν τῶν ἀνθρωπίνων θαυμάζῃς. κἂν μήπω σοι σαφὴς ἡ διαίρεσις ἢ τοῦ λελεγμένου, τίνες ἀρχεγονώτεραι καὶ τίνες αἱ πολλοσταὶ τῶν ἀρετῶν, τὸ ἐπὶ μηδενὶ κλάειν ἀλλὰ πάντων τῶν τῇδε ἐν δίκῃ καταφρονεῖν ὅταν σοι παραγένηται, τοῦτο ἔστω σοι κανὼν καὶ κριτήριον τῶν πρώτων τῆς τεύξεως, ἵνα σοι καὶ παρ' ἡμῶν τὸ πολλὰ φρονεῖν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἐπανέλθῃ. ἐρρωμένος διαβιώῃς, φιλοσοφίας εὐθυμίαν πρυτανευούσης ἀκύμονα, δέσποτα ἀξιάγαστε. εἰ φιλοσοφία πρεσβεύειν οἶδεν ἀπάθειαν αὐτήν, αἱ μέσαι δὲ ἔξεις εἰς μετριοπάθειαν ἴστανται, τὴν ἀπειροπάθειαν καὶ τὸ εὐταπεινώτον ποῦ χώρας τάξομεν; ἄρ' οὐχὶ πόρρω φιλοσοφίας, ἥς μύστην γενέσθαι σε κατηυξάμεθα; μὴ δῆτα, ὦ πάντων ἐμοὶ προσφιλέστατε, ἀλλ' ἀρρενωπότερον ἡμῖν τὸν φίλον ὑποδείκνυε. ^[45]

140 (50) ἅπασά μου ἡ οἰκία κατεδεήθη προσειπεῖν σε ὑπὲρ αὐτῆς. προσείρησο οὖν παρὰ πάντων, ἐκάστου μόνον οὐκ ἐγχείαντος τὴν ψυχὴν τῇ προσρήσει. καὶ αὐτὸς ὑπὲρ ἡμῶν τὸν ἵπποτοξότην πρόσειπε, παρακαλῶ. Τῷ αὐτῷ. ^[55]

141 (τ) Μὴ θαυμάσῃς εἰ διακομιστῇ δυοῖν ἐπιστολῶν ἐνὶ χρῶμαι, ἀλλὰ πρῶτον μὲν αἰσθάνου δίκας ὑπέχων ἐγκλήματος ἀκαίρου καὶ ἐμποροῦ τῆς ἀδολεσχίας ἡμῶν, εἴτα καὶ χρεῖαν ἐτέραν ἐθέλω μοι πληρῶσαι τὰ δεύτερα γράμματα. αἰτῶ γὰρ τὸ ἐν ἰάμβοις ἐκεῖνο συνταγμάτιον, δι' οὗ πρὸς τὴν ψυχὴν ὁ γεγραφὼς διαλέγεται. ἐπεὶ τότε μὲν ὥμην ἀπὸ τῆς μνήμης αὐτὸ συναθροίσειν, νῦν δὲ κινδυνεύει τὸ ἀντ' ἐκείνου μηδὲν εἶναι πρὸς ἐκεῖνο, ἀλλ' ἂν ἐπιτρέψω τῷ γράφειν, γνῶμη μᾶλλον ἢ μνήμη χρῆσομαι. καὶ ἴσως μὲν χεῖρον, ἴσως δὲ καὶ βέλτιον. οὐ μὴν δεῖ τίκτειν δις τὸν αὐτὸν τόκον, ἐξὸν ἔχειν τὸ τετεγμένον. ἀντίγραφον οὖν τῆς τετράδος ἀποστείλον, πρὸς αὐτῆς τῆς ψυχῆς, ἣν κοσμεῖν βούλεται τὸ βιβλίον. ἀλλ' ὅπως τάχιστα τε καὶ ἀσφαλῶς, τοῦτ' ἔστιν, εἰ διὰ τῶν πάντως ἀποδωσόντων ποιήσεις· τῷ γὰρ παρὰ θάτερον διαμαρτεῖν πάντως οὐ ποιήσεις· κἂν σχολαίτερον ἀποστείλῃς (ὑστερήσει γάρ μου τῆς παρουσίας), κἂν δῶς τῷ μὴ πάντως δώσοντι. Τῷ αὐτῷ. ^[15]

142 (τ) Τὸν μὲν Ὀδυσσεά διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἐπέγνων, πολλῶν ἐπαναγόντων ἐπὶ τὴν μνήμην τοῦ ἥρωος· τὸν δὲ Πρωτέα ἠγνόησα. σὲ μὲν γὰρ ὄντα τοιόνδε καὶ ἡμιθέων ψαύειν οὐκ ἀπεικός, ἐγὼ δὲ ἄλλο μὲν τι σοφός, κατὰ δὲ τὸ Δελφικὸν γράμμα ἐμαυτὸν ἐγνωκῶς καταδικάζω πενίαν τῆς φύσεως, καὶ ἀπογινώσκω τὴν εἰς ἥρωας οἰκειότητα, πλὴν ὅσον μιμητῆς εἶναι τῆς ἐχεμυθίας ἡυξάμην, ἣν καὶ αὐτὴν σύ μοι συνέχεας κατὰ τὸν ἐκ Σπάρτης Μενέλαον. ὥστε κινδυνεύεις συνωρίδι προσήκειν ἡρώων, οὐκ Ὀδυσσεὶ μόνῳ. ταῦτα μὲν ταύτη. τὴν δὲ ἀνεπιτηδεϊότητα τοῦ γράφειν μεμψάμενος οὐκ εἶ δίκαιος ἀπαιτεῖν πλῆθος ἀνιασόντων γραμμάτων· διὸ συνέστειλα τῆς ἐπιστολῆς τὸ μῆκος, ἵνα μὴ πόνος ἢ πλείων ἀναγινώσκοντι πλέονα. ἐρρωμένος εὐθυμος διαβιώῃς, φιλοσοφία χρώμενος εἰς τὸ θεῖον ποδηγετούσῃ, ἀξιάγαστε. τὸν θαυμασίον κόμητα πρόσειπε, πρὸς ὃν αὐτοπροσώπως ποιεῖσθαι προσρήσεις ἑαυτοῖς οὐκ ἐπετρέψαμεν. τὸ γὰρ ἐκ τῆς ποιήσεως ἄρχε, σὺ γὰρ γενεῇφι νεώτερος πολέμου μὲν γὰρ καὶ στάσεως ἄρχεσθαι δικαιοῖ τὸν νέον, φιλοφροσύνης δὲ τὸν πρεσβύτερον. καίτοι παρ' ἐμοὶ τίμιος ὁ ἀνὴρ καὶ παντὸς ἄξιος, ὃς παιδείαν καὶ στρατείαν διατετειχισμένας θριγκοῖς μεγάλοις τῶν ἐφ' ἡμῖν μόνος εἰς ταῦτόν ἤγαγε, παλαιάν τινα ἐξευρὼν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασι τούτοις συγγένειαν. μεγαλόφρων δὲ ὢν ὡς οὐδεὶς πω στρατιώτης, ἐκ γειτόνων τῆς μεγαλοφροσύνης παροικοῦσαν τὴν ἀλαζονείαν ἐκφεύγει. τὸν οὖν τοιοῦτον, κἂν μὴ γράφω, φιλῶ, κἂν μὴ θεραπεύω, τιμῶ. Τῷ αὐτῷ. ^[25]

143 (τ) Οὐκ ἐμπεδοῖς τὰ ὠμολογημένα πρὸς ἡμᾶς, ὦ φιλότῃς, μὴ ἔκπυστα ποιεῖν τὰ ἄξια κρύπτεσθαι. ὡς ἐγὼ τινων ἤκουσα τῶν ἀφικομένων παρὰ σοῦ, οἱ καὶ λέξεων ἐνίων μεμνημένοι τὴν διάνοιαν ἤτουν αὐτοῖς παρ' ἡμῶν ἀνακαλύπτεσθαι. ἀλλ' ἡμεῖς τὸν ἡμέτερον τρόπον καὶ πρὸς αὐτοὺς οὔτε μετεποίηθημεν τῶν συγγραμμάτων, οὔτ' ἐπιγινώσκειν αὐτὰ ἔφαμεν. δεῖ δὲ σοὶ νουθεσίας οὐκέθ' ἡμετέρας, ὦ φίλη κεφαλὴ (μικρὰ γὰρ ἢ ὥστε σε πείθειν)· τὴν δὲ Λύσιδος τοῦ

Πυθαγορείου πρὸς Ἱππαρχον ἐπιστολὴν ἐπιζήτησον, κἄν που περιτύχῃς, ἐμοὶ χάρισαι τὸ
πολλάκις ἐπελθεῖν. τάχ' ἂν ἰσχυρά σοι γένοιτο μετάνοια τῆς οὐ δεούσης ἐκφάνσεως. τὸ γὰρ
δαμοσίᾳ φιλοσοφέν (οὕτω γὰρ πῶς ὁ Λῦσις ὑποδωρίσας λέγει) μεγάλης εἰς ἀνθρώπους ἤρξε
τῶν θείων καταφρονήσεως. ἐπεὶ τοι συγγεγονῶς ἐγὼ τισιν οἶδα καὶ πάλαι μὲν ἀτάρ τοι καὶ
ἔναγχος ἀνθρώποις, οἱ διὰ τὸ προαλῶς ἀκηκοέναι ῥηματίων σεμνοτέρων, ἠπίστησαν ἑαυτοῖς
ὅπερ ἦσαν ἰδιώταις εἶναι, καὶ φύσης ἐμπλησθέντες ἐμόλυναν θεσπέσια δόγματα μεταποιήσαι
διδασκαλίας, ὧν οὐκ εὐτύχησαν μάθησιν. καὶ μέντοι καὶ τοὺς θαυμασομένους τρεῖς τινὰς ἢ
τέτταρας οὐδὲν ἀποδέοντας βαναύσους εἶναι τό γε κατὰ ψυχὰς ἀνηρτήσαντο, μηδὲ διὰ τῶν
προπαιδευμάτων ἐνίους ἡγμένους. δεινὸν γὰρ ἡ δοξοσοφία καὶ ἀπατηλόν, ἐν οὐκ εἰδόσιν
οὐδὲν ἀναδυομένη καὶ πάντα ἀπερὶσκέπτως τολμῶσα. τί γὰρ ἂν ἀμαθίας γένοιτο
θαρραλεώτερον; τοιούτοις ἀνθρώποις ἀλαζόσι περιτυχὼν κηφῆσιν οὐτ' ἐπαῖουσι λόγων οὐτ'
ἐφιεμένοις, μισήσας τὸ φύλον οὐχ ἑτέραν αἰτίαν εὐρίσκω τῆς τροφῆς αὐτῶν ἢ τὸ ἀναγώγας
καὶ πρὸ ὥρας ἡξιῶσθαι τὴν ἀρχὴν ἴσως ὑφ' ἑτέρων ὁμοίων ὡς οἶόν τε πολυτελῶν ἀκροάσεων.
ταῦτά τοι καὶ προμηθέστερος φύλαξ αὐτός τέ εἰμι καὶ σε παρακαλῶ τῶν φιλοσοφίας ὀργίων
εἶναι. ὅτι μὲν γὰρ Ἑρκουλιανῶ πρόποντα ταῦτα, ἐγὼ γινώσκω· δεῖ δέ σε, εἴπερ αὐτῇ φιλοσοφίᾳ
γνησίως προσελήλυθας, ἀφίστασθαι κοινωνίας τῆς πρὸς τοὺς ἀποστρόφους αὐτῆς καὶ
νοθεύοντας τῇ μεταποιήσει τὸ ὑπέρσεμνον αὐτῆς. τὸν ἔφορόν σοι φιλίας θεόν, μὴ ἐξενέγκῃς
πρὸς τινὰς τὴν ἐπιστολὴν. εἰ γὰρ ποιήσῃς, οἱ τῆς κακίας χαρακτηρὲς ἔξουσι λυπουμενούς τοὺς
ἐπιγιγνώσκοντας παρ' ἑαυτοῖς, ἢ τοῖς ἑαυτῶν φίλοις τὰ εἰρημένα σύμβολα. τὸ δὲ λυπεῖν ἔστι
μὲν ὅτε ἄρρεν, καὶ πρὸς τρόπον φιλοσοφίας, ὅταν πρὸς παρόντας· τὸ δὲ καὶ γράφειν περὶ
τούτων σμικροπρεπὲς δοκεῖ. ἀλλ' ἅπερ ἂν Συνέσιος πρὸς ἑαυτὸν διαλεχθῇ, ταῦτα καὶ πρὸς τὴν
τιμίαν σου ψυχὴν διαλέγεται, τοῦ μόνου φίλου ἢ μετὰ δυοῖν μάλιστα φίλου· ὡς ἐμοὶ γε ἐκτός
τῆς τριττύος ὑμῶν οὐδὲν ἔστιν ἀνθρώπινον τίμιον. προσκείμενος δὲ καὶ αὐτὸς τάχα συμπληρῶ
τετρακτὺν ἱερᾶς φιλίας. ^[45]

143 (50) ἀλλ' εὐφημεῖσθω τῆς ἐν ἀρχαῖς ὁμωνύμου τετρακτύος ἢ φύσις. ἐν τῷ τετραδίῳ τῶν ἱαμβείων
εὐρον ἐπὶ τέλους τοὺς δώδεκα στίχους γραφέντας ἅμα, ὡς ἐν ὃν ἐπίγραμμα. ἐπεὶ οὖν σε εἰκὸς
ἔχειν αὐτούς, ἴσθι ὡς οὐτε ἔν εἰσιν οὐτε ἐνός, ἀλλ' οἱ μὲν ὀκτὼ πρῶτοι μετ' ἐπιστήμης
γραφέντες ποιητικῆς, μιγείσης ἔξω ἀστρονομικῆς, εἰσὶ τοῦ σοῦ φίλου, οἱ δὲ τελευταῖοι
τέτταρες ποιητικῆς εἰσὶ τρυφώσεως μόνον. καὶ ἔστιν ἀρχαῖον· ἡγοῦμαι δὲ ἀσεβέστερον
ἀποθανόντων λόγους κλέπτειν ἢ θοιμάτια, ὃ καλεῖται τυμβωρυχεῖν. ἐρρωμένος διαβιώης,
εὐαγῶς καὶ εὐλαβῶς φιλοσοφίας ἀντιποιοῦμενος. εἴκοσι τοῦ Μεσσωρὶ ἡμέρας συντίθεμαί σοι
περιμένειν σε, μεθ' ἃς σὺν θεῷ τῆς ὁδοῦ ἔξομαι. τὸν ἀγαθώτατον ἐταῖρον πλεῖστά μοι πρόσειπε
φιλῶ γὰρ αὐτὸν διότι σε πάνυ φιλεῖ. τῷ αὐτῷ. ^[65]

144 (τ) Φοιβάμμων ὁ τὴν ἐπιστολὴν ἐπιδιδούς καὶ ἀνὴρ ἔστιν ἀγαθὸς καὶ φίλος, καὶ ἀδικεῖται. διὰ
πάντα οὖν αὐτῷ συλλαβέσθαι δίκαιος εἶ, καὶ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὸν τρόπον καὶ διὰ τὴν
περίστασιν. τοῦτο μὲν οὕτω γενέσθω· καὶ γὰρ ἔοικε σφόδρα πιστεῦσαι τῇ πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν
εὐνοίᾳ. σοῦ γὰρ δεόμενος ἐπ' ἐμὲ κατέφυγε, τεθαρρηκὼς ὅτι δι' ἐμοῦ σοῦ τεύζεται. καὶ
ὑπεσχόμην αὐτῷ τὸν μὲν Ἑρκουλιανὸν διὰ Συνεσίου, τὸ δὲ νικᾶν τοὺς λυποῦντας δι'
Ἑρκουλιανοῦ τῆς ἱερᾶς καὶ τιμίας κεφαλῆς. περὶ τοῦ κόμητος ἐγεγράφεις δι' Οὐρσικίνου (λέγω
δὲ τοῦ τυχόντος ἀρχῆς τῶν ἐν τῇ πατρίδι στρατιωτῶν) καὶ ἤτεις συνθήματα παρ' ἡμῶν τοῦ
γενέσθαι παρὰ τῶν δυναμένων τοῦτο ποιεῖν σὼν φίλων γράμματα πρὸς τε αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν
ὀρδινάριον ἄρχοντα. τὴν μὲν οὖν προαίρεσιν ἀπεδεχόμεν καὶ τότε· τὸ δὲ ἔργον ὡς παρέλκον
ἡρνούμεν, γυμνὸν ἑμαυτὸν εἰς φιλοσοφίαν ἰστάς. νυνὶ δὲ ἀδικούμενοι φίλοι, καὶ ἰδιώται καὶ
στρατιῶται, βιάζονται με βούλεσθαι μεταποιεῖσθαι τῆς πολιτικῆς δυνάμεως, πρὸς ἣν
ἀποπεφυκὼς οἶδα, καὶ αὐτοὶ μοι τοῦτο συνίσασιν· ἀλλὰ βιάζονται σφῶν αὐτῶν ἕνεκα ποιεῖν τι

καὶ ἀκούσιον. νῦν οὖν εἰ δοκοίῃ σοι τοῦτο ποιεῖν, ἐπιτρέπω. πρόσκειπέ μοι τὸν ἱερὸν ἐταῖρον τὸν διάκονον, καὶ γυμναζέσθω πρὸς ἀνταγωνιστὴν ἰππέα. προσαγορεύει σε πᾶς μου ὁ οἶκος, προσγενομένου αὐτῷ νῦν καὶ Ἰσίωνος, ὃν ἐπόθεις ἀπὸ διηγημάτων. ὃς αἵτιός μοι γέγονε τῆς ἀγεννοῦς καὶ ἀφιλοσόφου τῶν γραμμάτων αἰτήσεως πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καταδεηθεὶς τὰ μὲν αὐτοπροσώπως ὑπὲρ πολλῶν, τὰ δὲ δι' ὧν ἐκόμισεν ἐπιστολῶν. καὶ οὗτος οὖν σε μέχρι τῆς διηγορευμένης εἰκάδος περιμένει. Τῷ αὐτῷ. ^[30]

145 (τ) Οἰκέτης ἐμὸς ἐδραπέτευσεν, οὐ τῶν πατρῶων τῶν ἐμῶν οὐδὲ τῶν ἄλλως συντραφέντων ἐμοί (ἀγωγῆς γὰρ ἐλευθερίου μετασχόντες καὶ μικροῦ δέω λέγειν ἐν ὁμοτίμοις ἀγόμενοι φιλοῦσιν ὡς αἰρετὸν ἄρχοντα μᾶλλον ἢ δεδίασιν ὡς νόμῳ δεσπότην), ἀλλ' ὁ Φιλόρωμος (τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ δραπετῇ) τῆς ἀδελφιδῆς μου τῆς Ἀμελίου θυγατρὸς οἰκέτης ὧν ἐμὸς γίνεται δι' ἐκείνης. τραφεὶς δὲ ἐκμελῆς καὶ ἀνάγωγος φιλόσοφον καὶ Λακωνικὴν ἐπιστάσιαν οὐκ ἤνεγκε, καὶ νῦν ἀντ' ἐμοῦ δεσπότην εὐρόμενος Ἀλεξανδρέα, περινοστεῖ μετ' ἐκείνου τὴν Αἴγυπτον. Ἀρποκρατίων τίς ἐστι τῶν Ἡρακλειανοῦ δορυφόρων, τάξιν ἔχων τῷ βοηθῷ βοηθεῖν (ἡ γὰρ σουβαδίουβα λέξις τοῦθ' ἐρμηνεύειν πιστεύεται)· τούτῳ σύνεστιν ὁ Φιλόρωμος. κἀγὼ τό γ' ἐμὸν εἶασα ἂν χαίρειν αὐτόν· ποῦ γὰρ εὖλογον τὸν μὲν χεῖρῳ τῶν βελτιόνων μὴ δεῖσθαι, τοὺς δὲ βελτίονας ὁμολογοῦντας εἶναι δεῖσθαι τοῦ χείρονος; ἀλλ' ἡ δέσποινα τοῦ κακοδαίμονος οὕτω πείθεται πάνυ φιλοσοφεῖν, ὥστε καταφρονεῖν τῶν οὐκ ἀντεχομένων, καὶ κατεδεήθη πολλὰ σταλῆναι τοὺς ἐπανάζοντας αὐτόν. ὑπέστη δὲ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην αὐθαίρετος ὁ σύσκηνος ἡμῶν Ἀειθαλῆς, ὃν ἐγὼ θεῶ τε ἡγεμόνι θαρρῶν ἔστειλα καὶ ἀνθρωπίνην ἐπικουρίαν ὑποσχόμενος τὴν παρὰ σοῦ. εἶη σοι τὴν ἐπιστολὴν ἐπιδοθῆναι· τὰ δ' ἐντεῦθεν, ἐπειδὴ παρείληφας τὴν ὑπόθεσιν, θεῶ καὶ αὐτῷ σοι καὶ Ἀειθαλεῖ μελήσει. Τῷ αὐτῷ. ^[25]

146 (τ) Ἐπιθυμήσας ἀρρενώσαι τὴν ἱεράν σου ψυχὴν τῷ δι' ἐπιστολῶν ἐπιπλῆξαι τῷ σφοδρῷ τῆς εἰς τὴν συντυχίαν ἡμῶν ἐνστάσεως, πολλῷ πρότερον ὑπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἰύγγων αὐτὸς ἐθελύνθη, καὶ εἰμὶ νῦν τοιοῦτος οἶώ σοι τυγχάνοντι πρότερον ἐνεκάλουν. ἄρ' οὖν ἀγαθῶν μοι μεγάλων αἵτιος ὁ θαυμάσιος Ἑρκουλιανός, οὕτω τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἀναρτήσας ἑαυτοῦ καὶ καταβιβάσας τοῦ φιλοσοφίας ἀξιώματος; ἐγὼ μὲν οὖν οὐ δι' ἄλλο τι τὰς Σειρήνας ὑπὸ τῶν ποιητῶν ἡγοῦμαι βλασφημεῖσθαι, ἢ ὅτι τῷ μελιχρῷ τῆς φωνῆς ἀπώλλουν, προσαγόμεναι τὸν πιστεύσαντα· ἤκουσα δὲ του τῶν σοφῶν καὶ ἀλληγοροῦντος τὸν μῦθον. Σειρήνας γὰρ αὐτοῖς αἰνίττεσθαι τὰς ἀπολαυστικὰς ἡδονάς, αἱ τοὺς εἴξαντας καὶ καταγοητευθέντας αὐτῶν τῷ προσηνεῖ μετὰ μικρὸν ἀπολλύουσι. τί οὖν ἀποδέουσιν εἶναι Σειρήνες αἱ τῶν σῶν ἐπιστολῶν ἡδοναί, ὑφ' ὧν ἐγὼ τὸ ἐμβριθεὶς ἀφείς ὅλος Ἑρκουλιανοῦ γέγονα; μάρτυς θεός, οὐ νόμῳ τοῦ γράφειν ἀντ' ἄλλου τοὺς περὶ τούτου πεποιήμαι λόγους, ἴν' ὑπόθεσιν ἔχω γραμμάτων, ἀλλὰ τῶν παρ' Οὐρσικίνου δοθεισῶν ἐπιστολῶν (ἦσαν δὲ τρεῖς) ἡ μέση κατὰ τὸ μέγεθος ἐμβιόν τι ψυχῆς πάθος ἐνέσταξέ μοι κομίσασα, καὶ γέγονα τῆς ἐν τοῖς γράμμασι κολακείας ἥττων τοσοῦτον ὅσον αἰσχύνεσθαι. τὸν ἀδελφὸν Κῦρον ἔδει κομίσασθαι παρὰ σοῦ γράμματα περὶ ὧν ἐδήλωσας διὰ τὸν ἐκ Πενταπόλεως κόμητα. καὶ χάριν μὲν ἔσχον τῇ προαιρέσει τοῦ συστήσαντος, ἐπελάθου δὲ ὅτι φιλοσοφεῖν πειρῶμαι· καὶ μικρὸν ἡγοῦμαι τιμὴν ἄπασαν, εἰ μὴ ἐπὶ φιλοσοφίᾳ γένοιτο. δέομαι οὖν διὰ τὸν θεὸν οὐδέν· οὔτε γὰρ ἀδικοῦμεν οὔτ' ἀδικούμεθα. τὸ δὴ τοιοῦτον ἐκείνῳ μὲν ὑπὲρ ἡμῶν ἔπρεπε ποιεῖν, ἡμῖν δὲ αἰτεῖν οὐ πρόπον. εἰ γὰρ ἔδει ζητεῖν ἐπιστολάς, αἰτεῖν ἔδει πρὸς ἐμὲ γενέσθαι (οὕτω γὰρ ἂν ἐτιμήθην), οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ἕτερον. ἐρρωμένος εὐθυμῶν διαβιώης, φιλοσοφίαν ἀδολώτατα μετιών. πᾶσα ὁμοῦ σε ἡ οἰκία, μάρτυς θεός, καὶ παῖδες καὶ γέροντες καὶ γυναῖκες προσαγορεύουσιν. ἴσως δ' ἂν αὐτὸς καὶ φιλοφρονουμένας τὰς γυναῖκας μισοίης. ἰδοὺ τί πεποιήκας· ἐν ὁδῷ με ὄντα ἀπρίξ λαβόμενος κατέχεις. ἦσαν ἄρα Αἰγύπτιοι φαρμακεῖς, καὶ οὐ πάντα Ὅμηρος ψεύδεται, ὅτε καὶ αὐτὸς ἰύγγων πλήρεις ἐπιστολάς ἐκπέμπεις ἀπ' Αἰγύπτου. Ἐλένη μὲν οὖν τὸ λαθικηδὲς

φάρμακον Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις· σοὶ δὲ τίς τὸ ἀνιαρὸν δέδωκεν, ᾧ χρίσας
ἔπεμψας τὴν ἐπιστολήν; Ἰωάννη. ^[45]

147 (τ) Οἷμαί σε καὶ πρὸ εὐχῆς εὖ πράττειν, ὅς γε ἀφείς τοὺς ἀνθρώπους ἡμᾶς Ἄτης ἐν λειμῶνι κατὰ
σκότον ἠλάσκοντας καὶ ταῖς χθονίαις ἐγκαλινδουμένους φροντίσιν, αὐτὸς ὑπὲρ ταύτας στήσας
σαυτὸν ἀνεχώρησας ἔτι δεῦρο ὦν καὶ μακαρίας ἤψω ζωῆς, εἰ μὴ φίλος ὦν Γάνος ἐν τῷ λέγειν
καὶ διαγγέλλειν τὰ σὰ πρὸς ἡμᾶς οἶται δεῖν τι καὶ ψεύδεσθαι· δεινὸν γὰρ ἡ εὐνοια κλέψαι τὴν
ἀλήθειαν. οὗτος οὖν ὁ Γάνος ἐπεφήμισέ σοι τὸν μονήρη βίον, καὶ πρόφασιν τῆς εἰς τὴν πόλιν
εἰσόδου βιβλία καὶ τὸν νοῦν αὐτῶν ὅσος εἰς θεολογίαν συντείνει, καὶ φαιὸν τριβώνιον
ἀμπέχεσθαι σέ φησιν. οὐδὲν μὲν ἦν μεῖον, εἰ καὶ λευκὸν ἦν· τῇ γὰρ φανοτάτῃ φύσει μᾶλλον ἂν
ἀνακείμενον εἴη τὸ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καθαρὸν καὶ φωτοειδέστερον· εἰ δὲ καὶ τὸ μέλαν
ἐπῆνεσας, ἐπειδὴ ζήλω τινῶν προλαβόντων ἐποίησας, ἐπαινῶ πᾶν τὸ ἐπὶ τῷ θείῳ γινόμενον.
τὸ γὰρ οὗ χάριν γίνεται, δίδωσι κατορθοῦν τῷ ποιοῦντι, καὶ ἡ προαίρεσις ἔχει τὴν ἀρετὴν.
ἡμεῖς μὲν οὖν σοι συνηδόμεθα σχεδιάσαντι τὸ τέλος ὅπερ ἡμεῖς πάλαι σὺν πόνῳ μόλις
θυροκοποῦμεν· σὺ δὲ ἡμῖν σύννευξαι φθάσαι ποτὲ καὶ αὐτοῖς, καὶ εὐρέσθαι τι κέρδος ἀπὸ τῆς ἐν
φιλοσοφίᾳ μερίμνης, ἵνα μὴ τὴν ἄλλως ὤμεν κατατετριφότες πρὸς τοῖς βιβλίοις τὸν βίον.
ἐρρωμένος εὐδαιμονῶν διαβιώης, θαυμάσιε. Ὀλυμπίῳ. ^[25]

148 (τ) Ἀπέλιπον τὴν τάξιν τῶν φόρων. τί γὰρ ἦν ποιεῖν, οὐδενὸς Ἑλλήνων τῶν τὴν Λιβύην
ἐπωκηκότων θέλοντος εἰς τὴν παρ' ἡμῖν θάλατταν ἐκπέμπειν ὀλκάδας; καὶ σὲ δὲ ἀφήμι τῆς
συντάξεως· οὐδὲ γὰρ Σύροις ἐπιμελὲς καταίρειν εἰς τὰ Κυρηναίων ἐπίνεια. λάθοι δ' ἂν με τοῦτο
ποτε καὶ γενόμενον· οὐ γὰρ εἰμι γείτων θαλάττης οὐδ' ἐλλιμενίζω συχνά, ἀλλ' ἀνῶκισμαι πρὸς
νότον ἄνεμον Κυρηναίων ἔσχατος, καὶ γείτονες ἡμῖν εἰσὶν οἴους Ὀδυσσεὺς μετὰ τὴν Ἰθάκην τὸ
πηδάλιον ἔχων ἐζήτει, μῆνιν Ποσειδῶνος ἐκ τοῦ χρησμοῦ παραιτούμενος, οἱ οὐκ ἴσασι
θάλασσαν ἀνέρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν. ἀλλὰ μὴ λόγον ἄλλως οἰηθῆς τὸ
μηδὲ μέχρ' ἄλῶν τοὺς δεῦρο κεχρῆσθαι θαλάττῃ, μηδὲ μὴν ἀναλα διὰ τοῦτο κατεσθίειν ἡγοῦ
τὰ κρέα τε καὶ τὰ πέμματα. εἰσὶ νῆ τὴν ἱερὰν Ἑστίαν, εἰσὶν ἡπειρώται παρ' ἡμῖν ἄλες,
ἀπέχοντες πρὸς νότον ἔλαττον ἢ πρὸς ἀπαρκτίαν ἢ θάλαττα. τούτους Ἄμμωνος καλοῦμεν τοὺς
ἄλας. πέτρα δὲ αὐτοὺς ψαφάρᾳ καὶ τρέφει καὶ κρύπτει, ἦν ὅταν ἀφέλης ἐπιβεβλημένην ὥσπερ
ἐφελκίδα, ῥαστώνῃ πολλή καὶ χερσὶ καὶ σκαλίσιν ἀροῦν τὸ βάθος. τὸ δὲ ἀναχωννύμενον ἄλες
εἰσὶν, ἰδεῖν τε ἡδεῖς καὶ γεύσασθαι. ἀλλ' ὅπως μὴ σοφιστικὴν ἀπειροκαλίαν οἰηθῆς τὸ
ἐπεξελθεῖν τῶν ἐπιχωρίων ἁλῶν τῷ διηγέματι· ἥκιστα γὰρ τοῖς ἀγροδιαίτοις ἡμῖν προσιζάνει
τὸ φιλότιμον πάθος. ἀλλὰ σὺ γὰρ ἀπαιτεῖς ἕκαστα παρ' ἡμῶν τὰ περὶ ἡμῶν εἰδέναι. ἀνέχου
τοῖνυν ἀδολεσχοῦσης ἐπιστολῆς, ἵνα καὶ τῆς ἀκαίρου πολυπραγμοσύνης δῶς δίκην. ἅμα δὲ καὶ
χαλεπὸν εἰς πίστιν τὸ ἐκάστοις ἀπότροφον. οὐ φαῦλον οὖν ἔργον Σύρον ἀναπεῖσαι περὶ
χερσαίων ἁλῶν, ἐπεὶ καὶ δεῦρο πράγματα ἔχω περὶ νεῶν καὶ ἰστίων καὶ θαλάττης
ἀνακρινόμενος. οἶσθα γὰρ ὡς ἐγὼ καὶ φιλοσοφῶν ποτὲ ἅμα ὑμῖν ἐθεασάμην τὸ χρῆμα τοῦτο
τὴν θάλατταν, καὶ πρὸς Φάρῳ καὶ πρὸς Κανώβῳ τὴν μεγάλην λίμνην τὴν λαμυράν. καὶ
εἴλκετο ναῦς, καὶ ἀνήγετο πρὸς οὖρον αὐτῇ, κώπαις ἐκείνῃ. ἐγελαῖτο γοῦν εἰκάσαντος αὐτὴν
ἐμοῦ ζῶν πολὺποδι. οἱ δὲ διάκεινται τὰς γνώμας ὥσπερ ἡμεῖς, ὅταν ὑπὲρ τῶν ἐπέκεινα Θούλης
ἀκούωμεν, ἥτις ποτὲ ἐστὶν ἡ Θούλη, διδοῦσα τοῖς διαβάσιν αὐτὴν ἀνεύθυνα καὶ ἀνεξέλεγκτα
ψεύδεσθαι. ἀλλ' οὗτοί γε κἂν πρόσωπονταί ποτε τὰ περὶ τῶν νεῶν ἢ δόξωσιν ἐκεῖνο γελᾶν, ἀνὰ
κράτος ἀπιστοῦσιν ὅτι δύναται τρέφειν ἀνθρώπους καὶ θάλαττα· τοῦτο γὰρ μόνην ἔχειν ἀξιοῦσι
τὴν μητέρα γῆν τὸ πρεσβεῖον. ἐγὼ δὲ ποτε αὐτοῖς ἀνανεύουσι πρὸς τὰ περὶ τῶν ἰχθύων,
ἀναλαβὼν τινὰ κέραμον καὶ προσαράξας πέτρᾳ ἔδειξα τῶν ἀπ' Αἰγύπτου ταρίχη συχνά· οἱ δὲ
ὄφρων πονηρῶν ἔφασαν εἶναι σώματα, καὶ ἀναθορόντες ἔφευγον, τὰς ἀκάνθας ὑποπτεύοντες
ὡς οὐδὲν ἡπιωτέρας τοῦ διὰ τῶν ὀδόντων φαρμάκου. ^[45]

καὶ ἔφη τις ὁ γεραίτατος καὶ τῇ δόξῃ φρενῶν ἐπηβολώτατος, σχολῇ γοῦν περὶ ὕδατος ἀλυκοῦ πιστεῦσαι καλόν τι αὐτόθι τρέφεσθαι καὶ ἐδώδιμον, τῶν πηγαίων τῶν ἀγαθῶν καὶ ποτίμων ναμάτων βατράχους καὶ βδέλλας γεννώντων, ὧν οὐδ' ἂν ὁ μαινόμενος γεύσαιοτο. καὶ εἰκότα γε ἀγνοοῦσιν οὐ γὰρ σφᾶς ἐκ νυκτὸς ἐγείρει κῦμ' ἐπιθρῶσκον πελάγους, ἀλλ' ἵππων χρεμετισμοὶ καὶ μηκάζον αἰπόλιον, καὶ προβατίων βληχὴ καὶ ταύρου μύκημα, πρώτης δὲ ἀκτίνος ἐπιβαλούσης τῶν μελιττῶν ὁ βόμβος, εἰς ἡδονῆς λόγον οὐδεμιᾶ παραχωρῶν μουσικῇ. μήτι σοι δοκοῦμεν ἐκδιηγεῖσθαι τὰς Ἀγχεμάχου, τοιοῦτον οἰκοῦντες ἀγρὸν πόρρω πόλεως καὶ ὁδῶν καὶ ἐμπορίας καὶ τρόπων ποικίλων; ἡμῖν γάρ ἐστι σχολὴ μὲν φιλοσοφεῖν, ἀσχολία δὲ κακουργεῖν. σύνοδοι δὲ πᾶσαι πᾶσιν ἐταιρικάι, χρωμένων ἀλλήλοις ἐπὶ γεωργίαν, ἐπὶ ποιμένας ἐπὶ ποιμένας, ἐπὶ θήραν ὧν ἡ γῆ φέρει παντοδαπὴν· οὐδὲ γὰρ νόμος ἡμῖν, οὔτ' αὐτοῖς οὔθ' ἵπποις, ἀνιδρωτὶ σῖτον αἰρεῖσθαι. ἀριστῶμεν δὲ ἐπ' ἀλφίτοις, ἡδίστοις μὲν ἐμφαγεῖν ἡδίστοις δὲ ἐμπιεῖν, ἃ καὶ τῷ Νέστορι κίρνησιν Ἐκαμήδη. μετὰ κόπον ἰσχυρὸν ὁ κυκεὼν τῆς θερινῆς ὥρας ἀλέξημα. καὶ μὴν ἐστὶν ἡμῖν καὶ πύρινα πέμματα καὶ τρωκτὰ τὰ μὲν ἡμερὰ τὰ δὲ ἄγρια, πάντα ἐγχώρια, γῆς ἀρίστης χυμοί, καὶ κηρία μελιττῶν καὶ γάλα ἐξ αἰγῶν· οὐ γὰρ νομίζομεν βοῦς ἀμέλγειν. ποιεῖ δὲ οὐκ ἐλάττω τὴν ἀφθονίαν ἐν ταῖς τραπέζαις ἢ διὰ τῶν κυνῶν καὶ τῶν ἵππων θήρα, ἣν οὐκ οἶδα πῶς οὐ προσεῖπεν Ὀμηρος κυδιάνειραν, οὐδὲ ἀριπρεπέας ἔφη τοὺς ἄνδρας ἐν αὐτῇ γίνεσθαι· τὴν δὲ ἀγορὰν ἐγκωμίῳ τοιοῦτῳ τετίμηκεν, ἀνθρώπια παρεχομένην ἀναιδῇ καὶ παμπόνηρᾳ καὶ οὐδὲν ὑγιές, ἀλλὰ λοῖδορα καὶ κακορραφεῖν εἰδότα. ἐφ' οἷς καὶ γελῶμεν ἡμεῖς, ὅταν ποτὲ ἡμῖν ὁμώροφα γένηται· φρίττουσι γάρ τοι πρὸς τὰ ἐκ τῶν καμίνων κρέα τὰ θήρεια. καὶ τί λέγω τὰ θήρεια; φαρμάκου γ' ἂν θᾶττον ἢ ὅτουοῦν τῶν παρ' ἡμῖν γεύσαιντο. ζητοῦσι δὲ οἶνον μὲν τὸν λεπτότατον, μέλι δὲ τὸ παχύτατον, καὶ ἔλαιον μὲν τὸ κουφότατον, πυρὸν δὲ τὸν βαρύτατον· καὶ πατρίδας αὐτῶν ὕμνοῦσι Κύπρον καὶ Ὑμηττόν τινα καὶ Φοινίκην καὶ Βάραθρα. ἡμῖν δὲ ἡ χώρα καὶ εἰ καθ' ἐν ἐκάστης ἡττᾶται τῆς τὸ ἄκρον φερούσης, τοῖς λοιποῖς ἐκάστην νικᾷ. καὶ τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἐκ δευτέρων πρωτεῖον, ὃ καὶ Πηλεὺς καὶ Θεμιστοκλῆς εὐρόμενοι πάντα πάντων ἄριστοι τοῖς Ἑλλήσιν ἐκηρύχθησαν. εἰ δὲ δὴ καὶ δοίημεν τὸ δεῦρο μέλι χεῖρον εἶναι πρὸς τὸ Ὑμηττιον, ἀλλὰ τοιοῦτόν ἐστιν οἶον παρόντος οὐδὲν δεῖν τοῦ ξένου χυμοῦ. ^[95]

ἔλαιον μέντοι σαφῶς τὸ ἡμεδαπὸν ἄριστον, ἣν μὴ κρίνωσιν οἱ διεφθορότερες τὴν δίαίταν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ αὐτὸ ζυγοστατοῦσι, ῥοπῇ τὴν ἀρετὴν ἐξετάζοντες, καὶ τὸ μειαγωγοῦν ἐν πλεονεκτήματος μοίρᾳ λογιζονται· ἡμῖν δὲ οὐ χαλκεύονται μὲν ἐπὶ τοῦλαιον τάλαντα, φαμέν δέ, εἴπερ αὐτὸ δέοι ποιεῖν, φύσιν εἶναι τὸ πλεον ἔλκον τιμᾶν. ἀμέλει τὸ θαυμαστὸν αὐτοῖς καὶ ὦνιον ἔλαιον ἐν ταῖς θρυαλλίσιν ὑπ' οὐδενείας ἀσθενεῖ θρέψαι φλόγα, τὸ δὲ αὐτόχθον ὑπὸ γενναιότητος πυρκαϊὰν ὅλην ἀνίστησι, κᾶτ' ἐπειδὰν λύχνου δέῃ, χειροποίητον ἡμέραν ποιεῖ. ἀγαθὸν δὲ λιπῆναι μᾶζαν, ἀγαθὸν δὲ σωμασκοῦσι θρέψαι νεῦρα. ἡμῖν δὲ καὶ τὸ μουσικῆς χρῆμα ἐπιχώριον ὥς οὐδὲν ἄλλο, καὶ ἔστιν Ἀγχεμαχηταῖς λυρίον τι ποιμενικὸν λιτὸν καὶ αὐτόσκευον, εὐφημόν τε καὶ ἄρρεν ἐπιεικῶς, οὐκ ἀνάξιον τοὺς ἐν τῇ Πλάτωνος πόλει παῖδας ἐκτρέφειν· ὥς οὐ λυγίζεται τοῦτο οὐδὲ ἀρετὴν ἔχει παμφώνως ἡρμόσθαι. τῷ δὲ ἀπλῶ τῶν χορδῶν συμβαίνουσιν οἱ προσάδοντες· οὐ γὰρ ἐπιτίθενται τρυφώσαις ὑποθέσεσιν, ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν καλόν τι χρῆμα ὥδῃς ἔπαινος ἐνόρχου κριοῦ, καὶ ὁ μείουρος κύων ἐγκωμίου τυγχάνει, ὅτι οἶμαι δίκαιός ἐστι τὰς ὑαίνας οὐκ ὀρρωδῶν καὶ λαρυγγίζων τοὺς λύκους. καὶ ὁ κυνηγέτης οὐχ ἥκιστα ὥδῃ γίνεται ταῖς κατανομαῖς εἰρήνην ποιῶν καὶ εὐωχῶν ἡμᾶς πανδαισίᾳ κρεῶν. ἢ τε διδυμοτόκος οἷς οὐκ ἀπαξιοῦται τῆς λύρας, ὅτι πλείω τῶν ἐτῶν ἐκτρέφει τὰ ἔκγονα. τὴν δὲ κράδην θαμὰ καὶ τὴν ἄμπελον ἐντείναντες ψάλλομεν. οὐδὲν δὲ ὅσον εὐχαί τινες· ἔτι τε ἄσμα καὶ αἰτήσεις ἀγαθῶν ἀνθρώποις καὶ φυτοῖς καὶ βοτοῖς. ταῦτά σοι καὶ τοιαῦτα παρ' ἡμῖν ὥρια καὶ ἀρχαῖα καὶ πενήτων ἀγαθὰ· βασιλεὺς δὲ καὶ βασιλέως φίλοι καὶ δαίμονος ὄρχησις, οἷα δὴ συνιόντες ἀκούομεν, ὀνόματά τινα καθάπερ αἱ φλόγες ἐπὶ μέγα τῆς δόξης ἐξαπτόμενα καὶ

σβεννύμενα, ταῦτα δεῦρο ἐπεικῶς σιγᾶται, καὶ σχολὴ ταῖς ἀκοαῖς τοιούτων ἀκροαμάτων. ἐπεὶ καὶ βασιλεὺς ὅτι μὲν ἀεὶ ζῇ, τοῦτ' ἴσως ἐπίστανται σαφῶς (ὑπομιμνησκόμεθα γὰρ ἅπαν κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν ἐκλεγόντων τοὺς φόρους)· ὅστις δὲ οὗτός ἐστιν, οὐ μάλα ἔτι τοῦτο σαφῶς, ἀλλ' ἐν ἡμῖν εἰσὶ τινες οἱ μέχρι καὶ νῦν Ἀγαμέμνονα κρατεῖν ἡγνῆται τὸν Ἀτρεΐδην, τὸν ἐπὶ Τροίαν, τὸν μάλα καλὸν τε καὶ ἀγαθόν· τοῦτο γὰρ παιδόθεν ἡμῖν ὡς βασιλικὸν παραδέδοται τοῦνομα. καὶ Ὀδυσσεὰ τινὰ αὐτοῦ φίλον ὀνομάζουσιν οἱ χρηστοὶ βουκόλοι, φαλακρὸν μὲν ἄνθρωπον, ἀλλὰ δεινὸν ὁμιλῆσαι πράγμασι καὶ πόρον ἐν ἀμηχάνοις εὐρεῖν. ἀμέλει γελῶσιν, ὅταν περὶ αὐτοῦ λέγωσιν, ἡγούμενοι πέρυσιν ἐκτετυφλῶσθαι τὸν Κύκλωπα, καὶ ὡς εἴλκετο μὲν ὑπὸ τῷ κριῷ τὸ γερόντιον, τὸ δὲ κάθαρμα τὴν θύραν ἐτήρει καὶ οὐραγεῖν ὤετο τὸν ἡγεμόνα τῆς ποιμένης, οὐκ ἀχθόμενον τῷ φορτίῳ, τῇ δὲ αὐτοῦ συμφορᾷ συναχθόμενον. ^[145]

148 (150) ἐγένου βραχύ τι διὰ τῆς ἐπιστολῆς μεθ' ἡμῶν τῇ γνώμῃ. τεθέασαι τὸν ἀγρόν, εἶδες ἀπλόην πολιτευμάτων. τὸν ἐπὶ Νῶε βίον ἔρεῖς, πρὶν γενέσθαι τὴν δίκην ἐν δουλείᾳ. Τῷ αὐτῷ.

149 (τ) Ἡμῖν ἀεὶ καὶ ἀπὼν ἐπιδημεῖς τῇ μνήμῃ· καὶ γὰρ οὐδ' ἂν εἰ πάνυ βουληθεῖμεν, ἐπιλαθέσθαι δυναίμεθα τῆς γλυκυτάτης σου ψυχῆς καὶ τῶν ἀδολωτάτων ἡθῶν, ἀδελφεὲ διὰ πάντα θαυμάσιε. ὡς οὐδὲν ἂν ἡμῖν γένοιτο τῆς περὶ σέ μνήμης ἱερώτερον ἢ τὸ πάλιν περιπτύξασθαι τὴν σεβασμίαν σου κεφαλὴν· ὃ δοίη ποτὲ θεὸς, καὶ ἴδοιμέν σε καὶ ἀκούσαιμέν σου τῆς ἡδίστης τῶν λόγων ἡχοῦς. ἥσας δὲ ἡμᾶς καὶ οἷς ἀπέστειλας ἅπαντα γὰρ ἐκομισάμεθα. πλέον δ' ἠνίασας τῷ λογισμῷ τῷ ποίου τινὸς ἐταίρου ζῶντος ζῶντες στεροίμεθα. ἔλθοι δὴ ποτε καὶ συντυχίας καιρός, καὶ εὐτυχῆσαιμι τοῦτο παρὰ θεοῦ. Πυλαιμένει. ^[10]

150 (τ) Οὐδὲ τὴν σὴν Ἡράκλειαν ἀνήκοον οἶμαι γεγονέναι τοῦ παρ' ἡμῖν φιλοσοφήσαντος Ἀλεξάνδρου, ἀνδρὸς ἀπανταχοῦ διαβάντος μετὰ δόξης. κωφὸς ἀνὴρ τις, ὃς Ἡρακλεῖ στόμα μὴ παραβάλλει. τούτου παῖς, ἐμὸς ἀνεψιός, ἐπιδώσει σοι τὴν ἐπιστολήν, τὸν πατρῶον ζῆλον ὑπείσελθὼν οὐ διὰ τῆς στολῆς ἀλλὰ διὰ τῆς γνώμης. στέλλεται γοῦν ἐπὶ πονηροὺς ἄνδρας, τὸν Ἡράκλειον τρόπον ἐκκαθαίρων αὐτῶν τὴν πατρίδα. θεοῦ δὲ ἔδει δήπου καὶ Ἡρακλέους, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Ἰόλεω συμμαχου καὶ παραστάτου. οὐκοῦν τὸν μὲν θεὸν ἑαυτῷ ποιεῖται τὸν ἐνόντα τρόπον, καὶ προσκλινεῖ βίου τε ἀρετῇ καὶ γνώμης εὐσεβείᾳ· τὴν δὲ σὴν φιλίαν ἀντὶ τῆς Ἰόλεω μνηστεύομεν ἡμεῖς αὐτῷ διὰ τῆς ἐπιστολῆς. συνέση δὲ τοσαῦτα αὐτῷ ὅσα ἡμῖν, κἂν χρῆσι τῇ φιλίᾳ τοῦ νεανίσκου, πάντως ἔρεῖς οὐ φαῦλον ἐπαινέτην ἐμέ. Τῷ αὐτῷ. ^[15]

151 (τ) Ἄρά μοι μένεις φιλόσοφος, ἄρα ἐκεῖνος ὃν ἀπολέλοιπα Πυλαιμένης, ἡ νεοτελὴς ψυχὴ, τὸ σπέρμα τὸ θεῖον; φοβοῦμαι τὸν χρόνον τὸν ἀπὸ γενέσεως, πλέον φοβοῦμαι τὴν ὁμιλίαν τῆς ἀγορᾶς, τὸ ἐγκαλινδεῖσθαι συχναῖς ἤδη τύχαις καὶ πράξεσι, μὴ μολύνῃ τὸν ἀγιώτατον νεών, τὸν νοῦν σου τὸν ἱερόν, ὃν ἐγὼ μετ' ὀλίγων ἀξιώτατον ἡγοῦμαι δοχεῖα θεοῦ. καὶ οἶδα μὲν συνοργιάσαι σοι τὰ τῆς φιλοσοφίας εὐχὴν ποτε ποιησάμενος· ἐπεὶ δ' οὖν κρείττων ὁ τῆς πατρίδος ἔρωσ ἐγίγνετο, εὐξαίμην ἂν ὅπου ποτὲ γῆς εἵης φιλοσοφίαν ἐργάζεσθαι σε κατὰ δύναμιν. τοιγαροῦν ἀσπάζομαι τὴν φίλην κεφαλὴν, καὶ πάνυ πολλάκις ἀσπάζομαι τὴν φίλην κεφαλὴν, καὶ σιγῶν καὶ λέγων καὶ γράφων καὶ μὴ γράφων. Τῷ αὐτῷ. ^[10]

152 (τ) Οἷου με περιπτύσσεσθαι Πυλαιμένην, αὐτὴν τὴν ψυχὴν αὐτῇ τῇ ψυχῇ. ἀπορῶ λόγων οἷς ἂν ἐκχέοιτο ὅσον ἐστὶ τῆς γνώμης μου τὸ βουλόμενον, μᾶλλον δὲ οὐδ' αὐτό μου τὸ πάθος ὃ τί ποτέ ἐστι τὸ περὶ σέ μου τῆς ψυχῆς ἐξευρίσκω. ἐγένετο δὲ τις ἀνὴρ δεινὸς τὰ ἐρωτικά, Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος, Ἀθηναῖος, εὐπορὸς εὐρεῖν εὐκόλος εἰπεῖν ἐραστοῦ φύσιν, καὶ δὴ καὶ ὃ τι αὐτῷ γενέσθαι περὶ τὰ παιδικὰ βούλεται. καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ τοίνυν ἐξευρηκῶς τε ἔστω καὶ εἰρηκῶς. βούλοι τ' ἂν οὖν φησὶ Ἡφαίστου τέχνη συντακῆναί τε καὶ συμφυῆναι καὶ ἓνα ἄμφω γενέσθαι ι. Τῷ αὐτῷ. ^[10]

153 (τ)

Δι' ἔτους ἡμῖν ἀφικνεῖται παρὰ σοῦ γράμματα, ὥσπερ τῶν ὥρων καὶ τοῦτο φερουσῶν. ἐμοὶ μὲν οὖν ἴσως καρπὸς ἡδίων οὗτος ἢ ὃν ἐκτρέφουσι μηνῶν κύκλοι καὶ γεωργοί, σὺ δὲ οὐκ ἂν εἰκότα ποιοίης τῆς ἐπὶ τούτοις ἡμᾶς εὐφροσύνης ἀποστερῶν. ἀλλὰ μετὰθου τὴν γνώμην, καὶ ποιήσον ἡμῖν τὸ γοῦν τῆτες εὐετηρίαν ἐπιστολῶν. Τῇ φιλοσόφῳ. ^[5]

154 (τ)

Τῆτες ἐξήνεγκα δύο βιβλία, τὸ μὲν ὑπὸ θεοῦ κινηθεῖς, τὸ δὲ ὑπὸ λοιδορίας ἀνθρώπων. καὶ γὰρ τῶν ἐν λευκοῖς ἔνιοι τρίβωσι καὶ τῶν ἐν φαιοῖς ἔφασάν με παρανομεῖν εἰς φιλοσοφίαν, ἐπαῖοντα κάλλους ἐν λέξεσι καὶ ῥυθμοῦ, καὶ περὶ Ὀμήρου τι λέγειν ἀξιοῦντα καὶ περὶ τῶν ἐν ταῖς ῥητορείαις σχημάτων, ὥς δὴ τὸν φιλόσοφον μισολόγον εἶναι προσῆκον καὶ μόνον περιεργάζεσθαι τὰ δαιμόνια πράγματα. καὶ αὐτοὶ μὲν θεωροὶ τοῦ νοητοῦ γεγονότες ἐμὲ δὲ οὐ θέμις, διότι νέμω τινὰ σχολὴν ἐκ τοῦ βίου τῷ καὶ τὴν γλῶτταν καθήρασθαι καὶ τὴν γνώμην ἡδίω γενέσθαι. ἐνῆγε δὲ αὐτοὺς εἰς τὸ καταδικάσαι μου πρὸς μόνην παιδιὰν ἐπιτήδειον εἶναι τὸ τὰς Κυνηγετικὰς ἐκ τῆς οἰκίας οὐκ οἶδ' ὅπως διαρρυσίας σπουδασθῆναι διαφερόντως ὑπὸ νεανίσκων ἐνίων, οἷς Ἑλληνισμοῦ τε καὶ χάριτος ἔμελε, καὶ τινὰ τῶν ἐκ ποιητικῆς ἐπιμελῶς ἔχοντα καὶ παραδεικνύντα τι τῆς ἀρχαίας χειρός, ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀνδριάντων λέγειν εἰώθαμεν. ἀλλ' ἐκείνων οἱ μὲν ἀμαθίας ἡγουμένης τοῦ θράσους προχειρότατοι πάντων εἰσὶ περὶ τοῦ θεοῦ διαλέγεσθαι (οἷς ἂν ἐντύχης, εὐθύς ἀκούσῃ τινὰ περὶ τῶν ἀσυλλογίστων συλλογισμῶν), καὶ μὴ δεομένων ἐπαντλοῦσι τῶν λόγων, ἰδίᾳ τι δοκῶ μοι διαφέρειν αὐτοῖς. ἀπὸ γὰρ τούτων ἐν ταῖς πόλεσιν οἱ δημοδιδάσκαλοι γίνονται, ὃ ταῦτόν ἐστι καὶ τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας, ᾧ οὗτοί γε δεῖν οἴονται χρῆσθαι. ἐπιγινώσκεις, οἶμαι, τὸ φύλον τοῦτο τὸ ῥάδιον, ὃ διαβάλλει γενναίαν ὑπόθεσιν. Οὗτοί με μαθητιᾶν ἑαυτοῖς ἀξιοῦσι, καὶ φασιν ἀποφανεῖν ἐντὸς ὀλίγου τὰ περὶ θεὸν παντολμότατον, ἡμέρας ἐξῆς καὶ νύκτας ἀγορεύειν δυνάμενον. ἕτεροι δὲ οἱ κάλλιον ἦσθημένοι, παρὰ πολὺ τούτων εἰσὶ κακοδαιμονέστεροι σοφισταί, καὶ βούλονται μὲν ἂν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς εὐδοκιμεῖν, ἀλλ' εὐτυχοῦσι τὸ μὴδὲ τοῦτο δύνασθαι. καὶ οἷσθ' αὖτις τινὰς ἐν λογιστηρίοις ἀποδύντας ἢ πάντως ἀπὸ μιᾶς γέ τοι συμφορᾶς ἀναπεισθέντας ἐν μεσημβρίᾳ τοῦ βίου φιλοσοφεῖν, ἀπὸ μόνου τοῦ τὸν θεὸν ἀπομόσαι ἢ κατομόσαι Πλατωνικῶς, οὓς φθάσειεν ἂν ἢ σκιὰ φθεγξαμένη τι τῶν δεόντων. δεινὴ δὲ ὅμως ἡ προσποίησις. ἢ τε γὰρ ὀφρὺς βαβαὶ τῆς ἀνατάσεως εἰς ὅσον ἦρται, καὶ ἡ χεὶρ ὑπερείδει τὸ γένειον τὰ τε ἄλλα σεμνοπροσωποῦσιν ὑπὲρ τὰς Ξενοκράτους εἰκόνας. οἷ γε καὶ νομοθετεῖν ἡμῖν ἀξιοῦσιν ἄττα σφίσι λυσιτελέστατα, μὴδένα μὴδὲν ἀγαθὸν εἰδότα φανερόν εἶναι, ἡγούμενοι σφῶν αὐτῶν ἔλεγχον, εἴ τις φιλόσοφος εἶναι δοκῶν ἐπιστήσεται φθέγγεσθαι· αὐτοὶ γὰρ ἂν ὑπὸ τῇ προσποιήσει λαθεῖν καὶ δόξαι τᾶνδοθεν εἶναι σοφίας ἀνάπλεω. ἄμφω με τούτῳ τῷ γένει διαβεβλήκατον, ὥς ἐπὶ τοῖς οὐδενὸς ἀξίοις ἐσπουδακότα· τὸ μὲν ὅτι μὴ ταῦτα φλυαρῶ, τὸ δὲ ὅτι μὴ τὸ στόμα συγκλείσας ἔχω καὶ βοῦν τὸν ἐκείνων ἐπὶ τῆς γλώττης τίθεμαι. ^[45]

154 (50)

ἐπὶ τούτοις συνετέθη τὸ σύγγραμμα, καὶ ἀπῆντησε τῶν μὲν τῇ φωνῇ τῶν δὲ τῇ σιγῇ. προῆκται μὲν γὰρ ὥς ἐπὶ τούτους αὐτοὺς τοὺς ἀφώνους τε καὶ βασκάνους (πῶς οἶε μετ' εὐπρεποῦς τοῦ σχήματος;), οὐ μὴν ἀλλ' ἐξεῦρεν ὅπως ἂν κάκείνους συνεφελκύσαιτο. καὶ βούλεται μὲν πολυμαθείας οὐχ ἥττον ἐπίδειξις ἢ ἐγκώμιον εἶναι, οὐ γὰρ ἐξωμοσάμην τὰς αἰτίας, ἀλλ' ἵν' ἔτι μᾶλλον ἀνιῶντο, συχνὰ καὶ πεφιλοτίμηται· προῖδ' ὃν βίων αἰρέσεις ἐξετάζειν ἐπαινεῖ τὴν φιλοσοφίαν ὥς φιλοσοφωτάτην αἰρέσεων, ἣν ποῖαν τινὰ νομίζειν χρή, τοῦ βιβλίου πυνθάνου. τελευτῶν δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν κιβωτίων ἀπολελόγηται, σχόντων τινὰ καὶ τούτων αἰτίαν, ἀδιόρθωτα κρύπτειν βιβλία. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τῶν τοιούτων οἱ τελχῖνες ἀπέσχοντο. εἰ δὲ ἕκαστον ἐν τάξει τῇ προσηκούσῃ καὶ πάντα σὺν ὥρᾳ καὶ ἀφορμαὶ δίκαιαι τῶν ἐκασταχοῦ προκεχειρισμένων, καὶ εἰ μερίζεται μὲν πλείοσι κεφαλαίοις κατὰ τὸ θεσπέσιον γράμμα, τὸν Φαῖδρον, ὃν περὶ πάντων ὁμοῦ τῶν εἰδῶν τοῦ καλοῦ Πλάτων ἐξήνεγκε, μεμηχάνηται δὲ ἅπαντα συννεύειν εἰς ἓν τὸ προκείμενον, καὶ εἴ που γέγονε πίστις ὑφέρπουσα τὸ ὑπτιᾶσαν

διήγημα, καὶ εἰ προῆλθεν ὡς ἐν τοιούτοις ἀπόδειξις ἐκ τῆς πίστεως καὶ εἰ τὸ δι' ἄλλο γενόμενον, ταῦτα μὲν τέχνης ἂν εἴη δῶρα καὶ φύσεως. ὅστις δὲ οὐκ ἀγύμναστος ἐπιφωρᾷσά τι καὶ πρόσωπον θεῖον ὑπὸ φαυλοτέρῳ κρυπτόμενον σχήματι, ὥσπερ ἐποίουν Ἀθήνησιν οἱ δημιουργοί, Ἀφροδίτην καὶ Χάριτας καὶ τοιαῦτα κάλλη θεῶν ἀγάλασαι Σειληνῶν καὶ Σατύρων ἀμπίσχοντες, τοῦτον οὐ λήσει τὸ γράμμα, συχνὰ καὶ τῶν ἀβεβήλων ἀποκαλύψαν δογμάτων ὑπὸ τῇ προσποιήσει τοῦ παρέλκειν ἐτέρους λανθάνοντα καὶ τῷ λίαν εἰκῇ καὶ ὡς ἂν δόξειεν ἀφελῶς ἐγκατεσπάρθαι τῷ λόγῳ. τῶν μὲν γὰρ ἐκ τῆς σεληνιακῆς αἰτίας ἀποψύξεων οἱ νοσοῦντες ἐπιληψίαν αἰσθάνονται μόνοι, τῶν δὲ κατὰ νοῦν ἐπιβολῶν μόνοι δέχονται τὰς ἐκλάμψεις. οἷς ὑγιαίνουσι τὸ νοερὸν ὅμμα φῶς ἀνάπτει συγγενὲς ὁ θεός, ὃ τοῖς τε νοεροῖς τοῦ νοεῖν καὶ τοῖς νοητοῖς αἴτιον τοῦ νοεῖσθαι· καθάπερ τὸ τῆδε φῶς ὅψιν συνάπτει χρώματι, κἂν ἀφέλῃς, παρόντος ἢ πρὸς αὐτὸ δύναμις ἀνενέργητος. ὑπὲρ δὲ τούτων ἀπάντων σε κρίνουσαν περιμενοῦμεν. κἂν μὲν ψηφίση προοιστέον εἶναι, ῥήτορσιν ἅμα καὶ φιλοσόφοις ἐκκείσεται· τοὺς μὲν γὰρ ἥσει, τοὺς δὲ ὀνήσει, πάντως γε, εἰ μὴ παρὰ σοῦ τῆς δυναμένης κρίνειν διαγεγράφεται. εἰ δὲ μὴ φανεῖται σοι τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀκοῆς ἄξιον, καὶ σὺ δὲ δήπου μετ' Ἀριστοτέλους πρὸ τοῦ φίλου τὴν ἀλήθειαν θήσῃ, πυκνὸν καὶ βαθὺ σκότος ἐπηλυγάζεται, καὶ λήσεται τοὺς ἀνθρώπους λεγόμενον. ταῦτα μὲν περὶ τούτου. θάτερον δὲ ὁ θεὸς καὶ ἐπέταξε καὶ ἐνέκρινεν, ὃ τῇ φανταστικῇ φύσει χαριστήριον ἀνατέθεται. ^[95]

154 (100) ἔσκεπται δ' ἐν αὐτῷ περὶ τῆς εἰδωλικῆς ἀπάσης ψυχῆς, καὶ ἕτερ' ἄττα προκεχειρίσται δόγματα τῶν οὐπω φιλοσοφηθέντων Ἑλλήσι. καὶ τί ἂν τις ἀπομηκύνει περὶ αὐτοῦ; ἀλλ' ἐξείργασται μὲν ἐπὶ μιᾷς ἅπαν νυκτός, μᾶλλον δὲ λειψάνου νυκτός, ἢ καὶ τὴν ὅψιν ἤνεγκε τὴν περὶ τοῦ δεῖν αὐτὸ συγγεγράφθαι. ἔστι δὲ οὗ τῶν λόγων δῖς που καὶ τρίς, ὥσπερ τις ἕτερος ὢν, ἐμαυτοῦ γέγονα μετὰ τῶν παρόντων ἀκροατής· καὶ νῦν ὁσάκις ἂν ἐπίω τὸ σύγγραμμα, θαυμαστή τις περὶ ἐμὲ διάθεσις γίνεται, καὶ τις ὁμφὴ με θεία περιχεῖται κατὰ τὴν ποίησιν. εἰ δὲ μὴ μόνον τὸ πάθος ἐμοῦ καὶ περὶ ἕτερον δ' ἂν ταῦτ' ἀνέγοντο, σὺ καὶ τοῦτο μηνύσεις. σὺ γὰρ δὴ μετ' ἐμὲ πρώτη τῶν Ἑλλήνων ἐντεύξῃ. ταῦτα τῶν τέως ἀνεκδότων ἀπέστειλα. καὶ ἵνα τέλειος ὁ ἀριθμὸς ᾗ, προσέθηκα τὸν περὶ τοῦ Δώρου, πάλαι γεγόμενον ἐν τῷ καιρῷ τῆς πρεσβείας πρὸς ἄνδρα παρὰ βασιλεῖ παραδυναστεύοντα· καὶ τι τοῦ λόγου τε καὶ τοῦ δώρου Πεντάπολις ὦνατο. Δομετιανῷ σχολαστικῷ. ^[115]

155 (τ) Πάνυ σαφῶς δι' αὐτῶν καταμεμαθηκῶς τῶν ἔργων τὴν σὴν θαυμασίαν κεφαλὴν χαίρουσάν τε φιланθρωπία καὶ τοῖς δεομένοις χεῖρα βουλομένην ὀρέγειν, ἐπ' αὐτὸ δὴ τοῦτό σε παρακαλῶ, ἵππον εἰς πεδίον (τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου) προτρέπειν ἡγούμενος. καὶ σοι πλέον ἢ πρότερον, ὦ φίλη κεφαλὴ, νῦν τὴν φιλανθρωπίαν ἐπιδεικτέον, ὅσω καὶ τὸ πρόσωπον ἐλεεινότερόν ἐστι νῦν τὸ εὖ πεισόμενον. γυνὴ τε γὰρ ἐστὶν αὕτη, καὶ γυνὴ δυστυχήσασα χρεῖαν, εἴτα σὺν ὀρφανῷ παιδίῳ παθοῦσα ἃ πέπονθεν. ὅστις δὲ ἐστὶν ὁ ταύτην ἀδικήσας καὶ ὃ τι καὶ ὅπως, αὕτη διδάξει τὴν σὴν καλοκαγαθίαν. ὅρα τοίνυν, ὦ θαυμάσιε, ὅπως ἐπαμυνεῖς τῇ γυναικὶ καὶ διὰ τὸ καλῶς ἔχον καὶ διὰ τὸ σοὶ πρέπον καὶ δι' ἐμέ. μεθέξω γὰρ ἔτι σοι κἀγὼ τῶν εἰς αὐτὴν γινομένων, συγγενίδα τε οὖσαν ἐμὴν καὶ τεθραμμένην ὑπὸ μητρὶ κοσμία σωφρόνως παρ' ἡμῖν. Τῷ αὐτῷ. ^[15]

156 (τ) Τὰ δίκαια χρήζει συμμάχων, καὶ γίνονται ἂν οἱ βοηθοῦντες αὐτοῖς εὐδαίμονες, τοῖς ὀρθῶς ἔχουσι συμπονοῦντες. εἰλόμην δὴ σε τούτων πρόβολον, γνώμη τε ἀμύνοντα καὶ τέχνη. τὸ μὲν οὖν ἐμὸν ἅπασιν εὖ ποιεῖν οἷς ἂν δύνωμαι. δίδου δὲ αὐτὸς ἀφορμὰς· αἰσθήσῃ γὰρ φιλίας, ἣν οὗτ' αὐτὸς μέμψῃ, γελάσει τε ἴσως οὐδεὶς. Χρυσο. ^[5]

157 (τ) Τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις ἡδὺ τὸ ἔαρ ὅτι τὴν ὅψιν τῆς γῆς ἄνθεσι καλλωπίζει καὶ πάντα δείκνυσι λειμῶνας, ἐμοὶ δὲ ὅτι καὶ τοῖς ἄνθεσι τοῖς ἐμοῖς συγγίνεσθαι διὰ γραμμάτων εὐκολίαν παρέχει πολλήν. ἐβουλόμην μὲν γὰρ καὶ αὐταῖς ὅψεσιν ὑμᾶς θεωρεῖν· ἐπεὶ δὲ τοῦτο

οὐκ ἔνι, ὅπερ ἔνι μετὰ πολλῆς ποιῶ τῆς προθυμίας, διὰ γραμμάτων ὑμῖν ὁμιλῶν. καὶ οὐχ οὕτω ναῦται καὶ πλωτῆρες μεθ' ἡδονῆς τὰ θαλάττια τέμνουσι νῶτα 'κείνης τοῦ ἔτους τῆς ὥρας ἐπιστάσης, ὡς ἐγὼ κάλαμον καὶ χάρτην καὶ μέλαν μεταχειρίζομαι, μέλλων ἐπιστέλλειν ὑμῶν τῇ ἐμμελείᾳ· παρὰ μὲν γὰρ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν τοῦ κρυμοῦ πάντα πηγνύντος καὶ τῆς ἀφάτου χιόνος τὰς ὁδοὺς ἀποτεριχίζουσης οὐδὲ ἔξωθέν τις ἡμῖν ἐπιχωριάζειν ἠνείχετο οὔτε ἐντεῦθεν ἀναστῆναι. διὸ καὶ ἡμεῖς καθάπερ ἐν δεσμοτηρίῳ τοῖς ἐνταῦθα δωματίοις καθειργμένοι καὶ ὥσπερ τινὶ γλωττοπέδῃ τῇ τῶν γραμματηφόρων ἀπορίᾳ καὶ ἄκοντες τὴν μακρὰν ἐσιγῶμεν σιγὴν. ἐπειδὴ δὲ λοιπὸν ἀνέωξε τὰς λεωφόρους τῆς ὁδοιπορίας ὁ καιρὸς καὶ ἡμῶν τὰ δεσμὰ τῆς γλώττης ἔλυσε, τὸν σὺν ἡμῖν πρεσβύτερον ἐντεῦθεν ἀναστήσαντες ἀπεστάλκαμεν πρὸς τὴν ὑμετέραν εὐγένειαν, εἰσόμενοι τὰ περὶ τῆς ὑγείας ὑμῶν. δεξάμενος τοῖνυν αὐτόν, δέσποτα θαυμασιώτατε, καθ' ὅσον πρέπον ἐστί, καὶ ἰδὼν μετὰ τῆς σῆς πρεπούσης ἀγάπης, ἡνίκα ἂν ἐπανίη, τὰ περὶ τῆς ὑγείας δηλῶσαι ἡμῖν παρακλήθητι· οἶσθα γὰρ ὅπως ἡμῖν περὶ ταύτης μανθάνειν. Τῷ αὐτῷ. ^[25]

158 (τ) 'Ο Λαέρτου παῖς ὁ πολύμητις 'Οδυσσεὺς, ὅτε τοὺς θησαυροὺς τῶν ἀνέμων ἐξ Αἰόλου λαβὼν τῆς κραναῆς 'Ιθάκης ἐπέβαινε καὶ τῆς φωνῆς ἤδη τῶν πετεινῶν ἠνωτίζετο, ταῖς τῶν ἐταίρων βουλαῖς ἀποπλαγχθεὶς τῆς πατρίδος ἠλαύνετο· ἡμεῖς δὲ καὶ πετεινῶν φωνῆς καὶ κυνῶν ὑλακῆς, ἤδη δὲ καὶ τῶν φίλων αὐτῶν πλησίον γενόμενοι καὶ τῆς λαλιάς αὐτῶν σχεδὸν ἐπακούοντες αὐθις ἀπονοστοῦμεν τῶν ποθουμένων καὶ τῶν ποθούντων στερόμενοι, καὶ στέργομεν τύχην οὕτω κατορχουμένην ἡμῶν ἀκορέστως, καὶ χρόνῳ δουλεύομεν καὶ πράγμασιν εἴκομεν, οἷς δάμναται νοῦς καὶ ψυχὴ κάρτα παθαίνεται τῆς ἀνάγκης κατεπειγούσης. αὐτὸς δέ, γλυκύτατε, τὴν ἡμετέραν γινώσκων στοργὴν ἐπεὶ στέργεις ἡμᾶς συνεχῶς ἡμῖν ἐπευχόμενος, ἔρρωσο. Τὸ σοφώτατον γράμμα, τὸ μάλα μὲν ἐμμελὲς μάλα δὲ βραχύ, ἀλλὰ καὶ μάλα λιγύ, ὃ δὴ τοι ὁ θαυμαστός σοι νοῦς ἀπέτεκεν, ἡμῖν κοιμισθὲν ὦνησέ τε τὰ μέγιστα καὶ ἦσεν ἅμα διπλῇ τῷ τε πρὸς ἀρίστου καὶ κοιμηθῆ τῶν ἐπαινετῶν ἐταίρου καὶ τῷ μετὰ συχνῆς δημιουργηθῆναι τῆς χάριτος. ^[5]

159 οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλο τι μεῖζον ἠρέθισέ που καὶ τολμηρότερον, ὃ τάχ' ἂν, εἰ μὴ πόθος δήπουθεν παρελθὼν, ἅτ' εὖ ἔχων καὶ τὰ πόρρω διεστῶτα συνάπτειν καὶ τὰ πρὸς ἄλληλα ἐναντίως ἔχοντα πολλάκις συμφέρειν, συγγνώμην τῷ πράγματι παραιτήσαιτο, μετὰ τῶν νεμεσᾶσθαι δικαίων οὐ πολλῷ δεήσειε τοῦ ἡμᾶς στῆσαι. πρὸς ποῖον; ἴσως ἐρεῖς. τὸ πρὸς τηλικούτον ἄνδρα μούσαις οὐκ οἶδ' εἴ τις τετελεσμένον (ὃν ἂν ἰδὼν Δημοσθένης μεθ' ἡμῶν εἶπεν 'Ερμού λογίου τύπον εἰς ἀνθρώπους ἦκειν) γλῶτταν ὡς ὀρᾶς ἀντιδοῦναι τὴν ἡμετέραν, τὴν πάλαι μὲν οὐδ' ἄκρω λιχανῶ τοῦ κρεῖττονος μετασχοῦσαν, νῦν δὲ καὶ λίαν ἡγροικισμένην, ἥ μόγις οἶδε καὶ τὴν σκάφην σκάφην λέγειν. κοινοῦμαι γάρ σοι καὶ πάθος ἐχεμυθοῦμενον ἰδίως ἐμοὶ καὶ νῦν μᾶλλον οὕτω κινδυνεῦον κύριον ὡς εἴμαρτο γίνεσθαι. τοῦτό τοι καὶ ταλανίζειν ἡμᾶς αὐτοὺς ἀλλ' οὐκ εὐδαιμονίζειν τὸ πεῖθον, οἷς οὐδὲ συμμῖξαί τῳ γέγονε βελτίστης ὄντι μοίρας ὁποῖω σοί, ἵνα ἡμῶν τι τοῦ βαρβάρου μέρους ἐντεῦθεν τυχὸν ἀποσμιλευθῇ καὶ οὕτω τοῦ μακροῦ γράσου τὰ ἡμῶν ἐκσταίῃ κατὰ βραχύ, νῦν ὅτι μὴ κατὰ καιρόν σοι τὸ ζητούμενον ἀνεφάνη, μᾶλλον τοῦ προτέρου ταλανίζειν παρέχεται. ὃ γὰρ ἔλαιον σύ τε ἀξιοῖς καγὼ βούλομαι ἢ τοῦτ' εἰπεῖν δι' εὐχῆς εἶχον πρὸς τοιοῦτόν τινα διαβῆναι, κατὰ χώραν μεμενηκός, ὡς ἡ τῶν πραγμάτων ἔδωκε φύσις, ἐπὶ τὰ πρὸς χρεῖαν κατέστη. τοῖνυν οὐδ' ἐλαία τις ἔστιν ἐνοφθαλμισμάτων ἐστερημένη (ἀνάσχου γάρ μου καὶ μικρὸν τῇ κοινῇ γλώττῃ χαρισαμένου), ἐφ' ἥπερ ἂν ὁ ἡδὺς φίλος ἐγκεντρισθείη· πεπλήρωται γὰρ ἐκάστη καὶ καρποδοτεῖν ὡς οἷόν τε ἤδη ἀπάρχεται. καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα, τᾶλλα δὲ καὶ ὁ παρὼν δῆλα θήσει, καὶ ὅπως ἄπερ ἤτησας οὐκ ἔσχε καιρόν, τάχ' ἂν σοι διατρανώσαιτο. ἔρρωσο, καὶ εὐθύμει φιλοσοφίας ἀπάσης ἀντιποιούμενος. ^[40]